

KATOLKUS

TUDOSÍTÓ

EGYHÁZMEGYEI ÉS EGYHÁZKÖZSÉGI ERTESÍTŐ

Megjelenik minden hó elsején. ♦ Előfizetési ár helyben 2° — pengő.

ÚJESZTENDŐRE

Nem merem ezt írni: boldog újesztendőt! Mert évről évre már csak csalódások érnek bennünket. Mert messzire lekanyarodtunk a boldogság útjáról. Talán megtettünk már mindent, hogy boldogok ne lehessünk. Túl sok bennünk a hangos vagy elfojtott keserűség ahhoz, hogy boldogok lehessünk.

Akinek az újév napja több mint a hangulat varázsa és a csodavárás képzelődése, vagy eshetőségéről való ábrándozás, az tudja, hogy az „új” évbe sok „rég” dolgot is visz magával a ma embere. Egész régi önmagát. Élte keretét, családi és társadalmi viszonyait, gyengeségeit, csalódásait. Atviszi korunk lelkének nagy-nagy betegségét: a többnek látszani akarást. A nagystilű élet és rendkívüli után való vágyódást. Szened a hétköznapi megszokottsága, igénytelensége és szürkése miatt. És szegény Lázárnak érzi magát az élet lakomáján csupán azért, mert élete távol áll a rendkívülitől. Elfelejt, hogy az élet legünnepebb percei az élet legegyszerűbb percei. Ennek az embernek nem a boldogságot kell kívánni újesztendő hajnalán. Mert hamis fogalma van a boldogságról. Azt hiszi, hogy a boldogság: az élvezetek és vágyak beteljesedése. Goethe, aki maga is fenéig itta Fauszt bűvös poharát, élete végén kijelentette: „Semmi se elviselhetlenebb az emberi szív számára, mint az örökös napsütés és élvezetes órák hosszú sora.” A ma embere pedig ezen az úton akar a boldogsághoz eljutni. Úgy, hogy az élvezetből csinál magának napszámot. Közben egyre az fájt neki, és az emészt, hogy van nálánál boldogabb ember is a földön. Ezért nem merek a ma emberének boldog újesztendőt kívánni. Mert Aristoteles szerint a boldogság azoké, akik beérik önmagukkal. Régi igazság az is, hogy vagnak lenni az még nem boldogság és boldognak lenni nem mindig vígság. Hiszen csak a pillanatnyi, rövid boldogság mosolyog, de a tartós boldogság éppen oly komoly és szent, mint maga a szomorúság.

hazardjátékot üzők, az egymás ellen uszítók gyűlölete, sokat hangoztatott joga és igazsága — nem csillag, sem meteor, mely a magasból világít, hanem csak rakéta, mely arra jó, hogy utána annál sötétebb és vigasztalanabb legyen az éjszaka. Hiába hagy maga mögött az ember a repülőgép szárnyán órák alatt országokat és szeli át a tengereket, míg azt a pár méteres utat nem tette meg, mely egyik embertől a másikig vezet. Hiába a találmányok hosszú sora, ha egymást még meg nem találtuk. Boldogság csak ott terem, ahol a „Miatyánk” gyermekeinek vallják egymást a jóakarátú, békés emberek. Még akkor is, ha nyelvük más és más. Még akkor is, ha fajtájuk más és más.

Nehezen találja meg az újesztendőben boldogságát, ki az emberekben és munkában elfásult. A legtöbb ember öreg korára, amikor lején már előtör a tél fehér hava, mindenkől kiábrándul, sokat kevésre becsül, amiért fiatal korában lángolt és azt, mint öreg egy kézlegyintéssel elintézi, leinti.

Boldog csak az, akit az élet nem fáraszt ki; aki mindvégig tud szeretetet magából kisugározni; aki mindvégig hisz; aki előtt az ég csillagai mindig ragyognak; akiben a hit, a munka, az új kezdek, a tanulni vágyás, az apostolkodás örököldje él, bár az öregséget érzi az érzékekben és idegekben.

Hiszen az élet lényege, szépsége, boldogsága önmagunkban, lelkünkben van.

Előbb tehát több egyszerűséget, békességet és életlendületet.

És csak aztán boldog újesztendőt! —

B. K.

Az újesztendőbe lépő régi embernek, ki gyűlölködését, háborúsdíját és békétlenségét is magával viszi, szintén nem lehet boldog újesztendeje. A tömegek erejével

A Katolikus Akció Szakosztályainak 1940. évi részletes munkaprogramja

(ADJUK MINDEN ZELÁTOR KEZÉBE !)

Hitbuzgalmi szakosztály:

Allhatatosan imádkozni és imádkoztatni az A. C. központ által kiadott imaszöveget iskolában, családokban, templomban, betegekkel, öregekkel. Lehetőleg tanuljuk meg kívülről a szöveget és másokkal is tanultassuk meg.

Figyelmeztessék a zelátorok az ismerőseiket, alkalmazottaikat, stb. a szentmise hallgatásra. Legyen ez egy állandó program és egyben propaganda is. Vállaljuk egymás számára a házörzést és a gyermekekre való felügyeletet is, hogy a szentmisére minél többen elmehessenek.

Külön gondja legyen az utcameg-bizottaknak a szentmisére való „hívő-gyűjtés.” A litániák, körmenetek is népesek legyenek; a zelátor adja e téren is mindig a jőpéldát.

Induljon meg egy akció, hogy a férfiak is imakönyvvél járjanak misére és azt használják is. Ajánljuk a megfelelő imakönyveket, ne holmi érték-telen, vagy egyh. jóváhagyás nélküli imakönyveket vegyenek.

Körmenetek „imádságosak” legyenek, a zelátorok jó példája sokat használhat.

A „Mikulással” kapcsolatban hagyjuk el a krampusz szereplését.

A „Bettlehemesek” szöveggönyvét revideálni kellene, az esetleges visszaéléseket szigorúan büntessük. Ugyanígy a Háromkirályok-járásánál is!

Készítsünk pontos statisztikát a misehallgatók számáról. Ezt hozzuk a szószékről a hívek tudomására. Kutassuk ki a misemulasztások okát és ezt nyíltan és őszintén mondjuk meg az illetékes tényezőknek.

Rendezzük meg az elsőáldozók 25 éves és 50 éves jubileumát. Lehetőleg az első áldozás utáni vasárnapon. Előre hirdessük ki a szószéken: kik azon férfiak a plébánián, kik 25, illetve 50 évvel ezelőtt első áldozók voltak. (Halottakról megemlékezni, a jubiléumok mise után elhalt osztálytársaik sírjához mennek.)

Házassági évfordulókat is meg lehet faluhelyen közösen ünnepeltetni. Mise, áldás, gyónás, áldozás el nem maradhat ilyenkor.

Tegyük szokássá a névnapnak szent áldozással való megünneplését.

Tegyük általánossá a családok felajánlását Jézus Szentséges Szívének, ne legyen egy rendezett házasságban élő család se, ahol ez meg nem történt. Szegényeknél a kép árát a zelátorok összegyűjtik a plébánia hívei között.

A házszeneléseket hozzuk megint szokásba.

Minden családban legyen közös, hangos esti ima, asztali áldás.

Szentségimádás alkalmával az egész napon át legyen telt a templom imádkozókkal. Egy-egy utca, vagy házsor családotól, egyszerre jöjjön beosztás szerint. Föltétlenül legyen előre kiirt, vagy kihirdetett beosztás. Legyenek megfelelő (ne állandóan) előimádkozók, férfiak is! Vannak községek, ahol harangszóra, zászlóval, körmenetileg jönnek óránként a beosztott adorálók. Máshol házsám, vagy kor szerint osztják be.

A szentelményeket mind tartsuk a gyakorlatban, de lélekkel és komolysággal töltsük meg: Borszentelés, házszenelés, gyertyaszentelés, virág-szentelés, gyermek megáldása, beteg gyermek megáldása, hússzentelés (már Nagyszombaton!)

Rendezzünk terménybetakarítási hálaünnepet. (Körmenet terményekkel, kenyér felajánlások szegények számára, offertoriumkor a gyermekek viszik az oltárhoz stb.)

Anyák-napján gyermekeket megáldani a templomban. (Vagy szept. 8-án.)

Elsőáldozás alkalmával szülők is áldozni jönnek. (Esetleg az édesapa és édesanya között térdel a gyermek az oltárnál.)

Vasárnap kihirdetni, a következő héten kiknek lesz a falu megholtjai közül halálüzosi évfordulója. Kb. 10—20 évre visszamenőleg Ezáltal hétköznapi is megsaporodnak a misehallgatók!

Vizkereszt és missziósvasárnapi missziógyűjtést szorgalmazni. Ezzel kapcsolatban előadás a missziókról. (Ünnepély, vetített képes előadás.) A zelátorok erről is kioktatást nyerjenek.

Esküvők ne csütörtökön, vagy szombaton legyenek!

Leszoktatni a híveket arról, hogy

csak egy bizonyos napon jönnek el húsvéti szentáldozáshoz, A zelátorok járjanak elől jőpéldával!

Szociális szakosztály:

Szervezzük meg a szegényebb iskolásgyermek reggeliztetését. Irjuk össze azon hívek nevét, akik hajlandók havonta, vagy hetenkint egy-kétszer egy szegény gyereknek reggelit adni.

Ugyanígy esetleg az ebédeltetési akciót is meg lehetne oldani.

Allítsunk össze egy vándor pólyásbaba kelengyét. Egy-egy anyánál néhány hétig maradhat, aztán tisztán vissza kell neki adni a helyi intéző-szervnek.

Legyen minden gyermeknek megfelelő téli ruhája. Régi ruhákat összegyűjteni, átalakítani, új ruhákat beszerezni, ezen célra gyűjtéseket rendezni, stb. Téli szegényügyi varrodát felállítani.

Betegek látogatása, ebédeltetése, orvossággal való ellátása fontos kötelessége a szociális szakosztálynak.

Ránevelni mindenkit, hogy a jótékonykodásban mindenkinek részt kell venni. Évvégén esetleg kimutatásokat közzétenni, hogy az éven át kik, milyen mértékben jótékonykodtak?

Felállítani a szegény-nyilvántartót. Csak indokolt esetben kapjon bárki is alamizsnát, a munkakerülőket minden segélyből lehetőleg kizárni!

Szervezési szakosztály:

Kiépíteni az utcameg-bizottak szervezetét. E nélkül nincs igazi A. C. munka! Ezek havonta legalább egyszer a plébánossal megbeszélést és beszámolót tartanak. (Egy megbízott legfeljebb tíz-tizenöt házat kap.)

A fiatalságot lehetőleg valamilyen megfelelő egyesületbe tömöríteni. Pártolni erkölcsileg és anyagilag az egyesületeket.

Iparostanoncokat a K. I. O. E.-be, iparos segédeket, fiatal gyári munkásokat a Kat. Legényegyletbe, felnőtt munkásokat az EMSzO-ba, vagy Kereszt. Szoc. Szervezetbe, illetőleg Kat. Körökbe, Kat. Férfi Ligába, vagy más megfelelő egyesületbe.

A női vonalon a munkáslányokat a Kat. Dolgozó Leányok csoportjába,

vagy a Napsugár Leányklubokba, illetve más kat. leányifjúsági egyesületbe.

Munkásnőket a Dolgozó Nők szervezetébe tömöríthetjük.

A szervezési szakosztály teendője a hitbuzgalmi egyesületek állandó tagutánpótlása is.

A munkásférfi a legfontosabb gondja legyen a Szervezési Szakosztálynak!

Fontos továbbá, hogy a munkát minél jobban decentralizáljuk. Mindenkinnek legyen valami tennivalója. A vezetők pedig szorgalmas és kitartó felügyeletet gyakoroljanak. Mindenkinnek, vezetőnek és munkatársnak egyaránt ki kell bírni a kritikát! Sikertelenség ne vegye el a kedvét, Istenért dolgozunk!...

A nem megfelelő tagokat és munkaerőket az egyes szakosztályokból rövidesen ki kell cserélni. Legyünk egymásnak szigorú bírálói. Nem a „nagy” nevek a fontosak, hanem a nagy és áldozatos tettek!

Ne várjunk dicséreteket és elismeréseket. Különösen ne várjunk anyagi előnyöket! Krisztus munkása csak Krisztustól várhat jutalmat!

Elsősorban vegyes vallású vidékeken legyünk éber figyelemmel a készülő házasságokra. Támogassuk a másvallású felet saját felekezetének támadásai ellen. Beszéljünk le mindenkit a vegyes házasságról.

Rendezzünk ünnepséget a sok gyermekes családnyak: tiszteletére.

Legyünk minden jó ügynek öntudatos, lelkes támogatói, így többek között tegyük lehetővé egy-egy Kalotánfolyam, vagy A. C. kurzus rendezését. Segítsük elő a „Tavaszi napok” rendezését, vagy más népünnepélyeket, amelyek az A. C. munka anyagi fedezetét biztosíthatják.

Kulturális szakosztály:

Az utcamegíztottak gondoskodjanak hallgatóságról személyes ráhatással a népművelési, illetve katolikus kulturális előadások számára.

A zelátorok értsenek a hitvédelemhez, ezért sokat olvassanak, vitátkozzanak vallási kérdésekről a plébános vagy káplán jelenlétében.

A fonók és borkóstolók ezen alkalmait nem szabad kihasználatlanul hagyni. A katolikus hitünk tanait mindenhol okosan terjesszük és védjük!

Olvassuk fel otthon a felnőtteknek a katekizmust, vagy más megfelelő könyvet.

Legyünk azon, hogy a faluban

csak katolikus kalendáriumot vegyennek. Hatalmas, átütő propaganda kell ehhez. Minden házba elvinni, bemutatni! Szószékről hirdetni. Iskolában a gyermekeket kioktatni, egyesületekben propagálni!

Nem szabad elfeledkezni megfelelő idegen előadók szerepeltetéséről sem.

Sajtó szakosztály:

Pontos statisztika legyen: milyen újságok kelnek el a plébánián. (Gyerekek esetleg gyűjtsék az újságok

címszalagjait, ami által megtudjuk, milyen újság jár egy-egy hívónknak.)

Ne menjünk olyan fodrászüzletbe, vagy más boltba, ahol csak színtelen, vagy kimondottan zsidó újságot járatnak. Ezt mondjuk is meg!!

Soha és sehol ne felejtsünk el a jó, katolikus sajtónak apostola lenni.

Terjesszük lelkesen a katolikus röpiratokat. A zelátorok minden családdhoz elviszik, később szóvá teszik vajjon elolvasták-e?? Felvetik a benne olvasott problémákat és így felébresztik az érdeklődést.

Új esztendő — új lendület

Mit hoz az új esztendő? Ki tudná megmondani!

Hiába szorongatunk malac farkát, számár fülét, vagy kéményseprő frakkját. Egyik sem tudja megmondani, hogy mit tartogat számunkra az egészség, a család, a mesterség, a szomszéd, a munka, vagy — ki tudja — hány sorsdöntő titokzatos erő.

A keresztény ember csak azt érzi, hogy az új évben nagy szükségünk lesz arra a benső segítségre, amelyik nehéz helyzetben is sugálja a világos meglátást, fokozza a teherbírást, adja az erőt és derűt.

A katolikus lélek nem töpreng, mert tudja, hogy minden *titokzatos erő* a bölcs és végtelen *isteni gondviselésből* fakad, a *benső erőnek* pedig *isteni kegyelem* a neve, amely segít és megszentel.

Ember, érted ezt? Akkor miért téveszted össze a gondviselés kegyelmét a malac farkával?!

*

Mit nem hoz az újév? Ki tudná megmondani!

Azonban egészen bizonyos, hogy nem hoz olyan *újfajta eszmét*, amelyik csodaszír módjára gyógyítja meg bajainkat. Nem hoz olyan hatalmas barátot kívülről, amelyik a *magyar katolikuság* sorsának gondját magára vállalja, és nem hoz olyan napszámot, amelyik *helyettünk* fog közhögni.

Ember, érted-e már, hogy nincs megváltó *új eszme*? Látod-e már, hogy az *anyagelvűség* (materializmus) nevében elismerheted annak létjogosultságát, amit erővel, ésszel és kéjjel magad meg tudsz fogni, de tagadhatod mindazt, amihez más akar nyúlni. A *szabadság* (liberalizmus) és *emberiesség* (humanizmus) eszméje felszabadít mások eltiprására és meg-

engedi, hogy szüronnyal adagold a műveltséget. A *faj szentsége* nevében imádkozhatod a magad fajtáját és kiirtathatod a másikat. A *szent közösség* (kommunizmus) zászlója alatt rátiporhatsz békés családok otthonára...

Ember, érted-e már, hogy a nagy népek hatalma lehet félelmetesen nagy, de *önmaguk* szeretete még nagyobb. Kis nemzetek értékeit jól fel tudják használni, sőt fel is tudják áldozni a *maguk* hasznára.

Ember, érted-e már, hogy vannak dolgok, amiket *helyetted* senki a világon el nem végezhet?

Magyar katolikus ember — hát akkor — miért nem veszed kezébe a magad sorsát?!

*

Mit tegyek — hát — az új esztendőben? Megmondom!

Bíznod kell abban, hogy a magyar nép *vágyódik* a keresztény igazságok érvényesülése után.

Hinned kell, hogy a *magyarság sorsa össze van kötve* a keresztény eszmék életerejével.

Minden erődből *el kell hártani* a katolikus életigazságok érvényesülésének akadályait.

Összefogásunkat bele kell kapcsolni *egyházközségünk* életébe.

Ha kétségeid vannak a katolikus tanok körül, *keresd* a megoldást.

Ha látod magyar testvéreid eltévelyedését, *segíts* az összetételésben.

Ha van egy kis felesleges időd és erőd, *állítsd* a hited és meggyőződésed szolgálatába.

Ember, ne késlekedj, a te sorsodról van szó.

Masszi Ferenc.

FIGYELŐ

IRJA:
NYILAS PÉTER

PROHASZKA A MAGYAR NÉP KÁROMKODASARÓL. A világháború közepén, 1916. január 1-én, a következő megdöbbentő sorokat írta Prohaszka naplójába: „Nem védekezem a rémséges gondolat ellen s ráznehezető borzalmas érzéstől, hogy a magyar nem győzhet. Ez a káromkodó nép okvetlenül megadja az árát, akármit csinálunk, ha körmeneteket is tartunk; a magyar földről, magyar nyelven emelkedik égre a legutálatosabb s legalávalóbb káromkodás. A pokol káromkodása után Magyarország káromkodása öltögeti rákfenés nyelvét Isten s az ő szentjei ellen... Imádkoznak még e nyelven, amelyen így káromkodnak?... Nem tanulnak más nyelvet, ha imádkozni akarnak, mikor annyira meg van szentségtelenítve a káromkodás által? E nyelven akarnak áldást fegyverre, védelmet ellenség ellen, győzelmet s életet? Ha káromkodást hallok vonaton, a rothadó lelkek s a rákfenés és vérbajos emberek büzét érzem s hiszonom.”

A BÉKEPARANCS ALAIRASAKOR IRTA PROHASZKA: Nekem többször volt „Ahndung“-om, hogy ezt a káromkodó népséget Isten ösztetöri; megkaptuk. Az Istenkáromlás nálunk folyik a legszemtelenebből s a legiszonyatosabban. Káromkodni, az semmi. Mindenki káromkodik, s mily piszkosan, mily kanászosan! Hát ez is világítélet — kiált fel keserűen s megrendülten a nagy apostol...

„KÁROMKODÁS ÉS GÖGSÉG.” Szem- és fültanú mondta el e sorok írójának az alábbi esetet: Mikor a nemzeti hadsereg bevonult Ungvár vidékére, egyik faluban a vezető tiszt egy öreg anyókéval beszélgetett. Az öreg néni túlárado örömmel és boldogsággal köszöntötte a magyar katonákat, de sóhajtván hozzátette: „csak az a nagy káromkodás és gögség ne lenne...” Így sóhajtott fel a felszabadulás boldog perceiben egy magyar asszony, mikor meglátta a bevonuló magyar csapatokat...

FAJDALMAS KÖZHELY, hogy a magyarságot a külföld, mint pogányul káromkodó nemzetet ismeri. A káromkodást egyes magyarok nemzeti erénynek tartják. Némelyiknél olyan a káromkodás, mint az iszákosnál a pálinka: káromkodik, ha

örül, káromkodik, ha dühös, káromkodik, ha búsul, de mocskolódik akkor is, ha jó kedve van. Tévednek tehát azok, akik azt hiszik, hogy csak a düh, az elkeseredés, a bosszankodás kifejezésére szolgál az emberi nyelv eme mocskos virága. A káromkodásról azt tartják némely magyarok, hogy az valami különösen férfias. Az érdesség, a zordság megnyilatkozásának tartják. Pedig alig van férfiatlanabb és gyávább emberi megnyilatkozás, mint a káromkodás. Épp a tehetetlenség nyitja szíjait az emberi szájt. Annak kell a szájjal ütni az Istenen és emberen, aki kézzel és tettel nem tud elérni valamit. De egyúttal a kicsinyesség és szüklátóköri jele is. Van benne a gyermek makacsságából, aki tehetetlen mérgében a földhöz vágja magát és bömböl. Némelyik ember meg népies akar lenni, mikor trágár szavakat halmoz egymásra, nem tudva, hogy a trágárságok halmozása távol áll az igazi népi szellemtől. Van a népi szellemnek is dévaj, csipős és szavakban nem válogató megnyilatkozása. Tudjuk, hogy itt is vannak kisiklások, de ritkán érik el a félműveltek mocskolódását.

FELVIDÉKI MAGYARJAINK nagyon sokat panaszkodnak az anyaországbeliek szörnyű Isten-káromlásai miatt. Az elmúlt húsz év alatt — mondják — kezdett kiveszni a káromkodás a Felvidéken a magyarok között. Jobban kellett fegyelmeznit a szájt, hát ebben is megnyilatkozott a hatása: — nem akarták minden ostoba kicsinységért Isten s a szenteket gyaláznit. Annyira kiment a divatból a káromkodás, hogy széles rétegek, a legegyszerűbb emberek ütköznek meg leginkább rajta s tiltakoznak, ha a káromkodással találkoznak. A felvidéki emberek zöme, néhány kivételtől eltekintve, személyes sértésnek veszi a káromkodást és különösen a vele szemben alkalmazott trágár szavakat. Földművesek, iparosok sürgetik, hogy induljon országos akció, mely a mocskos szájt elhallgattatja. Ilyen országos akciónak minden intézményre és minden területre ki kellene terjednie. Elsősorban a nevelőknek van itt óriási szerepük. Ők harcolhatnának ellene leghatásosabban. Nem úgy, ahogy a rossz pedagógusok és a tehetségtelen szülők szokták a hibák elleni harcot értelmezni külsőséggel, hanem belülről, a lélek

nemesítésével és nevelésével, fegyelmezésével. Olaszországban szigorú törvény sújtja a káromkodót. Nálunk is hoztak törvényt a nyilvános helyeken káromkodók ellen. A törvény azonban mindig arra való, hogy a legkirívóbb eseteket torolja meg és a legvadabb kinövéseket vágja le. De végleges megoldás és segítség a káromkodás ellen csak egy általános társadalmi megmozdulástól jöhet. Ha nemcsak a templomok szószékein és gyóntatószékeiben bélyegzik meg a káromkodás szörnyű bűnét, hanem a társadalom is kiközösíti a mocskos szájuakat az emberi közösségből...

Levente tagja lehet vallásos vezetés alatt álló egyesületnek

Az interpellációk során Reibel Mihály intézett érdekes kérdést a honvédelmi miniszterhez.

A katonai parancsnokság — állítólag — olyan rendeletet adott ki, mely szerint leventének tilos más egyesületbe lépni.

Hiszi, hogy félreértésről van szó. Jól tudtuk, hogy a legnagyobb ifjúsági szervezet, a KALOT kétezer faluban 150 ezer taggal rendelkezik. A legényegyletek 50 ezer tagot számlálnak, a felvidéki ifjúsági egyesületeknek 20 ezer tagjuk van, a tanoncegységek pedig a városokban hivatást töltenek be.

Ne szorítsuk az ifjúságot arra, hogy az utcán csatangoljon. Közérdek, hogy jó vezetés alatt tömörülhessenek az egyesületekben. Kéri, hogy az ifjúsági egyesületek hazafias munkáját ne korlátozzák.

Bartha Károly honvédelmi miniszter válaszolt az interpellációra.

A leventekiképzéssel kapcsolatban megállapítja, hogy már szeptember 15-én intézkedett, hogy azokon a vidékeken, ahol munkaerőben szükség mutatkozik a behívások miatt, a leventekiképzést november 15-ig, a mezőgazdasági munkálatok befejezéséig vásárnapra tegyék át.

Ami az egyesületekbe való belépést illeti, e tekintetben a törvény pontosan intézkedik.

Tízennyolc éves korig a leventék csak olyan egyesületbe léphetnek be, ahol semmiféle kár nem érheti őket.

Ezek az iskolai egyesületek, vallási egyesületek és cserkészegyesületek.

Tízennyolc éves kortól felfelé nincs korlátozás, kivéve azt, hogy kifejezetten politikával foglalkozó egyesületekbe nem léphetnek be leventék.

Keressük nagy szellemek társaságát

A Magyar Statisztikai Szemle egyik száma szerint Dániában 1497 lélekre jut egy időszaki lap, míg a volt Ausztriában 2407, a sorrendben tizenkettedik helyre került Magyarországon pedig 4694.

Beszédes számok ezek. Hü tükre egy nemzet művelődési fokának, egy nemzet tömegei érdeklődési mértékének sajtó művelődési kincse és nagy kérdései iránt. Az időszaki sajtótermékek, a folyóiratok azok, amelyekben a könyveken, tárlatokon, múzeumokon kívül kibontakozik és eljön hozzánk a nemzeti művelődés, tudomány közkinccse, amelyekből szól hozzánk a nemzet lelke, s amelyekben keres bennünket a nemzet vezető szellemének nevelő, intő, öntudatra ébresztő, útmutató szava.

Művelt magyar ember vagy? Jár-e hajlékomba a magyar szellem üzenetét hordó folyóirat? Eljutnak-e hozzád a nemzet szellemi vezetőinek vívódásai, a nemzet életbevágó nagy kérdéseinek látókört szélesítő megvitatásai? Érdekel-e a magyar tudomány, művészet, irodalom, s a fajtád sorsa, nemzeted jövője?

A háború előtti békés mozdulatlan-ság, a középosztály felszínes jóléte a maga beteges nevelési rendszerével a felületesen művelt emberek (a nagy tömeg) szórakozását a sörözgetésekben, a dinomdánomos vacsorákban, a lumpolásokban, a kaszinói kártyázásokban találta meg. A nemzet jövőbeli veszedelmeinek, a rejtetlen forrongó s később fenyegetővé váló és pusztulást előidéző kérdéseinek kutatása, megismerése, vitatása, megoldásra segítése vagy sürgetése nagy általánosságban távol állt ettől a nemzedéktől. S a háború utáni kor úgynevezett „intelligenciájának” egy része is ezt az életszemléletet és életmódot fájlalta és álmolta vissza. Sőt, ebben a szellemben nőtt fel mai, de most már mégis ébredező ifjúságunk is.

Nekünk, a jövőndő hordozóinak, ezzel a szűklátókörű, a nemzet hivatásával, feladataival mítsem törődő élet-szemlélettel szakítanunk kell. A szellemtelen szórakozások lélekölése elől a művelt ember elkötelezettségének becsületes megtartásával a szellemi vezetők, az igazi magyar értékek árnyékába kell menekülnünk. Nekünk, akiket a végzet a nemzet irányítására rendelt, ennek a rendelkezésnek becsületesen meg is kell felelnünk, mert különben üres, léha céltalansággá válik

az életünk. Keresnünk kell a szellemi nagyságok, az igazi magyar lelket megtestesítő társaságát, hogy tőlük irányítást, ösztönzést és ihletést kapjunk. Ennek pedig legkézenfekvőbb, legszelebb körü formája a könyvek, a folyóiratok rendszeres olvasása. A könyv és folyóirat lehetővé teszi, hogy egyéniségünket annak a szellemnek búvkörébe vonjuk, akihez csak szívünk vonz. Nem találunk itt zárt ajtókra, előítéletekre, társadalmi rangosztályokra és válaszfalakra; az egyedüli korlát: értelmünk fejlettségi foka. Miért keressük nálunk alacsonyabb

lelkiségek vagy lélektelenségek társaságát, amikor ott vannak és állandóan rendelkezésünkre állnak a szellemi kiválóságok?

A könyv és folyóirat az, amelyből a nemzet lelke szól hozzánk, amelyből a nemzet akarata sugározza szívünk, szellemünk antennája felé nekünk szóló parancsait. Fogadjuk hát vágyó szeretettel a magyar könyvet és folyóiratot, mert nélkülük nincsen magyar szellemi élet és fejlődés, magyar öntudat és boldogabb, teljesebb magyar jövő.

Dóczi István.

Túlvilági mesék

Személyiségek.

Az Úr egyik angyala leszólt a Földre s közölte a Föld szellemével, hogy legközelebb lejön.

— *Kihez méltóztatik, érdeklődött a Föld szelleme.*

— *X. Y.-hoz, felelt az angyal.*

— *Talán Y. X. ökegyelmességéhez, ő az egyik legnagyobb személyiségünk, kérdezte a Föld szelleme.*

— *Személyiség? ... szólt némi részvétellel az Angyal, — az éig csak az egyéniségek látszanak fel...*

Művészet.

Az egyik szobrász beállított a mennyország pítvarába és mint jó művész, méltó elhelyezést kért, mert nem akart felhagyni művészetével...

— *S mit végeztél? — kérdezték.*

— *Márványba faragtam sok nagy embert és...*

— *Talán csak politikust, igazította ki az egyik angyal.*

— *Igen, felelte a művész és néhány szép jelenetet.*

— *Jelenetet is? — érdeklődött a másik angyal, némi idealizmust sejtve a lelkében.*

— *Igen rendelkezésre, — szólt a művész szárazon.*

— *S magadat? — kérde a beszélgetést vezető Angyal.*

— *Magamat még nem faragtam ki, — felelt a művész, némi pirral takar-gatva ki-kütköző hibáit...*

— *Pedig itt, — zárta le az angyal, — csak azokat engedik be, akik nem másf, hanem magukat faragták ki... Szerepek.*

Szerepszatáskor történt. Az egyik lélek visszaadta a szerepét és leállt.

— *Miért? — kérde tőle az angyal.*

— *Nekem ilyen szerepet adsz? Csupa lemondás, szolgálat, kihasználás, neki meg — szólt egyik társára mutatva — jólét, uraskodás, semmi teher!*

— *Fiam, — szólt az angyal megnyugtatóan, — egy beteg, öntelt és gögös léleknek csak ilyen szerepet adhatok, mint ez...*

— *de néked? ... — folytatja kér-dő tekintettel. — Csodállak!*

— *Kinek adjam akkor a nehéz szerepet, ha nem az erős lelkeknek.*

Röck Gyula.

Kedves Testvérem!

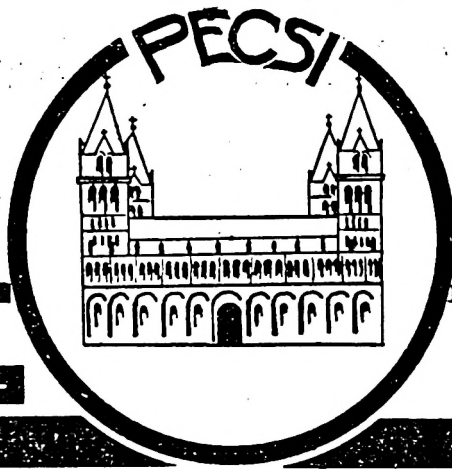
Azt hallottam, hogy a világháborúban idegen katonaság azt a parancsot kapta, hogy induljon rohamra. Egyik katona továbbította a parancsot a másiknak és kölcsönösen biztalták egymást: „Előre, előre!”, de egyik sem ment előre, hogy győzelmet arasson. Később az ellenség megtámadta és megsemmisítette őket.

A baj az volt, hogy nem mentek előre.

Újékor te is mondd barátaidnak és azok neked „Boldog újévet!”, de egyiknek sincs bátorsága, hogy boldogságra törjön.

Hogy boldog légy az újévben, az csupán tőled függ. Újév csak akkor lesz, ha új életet kezdesz. A boldogság kiküzdése harcot kíván — önmagad ellen. Harcolnod kell vakságod ellen! Nem akarsz észrevenni, hogy rabja vagy e hamis világnak, amely hervasztó örömeivel megmérgezi életed. Harcolnod kell gerinctelenséged ellen! Tested vonszolja lelkedet, amelyet a bűn édessége rothaszt.

Minden földi öröm hurok, amely

KATOLIKUS

TUDOSÍTÓ

EGYHÁZMEGYEI ÉS EGYHÁZKÖZSÉGI ÉRTESÍTŐ

Megjelenik minden hó elsején. ♦♦ Előfizetési ára helyben 2[—] pengő.

A kereszt, a horgony és a szív

A három isteni erény jelvényei a keresztény szimbolikában: a kereszt a hitnek, a horgony a reménynek, a szív a szeretetnek szimbóluma.

A kereszt a hit jelvénye. Egész keresztény hitünk foglalata ez az áldott jelvény, két vonala két nagy igazságot fejez ki: Isten Fia leszállt az égből a földre, hogy az embereket a bal útról, a bűn útjáról a jobb útra, az erény és üdvösség útjára vezesse. Rajta függ az Istenember, a szenvedő Megváltó, ez kiengesztelődésünk Istennel, ez minden szentség, kegyelem és áldás forrása, a természet és természetfelettség találkozása, az igazságosság és irgalmasság kibékülése, örök üdvösségünk kulcsa. Sok hitet prédikál és sok hitet kíván, nem hiába mondja Szent Pál apostol, hogy ez az áldott jel zsidóknak botrány, pogányoknak viszont ostobaság. Nagy hit kell ahhoz, hogy a szégyenlőn gonosztevőként kivégzett véres embert Istenünknek, keserves kinhalálát megváltásunknak valljuk. A keresztfa a paradicsomi fa ellenéte, itt leszünk Krisztusban mindnyájan egy lelki családdá. Rajta ment végbe a „magnum pietatis opus”: az isteni jóság nagy műve, ez a győzelmi zászló, a „vexilla Regis”, melyet mint egyetlen biztos, minket kereszténynek megjelölő jelet sirunkon is felállítunk, melyet mint a túlvilág belépőjegyét haló porainkban is kezünkben tartunk.

A horgony a remény jelképe. A hajón a cél, a kikötő, a part ígérete és záloga a horgony. A vízben magán nincsen sok értelme, nem a fenékhez akarunk kötödni, tengeren talán el

sem érnök, hanem a parthoz. Ott, ahol a horgony szerephez jut, végetér a vándorlás, teljesül sok vágy, sok sejtés, viszontlátás, elömlik lelkünkön a nagy megkönnyebbülés: célnál vagyunk. De addig is, míg a sik vizeken, a vihar tombolásában velünk van, jólesik ránézniük: bizunk benne, hogy még szükségünk lesz majd rá.

A remény az életútban ilyen odakötődés a túlvilági öbölhöz, az üdvösség partjához, ami még nincs itt, de biztosra várjuk, hogy eljön. Biztonságérzet a bizonytalanságban, állandó nyugvás boldogító előérzete a kilátástalannak tetsző útban. Súly és támasz, sugár, mely végét ígéri a száműzetésnek, rabságnak, betegségnek, veszélynek, szenvedésnek. Voltaképpen nem elméleti, hanem gyakorlati hit a remény: ráhagyatkozás egy nálunknál nagyobb, bennünket támogató erőre. Nem egyéb, mint üdvösségünknek és az arra szolgáló eszközöknek bizalommal teljes várása Istentől.

Különösen kell a remény a bajban: a horgony a viharban, mert megrögzít, óv az elsodrástól, békés öböl vizéhez kapcsol, künn a tengeren viszont kétszeres vággyal töit el a kikötő felé. A remény így a veszélyben erősödik, biztosra veszi, hogy Isten a rosszat is jóra tudja változtatni és ebben őt is részesíti.

A szív a szeretet ősi képe. Az élet centruma, az érzésvilág lókusza, a lelki hatásokkal, érzelmekkel legjobban együttműködő testi szervünk. Allandóan dolgozik, sohasem tétlen, minden legtávolabbi sejtet ellát vérell, így jelképezi a szeretetet, mely

örökké tevékeny és mindenütt ott van, ahol szükség támad. Önmagát munkája közben emészti, ha leáll, mindennek vége: a lélek elszáll, a test kihül, itt van az enyészet. Ha a szeretet megszűnik, mindennek vége az erkölcsi világban is. Szent Pál apostol magasztalása szinte kifogyhatatlan és azt mondja, hogy a három isteni erény közül ez a legfőbb, mert a hit átmege a látásba, a remény a bírásba — annak látásába és bírásába, amit itt a földön hittünk és reméltünk — de a szeretet megmarad az örök hazában is. De már itt a földön is minden érték, még sokszor a hit maga is — a szív nemességén fordul, annál inkább a család, a haza, az irgalom ezer és ezer csodája.

Jézusnak istenemberi Szíve van, ez a tudat minden hülő korban új lendületet és szárnyakat ad az isteni szeretet hőseinek és a nyomaikba lépő lelkeknek. „Szeretet nélkül semmi vagyok” — mondhatja mindenki magáról szent Pállal. Ez képesít a szenvedésre, áldozatokra, hősi cselekedetekre, ez bontogat ki bennünket önmagunkból.

Most a lassan közeledő nagybőjtben megint elénk áll a kereszt: a Megváltónkba vetett hit világa. A jelen nehéz idők újra sokak tekintetét a remény horgonyára vonják. A szeretet áldott üteme, dobogása pedig egy pillanatig sem szűnhet meg, még éjjel is dolgoznia kell, hogy világunk ki ne hüljön, hogy mécsünk ki ne aludjék, hogy életünk műve ki ne csorbuljon, csonka ne maradjon.

Dr. Gálos László.

Világiak Krisztus országáért!

A Katolikus Akció országos elnöksége ezidei programjaként: „*Világiak Krisztus országáért!*” címet írta fel zászlajára. A munkaterv szerint hivatásos és meggyőződéses apostolokat kell Krisztus országába beállítani, akik tervszerűen és következetesen apostolkodnak a lelkek megmentésében. Ezt a nagy és mindent átfogó programot gyakorlatilag úgy valósítja meg a Katolikus Akció, hogy az idén hittani kiképzést ad világi apostolainak és a hitbéli meggyőződést igyekszik lelkükben felkelteni és tudatosá tenni. Ezt a nagy munkát végzi az egyházmegyei Katolikus Akció is, amikor faluban, városban egyaránt nemcsak a felnőtteket, hanem az ifjúságot is igyekszik beállítani a nagy cél szolgálatába. Bizonyos tekintetben az idei program elgondolása szerint dolgozik a két nagy falusi ifjúsági mozgalom: a KALOT és a KALASZ.

A KALOT (*Katolikus Agrárfjúsági Legényegyletek Országos Titkársága*) két év óta működik egyházmegyéinkben. Az elmúlt télen 13 tanfolyamot tartott az egyházmegye különböző helyein és több mint 120 falu legényifjúsága ismerte meg a KALOT célkitűzéseit. Eddig közel 35 helyen alakult meg a falusi legényegyesület és az idén még szélesebb körben terjed az elhittett eszme, mert az idei télen több mint 20 helyen lesz háromnapos KALOT-tanfolyam. December eleje óta január végéig 10 tanfolyamot rendezett a Katolikus Akció Igazgatósága és pedig Babarcon, Szederkényben, Püspöklakon, Fekeden, Koppányszántón, Szabadszentkirályon, Mágocson, Sombereken, Véménden és Faddon. Altalában minden tanfolyamon körülbelül 40 legény vesz részt és ezek között a környékbeli falvak legényifjúsága is képviselteti magát 2–3 taggal. Február hónapban nyolc tanfolyam lesz és márciusra is már négy tanfolyamot vettünk előjegyzésbe. A legények mindenütt nagy szeretettel karolják fel a mozgalmat és vállvetve buzgólkodnak egyesületek felvirágoztatásán, és nemcsak kulturális, szellemi, de anyagi és szociális téren is igyekezzenek az egyesületet javukra fordítani, annak előnyeit minden tekintetben kihasználni. Nagy könnyebbsége egyházmegyéinknek, hogy január eleje óta önálló titkár dolgozik a tanfolyamok megtartásában. Dr. *Dlusztus József* egyházmegyei titkár eddig már négy tanfolyamot vezetett és minden remény

megvan arra, hogy munkája értékes lesz a legényifjúság megszervezésében és általában a KALOT minden irányú tevékenységében is. Hetenkint két tanfolyamot rendezünk és a német tanfolyamokat Fürnstein József országos titkár vezeti, hogy a mozgalom gyorsabban terjedjen.

*

Január eleje óta megindult a KALASZ-mozgalom is egyházmegyéinkben. (Kat. Lányok Szövetsége). Egyelőre a budapesti központi német titkár: gróf *Dégenfeld Klára* járja be Baranya német falvait és tart előadásokat az asszonyoknak és a lányoknak. Az eddigi jelentésekből is kitűnik, hogy mindenütt nagy megértelemmel és rokonszenvvel fogadják nemcsak a titkár látogatását, ha-

nem a mozgalom eszméit, terveit is. A KALASZ még a kezdet-kezdetén áll egyházmegyéinkben, de reméljük, hogy pár hónap múlva már itt is jelentős sikereket mutathatunk fel, ami kétszeresen nagy öröm lesz, mert a falusi legény- és leányifjúságot így sikerül majd a Katolikus Akció táborába vonni és beállítani az öntudatos, szervezett katolikus munkára. Az idei télen sok munkát ad a Katolikus Akció programjának megvalósítása, de bízunk az isteni Gondviselésben, hogy jó szándékkal, lelkesedéssel és kitartó munkával nagyrészt megvalósíthatjuk a kitűzött célt: a világiak hivatásszerű beállítását az apostoli munkába.

Dr. Merényi Ferenc
A. C. egyhm-i titkár.

A magyarság és nemzetiségek aránya földbirtokosaink között

Bizonyos oldalokról még mindig nem akar megszűnni, sőt időnként új erőre kap a vád, hogy Magyarországon a nemzetiségi kisebbségeknek rosszabb helyzetük van, mint a magyaroknak.

Érdemes lesz e kérdésnek szemébe nézni.

A magyarországi nemzeti kisebbségeknek — bármely nemzetiséghez tartozzanak is — a túlnyomó része az östermeléshez tartozik, csakúgy, mint magának a magyarságnak. Ennek megállapítása azért is fontos, mert a nemzetiséget az östermelő népesség őrzi meg legjobban, míg a más társadalmi helyzetűek könnyen felszívódnak a többségbe, ahol aztán legföljebb akkor jelentkezik az ú. n. vér szava, ha bizonyos események, vagy eszmeáramlatok felébresztik.

Nézzük tehát, hogy a magyarországi nemzetiségek milyen arányban részesülnek a Haza földjéből?

A statisztika a földbirtokosokat kilenc földbirtoknagyság-kategóriába sorozza. Lapunk terjedelme nem engedi meg, hogy ily részletességgel foglalkozzunk velük, hanem három csoportba osztjuk őket, és pedig: a 100 kholdon felüliek, mint a középső és nagybirtokosok csoportjára, aztán az 5—100 kholdasok csoportjára, és végül az 5 kholdon aluliakéra.

Szemponctunkból legfontosabb a második, az 5—100 kholdas csoport ezek az ú. n. kisbirtokosok, kisgazdák,

akik — talán a legkisebb, az 5—10 kholdas csoportnak, ennek is csak egyes vidéken való kivételével — önálló existenciák, akikben még inkább él az ősi nemzeti tradíció, a népiség fenntartásának ereje.

Magyarország össz-földbirtokosait nemzetiségi különbség nélkül tekintve, azt találjuk, hogy 100 földbirtokos közül ebbe a csoportba tartozik 49.75, vagyis ugyanennyi százalék. Nemzetiségek szerint pedig

100 magyar földbirtokos közül	48.6
„ német	58.7
„ tót	55.3
„ oláh	59.4
„ horvát	44.8
„ szerb	70.3
„ bunyevác, sokác, stb.	58.1
„ egyéb	62.3

Látható tehát, hogy ebben a népiség szempontjából legértékesebb társadalmi és gazdasági népcsoportban, a horvátokat leszámítva, legkisebb arányban van képviselve a magyarság. A németeknek aránya 10.1 ponttal, vagyis 18.7 %-kal erősebb, mint a magyarságé, stb.

Hasonlóképpen jellemző helyzetet találunk, ha a legkisebb, az 5 kholdon aluli birtokosok arányát nézzük.

Magyarország összes birtokosait, nemzetiségi különbség nélkül nézve, úgy találjuk, hogy 100 birtokos kö-

zül 5 kholdon aluli birtokos 49.6, azaz ennyi százalék.

Viszont 100 magyar	közül	50.5
„ német	„	40.9
„ tót	„	44.4
„ oláh	„	40.1
„ horvát	„	55.1
„ szerb	„	28.5
„ bunyevác,		
sokac, stb.	„	41.6
„ egyéb	„	36.8

Figyelem!

Itt szintén azt tapasztaljuk, hogy a norvátok kivételével *legrosszabb, mert legmagasabb a magyarság aránya*, mert pl. a németjeink arányánál 9.6 ponttal, azaz 19 %-kal rosszabb, vagyis a földmives proletáriumhoz közelálló törpebirtokosok közt kb $\frac{1}{3}$ -del több a magyar, mint a német, ezeknek u. i. majdnem ugyanennyivel nagyobb az aránya a magyarságénál az 5—100 kholdas birtokkategóriában. Hasonló, sőt még erősebb eltéréseket látunk a magyarság rovására a többi nemzetiségéknél.

Majdnem hasonló helyzetet találhatunk az agrárproletáriátus arányában is. Csak röviden rámutatunk, hogy míg 100 agrár-keresőből cseléd és munkás 38.8, addig 100 magyarból 39.5, németből pedig csak 28.4, vagyis a magyarság aránya itt is rosszabb 11.1 ponttal, azaz 39.1 %-kal, mint a számban legnagyobb kisebbségünké, a németeké. Majdnem hasonló a helyzet más nemzetiségekkel szemben, de erre itt most nincs terünk.

Nem a nemzetiségek jobb helyzetét irigyeljük, hanem azt fájjaljuk, hogy amíg egyrészt a *magyarság népi séget fenntartó rétegének hátrányosabb a helyzete majdnem valamennyi nemzetiségünkénél*, addig állandóan visszatér a vád kisebbségeink elnyomásáról.

Ezzel a kérdéssel, sajnos, a statisztikusok sem foglalkoznak eléggé, s talán ez is az oka, hogy nemzeti politikánk ez a területe ennyire elhanyagolt.

A helyzet javítását nemcsak a nemzeti, hanem a keresztény szempontok is indokolják, főképp az agrárproletáriátus irányában. A „Proletárság megváltása”, mit a Quadragesimo anno kíván, nálunk a magyarság megváltásához is segítene.

Perr Viktor.

Olvasd a Katolikus Tudósítót!

A vidéki előfizetők részére mai számunkhoz csekklapot mellékelünk.

Nagyon kérjük, szíveskedjenek az előfizetési díjat azonnal beküldeni az esetleges hátralékkal együtt.

Plébániák — Főpásztori engedély alapján — az egyházközségi pénztár terhére járathatják a Tudósítót.

Hogy esetleges tartozásáról ki-ki tudomást szerezhessen, márciusi számunkban közölni fogjuk a hátralékosok névsorát.

A Pécsi Központi Oltáregylet fennállásának 40-ik évfordulója

A Pécsi Központi Oltáregylet négy évtized csendes, fáradhatatlan munkája után január 26-án tartotta 40-ik ünnepélyes közgyűlését, amelyen Virág Ferenc megyéspüspök elnökölt. A jubileumi ünnepséget reggel szentmise vezette be, mely alatt a tagok szentáldozáshoz járultak. A délutáni közgyűlésen a közönség zsúfolásig megtöltötte a Belv. Kat. Kör ízlésesen feldíszített nagytermét. A közgyűlés megnyitása után Jellachich Lajosné alelnök köszöntötte a főpásztort s kimentette a gyengélkedő Zichy Lujza grófnőt, mint elnököt.

Várkonyi János az Oltáregylet igazgatója tartotta meg ezután mély gondolatokban gazdag beszédét.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Gyulai Ilona titkárnő olvasta fel jelentését, amelyből kitűnt, hogy az egyesületet 1899-ben Hettyei Sámuel püspök alapította és első igazgatója Virág Ferenc pécsi megyéspüspök volt, akit Wajdits Gyula, Dr. Sipos István, majd Várkonyi János követett. Az első elnökhelyettes Dulánszky Adolfné volt, Zichy Lujza grófnő 1910. év óta intézi fáradhatatlan buzgalommal az egyesület ügyeit. Hűséges segítőtársa 25 év óta Jellachich Lajosné alelnök. Az egyesület 1900. évben tartotta első lelki gyakorlatát, első kiállítását 1900. júniusában, 1932-ben az első máriagyűdi zarándoklatot. A tagok kezdetől fogva nagy buzgósággal vettek részt a munkauzemekben, melynek eredményeként sorra látták el a szégyen templomokat s háború alatt a kápolnákat felszerelésekkel.

Horváth Flóra pénztárosi jelentéséből az Oltáregylet munkáját a számok megvilágításában láttuk. Az egyesület az 1926—1939 között pl.

több mint 70 ezer pengős pénztári torgalmat mutat ki.

Völgyes Antalné munkavezetői jelentéséből kitűnik, hogy a tagok mennyi szerény, névtelen munkával áldoztak azért, hogy az Oltárszentességben jelenlévő Úr Jézusnak méltó hajlékot készítsenek. A munkauzemet kimutatásából csak néhány számot kiragadva, 40 év alatt 1046 kazula, 32 dalmatika, 240 pluvialé, 264 véllum, 1840 korporalé, 496 oltárterítő, 1056 min. ruha, 1020 min. ing. stb. készült az egyházmegyei templomok számára, nagyrésztben ajándékképpen.

Gyarmathy Miklósné a Szociális Missziótársulat nevében üdvözölte közvetlen szavakkal a jubiláló egyesületet, majd Várkonyi János igazgató felolvasta gróf Zichy Gyula kalocsai érsek sajtókezű, rendkívül megleghangú levelét. Dr. Mosonyi Dénes prelátnak, dr. Sipos István szem. rektor, az egyesület 18 éven át volt igazgatójának üdvözlő sorait, s Virág Ferenc megyéspüspöknek Zichy Lujza grófnőhöz intézett levelét, meleg szavakkal mondott köszönetet 30 esztendő fáradhatatlan munkájáért.

A tisztújítás során újból megválasztotta a közgyűlés az eddigi tisztkart, és 19 vál. tagot örökös választmányi taggá nevezett ki. A tisztikar kibővítéséért helyettes titkár lett Losonczy Márta.

A főpásztor tartotta meg ezután zárószózatát, amelyben kiemelte, hogy az Oltáregylet akkor kezdte meg Pécsen működését, amikor még egyetlen hitbuzgalmi egyesület sem volt megszervezve s olyan tevékenységet fejtett ki a legnehezebb időkön keresztül, amelyért főpásztori elismerését fejezi ki.

A közgyűlés a zárdai tanítóképző intézet énekkara nyitotta meg és zárta be a kongresszusi induló, a pápai és a magyar himnusz eléneklésével.

Kedves Testvérem!

Megjött a nagybőjt, a magabaszálás ideje. Vonulj te is vissza a világtól az ébresztő magányba, pergesd le képzeletben élted képszalagját és észre fogod venni, hányszor szakadt meg azon a folytonosság, az Istennel való kapcsolat. Minden szakadást sötét folt jelzi és minden folt egy-egy bűnt jelent. És látni fogod, mily sokat foglalkoztál a gonosz világgal és oly keveset a jó Istennel. A világra pazaroltad majdnem minden idődet, de lelked üdvösségére oly kevés időt szenteltél. Csak gondtalan, kényelmes életért rajongtál és minden teher elől menekültél! De akkor légy következetes és rázd le lelkedről is az ölmos bűn terhét!

Hányszor lázadtál föl Isten ellen és Ő oly végtelen türelmes volt veled szemben. Sokszor sértetted meg Őt bűzös bűnnel és Ő jóságával megszegyenitett. Minden bűnöd tövis, amely újból megújítja Krisztus sebeit, amelyekből megindul a vér, hogy lelked a bűntől tisztára mossa. És ez a végtelen jóság nem indít arra, hogy fejed meghajtva megbánjad bűnödöt?

Tudd meg, hogy az őszinte bánat a sóhajok hidja, amelyen át megtört lelked Istenhez vonul. Bánatod könnye lelked gyöngye. A bánat szántja lelkedben a barázdát, amelybe Isten szeretetének magvát veti el. Könnyező bánatod gyümölcsét Isten élvezi. És te olyan hálátlan tudnál lenni, hogy lelkednek ezen nemes gyümölcsét meg tudnád tagadni Istentől, ki annyi jóval halmozott el?

Kedves Testvérem! Jöjj velem!... Vigyed te is szennyes lelkedet nagymosásba — a gyóntatószékbe. Ugy-e, ha hosszú útról visszatérsz otthonodba, azonnal lemosod a rád ragadt piszkos port, mert a tisztaság visszaadja tested nyugalmát. Lelked nyugtalanságát is csak tisztulása csendesíti le!

Nem érzed, hogy a lelkedre hullott bűn nyugtalanít, hajt, éget, mint a vad testébe hatolt tövis?

Nézz oda! Krisztus vár ott a gyóntatószékben!

Kedves Testvérem! Ereszkedjél térdre,.... hajtsd meg fejedet.... és kérj bocsánatot Krisztustól.

Megbánt bűnöd gyógyítóir Krisztus vérző sebére és bűnödért visszaadja elvesztett gazdagságodat, lelked nyugalmát.

W. F.

Nagy kilenced

Imaszándék: A világosság győzelme a sötétség felett.

5. Elmélkedés: Szeresd te felebarátodat, mint tennen magadat. „Boldog volna a világ, ha ezt a törvényt ismernék és átelnék. Nem filozófusok, de az én körömben a szeretet lángját élesztem s tegye ezt mindenki tőle telhetően. Ha minden ember csak egy valakit boldogítana életében, a világból paradicsom lenne. Szeress minden embert, ez a világ boldogulásának útja. Aki szeret, magában hordja a törvénykönyvet s érzi, mit kell tennie. Jól kell szeretni. Felebarátunk lelkére van elsősorban tekintetem. Nem szabad jóindulatommal luharkodnom és bizalmatlankodnom, hogy megérdemli-e. A nap nem mérlegel, egyformán küldi sugarait a síkátorokba és gondozott parkokra. Hisz Istenért szerettek embert. A világnak semmire sincs olyan égetően szüksége, mint megváltó szeretetre. A szeretet örömét mások szolgálásában keresi. Nem mond igazat és rossz felé vezet bennünket, aki nekünk szeretetlenséget tanácsol. A szeretetnek mindig és minden körülmények között uralkodnia kell! Ez annyit jelent, mint erőt, munkát, lelket osztogatni, annyit jelent, mint krisztusi szív lángjai fölé hajolni, hogy szívünk a lángokba öltözöttlen semmit ne levelesjen, semmit ne sokalljon, soha önmagáé ne legyen s egészen másoknak égjen mindhalálig.”

(Idézetek Prohászka püspök műveiből.)

Az élet mérlege

Két lélek indult a Földre, az egyik szive tele volt erényekkel — alázatossággal, engedelmisséggel, szelídséggel, a másiké üres volt.

Mikor a mérlegelő Élet elé kerültek, az nagyképüsködve vizsgálta meg őket, aztán így szólt.

A magam egyensúlyozása, de meg az univerzális igazság miatt is neked, — szólt az üres lélekhez — némi vagyont és rangot is adok.

Neked, pedig, — szólt a másikhoz, mivel úgyis elég gazdagon mégysz — semmit!

Világ

A katolikus tanintézetek sikere Egyesült Államokban. A „Lal Day” jelentése szerint a most megnyitott új tanévben két és félmillió vendék iratkozott be a katolikus iskolákba. Közülük kétféle millió hatvanezer az elemi, háromszázhatvanöt pedig a középiskolákba. A katolikus egyetemek és főiskolák látogatóinak száma százötvenezer. Ezenfelül a tudományi főiskolákon nyolcvanezer kétszáz, az ú. n. magisztrális tanfolyamokon kilencezer, végül az előkészítő szemináriumokban kilencezer hatszáz növendék tanul. A tanintézetek száma tízezerháromezer, a tanítói erőke pedig több mint kilencvenkétezer. A növendékek száma, annak dacára, hogy a most iskolábakerülő évfolyamok születési aránya az előző esztendőkéhez viszonyítva kedvezőlenebb, feltűnő emelkedést mutat.

Katekizmus filmen. A párisi Fia Film Rt. közlése szerint a párisi érseki hivatal közreműködésével a felügyelete alatt filmet készítenek, amely a katekizmus legfontosabb tételeinek képrevitelére lesz. A katekizmusnak filmszerű ábrázolása igen érdekes művészi és technikai feladatok elé állítja a filmrendezőket. A film előkészítő bizottságába a technikai szakembereken kívül természetesen egyházi személyeket, teológusokat és egyháztörténészeket is bevontak, akik a felvételeket állandóan figyelemmel kísérik és a technikai rendezést szaktanácsadással támogatják. A felvételeket a Fiat Film Rt. stúdiójában, La Garenneben készíti meg és az érdekes, újszerű film előállítására előreláthatólag két évet fog igénybe venni.

Hány ember él a földön? A legújabb kimutatás szerint az egész világon 2,059.000.000 ember él, mely a különböző világrészek szerint a következőképpen oszlik meg: Ázsiának van: 1,121.000.000, Európának van: 520.000, É.-Amerikának: 174.000.000, Afrikának: 145.000.000, Dél-Amerikának: 89.000.000, Ausztráliának és Óceániának: 10.000.000 lakosa.

A földkerekség összlakosságának 50,5%-át teszi a fehér faj. A másik faj a mongol: 33,8%. A többi fajok a következőképpen oszlanak meg: néger: 6,4% (116.000.000), maláji 3,3% (60.000.000) indián: 2,2% (40.000.000), 3,8% más egyéb faj.

Vallási szempontból a különböző vallások és szekták közül a katolikus vallásnak van a legtöbb követője:

tükre

375.000.000. Konfucius követőinek száma: 240.000.000. Egyéb vallások létszám szerinti arányban a következők: hindu: 210.000.000; mohamedán: 208.000.000; protestáns: 190.000.000; görög-keleti: 150.000.000; Buddhista: 127.000.000; — a többi vallások és felekezetek közül egyik létszáma sem éri el a száz milliót.

A világon a kínai nyelvet beszélők a legtöbben (484 millió). Utána a legtöbben beszélők a hindosztán (282 millió), angol (240 millió), orosz (174 millió), német (115 millió), francia (100 millió), spanyol (95 millió), japán (74 millió), olasz (52 millió) nyelvet.

A katolikus sajtó Japánban. Az utolsó évtizedben különös módon virágzásnak indult japáni katolicizmusnak több katolikus sajtóorgánuma van. A legnagyobb példányszámban a minoriták szerkesztésében megjelenő „Szeplötelen Fogantatás” című folyóirat jelenik meg 70.000 példányban. A „Nippon-Katorikku Sinbun” c. hetilap 12.000 példányban jelenik meg. A japán katolikusoknak 1932 óta képes családi lapjuk is van, a „Koe” (Hang). A katolikus intelligencia részére külön tudományos folyóiratot adnak ki „Katorik” címmel. A betegek részére szerkesztik a „Fukkatsu” című folyóiratot. A katolikus sajtóiroda vezetője P. Patagucs japán pap.

Az amerikai rádió a katolikus vallás szolgálatában. Az Egyesült Államokban jelenleg 4. kizárólagos katolikus rádióleadó állomás működik. A katolikus rádió ú. n. „katolikus óráját” azonban több más leadó is átveszi, úgy hogy összesen 71 állomás közvetíti, a katolikus „ifjúsági szózatot” pedig 27 leadó. 102 kisebb leadó állandóan sugároz katolikus híreket is. Az Unió több száz más leadóállomása időnkint szokott katolikus anyagot is műsorába iktatni. Végeredményben 655-re tehető azon rádióállomások száma, melyek kisebb vagy nagyobb mértékben katolikus anyagot hoznak. Ebben természetesen nem kis érdeme van a washingtoni katolikus egyetemnek, mely már fél évszázada ontja a katolikus intelligenciát, mely a társadalmi igazságosság és a keresztény kultúra érdekében a szellemi életirányítás legmodernebb technikai felkészültségének igénybevételével is érvényesíti befolyását.

FÉNYSZÓRÓ

ROVATVEZETŐ:
TÓTH EMIL

Portugáliában száz év alatt negyven forradalom zajlott le s 1910-ben a portugálok elűzték királyukat, Manuel és a köztársasági államformára tértek át. A köztársaság nem vált be. Diktatúra váltotta fel, de ettől kezdve a gazdasági viszonyok mindinkább romlottak. Rengeteg államadósság volt, amely után 13% kamatot fizettek s a kincstárjegyek összege egymilliárd escudora növekedett.

A tarthatatlan helyzetben egy csendes, békés egyetemi tanárt kértek fel a pénzügyi helyzet megjavítására. Dr. Atonio de Oliveira Salazar a cöimbrai egyetem tanára semmiképpen sem akarta elfogadni a megbízást, míg végül hajlandónak mutatkozott ennek, „a reá nézve legsúlyosabb áldozatnak” a meghozatalára.

Salazar azzal kezdi, hogy rendet teremt az egymással veszekedő minisztériumok között s minthogy a deficit túlnyomó része az állami kezelésben lévő üzemből származott, minden állami üzemet, nyilvános árlejtésen a magángazdaság kezelésébe adott át. Ezzel megszüntette a deficitet és az első évi költségvetése másfél milliós bevételi többlettel zárult.

1929-ben Salazar már arról számolt be, hogy a zárszámadási többlet nem kevesebb, mint 280 millió, a pénz értéke külföldön 13 %-kal javult s az állami adósságok lényegesen csökkentek. Rámutat ugyanakkor arra, hogy a magángazdaság további megterheléséről szó sem lehet. Amidőn Anglia letér az aranyalapról, Salazar azonnal az angol fonthoz köti a portugál pénz, az escudo sorsát, de egyben visszautasítja a felajánlott nagy külföldi kölcsönt, s enélkül ön maga stabilizálja országa pénzét.

Salazar 1933-ban nyíltan kijelenti: „végre most meg kell mondanom, hogy az én harcom lényege az a küzdelem, amelyet a bürokrácia ellen vezetek az adózók érdekében” s rámutat arra, hogy a világháború Portugália milyen jól bírja ki.

Ezeknek az eredményeknek az alapján a száraz, megfontolt Salazar professzor lesz Portugália kormányfője, aki önmagát a szegények miniszterének mondja. Salazar az új kormányfő, már 1933-ban előterjeszti alkotmánytervezetét, amelyet a portugál nép, népszavazás útján fogadott el. Az alkotmány a tekintély elvén épül fel, de nyoma sincs benne a nemzeti, vagy faji mindenhatóság gondolatának, vagy a „szent önzés” elvének.

Az alkotmány értelmében az államfőt népszavazás útján hét esztendő tartamára választja a nép. A legfontosabb feladatokat a korporációkra bizza, amelyek egy korporációs kamarát alkotnak. Ezenkívül van a nemzetgyűlés, amelyet népképviselői alapon választanak, de a nemzetgyűlés csak olyan javaslatokat tárgyalhat, amelyeket a korporációk kamarája már letárgyal és jóváhagyott. A parlamenti felelősség elve nincs meg, a kormánynak nem kell parlamenti taktikával, manőverezéssel foglalkoznia, mert a kormány csak az államfőnek tartozik felelősséggel.

Az új alkotmány legfontosabb pontja mégis az, amely az állam és korporációk feladatává teszi, hogy minden állampolgár részére munkaalkalmat és munkalehetőséget szerezzen. Kifejezetten kimondja az alkotmány minden ember jogát ahhoz, hogy dolgozhasson, munkát találjon s ennek elérését és biztosítását az állam feladatává teszi. Ha az állam megbünteti a tolvajt, kötelessége munkát adni a dolgozni akaróknak.

Portugáliában rend, fegyelem és jólét van, nincs forrongás, forradalom, az emberek élnek, dolgoznak és keresnek. (Homo Sapiens: A spekulációtól megtisztított gazdaság.)

Nem feledkezünk meg a lelki gyakorlatokról?

Mindannyian tudjuk, hogy csak öntudatos, lelkiélettel élő katolikusok lehetnek és lesznek a Kat. Akció élharcosai. Ha saját magunk nem élünk, hogyan adhatunk másoknak életet? Ha saját magunk nem égünk, hogyan gyűjthetünk fel másokat? De honnét a több-élet, a tűz és lángadozás? Sehonnét se inkább, mint egy jól végzett lelki gyakorlatból!

Nos, ha ez igaz, akkor miért nem tesszünk meg mindent, hogy a húsvéti szünetben valamelyik iskolateremben megrendezzünk egy legalább is félig zárt-lelki gyakorlatot? Reggeltől-estig tartjuk ott a férfiakat, az élelmezéshez hozzák magukkal a nyersanyagot. (Biztosan akad aztán valaki áldozatos lélek, aki szívességből megfőzi az egész lelki gyakorlatkozó társaságnak az ebédet?)

Ahol még megpróbálták ily módon megrendezni a félig zárt férfilelki gyakorlatokat, mindenhol nagyszerűen sikerültek. Az idei év különösen alkalmas lesz, korán van Húsvét, nem kezdődtek még el a mezei munkák, tehát Virágvasárnap előtti szombat estétől Nagyszerda reggelig rendezzük meg minél több községünkben az első zárt férfilelki gyakorlatokat.

Probléma, honnét a lelki gyakorlatokat vezető papokat előteremteni? Az Egyházmegyei Misszióspapok Egyesülete ezt a munkakört vette az idei programjába. Forduljunk bizalommal a Vezetőséghez. Csak ne késlekedjünk és ne kislelkűsködjünk!

PÉCSI HIREK

Székesegyház

Febr. 1. A Corpus Christi-kápolnában 8 órakor szentséges votívmise körmenettel. Febr. 2. Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe. A 9 órai mise előtt gyertyaszentelés, amelyet a megyés főpásztor végez. Egész nap ünnepi rend. Febr. 3. A 7 órai mise után torokládás. Febr. 4. Első vasárnap. Egésznapos szentségimádás. Febr. 7. Hamvazó szerda. A nagybőjt kezdete. Szigorú bőjt. A 7 és 9 órai szentmisék után hamvazás. Febr. 14., 16., 17. Kántorbőjt napok. — Nagybőjt szentbeszédék a székesegyházban febr. 11-től minden vasárnap d. u. 5 órakor. Utána litánia szentségkítélettel és a szentkereszt ereklyéinek csókkoltásával.

Belváros.

Febr. 4—5—6. szentségimádás. A szentségkítélet vasárnap reggel 6 órakor van, hétfőn és kedden 7-kor. Szentmisék vannak még mind a három napon 8, 9, 10 és 1/2 12 órakor, litániák szentbeszéddel d. u. 5 órakor. Kedvező idő esetén a keddi litánia után körmenet van a Széchenyi-téren. Febr. 7. hamvazószerdán a 7, 8 és 9 órai szentmisék után van hamvazás, továbbá — azok részére, akik e napon nem érnek rá eljönni — 11-én, vasárnap is a szentmisék után. — 12-én 9 órakor szentmise a temetőben. — 17-én 8 órakor kis Szent Teréz szentmiséje.

A belvárosi templomban a nagybőjt folyamán — fájdalmas pénteket és nagy-pénteket kivéve — minden pénteken d. u. 5 órakor keresztúti ájtatosság van.

A Kálvárián a nagybőjt folyamán minden pénteken reggel 7 órakor szentmisét tartanak. Ha kedvezőtlen hideg idő van azon a napon vagy jegesüt keletkezik, — akkor a szentmise elmarad.

Rövidesen tető alá kerül a belvárosi templom. — A karácsonyi ünnepek előtt hirtelen beállott fagy megakasztotta a belvárosi templom új részének tető alá hozását. — A tavaszi idő beálltával az építési munkálatok és a régi rész restaurálása is rövid időn belül befejezést nyernek. — Az építési munkálatok során legelőször az altemplom kriptafülkéinek elkészítésére kerül a sor. — Az altemplomban levő kriptafülkék az építkezés folyamata alatt kedvezményes árban kaphatók és pedig az 1500 pengős ár helyett 1000 pengőért. — Erre vonatkozó felvilágosítással készséggel szolgál a belvárosi egyházközség hivatali irodája.

A legutóbbi kimutatásunk óta a következő adományok érkeztek a templom restaurálására: Greksa Etelka, az egyházközség egyik nagy jötevője, a Kis Szent Teréz kápolna oltárának elkészítési költségeit vállalta. — Készpénzben: H. F. 100 P, K. G. és W. J.-né 50—50 P, özv. Molnár Károlyné, Arató Józsefné, Gy. B., Kovách Jenő, Adorján György dr. 10—10 P, W. N., Leschede Mária 5—5 P, N. N. 2 P. — Templomi perselyből 65 P. Kis Teréz kápolnára 2 P, összesen: 2296 pengő és 50 fillér.

A belvárosi templom búcsúja. — Február 2-án, Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepén tartja a belvárosi plébániatemplom búcsú ünnepét, amely há-

romnegyed 10 órakor kezdődik a gyertyaszentelési szertartással. Az ezt követő szentmisén a szentbeszédet Gabriél Pál dr. tanítóképzői igazgató tartja.

A háromnapos szentségimádás szónokai: Kühn Szaniszló ciszterc. gimn. igazgató, Molnár Raymund ciszterc. gimn. hittanár és Módly Dezső ciszterc. gimn. tanár.

A „Világi munkatársak” beszámolója. A belvárosi egyházközség, valamint annak keretében működő hitbizalmi egyesületek és különböző bizottságok a nagybőjt első vasárnapján február 11-én, délelőtt 11 órakor a Katolikus Legényegylet dísztermében tartják az elmúlt évi működésükről közös beszámolójukat és ismertetik idei munkaprogramjukat.

A gyűlés keretében beszámolót tartanak: Belvárosi egyházközség képviselőtestülete, a Missziós Nővérek, Iparos Asszonyok Kongregációja, Credo, Kat. Legényegylet, Egyházközségi Hölgybizottság, Karének Egyesület, Keresztény Munkás Ifjak Cserkész csapata; valamint a legújabbán megalakult szervezetek: Egyházközségi Férfi bizottság, Dolgozó Leányok, Keresztény Ifjak Egyesülete, Belvárosi Asszonyszövetség és Egyházközségi munkásszakosztály. — A gyűlés keretében felszólal Hajós György dr. tb. kanonok, az A. C. igazgatója. Erre a gyűlésre minden katolikus hívőt, első sorban a belvárosi egyházközség híveit, szívesen látnak.

Budai külváros.

Február 2-án, pénteken, 10 órakor gyertyaszentelés, 7 órakor Jézus szt. Szívének miséje. — Febr. 3-án, szombaton, torokszentelés. — Febr. 7-én, hamvazó szerdán, 7 és 1/8 órakor a szentmise végén hamvazás. Aznap szigorú bőjt húsfélék nélkül és egyszeri jóllakással. Előtte éjfélkor kezdődik a nagybőjt, a tiltott idő, a bűnbánat ideje. Nyilvános mulatság, lakodalom tilos! — Febr. 10-én, szombaton, újhald szt.-mise

6 órakor a havi kápolnában. — Február 11-én, vasárnap, péterfilléreket gyűjtünk. — Nagybőjtben minden pénteken délután 4 órakor szentséges bőjt és keresztúti ájtatosság. Minden vasárnap délelőtt 10 órakor bőjt szentbeszéd és délután 3 órakor hitelemzőbeszéd.

Szigeti külváros

Február 2-án Gyertyaszentelő B. A. ünnepe és első péntek. Reggel a 8 óras szentmise előtt ünnepélyes gyertyaszentelés, körmenettel. — 3-án Szent Balázs ünnepén szentmisék után torokládás. — 7-én hamvazó szerda, a nagybőjt kezdete, szigorú bőjt. 8 óras szentmisében ünnepélyes hamuszentelés és az összes misékkel kapcsolatban hamvazás. — 11-én egésznapos szentségimádás. Nagybőjt minden pénteken 5 órai kezdettel szentbeszéd áldással.

Az egyik szegény munkásegylet nagyon hálásan venné egy használt fiókos asztal vagy íróasztal felajánlását.

Az ajándékért a Tudósító szerkesztősége készséggel érte küld; telefonszám: 10—13.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□

Főszerkesztő: Hantos Béla.

Felelős szerkesztő: Gergy Győző dr.

Felelős kiadó: Tiborcz Benedek.

Szerkesztőség: Pécs, Inczédy Dénes-utca 2/2. Telefon: 10—13.

Előfizetési ár: helyben 2 P, vidékre 2.40 P.

ARA 20 FILLÉR.

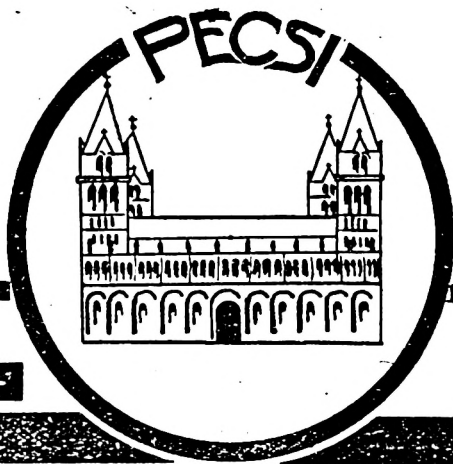
„Dunántúl” Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda R.-T. Pécs, Perczel-u. 2. sz.

Nyomdáért felelős:

Wessely Károly igazgató.

Itt vásároljunk!

Bábos:	Hegeduóktatás:	Nyomda:
Heirich, Irg.-u. 10.	Szendrődy, Anna-u. 10.	Dunántúl, Perczel-u. 2.
Cipészek:	Irógép, műszerész:	„Haladás”, Szt. Mór-u.
Timár, Ferenciek-u. 9.	Palaitz, Széchenyi-tér 2.	Oltárépítő és aranyozó:
Cipő és sport:	Játékarú:	Kaufmann, Majorossy-u.
Várnagy, Deák-u. 8.	Gundrum, Király-u. 37.	Orgona, harmonium:
Drogéria:	Kesztyűk:	Angster, József-u. 30.
„Eden”, Király-u. 18.	Hamerli, Király-u. 11.	Órás és ékszerész:
„Medve” Király-u. 6.	Képkertező:	Benczenleitner, Irg.-u. 1.
Uri és női divatárú:	Dragila, Széchenyi-tér 8.	Rádió, villany:
Gundrum, Király-u. 37.	Késes, köszörüs:	Lévai, Ferenciek-u. 11.
Kétyi, Király-u.	Dreszmann, Széchenyi-	Petrovits, Széchenyi-tér.
Krausze, Király-u. 15.	tér. 14. szám.	Sütőde:
Lang, Rákóczi-u. 49.	Kézimunkaotthon:	Benkovits, Deák-u. 15.
Molter, Jókai-tér 3.	Mufits, Apáca-u. 2.	Vegytisztítás, festés:
Ruppert, Ferenciek-u. 9.	Könyv és papír:	Strasser, Rákóczi-út 34.
Schön, Széchenyi-tér 8. sz.	Szent Antal bazár.	Schwarcz, Mária-u. 39.
Fehérneművarrás:	Szent István Társulat.	Zongora-tanítás:
Haasz, Papnövelde-u. 12.	Szent Imre Könyvesbolt.	Hormos, Mátyás Fl.-u. 6.
Fűszerkereskedők:		
Klobucsár, Király-u. 44.		
Köves, Széchenyi-tér 14.		
Római, Irgalmasok-u. 1.		

KATOLIKUS

TUDÓSÍTÓ

A PÉCSEGYHÁZMEGYEI KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

Megjelenik minden hó elsején. ♦♦ Előfizetési ára helyben 2° — pengő.

HÚSVÉT FELÉ AZ IGAZSÁG JEGYÉBEN

A rózsának tövisei vannak, az igazságnak pedig töviskoronája és keresztútja. A szenvedések vértanúságából bontakozik ki annak vérpiros rózsája. Korok sok tapasztalása szükséges, hogy az igazságot meglássuk, vagy közelebb jussunk hozzá. Apostolok is, akikben az igazság él, csak nagy küzdelmek és sok félreértés után értetik meg magukat. Az előítéletek sűrű fellegén azonban előbb-utóbb áttör a mélyen rejlő valóság sugara.

A középkort megvetjük, vádoljuk, pedig az újkor és jelenkor is menyti előítélettel van terhelve. A XVIII. században az angol textilipar 18—20 órás munkaidőben a nőket és gyermekeket éjjel-nappal dolgoztatta. Viszszatasztó gyermekehereskedelem volt az, amivel az olcsóbb gyermekmunkaerőt kereste.

Bár a XX. században vagyunk, azért mégis az egyik állam 1910. évi népszámlálása szerint 351.420 hét és tizenegy év közötti gyermek dolgozott őstermelésében. A kaliforniai Oaklandban ma is 450.000 liter tejet öntenek vízbe havonta, hogy az árát tartsák. Ugyanakkor azonban a tizenöt éven aluli gyermekeik 60 százaléka rosszul táplált. Hogy a világháborúban és a mostani európai viszályban milyen tömeggyilkolások történnek és mily eszközökkel, az örökre sötét foltja marad e kornak. Mert hiszen háborúban nemcsak hajók süllyednek el, nemcsak vetések tipródnak le, nemcsak katedrálisok dőlnek romba, de az emberi érzéskultúrának vetését is letarolja. Megrendíti, romba dönti a lelki kultúra campanillejét, az emberi lélek csodaépítményét is. Elsodor nemzedékeket, akiket — Remarque szerint — „a háború megölt anélkül, hogy a gránát széttepte volna.”

A tények ezen futamszerű megpillantása meggyőző arról, hogy az igazság, mint a nagy folyók kis forrása, utat tör magának. Amint e kis erek hajókat hordozó folyókká lesznek az útközben beözönlő patakok által, úgy a félve meginduló és nem ismert igazság a folytonos hirdetés, visszhang, tények, újabb tanúságok, történeti megvázkódások, az apostolok pünkösdi heve, a vértanúk hős lelke által világhódító, győztes hatalommá lesz.

Boldog az, aki ezt a győzelmet megéri, mert munkája és hűsége jutalmát látja benne. A diadalmas igazság megörökíti azok emlékét is, akik a múltban nagy részvéllenség mellett annak apostolai voltak, akiknek legnagyobb jutalmuk az igazság meglátása és hirdetése volt, párosulva a jövő győzelmébe vetett fanatikus hittel. De

az igazságnak ki kell állani az idők viharát. „A papi fejedelmek, irástudók és vének kezébe fog átadatni és halálra kárhoztatják őt és átadják a pogányoknak és kicsúfolják őt és megköpdösik és megostorozzák és megölik őt.” (Szent Máté 10, 33—34.)

Krisztus életével az igazság sorsát szemléltette.

A rög és vér káprázataihoz tapadt ember kevélysége, önhiit érzelmének függetlensége nem szereti, ha zavarják, különösen fél a természetfeletti igazságoktól és a két világ ellentétéből fejlődnek ki a nagyheti passiók, a tragikus harcok.

Mindezen küzdelmek az igazságot nem homályosítják el, hanem fényesebbé teszik. Nem gyöngítik, hanem ellenálló és vonzó erejét növelik. A könnyek, verejtékek és vércseppek tengerében fürdik és így az emberiségnek feltett, kiküzdött kincse marad.

„...de harmadnapon föltámad.” (Szent Márk 10, 34.) Az igazságnak igazolni kell önmagát azáltal, hogy az életé tud lenni. Befogadják a gondolat, az érzelm, az akarás vérkeringésébe s áthatott egyéniségek születnek belőle, akik új világot teremtenek s a bujdosó igazságot a lelkek királyává teszik. A feltámadt Igazság lankadatlan erővel lakozik köztünk és egész, alkotó és tiszta életet tud adni.

Krisztus diadalmas világnézete nem marad az oltár, szöszék, és gyóntatószék határai közt, sem a sekrestyében, hanem mint alkotó erő az emberi élet minden megnyilvánulásának tartalmát, irányt, erkölcsöt adott.

Várjuk tőle, hogy a meghasonlott embert megnyugtatja, a megrendült családi életet új szellemmel megfiatalítja, a fajgyűlöletet kiegyenlíti, a társadalmi, gazdasági szándékokat áthidalja, az irodalmat és művészetet mélységével, tisztaságával megkereszteli és ihleti. A múlt a tanú, hogy az Igazság képes mindenre.

Az ember pedig, mint a mindenből kiábrándult tékozló fiú kénytelen visszatérni Hozzá.

Hinni kell az Igazságban, mert ez naggyá tesz.

Remélni kell, hogy az Igazságtól hevített élniakarás győzelmet arat.

Behódol az is neki, aki ellensége volt.

Apostola lesz az, aki üldözte.

Mert az igazság és a tények logikája meggyőző erővel gyűri le az akadályokat.

B. K.

ELSIKKADT AZ EMBER ? (PARASZT HITVALLÁS)

ÍRTA: VÖRÖS VINCE

Sokszor megbánt a falu, de azért mégis félttem ezeket a gyenge, könynyelmű embereket.

A vasnál is értékesebb, a nemes fémnél is nemesebb élet lakozik a fekete föld hátán felpersent vályogházakban, csak egy a vése: a rozsdá marja. A rozsdá, amely megtámadta az emberiséget. A rozsdá, amely el akarja veszteni az emberiséget, amely megöli az emberben az embert. A férfit elveszti, a nőben megöli az anyát, a gyermekekben a jövőt.

Szívdobbanásig tartó vigaszom az, hogy Istennek nagy céljai vannak a parasztember életrehívásával. Talán épen azzal, hogy van paraszti sorsban élő ember, van egy osztály a természet ölné, amely a XX. század életszintjénél sokkal alacsonyabban van, adott lehetőséget a legnagyobb dicsőség, a legnagyobb feladat elérésére: az emberiség megváltásának kiérdemlésére.

Adott tömeget: életcsiholókat; adott értelmet: az életcélok megismerésére és kiművelésére és adott alkalmat, hogy aszerint éljen az emberiség.

Ugy él? Nem úgy él. Az ember elembertelenedett, az értelem elsikkadt.

Osztályokat, rendeket, fokokat, rangokat, felsőbb tízezreket és tömegeket a bünszomj és az emberi lélektől legtávolabb eső, az Embertől teljesen idegen uralmi vágy, sötét ösztön, a szeretetnélküli eltíprás alkotott az idők során.

Barbusse írta a „Pokol”-ban:

„Mikor az emberek belsejébe nézek, mindnyájan olyan egyformák!”

„Különösen akkor egyformák, mikor gyűlölködve hivalkodnak, hogy különbözők és ellenségek!”

„... szegyenletes kutyakomédiát játszik az emberiség! Önmaga ellen agyarkodik, bár ezer förtelmes sebből vérzik.”

„... meglepődünk azokon a bajokon, melyeket az emberek önkényesen csinálnak maguknak.”

„... Bármily nyomorultak vagyunk, önkezeinkkel tépjük egymást. Az osztályok háborúja, a nemzetiségek háborúja... Annak, aki bennünket távolból néz, annak, aki bennünket magasból néz, barbárok és örültek vagyunk.”

Ebből az eltérésből legkevesebb része a tömegnek van, akik kibugygyanunk a földből és visszaruskadunk oda, mindaddig, amíg elfogy Isten türelme, lejár a határidő és számon kéri az értelem bitorlótól hogy miként sáfarkodtak. S jaj annak, aki gondolatait elválasztotta a lélektől, attól a lélektől, amit Isten adott a testnek azért, hogy próbára tegye az anyagot, tud-e úr lenni, tud-e ember lenni, tud-e Krisztus nyomdokain haladni.

Adta a tömeget, hogy az értelem emberré emelje s ha az értelem nem emeli emberré, nincs értelme, az Úr nem vár, mert a lélek fogoly s az anyag uralkodik a földön.

Az Ő célja pedig a krisztusi ember kiművelése.

Jönni fog egy átalakulás, amely erre a képre formálja az emberiséget.

Mert az ember elsikkadhatott, az értelem bűnné változott, de a Nagy Gondolat él és éltetni fog.

Élni fog a tömeg, élni fog a parasztság, amely kiérdemelte szenvedésével a megváltást.

*

Ha még nem késő, jöjjön a szereket, keljen fel az Ember.

Népek!

Legyünk embertestvérek!

Legyünk a kiválasztottak!

Ha még nem késő... ha még nem késő...

Kedves Testvéreim!

Húsvétkor üljük meg a kereszténység legnagyobb ünnepét, Krisztus feltámadásának emlékét. Isten le szállt a földre, igazságainak hirdetésével üdvös munkát fejtett ki az emberi lelkekben és azután irántunk érzett szeretetből vértanúi halált szenvedett a keresztfán, hogy előtünk a mennyország addig elzárt kapuját megnyissa.

Krisztus munkája példaképed legyen! Különbén Ő meg is parancsolta: „Menjete és tanítsatok minden népet!... E kijelentés Krisztus ezen parancsa nemcsak a papoknak szól, hanem minden embernek. E parancs munkát követel tőled. Munkára teremtett téged az Isten és minden célotad csak munka árán érheted el. Krisztus megparancsolta, hogy mindenki apostol legyen e földön és nemcsak saját, hanem felebarátjának lelki üdvösségén is dolgozzék.

Hidd el, nincs is szebb és értékesebb munka a földön annál, amely Istenért folyik és amelyet annyi felnőtt gyermekével nem ért meg. Ezen munkára csak akkor leszel alkalmas, ha saját lelkedet telited meg Krisztus igazságaival, hogy azok fényét felebarátaid lelkébe sugározhassad. Az apostoli munka azonban erős akaratot követel a katolikus vallásban foglalt isteni igazságok el-sajátítására és bátor hitvallást. Egyszer katolikus embert szőlítottam föl, hogy lépjen be a Katolikus Akcióba, ahol kellő kiképzés után segí-

sen vallásunk megvédelmezésében. Azt felelte rá ez a kongó fejű, hogy azt védelmezzék meg a papok, mert ő ezt nem tanulta és így nem is ért hozzá. Ez a válasz éppen olyan, mint ha az egyszerű katonának azt mondanák, hogy siessen az ország határára, védje meg Magyarországot, mert betört az ellenség és ő azt felelné: „Csak menjenek a katonatisztek, mert azok értenek a hadvezetéshez, de én nem.”

Ha a világ összes katolikusai komoly munkára egyesülnének és ervényt szereznének Krisztus igazságainak, csakhamar megszépülne az élet e földön.

Kedves Testvérem! Nem érint téged mindez kellemetlenül? Nem néztél most saját jellemed tükrébe és nem a szégyen festette pirosra arcodat? Az igazságért folytatott harc is pirosra festi képedet, de az csak dicséretet hoz neked.

Sohase törtess csak a földi tudomány után, amely a földi létre szól és elbizakodottá tesz, hanem égi tudásodat, amely az örök hazáról szól, a katolicizmusról való jártasságodat is gyarapítsd, mert csak ennek gyakorlásával és terjesztésével szerzhetsz magadnak érdemet az örök életre. Akkor te is fogod követni a dicsőséges feltámadásban isteni Messteredet — Krisztust!

W. F.

NE FELEDKEZZÉL EL

a húsvéti szentgyónásról!

H I R E K

Virág Ferenc megyéspüspök tavaszi bérmautja. Virág Ferenc megyéspüspök tavaszi bérmakörútjának rendjét az alábbiakban közöljük: Május 1-én Mánfán, 2-án Magyarországon, 3-án Magyarhertelenden, 4-én Sásdon, 5-én Vásárosdombon, 6-án Gödrén, 7-én Baranyaszentgyörgyön, 8-án Felsőmindszenten, 18-án Hetvehelyen, 19-én Abaligetén, 26-án Szekszárd külvárosban, 27-én Szekszárd belvárosban, 28-án Öcsényben, 29-én Decsen, 30-án Várdombon, 31-én Bátaszéken, június 1-én Bátán, 9-én Komlón, 10-én Mecsekjánosiban lesz bérmálás. Május 12-én, pünkösd vasárnapján reggel 8 órai kezdettel a pécsi székesegyházban osztja ki a megyéspüspök a bérmálás szentségét.

Hantos Béla hosszúhetényi plébános. Lapunk főszerkesztőjét a Megyéspüspök úr plébánossá nevezte ki. Hantos Béla a Tudósítóban vállalt eddigi munkakörét a jövőben is megtartja.

Egyházmegyei hírek. A megyés főpásztor Örösuri Nándor hirdi adminisztrátort Kocsolára plébánosnak, Mindszenti Vilmost Hirdre adminisztrátornak, Regős Gyula kocsolai adminisztrátort Ozorára, Baranyai Ernő hosszúhetényi adminisztrátort Zombára, Kovács János dr. bátaszéki káplánt Pécsre a budai külvárosba helyezte káplánnak. Athelyezte a következő káplánokat: Agoston Jánost Mágocsról Bátaszékra, Barcza Tivadart Zombáról Mágocsra, Hegedüs Jenő ozorai káplán betegszabadságot kapott, Hidasi János ozorai káplánt Nagydorogra helyezte helyi káplánnak és Szirt István Nagydorogról Ozorára került káplánnak.

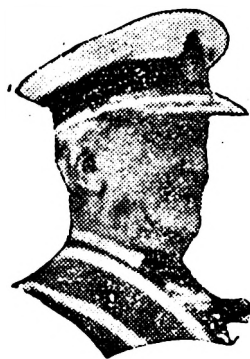
Missziós nap. Március 3-án a Szent Ágnes kongregáció missziós lelki napot rendezett a Miasszonyunk zárdában. A nap folyamán Várkonyi János szeminárium elnöke lelkiigazgató négy elmélkedést tartott, amelyekkel a missziós küldetés gondolatát és missziós buzgóság lángját lobbantotta fel a nagyszámú hallgatók lelkeiben.

A pécs-belvárosi egyházközségi képviselőtestület február 11-i gyűlésén beszámolót tartottak az egyházközség területén működő összes vallási egyesületek. A rövid beszámolókból és programadásokból a vallásos élet pezsgő ereje áradt — a nagyszámú érdeklődő közönség épülésére. A gyűlésen résztvett Hajós György dr. egyházmegyei A. C. igazgató is és beszédében annak az óhajának is kifejezést adott, hogy bár csak ilyen gyűlést tartanak minden egyházközségben.

A Pécsi Női Lelkigyakorlatos Otthonban a három napos zárt lelkigyakorlatok sorrendje: márc. 6 (8. gimn.), márc. 13. (iparisk. 1. és 2. oszt.), márc. 17. (virágvasárnap), ápr. 15., máj. 2. (8. elemi), május 10., jún. 10., jún. 26. (tanítónőknek), júl. 15., júl. 29., aug. 17. — Aug. 22-én 6 napos lelkigyakorlat kezdődik. Résztvételi díj a három naposra 8 P, a hat naposra 16 P. — Csoportok, ha legalább 15-en jelentkeznek, tetszés szerinti dátumot kérhetnek. Nyolc személynél 20%-os vasúti kedvezmény, 25 személynél 33%-os. Bővebbet a Női Lelkigyakorlatos Otthonban, Pécs, Mátyás Flórián-u. 76—78. szám.

A Szociális Missziótársulat pécsi Szervezete március hó 6-án d. u. fél hat órakor tisztújító és beszámoló közgyűlést tart Káptalan utca 2. sz. alatti helyiségében. Az összes tagokat és mindazokat, akiket a katolikus, a nemzeti, a szociális kérdések érdekelnek, szeretettel várja a vezetőség.

Római zarándoklat. A budapesti domonkosrendi atyák április 20-án zarándoklatot vezetnek Rómába. Tartózkodási idő: Firenzében 7 óra, Velencében 6 óra, Rómában 4 teljes nap. (Egyik napon nápolyi kirándulás lehetséges.) Visszaérkezés: április 26-án. Résztvételi díj: 118 P. — Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a „Rózsafűzér Királynéja” kiadóhivatala, Budapest, XIII. Szt. Domonkos-u. 3. és a Tudósító szerkesztősége.

A KORMÁNYZÓ ÚR

jubileumán ünnepel az egész ország és annak minden derék fia, leánya. A külső fényt és pompát letiltotta, leállította, — de a szívek lobogását nem lehetett eloltani. Március 1-én az egész országban mécsesek égnek, — pirosló, világító magyar szívek és ez szebb minden fátylasmenetnél.

Nemcsak a hála tüze lobog most bennünk — hogy a háború és a nemzetközi hordák által feldúlt drága földet a világ legbékésebb ligetévé változtatta, — hanem a szeretet és szimpátia tüze is, amelylyel 20 év óta magához bilincselve tartja az egész magyar népet.

Minden magyar buzgó imája száll ma az Egek Úrához, hogy az ország kormányánál még számos évekig — mindnyájunk boldogságára és boldogulására — tartsa meg ép erőben, egészségben drága hitvesével együtt a mi szeretett Kormányzó Urunkat!

Könyvek

Ifjúsági könyvtáraknak és olvasóinknak figyelmébe ajánljuk Zucsek Gizella két ifjúsági könyvét: A „Csillag legendák”. Ara 1.— P. Kedvező közvetlenséggel mesélő modorban vezetnek végig a csillagvilág történetén a teremtéstől az utolsó ítéletig. A könyvet az Orsz. Közoktatásügyi Tanács Ifjúsági Irodalmi Bizottsága az ifjúsági könyvtárak III. és IV. 102/1939. sz. alatt beszerezhető műnek felvette.

A Katolikus Tanügyi Tanács pedig a „Csillag legendák”-at a katolikus iskolák II. csoportja, a „Zsuzsika megérkezik” c. ifjúsági könyvet pedig (ára —80 P), a III. csoport részére 6760, ill. 5615. sz. alatt engedélyezte.

A könyvek megrendelhetők a szerzőnél: Cserné Zucsek Gizella, az Orsz. Gárdonyi Társaság tagja, Pécs, Boszorkány-u. 2. sz.

FÉRFI

lelkigyakorlat

a székesegyházban március 14—15—16-án este 8 órakor. A szentbeszédet P. Bodolay Gyula S. J. tanár tartja. — Minden katolikus férfi itt készüljön elő egy jó húsvéti gyónásra! —

A főtisztelendő Plébános urak szives figyelmébe!

A legutóbb beküldött összeget — ha több évvel voltak hátralékban — 1939-re könyveltük el. Egyébként a tartozásokról a kimutatást alább közöljük és kérjük annak azonnali kiegyenlítését.

A nem plébánosok és a csak 1940-

es év adásai ebben a névsorban még nem szerepelnek, de kérjük, hogy a mult számunkban küldött csekken mindenki sziveskedjék az összeget rögtön postára adni.

Talán nem kell külön fejtegetnünk,

hogy az állandóan emelkedő nyomdai számlák miatt a leegyszerűsítés dolgában már elmentünk a végső határig s a 17 évvel ezelőtt megállapított előfizetési áron csak úgy tudjuk a lapot szállítani, ha a díjat mindenki pontosan befizeti.

Alsómocsolád: 1937.
Babarc: 1934—39.
Bár: 1935—37.
Báta: 1939.
Bátaszék: 1937—38.
Bede: 1939.
Beremend: 1934—38.
Bikal: 1935—38.
Bogdása: 1935—39.
Bonyhád: 1934—39.
Bonyhádvarasd: 1937, 1939.
Bölcske: 1935—39.
Bükkösd: 1934—39.
Dacs: 1937—39.
Diósberény: 1935—39.
Döbrököz: 1935—39.
Dunakömlöd: 1937.
Egerág: 1939.
Erdőmecske: 1939.
Értény: 1939.
Fadd: 1935—36, 1939.
Feked: 1936.
Felsőmindszent: 1935—39.
Felsősztráton: 1934—35, 1938—39.

Garé: 1937.
Göröcsöny: 1934—39.
Gyulaj: 1934—39.
Harc: 1938.
Hetvehely: 1937, 1939.
Himesháza: 1936—39.
Hosszúhetény: 1937, 1939.
Högyész: 1935—36, 1939.
Kajdaes: 1936—39.
Kakasd: 1935, 1937, 1939.
Kánya: 1937.
Keszü: 1937.
Kisdorog: 1934—39.
Kisasszonyfa: 1936—38.
Kisszekely: 1938—39.
Koppányszántó: 1936—39.
Kövágószöllös: 1938.
Kurd: 1935—38.
Lakócsa: 1937, 1939.
Lapáncsa: 1936—37, 1939.
Lánycsók: 1937—39.
Lengyel: 1938—39.
Lovászhety: 1935—36.
Magyarszentiván: 1938—39.

Magyarszék: 1934—39.
Majs: 1937—38.
Mánfa: 1938—39.
Máriakémet: 1934—35, 1937.
Mecsekalja: 1935—38.
Mecsekjányosi: 1935—39.
Miszla: 1935—39.
Mozsgó: 1934—39.
Mözs: 1935—39.
Mucsi: 1934—1937, 1939.
Nagybicsérd: 1934—35, 1939.
Nagykönyi: 1938—39.
Nagymányok: 1934—1939.
Nagyvejte: 1937.
Nak: 1935, 1937—39.
Németboly: 1934—35, 1938.
Németkér: 1935—39.
Németmárok: 1934—39.
Olasz: 1934—1939.
Ozora: 1935.
Palotabozsók: 1935.
Pellérd: 1935—37, 1939.
Pincehely: 1934—39.

Püspökbogád: 1935.
Püspöklak: 1935, 1937.
Püspökpuszta: 1935.
Püspökszterzsébet: 1936.
Püspöksztlászló: 1937—39.
Regöly: 1937—39.
Simontornya: 1936—37, 1939.
Sióagárd: 1938.
Somberek: 1934.
Szakcs: 1934—37.
Szalatnak: 1934—39.
Szálka: 1935—1938.
Szászvár: 1935.
Szekszárd felv. 1939.
Szigetvár: 1936—38.
Tengőd: 1938—39.
Ujpetre: 1934, 1938—39.
Vajszló: 1939.
Várdomb: 1938.
Vásárosdombó: 1937.
Versend: 1939.
Villány: 1939.
Závod: 1934, 1939.

Nagy kilenced

Imaszándék: A világosság győzelmé a sötétség felett.

„A Getszemániban szomorkodó Úr Jézus látja a bünt rettenetes vízióiban s felsikolt a teher alatt. Ah ott vannak az én bűneim is; bár leemelhetném szenvedő lelkedről édes Megváltó! Keresztje előtt térdelek, vérenek csepegését hallom s kérde: ember, mit tettél? Öntudatom feleli: vétkeztem. Jézus, miután kérdőre vont, magára veszi bűneimet; megrémülve kérdezem: Mit akarsz Uram? Hová mész? „Kereszthalálba” — feleli. Én voltam a bűnös, de a penitenciát az Úr tartotta meg helyettem s meghalt értem. Értem halt meg. Erőszakos, szenvedélyes bánattá válik szeretetünk, ha hozzágondoljuk, hogy mit adtunk Neked Uram, Neked, kit imádnunk kellett volna. Eljöttél s barlangba szorultál, körülnéztél s Egyiptomba futottál, álruhában járó

faragó ács voltál. Egyszer indultunk Eléd palmaágakkal s Te sirtál, egyszer biztad Magad ránk s Barrabást választottuk, egyszer akartunk koszorút kötni Neked, s tövisből kötöttük, egy arcképedet vettünk s az „Ecce Homo” arca maradt ránk, egyszer tünt fel, hogy anyád is van s ime fájdalommal anya lett belőle, egyszer kértél inni s ecetet nyújtottunk. Óh, ki hitte volna, hogy ez legyen sorsod köztünk. Most, mikor öntudatára ébredünk végtelen szeretetednek, csak a hősiesség útja nyílik meg számunkra! Viszonzás a halálig!”

(Idézetek Prohászka műveiből.)

AZ IFJÚKORI BÜNÖZŐK 55 százaléka olyan családból kerül ki, ahol a szülők elváltak és 95 százalékban olyan ifjúból, akik soha vallásos nevelésben nem részesültek. Hiába, csak a tiszta keresztény családi élet az alapja az erkölcsnek és biztonságos jövője a nemzetnek!

Ez lesz a te véleményed is!

„Nehezen indultam el a lelkigyakorlatra. Minek menjek, — gondoltam — a végén úgyis oda lyukadnak ki, hogy gyónjak meg. Arról pedig hallani sem akartam. Mások vittek el az első szentbeszédre. A többire már magamtól mentem. A vége csakugyan gyónás lett, egy jó húsvéti gyónás. Hála Istennek! Azóta egy új világban élek, amelyet eddig csak hírből ismertem: az isteni kegyelem világában.” (Egy lelkiatyja postájából.)

Missziós kiállítás. A pécsi püspöki papnevelő intézetnek igen szép missziós anyaga van, a távol élő exotikus népeknek gyönyörű alkotásai, amelyeket maguk a hithirdetők küldöttek a szemináriumnak az itt folyó szép missziós munkaj jutalmazására, Ezt a missziós anyagot március 10-én, vasárnap a Miasszonyunk zárdában kisebb kiállítás keretében — belépési díj nélkül — mutatják be az érdeklődő hölgyközönségnek; megtekinthető reggel 9 órától délután 5-ig. A kiállítás eredeti kínai selymek, ruhák, berendezési tárgyak láthatók. Egyébként ez a missziós anyag magját alkotja az Egyházmegyei Missziós Tanács későbbi vándorkiállításának.

NŐI

lelki gyakorlat

Női lelki gyakorlatok a székesegyházban márc. 11—15-ig. Szentbeszédnek naponként kétszer: reggel 9 és d. u. 6 órakor. Lehet a délelőtti vagy csak a délutáni beszédek hallgatni. D. u. 6 órakor litánia van; tehát a szentbeszédre azok is odaérhetnek, akik 6 óráig el vannak foglalva. Szónok: lovag Kriegs-Au Emil bpest-városmajori plébános.

ÉNYSZÓRÓ

ROVATVEZETŐ:
TÓTH EMIL

ősegyházban kétféle bűnbocsá-
olt: titkos és nyilvános a püspök
lete alatt ítélkező papság testü-
előtt. Az elsőnél minden na-
d, még gondolati bűnököt is meg-
t győnni és ezért titkos elég-
kellett vállalni. Ha a gyóntató
követelte meg a nyilvános bűn-
tot, akkor megadta a föloldozást
nyilvános ítélőszék elé rendsze-
csak három főbenjáró bűn tar-
tt: a bálványimádás, vagyis hitta-
s, a gyilkosság és a fajtalanság,
ve házasságtörés; természetesen
akkor, ha azok nyilvánosan is
eretek voltak. A bűnös a nyilvá-
an nem ismert bűnökért csak ak-
állhatott a nyilvános törvényszék
ha ezt a gyóntatópap megenged-
A nyilvános ítélőszék kiközösít-
te a bűnöst s a kiközösítés alól
ó felmentés végett kiszabta a nyil-
os vezeklést és csak annak elvég-
te után mondotta ki a püspök vagy
nak a helyettese a bűnbocsánatot
engedte az Oltáriszentség vételé-
z. A vezeklés ideje akkor és hely-
rint különböző volt. 2 héttől 10
ig vagy életfogytig is tartott. A ve-
klés idejét megrövidíthették halá-
s betegség, az üldözések idején,
gy ha azért a hitvallók közbenjár-
k. A keleti egyház nyilvános ve-
klőit a III. század közepétől 3, ké-
bb 4 osztályba sorozták. Nyugaton
vezeklőket a katekumenokhoz so-
lták.

*

Az egyes keresztény községek már
z apostolok idejében erkölcsi köte-
ességüknek tartották szükséges szen-
edő testvéreik támogatását. Sz. Pál
beszél már róla (1. Tim. 5, 17). Szé-
ben nyilatkozik róla sz. Jusztin: Aki
ól bírja magát és adakozni óhajt, a
naga szándéka szerint följajnl any-
nyit, amennyit jónak lát. Az adomá-
nyokat összegyűjtik és elhelyezik az
elüljáróknál. Ez azután támogatja az
árványokat és özvegyeket. A betegeket s
akik valami oknál fogva arra rászor-
rulnak, a börtönben sinylődöket és
idegenből jött utasokat. Egyszóval:
gondozza a szükségben lévőket. Ha-
onlóképen beszél Tertullianus és a
őbbi írók. Karthago nagy püspöke,
sz. Cyprián két évi fogságából írt le-
relében főleg azt sürgeti, hogy pap-
ai el ne mulasszák a szükségét szen-
vedők, a börtönben sinylődő hitval-
ók, az özvegyek, betegek és szegé-
nyek gondozását.

A keresztények nemcsak a jómó-
luak, hanem valamennyien a szent-
miséhez hozták adományaikat. Azon-

kívül havonként rendeztek gyűjtése-
ket — amint Tertullianus mondja —
és egyébként, ha a szükség úgy ki-
vánta. Az istentiszteletre rendelt he-
lyiségekben sehohsem hiányoztak az
áldozati perselyek. Gyakran nagy
pénzösszegeket is adtak. Az önként
adományozott ajándékok fölött a
püspök rendelkezett és csak lelkiis-
meretének és Istennek tartozott fele-
lősséggel. A szétosztásnál a diakonu-
sok és szubdiakonok segédkeztek
neki, akik fölkeresték a szegényeket
és személyesen győződtek meg arról,
 hogy kit miként lehet és kell segíteni,
 úgy hogy a szegényápolás házi gon-
dozás lett. Magától értetődik, hogy a
püspöknél megvolt a szegények jegy-
zéke, matriculája, amely pontosan
feltüntette a szegények helyzetét.

A szegényápolás alapja a követ-
kező volt: minden keresztény köteles
volt a maga családjáról és rokonairól
gondoskodni. A község gondoskodá-
sát csak az elhagyottak vehették
igénybe. A szegényeknek önmagukon
kellett segíteniök, ha és amennyire
dolgozni tudtak. Rossz keresztények
és pogányok adományait nem fogad-
ták el.

Az egyházi szegényápolás gyönyö-
rű eredményét jellemzi Julián csá-
szár, amikor azt mondja: a kereszté-
nyeknek nincsenek koldúsaik, mert
azok táplálják a maguk szegényeit.

*

Szerbiában a világháború előtt alig
néhány ezer katolikus élt; az egész
országban, még a fővárosban sem volt
katolikus templom, csupán Belgrád-
ban az osztrák-magyar követség ká-
polnájában végeztek katolikus isten-
tiszteletet. Az 1912. évi balkáni há-
ború után megnövekedett Szerbiában
a katolikusok száma, miért is konkordá-
tium tárgyalások indultak meg Ró-
mával; 1914-ben létre is jött a
megegyezés, mely szerint Belgrádban
érsekség, Szkopljában püspökség lé-
tesítendő; de mielőtt a konkordátium
végrehajthatott volna, kitört a világ-
háború.

A világháborúból megnövekedve
kikerült Szerbia a vele egyesített ré-
szekkel Jugoszláviává alakult, mely-
nek 12 milliónyi lakósa közül közel
5 millió katolikus. (Marx—Bilkei: A
kat. Egyh. története.)

**Katolikus ember
nem nélkülözheti
a KATOLIKUS TUDÓSÍTÓT!**

Egyházközségi hírek

Székesegyház

Márc. 1. Első péntek. 7 ó. a Corpus
Christi-kápolnában szentséges mise. D. u.
5. ó. szívórségi ájtatosság. Márc. 3. Ün-
nepélyes szentmise 8 órakor XII. Pius
pápáért. A szentmise után Te Deum.
Első vasárnap. Egésznapos szentségimá-
dás. Márc. 7. A Corpus Christi-kápolná-
ban 8 ó. votivmise szentséges körmenet-
tel. Márc. 15. Főpapi szentmise 9 órakor
a hazáért. Márc. 17. Virágvasárnap. 8
órákor barkaszentelés, körmenet, ünne-
pélyes szentmise, alatta passió. Márc. 19.
A Mór-kápolnában 9 órákor szentmise,
alatta passió. Márc. 20. Nagymise a
Mór-kápolnában passióval. D. u. ¼4
órákor zsolozsma. Márc. 21. Nagycsütör-
tök. Püspöki nagymise 8 órákor, alatta
olajszentelés. Majd vecsernye, oltárfosz-
tás és lábmosás szertartása. D. u. ¼4
ó. zsolozsma. Márc. 22. Nagypéntek. 8
órákor a megyéspüspök végzi a szertar-
tásokat. A csonkamise után az altemp-
lomban szentbeszéd. D. u. ¼3 órákor a
papság körmenetileg látogatja meg a vá-
ros. templomainak szentsírjait. Utána
zsolozsma. Márc. 23. Nagyszombat. A
szertartások reggel 8 órákor kezdődnek.
D. u. 6 órákor feltámadási körmenet.
Márc. 24. Húsvétvasárnap. 9 órákor püs-
pöki szentmise és szentbeszéd. Márc. 25.
Húsvéthétfő. Ünnepi rend. Márc. 11—
15-ig a székesegyházban lelki gyakorlatos
szentbeszéd a nők részére. A szent-
beszéd reggel 9 és este 6 órákor lesz-
nek.

Belváros.

Márc. 11-én 9 órákor temetői szent-
mise. — 18-án 8 órákor Kis Szent Teréz
szentmiséje.

Virágvasárnap ¼10 órákor barkaszen-
telés, passió és szentmisék. Nagycsütör-
tökön és nagypénteken 9 órákor van
mise. Nagyszombaton 8 órákor tűz-, hús-
vét gyertya-, és keresztútszentelés, 9
órákor szentmise, d. u. 5 órákor feltá-
madási körmenet. Húsvétvasárnap reggel
a 6 órai szentmise után az ételek meg-
áldása.

A Kálvária kápolnában a nagybőjt
péntekjein reggel hét órákor szentmise
van, a belvárosi templomban pedig —
fájdalmas péntek kivételével — d. u. 5
órákor keresztúti ájtatosság. A Kálvá-
rián fájdalmas pénteken, virágvasárna-
pon és nagypénteken d. u. 4 órákor van
keresztút; a nagypénteki keresztutat
szentbeszéd követi.

Irgalmasok templomában

Nagycsütörtökön az ünnepélyes szent-
mise reggel 7 órákor kezdődik. Szent-
mise alatt közös áldozás, mise után ol-
tárfosztás. Nagypénteken a szertartások
reggel 8 órákor kezdődnek. Szentségbe-
tétel este 7 órákor. Nagyszombaton a
szertartás reggel 7 órákor kezdődik, dél-
után ¼5 órákor feltámadási körmenet a
templomban.

Húsvéti ünnepek alatt a három napos
szentségimádás sorrendje a következő:

Húsvét vasárnapján és húsvét hétfőjén: Reggel 6 órakor énekes szentmise szentségkítéssel, áldozás után hús és más ételnevel megáldása. 8 órakor ünnepélyes nagymise, szentbeszéddel. 9 órakor orgonás szentmise. 10 órakor katonák miséje. Délután 1/5 órakor litánia, szentségbetétellel. **Kedden:** Reggel 6 órakor énekes szentmise, szentségkítéssel. 8 és 9 órakor orgonás szentmise. 10 órakor ünnepélyes főpapi mise. Délután 1/5 órakor szentbeszéd, utána litánia, majd alkalmas időben körmenet a Széchenyi-téren. A nagyheti és húsvéti ünnepek alatt a Szt. Katalin és a szent Ágnes kongregáció tagjai adórnak. A Rendház perjele kéri a társulatokat, kongregációkat és egyesületeket, hogy a körmeneten lámpáikkal minél nagyobb számban megjelenjenek és résztvenni szíveskedjenek.

Szigeti kölváros

Március 1-én: Elsőpéntek. 6, 7, 8 órakor szent misék, előtte csütörtökön délután gyóntatás. **10-én:** Egésznapos Szentségimádás. **15-én:** Nemzeti ünnep. 8 órakor ünnepélyes szentmise. **17-én:** Virágvasárnap, reggel 8 órakor ünnepélyes barkaszentelés, utána szentmise passióval. A passiót a Szeráfi kórus énekli. Szentmise közben az Egyházközség, Szeráfi kórus, Katolikus kör közös szentáldozása. **19-én:** Szent József ünnepe. **20—21—22-én:** Nagyszombat, nagycsütörtök, nagypéntek délután 4 órakor Jeremiás siralmi. Nagycsütörtökön a Legméltóságosabb Oltárszentesség szerzésének ünnepe; d. e. 8 órakor ünnepélyes szentmise, utána oltárfosztás, Nagypénteken 8 órakor csonkamise passióval, utána szentbeszéd. Nagypénteken nincsen gyóntatás, sem áldoztatás, csak a haldoklók számára. Szentségimádás egész nap, szentségbetétel este 8 órakor. Nagyszombaton reggel 7 órakor tüzszenelés, húsvéti gyertya megáldása, keresztút szentelés, utána szentmise, mely alatt már lehet áldozni. 8 óráig feltámadásig szentségimádás. Délben a böjt megszűnik. D. u. 4 órakor feltámadási körmenet, Várad Antal—Rákóczi és Ferenciek-utcáján keresztül. **24-én:** Húsvétvasárnapján reggel 6 órakor szentmise, utána a húsételek és a húsvéti kalács megáldása. Ünnepélyes nagymise szentbeszéddel 8 órakor lesz. Húsvéthétfőn ünnepi sorrend.

Ezúton mond köszönetet a Rendezőség mindazoknak, akik az idej ferences tevékenység adományaikkal szereplésükkel megjelenésükkel a sikerhez hozzájárultak.

Budai kölváros.

Március 9-én, szombaton, 6 órakor újhold szt. mise a havi kápolnában. **Március 15-én,** pénteken 9 órakor ünnepi szt. mise a nemzeti ünnepen. **Március 17-én,** vasárnap 10 órakor pálmaszentelés körmenettel. **Március 19-én és 20-án,** kedden és szerdán a betegeteket és tehetetleneket gyóntatjuk otthonukban. Előtte pálmavasárnapon a hívek szíveskedjenek a betegek pontos címét a kereszttyében bejelenteni. — Nagycsütörtökön és nagypénteken 8 órakor kezdődik az istentisztelet. Nagycsütörtök délután 2 órakor kérjük a hívek kegyes virágadományát a szt. sir feldíszítésére. — Nagypénteken nincsen gyóntatás és áldoztatás. Este 6 órakor szt. beszéd és ájtatosság. Kérjük a híveket, hogy szt. beszéd alatt maradjanak egy helyen, ne

járuljanak a szt. sírhoz, ne zavarják a szónokot és híveket. — Nagyszombaton háromnegyed 7 órakor tűz- és vízszentelés. Este 5 órakor feltámadási körmenet. — Húsvétvasárnapján reggel fél 6 órakor húszenelés.

Gyárváros

Márc. 1. Első péntek. Szentmisék: 7 ó. csendes, 1/8 ó. szentséges mise, 1/9 ó. ünnepélyes, Kormányzó Úr Öfömlétségének jubileuma alkalmából. 3. A 10 órai szentmisén ünnepélyes hálaadás, XII. Pius pápa koronázásának évfordulója alkalmából. 14., 15., 16. Este 1/6 és 8 órakor lelki gyakorlatos szentbeszéd. 15. Szűz Mária 7 Fájdalma tiszteletére 1/8 órakor énekes szentmise. Ugyanczen napon 8 órakor ünnepélyes szentmise a nemzeti ünnep alkalmából a hazáért. 17. Virágvasárnap. Szentmisék 1/8, 8 és 10 órakor. Legutóbbi kezdetén barkaszentelés, utána körmenet, azután szentmise, alatta Passió éneklés. 19. Szent József napja. Szentmisék 1/8 ó. csendes, 8 órakor csendes szentmise rövid szentbeszéddel, 10 órakor prédikáció, utána szentséges nagymise. Este 1/6 órakor Szent József litánia. 21. Nagycsütörtök. Egyetlen szentmise 9 órakor, utána oltárfosztás. 22. Nagypéntek. 9 órakor csonkamise, alatta Passió, utána prédikáció, este 1/6 ó. keresztúti ájtatosság. 23. Nagyszombat. 7 órakor tüzszenelés és többi szertartások, 1/9 ó. szentmise, este 6 órakor feltámadási szertartás és körmenet. 23. Húsvétvasárnap. 7 ó. élelmiszerszentelés. Szentmisék: 1/8, 8 és 10 órakor. 24. Sztmisék, mint előző napon.

„Dunántúl” Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda R.-T. Pécs, Perczel-u. 2. sz.

Nyomdaért felelős:
Wessely Károly igazgató.

Szerkesztői üzenetek

S. T. Pécs. Az öskeresztények kenyeret vittek magukkal a szentmisére. A miséző pap felajánlások ezek közül választott aztán az átváltozóshoz; a megmaradtakat pedig kiosztották a szegények között. Később a hívek a kenyerek helyett pénzzel járultak hozzá az istentisztelet kiadásaihoz; innen ered a perselyezés szokása, mely rendszeren felajánlások kezdődik. Régen a felajánlás utáni kézmosásnak tehát praktikus haszna is volt, ma már csak kedves tradíció s az áldozat bemutatásához szükséges lelki tisztaság jelképe.

H. L. Pécs. Az által, hogy a miniszteri rendelet lapunk terjedelmét egyenlőre csökkentette, anyagilag nem nyertünk semmit. A nyomdai számla ugyanis csak annyival lett kevesebb, mint amennyit a hirdetésekért szoktunk kapni, amelyeket most kénytelenek vagyunk elhagyni. Reméljük azonban, hogy ez a kényszerű állapot nem fog már sokáig tartani.

Főszerkesztő: *Hantos Béla.*
Felelős szerkesztő: *Gergye Győző dr.*
Szerkesztőség: Pécs, Inczedy Dénes-
utca 2/2. Telefon: 10—13.

A kiadóhivatal vezetője:
Varga Nándor. — Pécs, Deák-
utca 8.

Az előfizetés beküldhető a Pécs-
egyházmegei Takarékpénztár RT.
17.598. számú csekklapján.

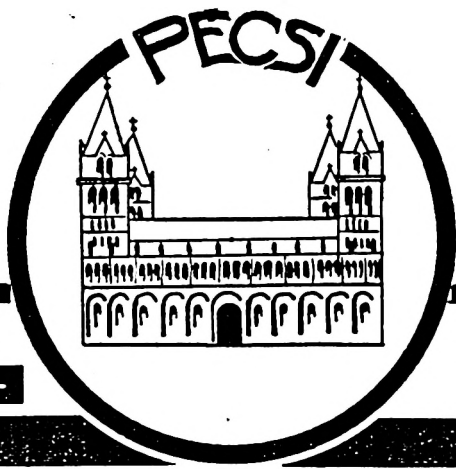
Előfizetési ár: helyben 2 P,
vidékre 2.40 P.

Felelős kiadó: *Tiborc Benedek.*

Előfizetést és megrendelést felvesz
a Szent Imre könyvesbolt: Pécs, Jó-
kai-tér 6. Telefon 22—62.
ARA 20 FILLÉR.

Itt vásároljunk!

Bábos: Heirich, Irg.-u. 10.	Hegedűoktatás: Szendrődy, Anna-u. 10.	Nyomda: Dunántúl, Perczel-u. 2.
Cipészek: Timár, Ferenciek-u. 9.	Irógép, műszerész: Palaits, Széchenyi-tér 2.	„Haladás”, Szt. Mór-u.
Cipő és sport: Várnagy, Deák-u. 8.	Játékárú: Gundrum, Király-u. 37.	Oltárépítő és aranyozó: Kaufmann, Majorossy-u.
Drogéria: „Éden”, Király-u. 18. „Medve”, Király-u. 6.	Kesztyűk: Hamerli, Király-u. 11.	Orgona, harmonium: Angster, József-u. 30.
Úri és női divatárú: Gundrum, Király-u. 37. Kélyi, Király-u. Krausze, Király-u. 15. Lang, Rákóczi-u. 49. Molter, Jókai-tér 3. Ruppert, Ferenciek-u. 9. Schön, Széchenyi-tér 8. sz.	Képkerepező: Dragila, Széchenyi-tér 8.	Órás és ékszerész: Benczenleitner, Irg.-u. 1.
Fehérneművarrás: Haasz, Papnövelde-u. 12.	Késes, köszörüs: Dreszmann, Széchenyi- tér 14. szám.	Rádió, villany: Lévai, Ferenciek-u. 11. Petrovits, Széchenyi-tér
Fűszerkereskedők: Klobucsár, Király-u. 44. Köves, Széchenyi-tér 11. Római, Irgalmasok-u. 1.	Kézimunkaotthon: Mufits, Apáca-u. 2.	Sütőde: Benkovits, Deák-u. 15.
	Könyv és papír: Szent Antal bazár. Szent István Társulat. Szent Imre Könyvesbolt.	Vegytisztítás, festés: Strasser, Rákóczi-út 34. Schwarz, Mária-u. 39.
		Zongora-tanítás: Hormos, Mátyás Fl.-u. 6.

KATOLIKUS

TUDÓSÍTÓ

A PÉCSÉGYHÁZMEGYEI KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

Megjelenik minden hó elsején. ♦♦ Előfizetési ára helyben 2.— pengő.

A szenvedő és győzedelmeskedő Krisztus nyomdokain

Hamvazó szerdán a kacagó élet megtorpant. és az ember, ez a gondtalanul csapongó madár szárnyaszegetten zuhant a föld porába. Violaszinbe, a bánat ruháiba öltözött az egyház és az élet harsogó alleluja-kiáltását felváltotta az élettágadásnak, az elmúlásnak halotti éneke. Ott érezzük még homlokunkon az enyészet hamuját, mint halálos ítéletünk ránksütött bélyegét, mely szünni nem akaró folytonossággal hirdeti tovább a hamvazás meg-rázó intelmét: *Memento homo! Emlékezzél ember, hogy por vagy és porrá leszel! Fájdalmasan érezzük, hogy az élet nem boldog elmerülés az örök tarsang sodrában, nem végtelen mámor és dinom-dánom, hanem folytonos pusztulás, végzetes közeledés egy nagy szakadék felé. A halálba rohanók elfúló hörgésével tör fel keblünkől a zsol-táros szava: körülvettek a halál nyögései és az alvilág gyötrelmei — a mélységből kiáltok fel Hozzád, Uram, hallgasd meg könyörgésemet.*

És az Isten nem hagyja válasz nélkül vergődő gyermekeinek panaszos kérését. Lelkünk beborult egén oda-feszíti elénk a kereszt jelét, mely felett lángbetűkkel áll a halált legyőző figyelmeztetés: aki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel keresztjét mindennap és kövessen engem. Ebben áll a keresztthordozás értelme számunkra: az élet sorscsapásait megnyugvással hordozó, mindent elszenvető, a halálból szebb életet fakasztó munka diadalában.

Éz a keresztény alapigazság Szent Pál leveleiben kapja meg a legteljesebb értelmezést, melyben az emberek Krisztus titokzatos testének tagjai és a földi szenvedések gyümölcse az Ő keresztihalálával kiérdemelt örökké-tartó boldog élet. Ha Krisztussal szenvedünk, vele együtt meg is dicsőülünk és mennél nagyobbak szenvedéseink, annál nagyobb lesz a mi dicsőségünk. „Mert ha meghalunk vele, élni is fogunk vele, ha szenvedünk vele, ural-kodni is fogunk vele.” Tim. lev. 2, 11. A halál és élet ellentétes fogalmainak bámulatos harmóniája ez, melyet beragyog diadalmas húsvéti ragyogással a Golgota csúcsára állított véres kereszt. Egy ember által jött a bűn a világra, írja Szent Pál a rómaiakhoz intézett levelében (5, 12.), a bűn által pedig a halál és egy ember által jött a kegyelem, megigazulás és az élet. Krisztus az emberiség második ősatya, aki legyőzte a halált és a halálra ítélt emberiség számára győzelmével újból életet fakasz-tott. Az új élet kiárad belénk, ha titokzatos módon újjá-

születünk és részeivé válunk az értünk elvérző Isten fiá-nak. Így lesz Ő a mi fejünk és mi a tagjai, Ő az alap és mi az épület, Ő a völegény, mi az élettársai, Ő az élők elsőszülöttje, mi a testvérei, Ő az örökös, mi pedig társai az örökségben. Megfoghatatlan élettani közösség, melyet bevezet a keresztség szentsége, az Altala adományozott új élet forrása. Szent Pál szerint a keresztségben meg-valósul bennünk titokzatos módon Krisztus halála és feltámadása. „Vagy nem tudjátok, hogy mind, akik meg-keresztelkedtünk Krisztus Jézusba, az ő halálába keresz-telkedtünk meg. Eltemettünk tehát vele együtt a ha-lálba a keresztség által, hogy amint az atya dicsősége feltámasztotta Krisztust a halottaiból, éppúgy mi is éljünk új életet. Ha ugyanis egybenőtünk vele halálának hason-latosságában, úgy majd a feltámadásában is.” Róm. lev. 6, 3—5. E szavak leírásánál Szent Pál szemei előtt a keresztségi szertartás ősi formája lebeghetett, mely a vízbe való alámerítéssel és az onnan való kiemeléssel avatta az újoncokat Krisztus egyházának tagjaivá. Szimbolikus je-lentése volt az alámerítéses keresztségnek: ahogyan eltűnt Krisztus a föld színéről halálakor és újra megjelent kö-zöttünk feltámadásakor, éppúgy a megkeresztelt régi em-ber az alámerítéskor eltűnt a világból és kiemelkedett a Krisztus életközösségébe kapcsolt, csak Belőle és Benne élő új ember. Innen ered az a régi keresztény szokás, hogy a keresztség szentségét előszeretettel nagyszombat-on, húsvét vigiliáján szolgáltatták ki, mikor a megkeresz-tettek fehér ruhát öltöttek és így várták fehér ruhában és a világnak meghalt tiszta lélekkel a feltámadást. Nagy természetfeletti valósággal, érzékeinkkel nem érzékelhető új élettel állunk itt szemben. Ez az új élet nem csupán a magasabbrendű lét szintjét jelentette, hanem dinamikus életerő is, hogy általa nőjünk és kifejlődjünk Krisztus korának teljéig.

Emlékezzél ember, hogy por vagy és porrá leszel! Érezzük továbbra is e mondat igazságát, de már nem a tehetetlen belenyugvás fájdalmával, hanem az új életet ígérő keresztthordozás boldog vállalásával. Csodálatos ez az út, a kereszt királyi útja. Minden cselekedetünk, min-den percünk és szívdobbanásunk egy lépés az elmúlás felé, de ugyanakkor legyőzhetetlen szárnyacsattogatás is a magasságok felé. Ebből azonban teljesen megértjük Szt. Pál apostol mondását: „Szeretnék elpusztulni és Krisztussal lenni.” Mert „amiket most szenvedünk, nem mérhetők

össze a jövő dicsőséggel, amely meg fog nyilvánulni rajtunk." Róm. lev. 8, 18. Erről az eljövendő dicsőségről mondja Szent Pál, hogy szem nem látta, fül nem hallotta és ember szívébe fel nem hatolt, amit Isten azoknak készített, akik őt szeretik. A földi élet folytonos haldoklás, de már magunkban hordozzuk a reánk várakozó boldogabb élet zálogát. Ez a zálog az összüleink által elvesztett, de az édes Megváltónk által újra visszaszerzett természetfeletti élet, megszentelő kegyelem, melyet a ke-

reszttség szentségében nyertünk el először, de amelyet egyetlen halálos bűnnel újra elveszithetünk.

Komoly figyelmeztetés, mely az egész életre szól: emberek, őriztétek meg lelketekben ezt a nagy kegyelmet, hogy beteljesüljön rajtatok is Szent Pál apostol mondása: „Ha annak lelke lakik bennetek, aki feltámasztotta Jézust halottaiból: O, ki feltámasztotta Jézus Krisztust halottaiból, életre kelti halandó testeteket a bennetek lakó lelke által.” Róm. lev. 8, 11. Kovács János dr.

Pár szó a nagy feltámadásról

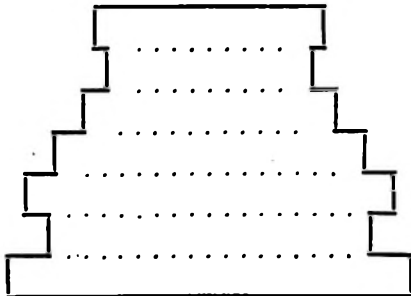
A statisztikai vizsgálódások mindinkább nyilvánvalóvá teszik azt az igazságot, hogy a népesedési viszonyokat a materiális, gazdasági tényezőknél is inkább befolyásolják a lelki, erkölcsi tényezők. Viszont a népesedési viszonyok ismeretéből kiindulva, érdekes és tanulmányos megfigyeléseket lehet végezni nemcsak szociális, hanem szorosan vett vallás-erkölcsi szempontból is.

Az alábbiak ily vizsgálódáshoz akarják a kiindulópontot megmutatni Pécsre vonatkozóan.

A 10 évenkénti országos népszámlálás feldolgozása a népességet korcsoportok szerint is számbaveszi, és pedig az 1 éven alulaktól minden évre, a legmagasabb korig. Ennek grafikon-képét kor-gulának, vagy kor-piramisnak nevezik, mert grafikonja hasonlít a gulához, melynek alapja s egyszersmind rendes körülmények közt a leghosszabb sora, hasábjá jelzi a népességnek 1 éven aluli, rendes körülmények közt legnagyobb számát, második sora, hasábjá az 1—2 év közöttieket s minden következő sora, hasábjá az 1—1 évvel idősebbeket, fel egészen a legvégső korig. Így egy szabályos gúla keletkezik. A statisztikai hivatalos publikáció az egész országra vonatkozóan minden évre megadja e korcsoportok számát és grafikonját is, de az egyes törvényhatóságokra és községekre már nem minden egyes évre, hanem csak évcsoportokra közöl számokat, úgy, hogy, ha az országnál kisebb egységre (megyére, városra, városrészre, egy-egy községre) vonatkozó kor-gulát akarjuk megrajzolni, azt csak 10 éves korcsoportok szerint tehetjük. Hogy a továbbiakban összehasonlítható alapunk legyen, lássuk a trianoni Magyarországnak is 10 éves korcsoportok szerinti kor-guláját:

Trianoni Magyarország 100 lakosából az 1930. évben.

60 év fölötti	9·8
50—59 éves	8·7
40—49 „	11·4
30—39 „	14·7
20—29 „	18·3
10—19 „	16·6
10 év alatti	20·5

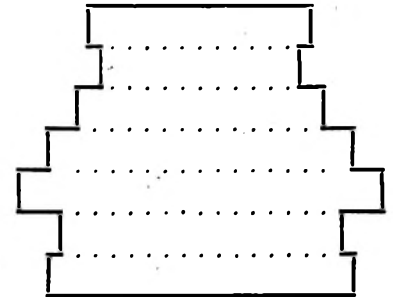
Látható, hogy az alulról felfelé való majdnem szabályos csökkenéstől csak két korcsoportnál van kivétel: a 10—19 éveseknél behorpadás (ami a világháborús születéskiesést jelzi) és a 60 éven felülieknél kiugrás (ami azonban nem reális, mert ez a sor nem egy 10, hanem egy 30—40 éves korcsoportot jelez, amit ha 4 sorra bontanánk, szabályos, hegyes gúlát kapnánk; országosan ezt meg is tehetnők, de a kisebb terület- és lakosság-egységeknél a szükséges számok hiányában

nem tehetjük, azért az összehasonlítás kedvéért az országos állapotot is így mutatjuk be).

Most — a Katolikus Akció igazgatójának kívánságára — közöljük Pécs-egyházmegye fővárosának, Pécsnek kor-guláját:

Pécs szab. kir. város 100 lakosából az 1930. évben.

60 év fölötti	11·2
50—59 éves	10·5
40—49 „	13·3
30—39 „	16·0
20—29 „	18·9
10—19 „	14·9
10 év alatti	15·2

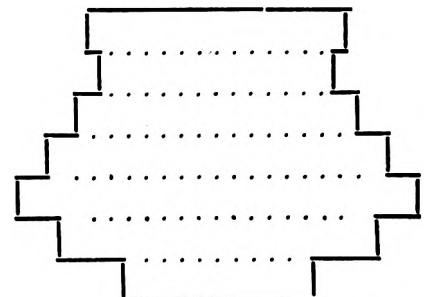
Ha ezt a pécsi grafikont összehasonlítjuk az országossal, igen érdekes és szomorú dolgokra jövünk rá. Csak egy-kettőre mutatunk. Pl. a normálisnak tekinthető országos átlagban a legelső korcsoport több mint kétszer, 109 %-kal nagyobb a legfelsőnél, míg a pécsiben csak 35 %-kal; az országosan a 0—10 évesek korcsoportja 24 %-kal nagyobb a 10—19 évesek korcsoportjánál, míg a pécsiben csak 2 %-kal; az országosan a legifjabb korcsoport a háborútól nem érintett 20—29 éves korcsoportot 11 %-kal felülmúlja, míg a pécsiben 24 %-kal alatta marad, tehát Pécs e tekintetben 35 %-kal rosszabb az országos átlagnál, stb.

Ha nézzük a grafikont: Pécsre vonatkozóan már nem beszélhetünk kor-guláról, hanem inkább korsíremlékről...

Még érdekesebb és még szomorúbb szimbólumú Pécs-belváros kor-„gulája”:

Pécs-belváros 100 lakosából 1930. évben.

60 év fölötti	13·6
50—59 éves	12·5
40—49 „	14·6
30—39 „	16·8
20—29 „	19·2
10—19 „	14·6
10 év alatti	8·7

Ez már nem is síremlékhez hasonlít, hanem úrnához, hamvvederhez...

A 0—10 évesek korcsoportja Pécs-belvárosban 58 %-kal kisebb az országos átlagnál; s míg az országosan a 0—10 éves korcsoportot 109 %-kal nagyobb, a

60-on felülieknél, addig Pécs-belvárosban 36 %-kal kisebb, vagyis az országos átlagnál 145 %-kal rosszabb, stb... Tessék az összehasonlításokat folytatni!

*

Vajjon, mi okozza az országos és a pécs-belvárosi grafikonok közti óriási különbséget?

Lehet-e gazdasági, szociális viszonyokkal magyarázni? Aligha, hiszen a belvárosban aránylag a jobb módú, jobbfizetésű és legstabilabb állású emberek laknak...

Azt kell mondanunk, hogy itt a vallási és nemzeti szempontoktól nem befolyásolt kényelmi, hedonisztikus és — legjobb esetben — a gyermek jobb (?) jövőjét tekintő szempontok az irányadók. (Általában szomorúan érdekes jelenség, hogy az a foglalkozási osztály, mely a hazának teendő szolgálatai reményében aránylag a legjobb fizetést kapja e hazától s amely osztály gyermekeinek neveltetéséről legjobban gondoskodik ez a haza, az ad legkisebb utánpótlást e hazának.)

Nem célunk itt az oknyomozás, hanem — mint jeleztük — csak a vizsgálódás kiindulási pontjára, a népesedési viszony állapotára akartunk rámutatni, az okokat és orvosságokat keressék mások.

Megemlítünk azonban egy ifjúkori — erősen szimbolikus jelentőségű — emléket. Erdélyben egy egyszerű

oláh paraszt a 10 gyermekén való csodálkozásra a következő feleletet adta: „A pápa azt mondta, hogy a nemzetnek sok gyerekre van szüksége, hát hadd legyen!” Ime, a vallási és nemzeti szempontok összekapcsolása az egyszerű parasztot képesítette nem a közeli nehéz, hanem a távoli jobb jövő szolgálatára és ők megkapták, mi elvesztettük — Erdélyt...

Ne nézzük le az oláh parasztot, mert ugyanezt mondja a sokak által nálunk is megcsodált Mussolini, sőt Hitler is, bár csak nemzeti szempontból. Sőt az ő elméleti szakembereik azt is mondják, hogy természeti törvény, természeti szükségszerűség, hogy — amint a ritkább levegőjű területre behatol a sűrűbb levegő, úgy — a ritkább lakosságéra behatoljon a sűrűbb nép (lásd Karl Schmidt Németországban elfogadott nemzetközi jogelméletének a mai sajtóviszonyok közti magyarországi ismertetéseit).

Az oláh paraszttól Hitlerig nagy a távolság, de a népesedés tekintetében nemzeti szempontból egy a fel fogás. Nálunk ehhez még, mint magasabb motívum járulhatna a keresztény szempont is. Nálunk — úgy látszik — sem a vallási, sem a nemzeti szempont nem elég erős. Pedig e nélkül nem lesz magyar — feltámadás!

Perr Viktor.

Az ember — Jézus korában

A húsvéti ünnepek alatt az ember legtermészetesebb törekvése, hogy igyekszik az élő Jézust, a földre szállt Istenembert, minél jobban megközelíteni. Szinte szeretné látni, hallani, kezét megragadni, hogy vele járhasson. A lelki gyakorlatos élmélyedés, a passio drámájának átélése, a zene elragadó melódiája, a rádió színes hangképe, bűnbánatos lelki tisztulás és ezekhez hasonló emberi eszközök segítenek bennünket mindközelebb Jézushoz. A húsvéti ünnepeknek éppen ez a találkozás a legnagyobb értéke és szépsége.

Egy pillanatra azért fordítsuk figyelmünket a Jézus körüli emberre. Vajjon könnyebb volt-e nekik hinni, és Jézust követni? Hisz ők látták és hallották Őt! Őket sodorta, elragadta az Istenember ereje?

Nehéz a válasz így általánosságban! Őket egy megszokott életből és a földi jólét (királyság) utáni vágyakozásból hívta el, szinte emelte ki Jézus. Mi a kétezer év óta kialakult rendbe beleszülettünk, és jól kijelölt úton követjük a hívó szót. Őket maga az Isten hívta és irányította ugyan, de emberi módon; sokszor csak mélyértelmű hasonlatokkal, elgondolkoztató és rövid mondatokkal világított bele az ember számára sötét jövőbe. Mi viszont az ész számára már igazolt és szent élettel életszerűen is megvalósított módon küzdünk önmagunk és kortársaink gyarlóságai miatt...

Sokáig lehetne folytatni az összehasonlítást, de nem igen juthatunk messzebb annál a gondolatnál, hogy nekik is, nekünk is megvan a lehetőség a legodaadóbb követésre, de mindnyájunknak és mindenkor egyénileg meg kell küzdeni a célhoz jutásért. Jézus körül is ott él a lényegében soha nem változó ember. Még legszűkebb környezetében, az apostolok és az állandó tanítványok közt is megtaláljuk a ma is jólismert lelkületű típusokat. Akadt köztük megnyugvással követő, erőteljes küzdő, kételkedve bukdácsoló, önmagáról meglepedező, áruló és fel nem sorolható sokféle módon élő egyéniség. Talán érdekes és érdemes egy-két egyéniséget magunk elé idézni.

Élénken látjuk Pétert, egyházunk alapkövét. Jézust szerető, minden áldozatra kész lelkes férfi, de megbicsaklik a magárahagyottság első percében. Lángol, téved, bánkodik és csak Jézus különös akaratával és kegyelmével tudja betölteni nagy hivatását.

Egészen közel áll hozzánk a feltámasztott Lázár és nővérei: Mária és Márta. A halál erejének megtörésével köti magához Jézus ezt a kis családot. Lázár a becsületes férfi hűségével adja életét annak, aki e világra visszahívta. Márta az értelmes és odaadó családgondozó aggódásával várja Jézustól, hogy megkönynyitse gondjait. Ő érzi és tudja, hogy

egész életet kell áldozni a család életéért. Nem tudja megérteni, hogy az új királyságot alapító Jézusnak nem legelső gondja a nélkülözhetetlen anyagi ügyek rendezése. Így dolgozik, küzd, könyörög, reménykedik és megadással helytáll a gondos Márta. — Mária minden szívverése pedig a női lélek érzésvilágát hevíti. Egész szívvel csüng Jézuson, rajong érte, fejére önti legdrágább olaját, de megretten arra a gondolatra, hogy a Mester őket elhagyja. Jézusnak milyen sok gondja és erősítő szava kellett ahhoz, hogy ezt a gazdag érzésvilágot még a halála utáni időre is megerősítse.

Nem ismeretlen előttünk Judás sem. Ő az anyagosság és földi jólét képviselője. Éles ésszel látja, hogy Jézus új világot alakító erőket hord magában. Melléje áll és évekig lesi, várja, hogy ebben az új világban, mikor helyezheti bele a maga gazdasági terveit a közügy hasznára és a maga öröme. Amikor pedig látja, hogy a maga eszméinek nincs helye az új rendben, akkor menti, ami menthető: a harminc ezüstpénzt. Ezüstjeit és anyagi függetlenségét meg is mentette, de később döbönt rá, hogy minden kincs, ami után lelkesedett, értéktelen holmi mellett, amit eldobott magától. Az anyaginak és a lelkinak harca vívódik ebben a szegény emberben.

Ki ne ismerné Pilátust, akinek fon-

tosabb a hatalmas fölötteseinek bártársága és a saját állása, mint egy zsidó élete, ha mindjárt érdekesen rendkívülinek és büntelennek is látja őt. Kajafás sem egyetlen képviselője a maga fajtájának. Neki nem mond újságot Jézus, amikor elszámolja a zsidó főpapok hitszegő aljasságát és az egyéni érdektől fűtött értéktelen üzelmeiket. De hideg észszel és jól megrendezett formák közt pusztítja el azt a Jézust, aki ilyen

világosan lát, ilyen bizton cselekszik és épít egy más világot.

Minél jobban szemügyre vesszük a Jézus körül élő embert, annál közelebb jutunk a mai emberhez: önmagunkhoz. Kedve lenne az embernek ezt a körültekintést alaposan megcsinálni. Így talán könnyebb volna megérteni, hogy a mi korunk mozgalmi és történelmi sorsunk fordulatai hol, miért és hogyan alakulnak. **Masszi Ferenc.**

katolikus elemi iskolák tantervében előírt énekek (72) mind a „Szent Vagy Uram”-ból valók, s így az egyházi ének előírt anyaga az egységesítés anyagát is szolgáltatja.

Hogy ezek az énekek, az énekantítás komoly anyagát képezzék, s ezzel együtt, a templomi népénekülés ügyét is intenzíven szolgálják, a közgyűlés felterjesztésben kért a ft. egyházmegyei hatóságtól hatékonyabb ellenőrzést. Egyben pedig szorgalmazza, hogy a kerületi iskolalátogatók elsősorban vegyenek részt a nyári kántortanfolyamon, melynek főbb tárgyai éppen a népénekkel kapcsolatosak.

A nagy munka tehát megindult. A papság megértő támogatása, a kántorok s tanítók buzgó munkája, reméljük, tovább viszi azt addig, míg a legilletékesebb és várvavárt püspökkari döntés el nem hangzik és biztosítékot nyújt az egységes népének diadalának.

Antal György.

A Cecilia Egyesület közgyűlése

A pécs egyházmegyei Cecilia Egyesület március 19-én tartotta közgyűlését Virág Ferenc megyéspüspök jelenlétében.

A lelkeshangú közgyűlés az egyházmegye egyházzenei életének, — a megújódott magyar szentzene szellemében való — újjáteremtése jegyében zajlott le. A közgyűlés legfőbb tárgya volt az egységes népénekantán bevezetése és ennek révén az egyházmegye népénekegységének megteremtése.

A résztvevők örömmel állapították meg, hogy az országban nagy lépésekkel halad előre a népének egységügye; s éppen azért, mert erre az egységre szükség van, annak megvalósítását a pécsi egyházmegyében is meg kell kezdeni.

A Cecilia Egyesület levonva a nagy korálisarcok tanulságát, arra az álláspontra helyezkedett, hogy a népénekegység csakis úgy jöhet létre országos viszonylatban is, ha azt a Vm. Püspöki Kar határozata teszi lehetővé. Addig is, míg e nagyjelentőségű döntés elhangzik, — mely előtt mindenkinek meg kell hajolni, ha ez áldozatot jelent is — az Egyesület, tagjaira nézve kötelezőnek mondotta ki a Harmat—Sikfélé „Szent Vagy Uram!” c. ma legjobbnak ismert népénekantárban lévő énekek egységes dallam — szöveg és ritmus szerinti használatát.

A vezérkönyv orgonakisérétének kötelező bevezetését azért nem tartja helyesnek a közgyűlés, mert maga az egyház nem foglalt hivatalosan állást egyik vagy másik korális-kiséret mellett sem, helyet adva a különböző művészi felfogásoknak, melyek, ha az egyház szellemében fejlődnek, el is férnek az egyházban. Éppen ezért, ha valaki nem mindenben ért egyet Harmat professzor itt-ott merész, de végig művészi orgonakisérétével, kíséren másból, de tartsa szem előtt, hogy a templom zenéje még egyszerűségében is művészi legyen.

Így foglalható össze az a határozat, mely kezdetét jelenti — a pécsi egyházmegyében — az egységes népének, s ezzel, együtt az igazi magyar népének kultusz kivirágzásának.

Mint sok más reformot, úgy ezt is az ifjúságon keresztül lehet leginkább megvalósítani. Ennek pedig nagyszerű lehetőséget nyújt a Püspöki Kar határozata, mely szerint a

Kedves Testvérem!

Említetted, hogy régi szokásodhoz híven ez évben is nyaralni készülsz. Tiszta, üde levegő után vágyódsz, mert a tisztátalan városi levegő legyengíti tested egészségét és annak ellenálló képességét. Helyesen cselekszel, ha ügyelsz Isten drága ajándékára, egészségedre, mert nélküle nem találsz örömet az életben és becsületes munkát sem végezhetesz.

De mondd, kérlek — ha nem bosszant kíváncsiságom — mikor viszed el egyszer üdülni — lelkedet — lelki gyakorlatra?

Te jól tudod, hogy nemcsak tested, hanem lelked is van, amely sokkal értékesebb és így nagyobb gondozást is kíván, mint a test. Hiszen lelked is gyakran fertőzött légkörben mozog, amely egészségét veszélyezteti és így ennek ellenálló képességét is erősíteni kell a — bűnnel szemben. Ha mindig csak testednek viseled gondját, lelkedet koplaltatod, amely fokozatosan legyengül. Minél jobban táplálsz testedet, annál nagyobb erővel támadja meg és nyomja el lelkedet. A test jólétére és külső tisztaságára fordított nagy gond mellett könnyen piszkolódik a lélek.

Ne bánj oly mostohán lelkeddel és lépj be a lelki gyakorlatos házba, amelynek csendje felébreszti alvó lelkedet!

És amikor ott lelki atyád az édes Jézus szeretetét leheli lelkedbe, ez felmelegszik és életre kel benne az a

sok nemes gondolat, amelynek kipatanását eddig lelked hidege elnyomta. Lelkeden felragyog sok szép gondolat és elárasztja azt világossággal. És a hálátlanság pirja vonja be arcodat, mert eddig nem gondoltál Istenre, bár lépten-nyomon teremtményeibe botlottál. Szereted azt a sok szép teremtményt, de a Teremtőt nem akard megismerni. Neked ajándékozta a nagy világot és te semmit sem adsz Neki. A világ az Ő dicséretét zengi, de a te lelked néma marad. Ha megbántanak embertársaid, az Ő vigasza fűjja el fájdalmaidat. Ha mindenki elhagy, Ő szívébe fogad. Ő mindig melletted van és te oly távol vagy Tőle. Ő leszállt a földre, hogy az égbe vezessen és te folyton menekülsz Előle. Sokat szenvedett érted, hogy örömd végtelen legyen és te mindig megszorítod. Meghalt érted, hogy örök életre feltámadhass és te nem akarsz Erte élni. És te oly hálátlan tudnál lenni, hogy kizárod szivedből, bár szeretete irántad oly mély és őszinte?

Kedves Testvérem! Merülj el a lelki fürdőben, ahol lelked érintkezni fog Krisztussal és ez ölelkezésből támadt meleg leolvasztja lelkedről a bűn salakját és újból fényes lesz. Mint koldus mégy oda, de lelked gazdag ajándékkal, Isten szeretetével tér vissza, mely fogva tart és soha Istent felejtani nem fogod.

W. F.

H I R E K

Egyházmegyei hírek. XII. Pius pápa Virág Ferenc megyéspüspök előterjesztésére Koch Ede apátkanonoknak a pápai prelátsusi címet adományozta.

A megyéspüspök március hó folyamán Várkonyi János papnöveldei lelkiigazgatót és Mayer Ferenc énekiskolai igazgatót püspöki tanácsosi, Palkó József és dr. Hauser Imre plébánosokat pedig c. esperesi címmel tüntette ki.

Tavaszi nap. A belvárosi egyházközség Hölgybizottsága május 2-án, Aldozócsütörtökön, tavaszi napot rendez a ciszterci gimnázium dísztermében. Egész nap folyamán értékes tombola játék folyik hideg és meleg büffével, délután pedig nívós előadást mutatnak be gazdag műsorral. Tekintve, hogy az egész nap jövedelme a napközi otthon szegény gyermekeinek a felruházására szolgál, ezúton is kérnek mindenkit a nemes akció anyagi és erkölcsi támogatására.

Eredeti Oratorium bemutató Pécssett. A Pécsi Szeráfi Kórus 10 éves jubileumára Horváth Mihály, a neves pécsi zeneszerző és orgonaművész, a Pius gimnázium tanára Kocsis László, az országos nevű pécsi papköltő szövegére nagyszabású Oratoriumot írt Szent Ferenc miséje címmel. A művet hatalmas együttes adja elő április 22-én a pécsi Nemzeti Színházban. Az Oratorium 21 számból áll, mely számok közt néhány részt magánszavaló és szavalókórus ad elő. Ebből a szempontból is egészen újszerű lesz az oratorium. A szöveg a szentmise egyes részeinek Szent Ferenc szellemében való átköltése. Alapgondolata a zenének és szövegnek Assisi szent Ferenc diadalmas Szeretete. A mű nagy Istendicsőítés és könyörgés a Szenthez, hogy eszközjön ki jobb és szebb világot az Ő nagy Szeretetének diadalra juttatásával. Hatalmas együttes tolmácsolja a nagy művet. A jubiláló pécsi Szeráfi Kóruson kívül közreműködik a Pécsi Zenekedvelők Egyesületének zenekara, kiegészítve a Béla kir. 8. honvéd gyalogezred zeneszeivel, a Székesegyházi Énekiskola gyermekkara, a Pécsi Polgári Daloskör és a pécsi MAV. Ébredés Dalkörből alakult külön férfikar, a Szent Erzsébet leánygimnázium szavalókórusa, M. Graf Tildi (hegedűszóló), Sassy Iringó (gordonkaszóló), Hajnal Ernő (magánszavaló) és Pécs legki-

válóbb magánénekesei: Höffler Mária (soprán), N. Szigethy Ilona (mezzosoprán), Szegő Teréz (alt), Berkes János (tenor), Schneider János dr. (tenor), Somos Jenő (bariton), Gombos István (bassus).

A nagy művészi megmozdulás elé nagy várakozással néz Pécs város közönsége.

A Szociális Missziótársulat április 3.-án du. ½ 6 óraker tartja a Káptalan-u. 2. számú missziós helyiségben évi beszámoló és tisztújító közgyűlést. Mindazokat, akik egész éven át érdeklődéssel kísérték a Misszió munkáját, s adományaikkal hozzájárultak a szegények felszólályozásához, szeretettel várja vezetőség.

Szent Anna Asszonyiszövetség alakult a belvárosban. A belvárosi egyházközség Hölgybizottsága és a Missziós nővérek a Klapka-utcai napközi otthonban már régóta sokat foglalkoznak a környékbeli egyszerűbb asszonyokkal. Hasznos és gyakorlati tanfolyamokat rendeznek részükre; farsangban pedig még szórakoztatásukról is gondoskodtak. A tanfolyamok szorgalmas résztvevőiből alakult meg aztán a Szent Anna Asszonyiszövetség, amelynek tagjai az esti órákban — amikor a gyermekek már hazamentek — a napközi otthon termeiben sok hasznos ismeret és foglalkozás elsajátítására gyakran összejönnek.

A Pécsi Női Lelkigyakorlatos Otthonban a háromnapos zárt lelkigyakorlatok sorrendje: április 15, május 2 (8.-ik elemi), május 19, június 10, június 26 (tanítónőknek), július 15, július 29, augusztus 5, augusztus 17. — Augusztus 22.-én hétnapos lelkigyakorlat kezdődik. Részvételi díj a három naposra 8 P, a hat naposra 16 P. Csoportok, ha legalább 15-en jelentkeznek, tetszés szerinti dátumot kérhetnek. Nyolc személynél 20 %-os vasúti kedvezmény, 25 személynél 33 %-os. Bővebbet a Női Lelekgyakorlatos Otthonban Pécs, Mátyás Flórián-utca 76—78.

Egy vagy két úrilány elsőrangú teljes ellátást kaphat Budapesten a belvárosban lakó úricsaládnál. Szépen berendezett külön szoba, fürdőszobával; zongoratanítás vagy zongorahasználat; gardedám. — Bővebb felvilágosítást nyújt naponként két óraker a Tudósító szerkesztősége: Pécs, Inczedy-u. 2/2.; telefon: 10—13.

Egyházközségi hírek

Székesegyház

Apr. 7-én 8 óraker körmenet indul a Xavér-templomba. — 10-én Szent József oltalma, 9 óraker ünnepélyes mise a Mór-kápolnában. — 25, Szent Márk ünnepe. A búzaszentelő körmenet indul a Ferencrendiek templomába. — Apr. 29, 30, máj. 1, Keresztjáró napok. Első napon a Ferencrendiekhez, második nap a belvárosba, harmadik nap az Ágoston-téri templomba megy a körmenet. Mind a három napon 8 óraker.

Belváros.

Apr. 8. Temetői szentmise fél kilenckor. — 17-én 8 óraker kis Szent Teréz miséje. — 30-án d. u. fél hétkor van az első Sz. Mária ájtatosság. — A litániákat egészen októberig ebben az időpontban tartják.

Szigeti külváros

Április 1. Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe nem parancsolt ünnep. 5.-én elsöpéntek, 6 órától 8 óráig szentmisemádás, 6 és 8 óraker énekes szentmisék. Előtte csütörtökön délután gyónatás. 7-én a székesegyházból 8 óraker körmenet indul a Xavér kápolnába, a körmenet visszaérkezése után szentmise lesz. 10-én Szent József oltalma. 14-én egésznapos szentmisemádás. 16-án a ferencrendiek fogadalmújítás, a reggel 6 órai ünnepélyes szentmise után. 29.-én, 30.-án és május 1.-én keresztjáró napok. 29.-én, hétfőn a székesegyházból reggel 8 óraker a ferenciek templomába jön a körmenet, ahol ünnepélyes szentmise és szentbeszéd lesz.

Szeretettel kérjük a kedves híveket, hogy a kiolvasott katolikus újságokat és folyóiratokat a kórházi betegek részére szíveskedjenek beadni a Szent Antal Bazarba.

Budai külváros.

Április 5.-én, pénteken, 7 óraker Jézus szt. Szívének miséje. 13-án, szombaton, 6 óraker újhold szt. mise a havi kápolnában. 25.-én a szt. Ferenc templomban búzaszentelés. A körmenet a székesegyházból 8 óraker indul.

Főszerkesztő: *Hantos Béla.*
Felelős szerkesztő: *Gergye Győző dr.*
Szerkesztőség: Pécs, Inczedy Dénes-
utca 2/2. Telefon: 10—13.

A kiadóhivatal vezetője:
Varga Nándor. — Pécs, Deák-
utca 8.

Az előfizetés beküldhető a Pécs-
egyházmegyei Takarékpénztár RT.
17.598. számú csekklapján.

Előfizetési ár: helyben 2 P,
vidékre 2.40 P.

Felelős kiadó: *Tiborcz Benedek.*

Előfizetés és megrendelés felvesz
a Szent Imre könyvesbolt: Pécs, Jó-
kai-tér 6. Telefon 22—62.

ARA 20 FILLÉR.

FÉNYSZÓRÓ

ROVATVEZETŐ:
TÓTH EMIL

Kezdjük el rostálni magunkat. Miért nem tud a kereszténység még ma sem ahhoz az uralkodói szerephez jutni a világban, amely minden jogcímen megilleti? Úgy látszik, mintha az emberi gyöngeség, a tévedés, a hazugság és a bűn hatalma erősebb lenne, mint az evangélium, amely Szent Pál szerint Istennek ereje, mindenkinek üdvössége. Ez a gyöngeség ma a nagy botrány a jószándékú hívek és a rosszakaratú világ szemében egyaránt.

Az evangélium botrányát nagymértékben tetézi a keresztény társadalomnak nagyon gyakran főlháborító közönye ama tagjaival és bizonyos köreivel szemben, akik legkevésbé Krisztusi magatartásukkal egyrészt a legrosszabb hírbe hozzák az Egyházat, másrészt minden olyan mozgalmat akadályoznak vagy elbuktatnak, amely az evangélium eszményét maradéktalanul igyekszik megvalósítani az élet minden területén. Nem azokra gondolunk itt, akik nyíltan megtagadnak egyes dogmákat vagy erkölcsi elveket, hogy a kor uralkodó szellemével összeegyeztessék a keresztény tant. Nem ezek a legrosszabb belső ellenségek. Sokkal veszélyesebbek azok az elemek, amelyek pompásan megtalálják e világi számításait azzal, hogy a nagy közvélemény felé az Egyházat képviselik, de ugyanakkor egyéni életüknek semmi köze sincs ahhoz az újjászületéshez, amelyet az evangélium jelent. Jogi alapon ugyan nem lehet őket kiközösíteni, de a társadalmi kiközösítés módszerét főlétlenül alkalmazni kellene velük szemben. Ne hozza föl ellenünk senki azt a dogmát, hogy az Egyházban a jók mellett a rosszaknak is helyük van, mert ennek a szövegnek más a jelentése és az ősegyház éppen erkölcsi tekintélyének megővése érdekében igen keményen alkalmazta a kiközösítés fegyverét. Valami ehhez hasonló egészséges belső feszültségre okvetlenül szükségünk van, hogy a világ felre ne értsen bennünket. Mert szelidségből és jámborságból nem szabad túrnunk, hogy közönséges világi érdekek szekerébe fogják azokat, akik egész életük latbavetésével vállalják a Krisztus igáját. Féltre kell állítani tehát, sőt szükség esetén meg kell bélyegezni mindazokat, akiknek erkölcsi ízlése minden közeleti áramlathoz alkalmazkodni tud. E szellemi kaméleonokból áll a keresztény társadalom söpredéke. Ha

söpredéknek tartjuk őket, legyen már egyszer kedvünk kiséperni őket. Azokat, akik telivér szabadelvűek, amikor a zsidók kerekednek fölül; akik kegyetlen antiszemiták, ha a nyilasok szaporodnak el; forradalmárok, ha a fiatalok között vannak és dühös konzervatívok, amikor az öregek hatalmát érzik. Minden lehetőséget megjátszanak és minden változás alkalmával ők vannak az új irányzat élén. Micsoda megdöbbentő példáit láttuk a legutóbbi időben is ennek a köpönyegforgatásnak.

Tehát kezdjük el rostálni magunkat, mert az Úr fáradhatatlan cséplője, a sátán már rostál bennünket. Könnyen lehet ugyanis, hogy végtelen habozásunk és könnyelműségünk miatt már elmulasztottuk a jó alkalmat, mikor fölépíthettük volna az igazság országát.

Világiakat az élre — hangzik a jelszó a Katolikus Akció vezetői részén s az ország katolikus világi közönsége felfigyelt a szóra. Csakúgy: nem vagyunk papok egyháza csupán, a Krisztusország előmozdításának s védelmének nagy művében, ha nem is hierarchikus fokon, de ugyanolyan szeretettel, odaadással, igyekezettel részt kell vennie a világi katolikus közönségnek is. Elsősorban azoknak, akiket társadalmi helyzetük, műveltségük s másokra való befolyásuk vezetőhelyre emelt.

Azonban ez a legfelsőbbrendű hivatás kettőt igényel azokban, akik azt hasznosan teljesíteni akarják. Egyik: a nagyobb fokú érdeklődés mindaz iránt, ami katolikus és Krisztusi, ami a mi zászlónk előbbrevitelét vagy lankadását, nehézségeit vagy diadalait illeti. Másik pedig: a szellemi felkészülés azokra a küzdelmekre, az eszmei és erkölcsi erő összeméréseire, amelyek nélkül ma nemhogy előhaladni, hanem csak megmaradni s helyünket tartani is lehetetlen lenne.

Mindkettő terén sokszor ijesztő hiányokra bukkanunk éppen világi értelmiségünk körében. Embereink: nem olvasnak! Nem tudnak! Nem állanak bennszellemileg a Krisztusi arcvonalban! Félrevonulnak, elbujdokolnak, kivonják magukat nemcsak a küzdelemből, hanem még a közelebbi érdeklődésből is! Vagy pedig: akarnak ugyan tenni valamit, buzgólkodnak, sürgölődnek, de munkájukon nincsen köszönet, mert hiányzik mellőle az igazi katolikus

tudás, a korkérdések kellő ismerete, a hitvédelmi fegyverek forгатásának művészete, az alaposabb és komolyabb katolikus tájékozódás.

Ha ez a két tény fájdalmasan igaz, akkor adva van belőle a következtetés is; művelt közönségünknek az eddiginél is sokkal jobban kell érdeklődnie a katolikus kultúra kérdései iránt és sokkal behatóbban kell szellemileg felvérteződnie a hitvédő és keresztet oltalmazó harcokra. Tehát olvasnia, tanulnia, elmélyednie kell katolikus irányban. (Magy. Kultúra.)

Nagy kilenced

Imaszándék: A világosság győzelme a sötétség felett.

6. Elmélkedés: Engeszteljünk!

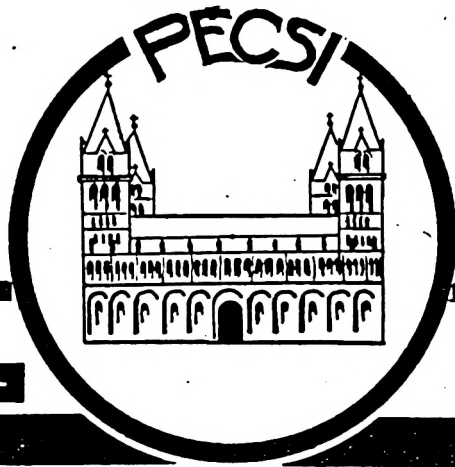
„Az engesztelés lényege az, hogy a bűnt nem pusztán bánja, hanem jóvátenni, a világból kitenni, úgyszólván megsemmisíteni akarja. A jót nem csupán helyreállítani, hanem fokozni akarja. Az engesztelés offenziwa a bűnnel szemben. Az engesztelés így nem csupán penitencia-gyakorlatokban jut kifejezésre, hanem a szeretet, odaadás, önfeláldozás kiapasztathatatlant aktusait teremti. Hatalmasan kell szívükből a kiáltásnak előtörnie. Uram én Istenem mindezt éleget akarok tenni, a Te dicséreted akarom szolgálani engesztelésül a szegényért, amelyet rajtad elkövettem. Oh gyűjts meg engem eleven láklyául! Építs engem a Te kezeddel, hogy a szentség lakozzék bennem!

Az engesztelés legyen bennünk lelki szükséglet, legyen nélkülözhetetlen vigasztalás, mélységes öröm. Ne csak magunkért, hanem másokért is. A lelkek sorsa valami égetően foglalkoztató kérdés legyen nekünk, mások elesése bennünket emésszen. A hideg lelkekbe szívünk melegét áraszszuk. Érezzük meg szereteteink képén, mi kell nekik, imádkozzunk értük, indítsunk fel magunkban helyettük bánatot és ajánljunk fel engesztelést. Mélyen átérteni a lelkek életközösségét a kegyelem országában annyit jelent, mint éleven vágyát hordozni arra, hogy mindazt, ami foltos vagy pusztult, megtisztítsuk, megjavítsuk, újra megteremtsük.”

Idézetek Prohászka Ottokár műveiből.

„Dunántúl” Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda R.-T. Pécs, Perczel-u. 2. sz.

Nyomdáért felelős:
Wessely Károly igazgató.

KATOLIKUS

TUDÓSÍTÓ

A PÉCSEGYHÁZMEGYEI KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

Megjelenik minden hó elsején. ♦♦ Előfizetési ára helyben 2' – pengő.

Veni Sancte Spiritus...

Első pünkösd ünnepén megrendültek az eget erői és megreszkettek a szívek, mert alászállt a Lélek, hogy megváltoztassa a föld színét. Eg és föld, egymástól távoleső, hidakkal és vastraverzekkel át nem szeghető két különböző világ! A közöttük lévő óriási ellentétet sodorta el a pünkösd lelke, amikor tüzes nyelvek szimbólumaiban megjelent az apostolok felett, akik előtt immár semmivé zsugorodott össze ez a földi világ, mert szívük átérezte azt a másikat, ahova szeretett mesterüket távozni látták.

Ha felütjük a katekizmus lapjait, megtaláljuk benne a kérdést, hogy mivégett jött el a Szentlélek Isten, de megtaláljuk ugyanott a feleletet is: hogy a világ végéig munkálkodjék az anyaszentegyházban és az emberek lelkében. A Szentlélek a nagy megvilágosító és megszentelő Isten, aki látatlanul, de biztos kézzel vezet bennünket az örökkévalóság kikötője felé. Amíg az Isten lía a földön járt, Ő világított. Krisztus az igaz világosság, aki megvilágít minden embert, aki a világra jő, írja róla Szent János apostol. Azután az égbe szállt, de mi itt maradtunk és rászorulunk továbbra is az igazi krisztusi fényességre, — különben eltévedünk. Azért mondotta Krisztus még mennybemenetele előtt: Ne zavarodjék meg a szívetek! Én kérem az Atyát és más vigasztalót ad nektek, az igazság lelkét és ő megtanít benneteket minden igazságra. Ez a pünkösd lelke, a csalatkozhatatlanság szent lelke, aki az első pünkösdkor hatalmas szélzugás-

sal és tüzes nyelvek alakjában kiáradt az apostolokra és azóta is benne él az egyházban, hogy mint hatalmas megvilágító diadalmasan lobogtassa az igazság lálklyáját a tévedések éjszakái felett. Így lett Krisztus egyháza az igazság oszlopa és a pápa valóban szikla, melyen a pokol kapui sem vesznek erőt. Sajnos, az emberek sokszor inkább szeretik a sötétséget, mint a világosságot. Amióta nekiindult az egyház győzelmes útjának, mindig akadtak emberek, akik véka alá akarták rejteni a krisztusi evangélium fényességét és új evangéliumot akartak csempészni a régi helyébe. All ez különösen a huszadik századra, az autók és repülő, rádiók és televíziók büszke korszakára, melyben utolsó élet-halálharcát vívja a sötétség a világosság ellen. De mi tudjuk, hogy a világosság most is győzni fog, mert bennünk él az igazság lelke és ez a Lélek pünködsi csodát tesz napjainkban is.

A pünkösd lelke egyúttal a nagy megszentelő, aki legegényibb tevékenységével életet közvetít a lelkek birodalmában. A Golgotán elvérző Krisztusban feltakadt számunkra az új élet forrása, de az itt eredő életfolyamnak át kell zuhogni a világon, be kell törni minden lélekbe, hogy beteljesüljön, a megváltás. Itt kezdődik el a Szentlélek legrejtettebb munkája a megváltott, de a megváltásból eredő szebb életbe még be nem kapcsolt lelkek termőföldjén. A hét szentséggel belevezeti lelkünkbe az új élet vizét, hogy a fehérre mosott

lélek falán felragyoghasson az Isten arca, mint bőséges tavaszi eső után a felszakadt felhők között kigyuló, zengő napsugár. Az egyház az Úr nagy virágoskertje, keresztül-kasul az élet csatornáival, a szentségekkel. Mellettük serénykednek Isten kertészei, a papok és nyitogatják és zárják az isteni élet csatornáit. Mennyi élet, mennyi bimbózás és virágfalakadás! És ez az egész tavaszi ébredés a Szentlélek dicséretét zengi. Most, amikor a husvétünnepkör vége felé közeledik, nem ok nélkül állította be az egyház a Szentlélek ünnepét, mert husvét és pünkösd elválaszthatatlank egymástól. Husvétkor a feltámadt Krisztusban megindul az új élet és pünkösdkor a Szentlélek Istenben befejeződik a nagy lelki tavasz és virágbaborulás. Jöjj el Szentlélek Isten!... Mennyire átérezzük e könnyörgés jelentőségét ma, amikor a test kívánsága, szemek kívánsága és az élet kevélysége kiszáritotta a tömegek lelkét és az örök halmok kívánsága helyett a vér és arany káprázata hódít a szívekben.

Az emberiség gépezetében megromlott valami és nem tudjuk, mikor következik be a csattanás. A lelkek kamrájában kiesett egy csavar és nem tudjuk, mikor törnek elő az értékeket és kultúrákat elhamvasztó lángok. Mennyire szükség van itt a gyógyulásra, a mi megszentelő Istenünk kiáradására, mert csak ez változtathatja meg a föld színét.

Azért: Veni Sancte Spiritus!...

Kovács János dr.

P. Bangha Béla

1880—1940.

„Agyban, párnák közt” halt meg. *Elfogyott lassan, kinosan, sercegue, „mint a gyertyaszál, mely elhagyott sötét szobában áll.” Nekünk azonban a halála olyan volt, mint a köszirté, mit a hegyről völgybe eget-földet rázó mennydörgés dönt le.” Megszoktuk szirtnek látni P. Bangha Bélát. Az is volt. Allott az ormon, magasan, magára gyűjtötte a viharokat, hogy lenn a völgyben mosolyoghasson az élet. Az akarat és alkotás embere volt. Abból az anyagból volt, amelyre Isten tud építeni. Anyaszentegyházát, vagy az Anyaszentegyház céljait szolgáló intézményeket, alkotásokat. Kemény, megingathatatlan, rendületlen. Jezsuita, termékeny egyházi író, jeles egyházi szónok és szervező volt egyszemélyben. A Magyar Kultúrának és Mária Kongregációnak volt szerkesztője, utóbbit ő is alapította 1913-ban. Ugyancsak ő alapította a Katolikus Hölgyek Sajtóegyesületét 1911-ben és a Központi Sajtóvállalatot 1918-ban. Írásai folyóiratokban, ujságokban, kiadványokban és önálló kötetekben jelentek meg. Szerény, szolgálatkész, figyelmes egyéniségét nem tette gögössé a széleskörű tudás. Munkás életének értelmét egyetlen egyszerű szóba tömöríthetjük: szolgált. Apostoli lélek volt, ki Isten földi országának volt fanatikus harcosa.*

Véges emberi ésszel hiába keresünk kielégítő magyarázatot arra, miért kell a sudár tölgynek idő előtt derékba törnie. Nem értjük, miért állítja meg a Gondviselő hirtelen és örökre még azt a kezét is, amely az Ő földi dicsőségének szolgálatában forgatta a tollat. Miért oltja ki azt a lángot, mely a magasba néző és mélyre látó lélek világító szövétneke szószéken és pódiumon egyaránt.

Nem értjük, de tudomásul kell vennünk. A Pécsi Katolikus Tudósító megrendülten fogadja a hírt, hogy a Katolikus Akció sajtóosztályának országos alelnöke nincs többé, hogy a katolikus sajtó nagy élharcosa elköltözött az élők sorából. Fájó szívvel gyujtunk lángot ravatala mellett és körülálljuk a nagy halottaknak kijáró kegyelet adózásával.

B. K.

Lesz-e magyar feltámadás?

Visszhang Perr Viktor multhavi írására

Lesz. Ez hitem, belső ösztönöm sugallata, amely túl az emberi bölcselenten, a titokzatos mindenekfölöttiségből hull belém.

A beteljesülés idejének nagysága azonban ismeretlen, lehet pár év, eltelhet egy emberöltő, ahogy az emberek s főleg a magyar egyetemesség viselkedik. *Cselekednünk kell érte minden vonalon.* Hol? Ahol állunk, ahol vagyunk, ahol küzdelmünknek tere van. S amikor fáj nagy emberi gyengeségünk, melyekkel halmozzuk sorvasztó nemzeti vétkeinket, megtétezi bűnkát-bánatunkat Perr Viktor igazgató tetemrehívó írása: „Pár szó a nagy feltámadásról.” Megdőbentő, hogy Pécs város polgársága, itt a végeken és különböző nemzetiségek súlyos foltjai közepette, nem tart a magyar hivatással. Olvashatjuk, hogy Pécs-belvárosban a 0—10 éves korcsoport 36%-kal kisebb a 60 éven felüliek csoportjánál. Szabad volna ennek megtörténni?

Döbbenetes az az írás, mert emberország előtt kitarja, hogy ez a polgárság többet kap a nemzetől kisebb számarányánál fogva, mint a milliós parasztság vagy akár az ipari és mezőgazdasági munkásság, viszont sokkal kevesebbet áldoz amazoknál. S erről írhatunk, beszélhetünk, mindenkinek tudhat róla, anélkül, hogy orvosolva lenne ez a helyzet, hogy nyugalmat szülne.

Kérdezhetjük: mi jögon irta hát meg Kodolányi János a „Földindulást”-t? Miért tárta ki a magyar paraszt hazaárulását, amikor nála nem csak vallási és hazafias kérdés a többgyermek, hanem kenyérkérdés is; hiszen az ország 60%-át mondhatjuk „Szegény János”-nak. Egy-két ezer „Böbék Samu” 3—4 gyerekekkel sem mentheti meg a tíz-százezér 6—8 gyermekes családú „Szegény Jánosok” hazáját, mert az a vagyon, az az erő kevés ahhoz. Nem a Böbék Samuknál van elhelyezve a viruló gyermekarcok ragyogását clősegítő életmód, hanem ott van a Perr Viktor által megrajzolt belvárosban, amely sok van, amely sokat elvon a nemzetől. Jó életmód: kevés gyerek. A magyar paraszt pusztul-e hát jobban, vagy a belső városok polgársága gyengíti a nemzeti erőt? Melyik kap többet, melyik ad többet?

Hol van a belvárosok Kodolányija? Ha pusztulunk, sirassuk meg a várost és falut egyformán. E fenséges szép „színjátékból” miért maradna ki

a városok polgársága? Neki is vannak érdemei a nyilvánosságra.

Csak a parasztságot okozzuk? Amikor kevés lányát is megizenedelve nevelheti anyának. Egy részét elvizi az orvos, gyógyszer nélküli falu még serdülő korában, másik részét nemi éretten, anyának valóan az irgalmatlan kenyérhajsza töri össze s teszi beteggé vagy sírlakóvá, a sokadik részét a beszüremkedő fertő. Jó részét pedig maga a belvárosi polgárság kényelemszeretete sodorja a cseléd-lánysors ritkán jó, vagy többségében megalázott, szidott, magtalanná tett sorsába. A fekete rém kiszívja a telt parasztemlők minden életét, elapasztja a tejet, meghígítja a tüzes vért, koldússá teszi a trónra született szívet, ami hőssé, küzdővé tette a világharcok magyar résztvevőjét.

Kodolányik! Jöjjetek százával, ezrével s írjátok meg minden magyar színjátékát külön-külön, mert addig hiábavaló gátemelés lesz az egyke és társadalmi rendszer áradat ellen a küzdés, amíg lesz „Böbék család”, lesz Perr Viktor-féle siralmas városi népesedési statisztika és lesz hulló magyar anya.

*

Pusztuló faj vagyunk? Nem.

Egy nyolctagú parasztcsaládnak, (köztük két teljes, kettő könnyebb munkabírású, négy pedig eltartott), terhei és kötelezettségei súlya alatt is, — mondjuk, — 20 kh. hold földet megmunkál, termőerőben tart. Adót fizet, ruházódik. Megelégszik hét nap alatt 21 étkezés közül kb. 7 meleg, 1—4 húsos, 14 hideg, száraz étellel, amely egyhangú s kevésbé tápláló, ezzel szemben naponta 2—5 ezer kalóriát fogyaszt a munkák minősége és mennyisége szerint. Eltűri, hogy róla embertelenül nyilatkozzanak s mégis hisz embert és Istent. Megváltó szegénysorsot nyög, s túlvilági örök boldogságot vár. Mosatlan testén szennyes izzadság teszi rehdtté ingét. Bordás szájában gondozatlan csontkilométerek jelzik az idő mulását. Huszonhat, harminc éves lélekkoporsók össze vénülnek. Fialtal leányanyák két gyerekekkel szintelen összetört roncok.

Pusztuló faj vagyunk? Nem. Mert ez a parasztság tartja most is fenn a nemzetet, hátha sorsa jobbra fordulhatna?

„Böbékék” még nem ismerték a történelmet. Náluk a gyermek „minek az?” volt. A papot egy abból élő embernek tartották; templomba

azért mentek, mert szokás, nehogy megszólják érte. Az orvos csak pénzért „kuruzsló” embernek számított. A tehénnek lopni kellett a szénát, mert a „Kántor Jánosok” pazarolják — a drága takarmányt. A tehénnek nem kell széna, a fene a gyomrába, adjon tejet, akkor esetleg egy villával.

Ma már Bőbék Samut felváltja Kántor János. Fokozatosan. A minap olvastam egyik lapban a Kántor Jánosok és Julisok feleletét. Őszinte volt, ragyogó volt, történelmet alkotó. Anyák, apák írták: „... orvosnak szeretném nevelni fiamat, hogy ne legyen egy falu sem segítség nélkül, meg hogy a szegényeket olcsón vagy ingyen is gyógyítsa... jegyzőnek nevelem a fiamat, hogy a nép atyja legyen és egy kérvényt vagy efféle fillérékéért, a szegényeknek meg ingyen csinálja... tanítónak nevelem, hogy a parasztyerekeket okossá, műveltté tegye... parasztnak neve-

lem, műveltnék, öntudatosnak, az egyetemes magyarság szintjén állónak, hogy öneki és nemzetének életet adjon...” S így tovább.

Ezek nem Bőbék Samuk és nem Bőbék Samunék, nem nénemasszonyok, hanem öntudatos magyarok, tele faji, nemzeti és isteni hittel.

Azért csak jöjjön a belvárosok Koldányija. Irja meg amazok történetét is. Földjük nincs, hát ne földindulást írjon, hanem mód, rang, vagy efféle indulást, hadd sirjon rajta, akinek van erre könnye. S amíg jókat, nagyokat jajdulnak, ahelyett, hogy tennének, majd mi parasztfiatalok dolgozunk, a mi erőnk még megvan ahhoz, hogy a Bőbék Samuk és belvárosok helyébe új embereket, új viszonyokat teremtsünk.

A Perr Viktorokat pedig kérjük, álljanak mellettünk a jövőben is — lélekben, tettekben.

Vörös Vince aranykalászos gazda
Bakonya.

értelme és értéke. Ezért a nevezett Legénynapon nekünk is célunk, hogy az egész egyházmegyéből minél több egyleti tag jöjjön el Pécsre, hogy lássuk, milyen sokan vagyunk, megismerjük egymást, de megnézzük Pécs városát is.

Az egyházi és világi elnökök pedig megismerik az egyletvezetésnek legújabb módozatait, fogásait, hogy a mai kor igényeinek, problémáinak megfelelően tudják az iparosifjúságot Krisztus számára megnyerni és megtartani.

Egyházmegyénkben a legényegyleti élet mindig virágzó volt, bizonyítja ezt egyleteink nagy száma. Mégis vannak még helyek, ahol az iparosifjúságnak nincs egyleti szerveztsége, lássunk tehát hozzá, hogy egyházmegyénkben, ahol a lehetőség megvan, mindenhol megalakuljon a Kat. Legényegylet.

A pünkösdi Legénynapon ezeket a terveket is meg lehet majd tárgyalni, tehát jöjjön el azon helyek kiküldötte is, ahol egyletalakulásról szó lehet majd, vagy az már régen égetően szükséges lenne.

Alljunk új lendülettel munkába, ne várjuk mástól az orvosságot, ne higyjük, hogy nem érdemes, ma a gyors-tettek korát éljük, ne sokat tépeldni, töprengeni, mert mások megelőznek majd minket!

Tehát pünkösdi vasárnapján jöjjön Pécsre a dékánképző-kurzusra minden legényegyleti dékán, másoddekán és néhány dékánjelölt, pünkösdi hétfőjére pedig vonuljon fel tömegesen az egyházmegyénk legényegyleti ifjúsága és jöjjön velük a világi és egyházi elnök is!

A részletes programot minden egylet idejében megkapja.

Patton János dr.

A Pécs egyházmegyei Legényegyletek seregszemléje Pécsen

(Pünkösdvásárnap és Pünkösdhétfőn)

Május 12-én, Pünkösdi vasárnapján a pécsi egyházmegye 20 legényegyletéből gyűlnek össze az ifjúsági vezetők, hogy egynapos kurzus keretében elsajátítsák dióhéjban mindazt a tudást és gyakorlati felkészültséget, amely ma elengedhetetlenül szükséges egy ifjúsági egylet vezetéséhez. Ma, amikor a Kat. Akció programja is úgy szól: „A világiak Krisztus országért”, de a kornak kiáltó szükséglete is ezt kívánja, mindinkább azon kell lennünk, hogy az apostolság, a lélekmentés munkájában minél nagyobb részt tudjunk adni a világi hívek kezébe. A legényegyletek ezt már az alapítás óta gyakorolják, Kolping az ifjúság kebeléből választotta ki az ifjúsági vezetőséget. Ma is ez a helyzet, minden legényegyletben az egyházi elnök csak a háttérben áll, de onnét mindenhez gondolatokat, biztatást, irányítást ad. Hogy pedig bőségesen legyenek alkalmas egyének, akik ezeket az elnöki terveket és elgondolásokat valóra váltják, akik apostolai lesznek a legényegyleti eszméknek és mindenhol az iparban és kereskedelemben a krisztusi parancsok szerint élnek, ezért szükséges, életbevágóan szükséges ilyen átképző, fellelkesítő kurzust rendezni. A tapasztalat azt

bizonyítja, hogy majdnem száz százalékos eredménye van minden ilyen kurzusnak, különösen ha az még lelki gyakorlatokkal is összeköthető.

Pünkösdi hétfőjén az egyházmegye legényegyleti tagjainak tömeges részvételével Legénynapot rendezünk. Látni azt, hogy sokan vagyunk, hogy több százan ugyanazon gondolatokért lelkesülünk, ugyanazon tervekért dolgozunk, ez a tény mindig biztatólag hat mindenkire. Ez a felvonulások

A bérnállással kapcsolatos tudnivalók

Ki bérnállkozhat?

A bérnállás szentségéhez járulhatnak mindazok a katolikus hívek, akik már gyóntak és áldoztak és eddig még nem bérnállkoztak. Nem bérnállkozhatnak azok, akik bármi ok miatt nem gyónhatnak.

A bérnállkozók iratkozása.

A tanulók az iskolában hittanárjuknál jelentkezzenek. A többi hívek az illetékes plébánián. A jelentkezéshez okvetlenül vigyenek magukkal egy igazolást a keresztelestől vagy a keresztelestől emléklapot.

Akik a hittanároknál jelentkeznek, azok is vigyenek magukkal ilyen keresztelestől igazolást, ha éppen van otthon. Ha nincs, akkor a hittanárók összegyűjtik az egy plébánián megkereszteltek bérnálladóját és elküldik oda a keresztelestől adat igazolására. Akiket vidéken kereszteltek meg s nincs semmi igazolásuk a keresztelestől, azok egy válaszos levelezőlapot vigyenek magukkal.

A bérnállzókról.

Minden bérnállkozó bérnállzójével menjen bérnállásra. A fiúknak

H I R E K

csak bérmaatyjuk, a lányoknak bérmaanyjuk lehet. Keresztszülő nem lehet *bérmaszülő*.

Bérmaszülő egyébként csak az lehet, aki maga is meg van bérmálva és aki — ha már házasságban él, — házasságát katolikus templomban kötötte.

A gyónás elvégzése.

A bérmálás szentségéhez csak a megszentelő kegyelem állapotában, tehát büntől mentesen szabad járulni, azért minden bérmálkozónak előtte meg kell gyónnia.

Mikor van a bérmálás?

Pécsett Pünkösöd vasárnapján reggel 8 órakor a székesegyházban. — Ha valaki bérmálkozása után mindjárt ki is megy a templomból, megszire ne távozzék, mert a végső áldásra vissza kell mennie. Bár a bérmálás enélkül is érvényes, mégis elmulasztása szigorúan tilos.

Fegyelmezett viselkedés.

A templomba lépés első pillanatától kezdve fegyelmezetten és áhitatosan viselkedjünk! Beszélgetni most sem szabad. Sőt még nagyobb áhitattal kell lennünk, mint máskor, hogy méltóképpen és minél nagyobb haszonnal fogadhassuk lelkünkbe a Szentlélek kegyelmét.

Az Isteni Ige Társasága az Egyház legfiatalabb szerzetesrend közé tartozik. 1875-ben alapította P. Janssen Arnold német pap-tanár a hollandiai Steyl községben. Bár a rend főcélja a pogányok megtérítése, mégis gyors fejlődésnek indult. A rend egymásután vállalt missziókat Kinában, Japánban, a Fülöp-szigeteken, Indiában, Oceániában és Afrikában. A szoroson vett pogány missziós munkán kívül azonban a rend vállalta Észak- és Délamerikában a kívándoroltak lelki gondozását is; a hazai országokban pedig népmisziók és lelkigyakorlatok tartásával áll az itthoni hívek szolgálatára. Az európai országok közül ma Németországban, Hollandiában, Belgiumban, Franciaországban, Angliában, Írországban, Olaszországban, Lengyelországban, a Cseh protekturátusban és Szlovákiában vannak hazai Magyarországon kívül. A fogadalmas és jelölt rendtagok és missziósnövendékek száma 1939-ben 8317 volt, akik közül 13 püspök és 7 apostoli prefektus az ugyanannyi önálló missziós terület vagy egyházmegye élén. 1713 felszentelt pap, 1189 papnövendék, 2200 segítőtestvér és 3195 missziósnövendék.

Május hó 6-án van Megyés Főpásztorunk püspökké szentelésének 14. évfordulója. Ezen a napon köszönjük meg a jó Istennek azt a sok lelki és anyagi jót, amelyet őaltala juttatott nekünk és kérjük a Mindenthatót, hogy áldásával, kegyelmével árássa el még számos éveken keresztül nehéz hivatásának betöltésében, munkájában.

Májusi áldások Pécsett. Május hónapjában a legtöbb pécsi templomban mindennap litániát szoktak tartani Szűz Mária tiszteletére. A litániák kezdetének időpontját az alábbiakban közöljük: székesegyház hat, belváros fél hét, irgalmasok hét, pálosok fél hét, ferencesek hat, Xavér-templom hét, gyárváros fél hét, bányatelep fél nyolc.

Május 3-án, Szent Kereszt feltalálásának ünnepén, reggel 7 órakor a Kálvária kápolnában szentmise van.

Egyházmegyei hírek. A Gestettner Konrád halálával megüresedett völgyeségi espereskerület esperesévé a megyéspüspök Kaufmann János mucsai plébánost nevezte ki, kerületi jegyzővé pedig Lányi Emil zombai plébánost. A bonyhádvarasdi plébánia adminisztrátora Feuerbach Péter bonyhádi káplán lett. Bonyhádra kápláni minőségben Lehr Ignác került Aparról. Egyébként még a következő káplánáthelyezések történtek: Sarlós György Erdősmeckéről Olaszra, Palotai János Olaszról Erdősmeckére, Káptalan József Vajszlóról Kajdacsra, Lócsai István Kajdacsról Vajszlóra.

A Szent Flórián-napi körmenet május 4-én reggel 8 órakor indul a székesegyházból. A körmenet után a székesegyházban szentmise van.

Szentháromság vasárnapján, május 19-én 8 órakor a székesegyházból körmenet megy a Széchenyi-téri Szentháromság szoborhoz.

A belvárosi egyházközség hölgyeinek tavaszi napja. A belvárosi egyházközség hölgybizottsága az idén pünkösdkor, május 12-én rendezi meg a ciszterci gimnázium dísztermében a szokásos „Tavaszi nap”-ot, amelynek jövedelmét a napközi otthon fenntartására fordítja. Dél előtt megtalálja a közönség szórakozását az izléses büffé és sörözés mellett, kipróbálhatja szerencséjét a „szákmacska” és tombolával. Délután pedig nagyszabású rendezésben az operaelőadás szintjének megfelelően színre kerül a felnőttek és gyermekvilág öröme Bayer: Babatündér c.

ballet-je. Szereplői Pécs város legszebb leányai és gyermekei. A táncszámokat művészi tudással és ízléssel Stefán Irén mozgásművésznő tanítja be, zenéjét a filharmonikusok szalonzenekara szolgáltatja. Jegyek a héten kaphatók Köves Gusztáv (Széchenyi-tér) fűszerüzletében, Taizs Józsefnél és Klobucsár Dezső üzletében. A nagy érdeklődésre való tekintettel mindenki jól teszi, ha jegyről előre gondoskodik.

A ferencrendiek templomában a nyári időszakban minden vasár- és ünnepnap reggel 5 órakor szentmise van.

MISENAPTÁR

1940. május

2. *Aldozocsütörtök*. Mise saját Gl-Cr-pref. stb. Aldozocsütörtökről.

3. *Elsőpéntek*. Mise Szent Kereszt feltalálása (máj. 3) Gl 2. könyv aldozocsütörtökről Cr-pref a sz. Kereszt-ről.

4. Sz. *Flórián* (városi ünnep). Mise „Protexisti” Gl 2. könyv Sz. Monikáról 3. Aldozocsütörtökről Cr-pref stb. Aldozocsüt.

5. *Húsvét után 6. vasárnap*. Mise saját Gl 2. könyv Sz. Piuszról 3. Aldozocsütörtökről Cr-pref stb. Aldozocsüt.

12. *Pünkösöd vasárnap*. Mise saját Gl-lecke után (egész nyolcadon át) Sequentia nevű ünnepi ének Cr-pref stb. Pünkösdről.

13. *Pünkösöd hétfő*. Mise saját — egyébként minden úgy, mint tegnap.

19. *Szentháromság vasárnap* és Pünkösöd utáni 1. vasárnap mise saját — Gl — 2. könyv a Vasárnapról — Cr — pref sz. Háromság ut. evang. a vasárnapról.

23. *Ürnapja*. Mise saját Gl-lecke után, Sequentia nevű ünnepi ének — Cr — pref karácsonyról.

26. *Ürnap nyolcadára első vasárnap* és pünkösöd utáni 2. vasárnap, mise saját — Gl — 2. könyv Ürnapról. — 3. Néri sz. Fülöpről 4. Sz. Aladárról — Cr — pref karácsonyról.

31. *Jézus szent Szíve* mise saját (1. június elején) Gl — Cr. — pref. Jézus sz. Szíveről.

*

Jegyzet. Rövidítések: Cr = Credo, evang = evangélium, Gl = Gloria, könyv = könyörgés, pref = prefáció, pref stb. = prefáció és kánonban szövegeltérés, ut evang = utolsó evangélium.

Nagy kilenced

Imaszándék: A világosság győzelmé a sötétség felett.

Elmélkedés: Legyen meg a Te akaratod!

„Imádkozzunk megadással: Legyen meg a Te akaratod: s ha vérrel is ve-rejttékeznénk, akkor is azt sutto-gjuk: De ne az én akaratom, hanem a Tied legyen. Nagyon kell tartanunk és jól fel kell használnunk a megpróbáltatás idejét. Nem az egészségen, hanem a betegségen, nem a nagy tetteken fordul meg minden, ha nem azon, hogy Isten szent akaratát teljesítsük. Sok beteg, missziótelep. Nehéz nekünk a bajt, a rosszat, a szenvedést Isten szeretetével megegyeztetni. A rossz csak addig lehet kedvetlenségünkre, míg fel nem ismertük, hogyan multa felül azt győzedelmesen a jó. Szomorú és szenvedő lelkek mindig lesznek. Ne gondoljuk, hogy a kultúra haladásával a szenvedések kevesbednek. Az isteni Megváltó megtartotta sebeit a szomorú és szenvedő lelkek számára, hogy megnyugodjanak. Szüneteseinket Krisztus-ért viseljük el. Térj be megsebzett szívembe, az oly menedék, melyből nincs kiút. A kezek át vannak kötve, a lábak át vannak lyukasztva, aki azokba betér, az azokon átjut, de a szív úgy van átdőlve, hogy aki oda betér, az ott marad. Lépünk szent szívébe. Tenger jár ott, keserű és viharos, de a hányatott tengerre türelem olajrétegét önti ki lelke, s bár az el nem simítja a dagályt, de ki nem treccsen tőle a hullám. A szív nem szakad le. Lelkem mécsesével világító én is a rossz éjjebe. Az éjben elég a mécs, a bajban elég a világoskodó lélek. Tehát a türelem a lélek mécsese a szenvedés éjjele! A türelem azért mosolyog a fájdalmak hordozása közben, mert tudja, hogy minden szenvedésnek természetes szerkezete az, ami a Golgotáé: hűvet hordoz méhében”.

Idézetek Prohászka Ottokár püspök műveiből.

Két iskolás fiú vagy leány kitünő ellátást és úri otthont kaphat a jövő iskolai évben Krisztián Ferenc ny. máv. főfelügyelőnél Pécsen Mecsek- u. 6. sz. alatt.

□ Templomot festetni szándékozó plébános és gondnok urak forduljanak bizalommal ÖRY JÓZSEF templomdíszítő festőhöz, Pécs, Szikla- u. 5.: telefon: 23—04. Művészi terveket díjtalanul készít. Meghívásra költség- megtérítés nélkül a helyszínre megy.

A Szociális Missziótársulat pécsi szervezete 1940. ápr. 3-án tartotta évi beszámoló és tisztújító közgyűlését. Özv. Gyarmathy Miklósné elnök megnyitó és üdvözlő szavai után dr. Horváth Kázmérené titkár olvasta fel gazdag tartalmú beszámolóját, melyből kitűnt, hogy a Misszió 8 szakosztállyal működik és pedig: szegénygondozó, fogház és kórházmisszió szakosztály, Szent Margit kör, Zita kör, Budai Külvárosi Asszony-szövetség, Székesegyházi Egyházközség Nöbizottsága és Gyárvárosi Szt. Erzsébet Leányegylet. Ezenkívül négy fenntartott intézménye van és pedig: Prohászka Ottokár Otthon, Gyermekfoglalkoztató, Perselygyűjtő és Leányházasító. A titkári jelentés statisztikája a szervezet általános működését és a szegénygondozó, fogház és kórházmisszió, Zita kör, perselygyűjtő és Leányházasító munkáját foglalta magában. A többi szakosztály vezetői külön jelentettek. A statisztika egyik említésre méltó adata: taglétszám 399. — Egy év alatt 799 szegényt segítettek kb. 7700 P értékben. — 238. környezettanulmány volt. — 5 kórházban hetenként 2-szer látogattak. — Közreműködésükkel karácsonykor és húsvétkor átlag 70 fogoly járult a szentségekhez. — 35 munkadélután tartottak. A Magyar- a magyarért gyűjtési akcióban (8 taggal résztvettek). Adakoztak a komáromi fecskéfészkek nyomorgóinak és a szlovákiai kultúrházak céljára. A tisztikarban jelentős változás nem történt. A választmány javaslatára minden munkakör vezetője mellé helyettest választottak utódképzés céljából. Az elnök a következő év programjával ezt a célkitűzést ajánlja az új munkatársaknak: úgy akarunk élni, hogy mindennap jobbá legyünk és jobbá tegyük a környezetünket. Virág Ferenc megyéspüspök zárószavaival és főpásztori áldásával ért véget a gyűlés.

Külföldi missziók támogatása a pécsi egyházmegyében. Most jelent meg a papok missziós egyesületének XIV. évkönyve az 1939. évről. Az évkönyv sok értékes gyakorlati tanácsot ad a missziók érdekében kifejtendő munkához. Beszámolójában pedig többek között feltűnteti, hogy a pécs-egyházmegyei plébániák is hogyan buzgólkodnak ebben a tekintetben az elmúlt évben. Az adakozás terén különösen kitűntek a következők: Dombóvár, Berkesd, Kővágószőlős, Szekszárd-belváros, Pécs-belváros (a Pálos templommal). Pécs-budai külváros (Mindenszentek

templomával), Zomba, Szekszárd-újváros, Lippó, Pécsvárad, Szigetvár, Szajk, Szászvár és Tamási. De még ezeket is felülmulta a kispapok buzgósága, akik 721.50 P-t küldtek a misszióknak! Úgyhogy egy-egy növendékre 8.50 P esik, ami — tekintve a sovány kispapi zsebeket — igen jelentős áldozatot jelent. Egyébként a pécsi egyházmegyében most indul meg a hívek hatékonyabb megszervezése a missziós munka érdekében. Az április 20-i püspöki körlevél a plébánosoknak erre vonatkozólag részletes utasításokat ad.

Bőjti napok. Május 11-én, pünkösd vigiliáján és 17-én a kántorbőjt péntekjén szigorú bőjt van. 15. és 18-ika enyhített bőjti napok.

Egy vagy két úrilány elsőrangú teljes ellátást kaphat Budapesten a belvárosban lakó úricsaládnál. Szépen berendezett külön szoba, fürdőszobával; zongoratanítás vagy zongorahasználat; gardedám. — Bővebb felvilágosítást nyújt a Tudósító szerkesztősége: Pécs, Inczedy-u. 2/2.; telefon: 10—13.

Egyházközségi hírek

Székesegyház

23-án Úrnappja, 9-kor szentmise, utána eucharisztikus körmenet a szokásos ol-tárokhoz. Az ünnep nyolcada alatt mindennap 9-kor szentestés ünnepélyes mise van a székesegyházban. 31. Jézus Szívének ünnepe. 9-kor ünnepélyes szentmise.

Belváros.

Április 30-án délután fél hét óraker tartjuk az első Szűz Mária ájtatosságot. Május hónapban mindennap, utána pedig októberig a szombati és vasárnapi litániák mindig fél hétkor kezdődnek.

A belvárosi plébánia területén lakó felnőtt béralkalmazók naponként d. e. 10 és 12 óra között jelentkezzenek a plébánia hivatalban. A béralkalmazók oktatása május 10-én, pénteken d. u. 7 óraker lesz a belvárosi templomban. Itt kapják meg a bérmacédulát, amit a bérmalkozáskor okvetlenül megukkal kell vinni.

Máj. 17-én 8 óraker Kis Szent Teréz szentmiséje. — 20-án fél kilenckor szentmise a temetőben. — 23—31-ig a Jézus Szíve Kilencedet a májusi litániákkal kapcsolatban tartjuk. — 26-án a nagymise fél tízker kezdődik; utána úrnapi körmenet a Széchenyi-téren.

Budai külváros.

A bérmlásra személyesen kell jelentkezni; ha nem nálunk keresztelték, keresztelési jegyzékkel. Pünkösd előtt, pénteken este 6 órakor minden bérmlakozó kötelező előkészítésre a plébánia-templomban megjelenni. Aki nem jelenik meg pontosan, nem kap bérmlacédulát. Május 1-én, szerdán, a keresztjáró körmenet hozzánk jön. Itt szent beszéd és szentmise lesz. 3-án, pénteken, 7 órakor Jézus szent Szívének miséje. Mint-hogy a Kereszt Feltalálásának emlékét ünnepeljük, azok, akik a szentségekhez járulnak és a missziós keresztnél az egyház szándékára imádkoznak, teljes búcsúban részesülnek. 11-én, szombaton, pünkösd vigíliájának böjtje, szigorú böjt. Ezen napon 6 órakor újhald szentmise a havi kápolnában. 26-án, vasárnap, 7 órakor énekes szentmise és úrnapi körmenet. Kérjük hűveinket az ablakok kivilágítására és lehetőleg virággal díszítésére.

Szigeti külváros

Május 1-én kezdődik a májusi ájtosság, mindennap este 6 órai kezdettel. 2-án, Aldozócsütörtökön ünnepi sorrend. 3-án, elsőpéntek, 6, 7, 8 órakor szentmisék. 11-én, szombaton, pünkösd vigíliáján szigorú böjt. 12-én és 13-án pünkösd ünnepe, ünnepi sorrend, pünkösd első napján egésznapos szentségimádás. 19-én, Szentháromság vasárnapján, lesz a szigetkülvárosi iskolák növendékeinek elő áldozása. 23-án, Úrnapja, 8 órakor szentmise és utána indulás a székesegyházi úrnapi körmenethez. 26-án a 8 órai szentmise után lesz a plébánia úrnapi körmenete.

Könyvek

Nagy István: Elmenvén tanítasatok!

A szászvári plébános most megjelent könyve 78 beszéd anyagát hozza 113 oldalon az egyházi év szerint minden vasárnapra és ünnepnapra. Természetesen némelyik témáról több anyagot is nyújt; így pl. a házasságot öt beszédre tagolva tárgyalja. A világos, praktikus és érdekes tárgyalási mód nagyon megkönnyíti a szónokok munkáját. De mint elmélkedési könyv igen jó szolgálatot tesz világiaknak is. A könyv a Korda kiadásában jelent meg. Kapható a szerzőnél (Szászvár, Baranya m.) és a könyvkereskedésekben.

„Dunántúl” Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda R.-T. Pécs, Perczel-u. 2. sz.

Nyomdáért felelős:

Wessely Károly igazgató.

FÉNYSZÓRÓ

A katolikus kör nem vallásos egyesület, hanem társadalmi kör, de lelkét vallásosságából meríti; nem hitbuzgalmi egyesület, hanem kulturális társaság, de eszméit hitbeli inspirációkkal éleszti; nem imádkozó kör, de van meggyőződése, mely imádkozni is tud. Akció köre ez, de olyan akcióé, amely nem sápok és osztalékok körül forog; hatalmi egyesület, de senki letörésére, hanem a legnagyobb eszményi kincsek oltalmára, minden jónak védelmére és csak a rossznak leküzdésére. (Prohászka).

Rendkívül fontos a katolikus körök vezetése, hogy azokban az élet egyéb, egyszerű kaszinó színvonalán fölül emelkedjenek, hogy tagjaikban a katolikus önértéket s az összetartás érzetét fejlesszék. Vagyis a katolikus körök elvi alapon álljanak. A nehézség éppen abban rejlik, hogy e körökben — éppen természetükből kifolyólag — helyet kell adni különféle szórakozásoknak is, viszont nagy a kísértés, hogy helyes vezetés híján a kör tevékenysége csak ezekben merül majd ki.

Fontos, hogy katolikus szempontból jól megválogatott könyvtár álljon a tagok rendelkezésére; járjanak a katolikus napilapok s folyóiratok; katolikus ellenesek semmi esetre sem.

Nem szabad a tagok közé olyanokat fölvenni, akik nyíltan vétének a katolikus erkölcsstan ellen (szabadkőműves, tisztán polgári házasságban élő, nyilvános templomkerülő).

A vasárnapok s ünnepnapok megszentelésére, többször gyónásra is buzdítani kell a tagokat s minél több előadást, vagy eszmecserét tartani akár szorosán vett vallási, akár oly társadalmi modern kérdésekről, amelyek leginkább időszerűek. Mindez a sok feladat igen nehezé teszi a katolikus körök helyes vezetését; már pedig helyes vezetés nélkül csak katolikus cégér alatt működő kártyaklub lesz belőlük. (Dr. Tóth Tihamér).

Az első áldozás, az az ünnepélyes aktus, mikor a gyermekek először részesülnek az Oltáriszentség vételében. Az ünnepélyesség (fehér ruha, gyertya stb.) arra való, hogy a gyermekben az áldozás jelentőségének tudatát felkeltse. Az ünnepen lehetőleg az egész családnak részt kell vennie; hogy ez előmozdítottassék, az Egyház a rokonoknak (3-ig) teljes búcsút engedélyez, ha meggyóznak, megáldoznak, a gyermek első áldo-

ROVATVEZETŐ:
TÓTH EMIL

zásán jelen vannak s a Szentatya szándékára imádkoznak.

*

A Szentlélek ajándékai, azok a természetfeletti belső kegyelmi adományok, amelyek a megszentelő kegyelem kiegészítéséül szolgálnak. A Szentlélek ajándékai különösen a bérmlás szentségében áradnak nagy bőségben a lélekre. Rendes felsorolásuk a következő: bölcsesség, értelem, tudomány, tanács (ez a 4 a megismerés világába tartozik), erősség, ájtatosság, istenfélelem (a gyakorlat világából). A tanács adománya rávezet az üdvösség útjára, az értelem megérteti velünk a kinyilatkoztatott igazságot, a tudomány megismerteti ezeket az igazságoknak mélyebb értelmével és észszerűségével, a bölcsesség helyes ítéletre vezet az isteni dolgokban; az erősség a nehézségek közt bátorságot ad, az istenfélelem visszariaszt Isten megbántásától, az ájtatosság gyermekded érzülettel tölt el a mennyei Atya iránt. (K. L.)

Felvétel a községi és budatétényi misszióházakba. Az Isteni Ige Társasága missziós szerzetesrend ezen két misszióházába felvételt nyerhetnek a gimnáziumnak mind a nyolc osztályára olyan jó, jól tanuló és egészséges fiúk, akik az Isteni Ige Társaságában hithirdető papok akarnak lenni. Érettségi bizonyítvánnyal jelentkezők azonnal a rend noviciátusába nyerhetnek felvételt. A felvétele vonatkozólag bővebb felvilágosítást nyújt a Szent Imre missziós szeminárium házfőnöksége Köszeg.

Főszerkesztő: Hantos Béla.
Felelős szerkesztő: Gergye Győző dr.
Szerkesztőség: Pécs, Inczedy Dénes-
utca 2/2. Telefon: 10—13.

A kiadóhivatal vezetője:
Varga Nándor. — Pécs, Deák-
utca 8.

Az előfizetés beküldhető a Pécs-
egyházmegyei Takarékpénztár RT.
17.598. számú csekklapján.

Előfizetési ár: helyben 2 P,
vidékre 2.40 P.

Felelős kiadó: Tiborcz Benedek.

Előfizetést és megrendelést felvesz
a Szent Imre könyvesbolt: Pécs, Jó-
kai-tér 6. Telefon 22—62.

ARA 20 FILLÉR.

KATOLIKUS

TUDÓSÍTÓ

A PÉCSEGYHÁZMEGYEI KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

Megjelenik minden hó elsején. ♦♦ Előfizetési ára helyben 2 — pengő.

Széthullott család

Írta: Dús József

A széthullás oka: az apai tekintély lerombolása. Akció az apai tekintély helyreállításáért.

A szociális érzés, a közösségi tudat úgy jelentkezik napjainkban, mint a levitézett individuális-liberális korszellemnek természetes visszahatása. Ez utóbbit romboló, az előbbit építő eszmeáramlatnak ismerte fel korunk. Örülünk neki és realizálása érdekében sok és tiszteletreméltó erőfeszítést látunk. Ez természetes és logikus következménye annak a felismerésnek, hogy az individualizmus szétporlasztotta nemzeti és társadalmi egységünket, míg a kereszténység a benne rejlő hatalmas közösségi szellemmel — örök tagadása lévén az önzésnek és eleven megvalósítása a szeretetnek, — egyedül alkalmas az egység helyreállítására.

A társadalom sejtjének, a családnak, széthulló állapota is sok gondot okoz illetékeseknek és gondolkodó egyéneknek egyaránt.

Sokat hallottunk már korunknak erről a rákfénjéről. Sok intelem és buzdítás hangzott már el az érdekeltek felé, de sajnos, *kevés konkrét útmutatást kaptak*. Az intelmek és buzdítások is inkább csak alkalomszerűek voltak. Egyedül az Egyház tartja a kérdést állandóan napirenden és foglalkozik vele elvi alapon. Az Actio Catholica egy egész esztendőnt szentelt neki és akik közelebről figyelhették a hatást, megállapíthaták, hogy a munka nem volt hiábavaló. Mégsem mondhatjuk, hogy átütő sikert ért volna el. A vallásos

élet terjedése természetesen ezen a téren is állandó fejlődést eredményez. De vagyunk sokan „türelmetlenek”, kik itt is erősebb tempót szeretnénk, mert úgy érezzük, hogy a sok száz es száz megoldásra váró feladat közül ez a legégetőbbek és legsürgősebbek egyike, mert a családban alapozódik meg és alakul ki a jövő.

Igaz-igaz, ismeri el mindenki, tehát, ha az eddigi módszer elégtelen volt, gyerünk az újjal. Lássuk, mi legyen az?

Hát nincs újabb, sőt kizárólag, egyedül csak régi, méginkább ősi módszer van csupán. Éspedig az, amely az apai tekintélyen épül fel, amely szerint a családap a családnak nemcsak feje, hanem papja is. Ebben adva van nemcsak az elv, hanem a kivitelezés módja is.

Abból a ténymegállapításból indulok ki, hogy a liberális és szabadkőműves áfium jobban felismerte a katolikus életformákban rejlő nagy kohéziós erőket, mint korának katolikus közvéleménye. Nagy szívóssággal támadta, sorvasztotta és végül is kiirtotta az apai tekintélyt, a katolikus családok megszentelt, hagyományos életformáit, szokásait, szertartásait, mert jól felismerte azoknak nevelő és jellemképző erejét. Tudta, hogy ezekben az apai tekintélyen, az apai papság eszményén nyugvó családokban egy minden ízével az örökkévalóságba kapcsolódó lelkiség éli a maga mindennapi életét megszentelő erős létezését.

A liberalizmus stratégiája jó volt, mert helyesen ismerte fel ellenfele hadállásainak legfontosabb pontjait. Jól ismerte erejét és tudta, hol kell megtámadni.

Az apai tekintélyen keresztül kapta a keresztény család az első, haldolos sebet a szentségi házasság helyébe törvényesített polgári házasság bevezetésével. Ez logikus volt, mert ha lehetőség van arra, hogy a család feje és papja családját szétszórja, mivel beismeri, hogy ott már rendet fenntartani nem tud, sőt ebbeli esetleges szándékában sem a társadalom, sem az állam nem támogatja, továbbá, mivel az Egyházra már úgyszem hallgat és isteni tekintélyre sem tud támaszkodni, ott a tekintély már rég nem létezik. Avagy hogy legyen tekintélye a családapának, ha bármikor szemébe vágthatják: „ha nem tetszik, elválók!”. Hogy lehet tekintély ott, ahol a házasságtörés állami segédlettel legitimizálható?

Tehát a családok visszahódításáért folytatott harc első etápjája az egyházi házasság teljes jogú visszaállítása. Szükséges, hogy ebben az irányban a katolikus közvélemény érdeklődése fokozottabb mértékben felkeltessék, ennek eszmei tartalmával telítettessék, hogy a megvalósítás ne csak jámbor óhaja, vagy vágyálma, hanem, *mint az összeségnek elemi erejű igénye és szükségérzete jelentkezék.* Itt a katolikus propagandának nagyszerű alkalma nyílnék arra, hogy a maga ügyességéről, leleményességéről és szervezethezéről, no

meg hatékonyságáról tanúságot tegyen.

Alig tudok kezdetnek alkalmasabb propaganda anyagot elképzelni a katolikus családi eszménynél. Ez olyan anyag, amely mindenkit egyénileg érdekkel. Továbbá olyan anyag, amely kitűnő eszköz arra, hogy az eszmeileg tőlünk távol álló, vagy közömbös tömegek figyelmét felhívja arra,

hogy a katolikumban mennyi tartalom, eszmei és erkölcsi mélység, szépség, ember- és társadalomformáló erő áramlik.

Azonban ez a propaganda is, mint minden propaganda idővel feltétlenül veszít hatékonyságából, ha nem kíséri életrevaló és lüktető élettel telített, jól megszervezett társadalmi

tevékenység. All ez különösen napjainkban, amikor az emberek már eleve bizonyos kritikával, sőt gyanakvással fogadnak mindenféle propagandát. Nem is csoda, hisz' ezen a téren már annyi csalódásban volt részük. Ne áltassuk tehát magunkat! A mi propagandánktól sem várhatunk gyors sikert. Hosszú, nehéz, szívós munkára kell felkészülnünk.

A „magyar feltámadásról”

Válasz VÖRÖS VINCE aranykalászos gazdának.

Lapunk áprilisi számában bemutattuk, hogy Pécs és Pécs-belváros lakosságának korcsoport megoszlása milyen és miként viszonylik az országoshoz. A korcsoportok megoszlását a népesedés problémájával foglalkozó tudományban szokásos ú. n. kor-gulákkal is illusztráltuk. E cikkünk, főképp annak ábrái erősen hatottak a lapunkban megjelent írásaiból már ismert Vörös Vince bakonyai aranykalászos gazdára, kinek e cikkünkre adott visszhangját lapunk májusi számában közöltük. Vörös Vince, az újabb generációban már vígasztalóan jelentkező magyar falusi gondolkodás egyik kifejezője, aki gondolatait szépen ki is tudja fejezni. Az ő lelkes, reménykedő és reményt ébresztő visszhangjára áprilisi cikkünk írója most a következőkben válaszol:

Kedves Vincém!

Örömmel olvastam a Pécsi Kat. Tudósítóban azokat a szép sorokat, melyeket a „Pár szó a magyar feltámadásról” c. kis írásom váltott ki a Te magyar lelkekből.

Jól eső tudat, hogy vannak már fiatal falusi gazdák, akik áttörnek magukat oly írásokon, melyeknek megértésére még az ú. n. intelligens, tanult emberek közül is kevesen vállalkoznak.

Jól esik aztán az a gondolkodás, mely cikkem nyomán a Te lelkekből megindul, az a lelkesedés, mely azt kiáltatja Veled, hogy „Cselekednünk kell minden vonalon! Ahol állunk, ahol vagyunk, ahol küzdelmünknek tere van!”

Ez az, Vincém: ha ez a lelkesedés általános lenne s nem maradna szalmaláng, akkor biztos és gyors lenne a javulás, reményteljesebb az a magyar feltámadás, melyről írtam.

Van azonban, Vincém, tévedés is az írásodban. Azt hiszem, tévedsz a falusi nép népesedési magatartásához fűződő optimizmusodban. Ha jól ér-

tem írásodat, Te nem látod eléggé — bár az átlag városi intelligenciánál is jobb szemed van — a falusi e nemű bajok nagyságát. Talán még faludét, Bakonyáét sem (ami azonban nem is csoda, hiszen sokszor épp azt nem vesszük észre és azon nem gondolkodunk, ami körülöttünk van és mindennapi megszokottságával nem kelt különös érdeklődést).

Bakonya lakosai 1930-ban.

		Az orsz. megyei átlaghoz képest	Ormánysághoz képest
60 év fölötti	18·9%	+90·9%	+19·6%
50—59 éves	12·8 „	+50·6 „	+6·7 „
40—49 „	15·0 „	+38·9 „	+24·0 „
30—39 „	13·8 „	—1·5 „	—2·3 „
20—29 „	12·5 „	—29·0 „	—20·9 „
10—19 „	11·6 „	—31·8 „	—12·8 „
0—9 „	15·4 „	—30·6 „	—8·3 „

Most nem is azt mondom, hogy hasonlítsd ezt a Pécsi Kat. Tudósító áprilisi számában lévő országos megyei kor-gulához, hanem hasonlítsd

az országos, sőt már a nemzetközi vonatkozó irodalomban is közismerté vált ormányságihoz:

Ormányság lakosai 1930-ban.

		Az orsz. megyei átlaghoz képest
60 év fölötti	15·8%	+59·6%
50—59 éves	12·0 „	+41·2 „
40—49 „	12·1 „	+12·0 „
30—39 „	14·2 „	+1·4 „
20—29 „	15·8 „	—10·2 „
10—19 „	13·3 „	—21·8 „
0—9 „	16·8 „	—24·3 „

Az Ormányságban a 60 éven felüliek aránya az országoshoz képest 59·6%-kal több, Bakonyán 90·9%-kal; az Ormányságban a 0—9 évesek aránya az országosénál 24·3%-kal, Bakonyán 30·6%-kal kisebb. Bakonyán az Ormánysághoz képest 19·6%-kal több a 60 éven felüli és 8·3%-kal kevesebb a 0—9 éves. Ha összehasonlítod a

többi számokat is, azt találod, hogy **Bakonya népesedési állapota 1930-ban mindenik korcsoportban rosszabb, mint az Ormányságé.**

Ha az okot keresik, első pillanatra az anyagiakra gondolnak. Pedig ez is csak egy régi babona. **Van szerepe kétségkívül az anyagiaknak is, de távolról se annyi, mint a lelki beren-**

dezettségnek. Országosan megyei átlagban pl. 1—1 lélekre csak 2.2 khold föld jut, az Ormányságban 3.72, Bakonyán 4.73. Ha Ormányságban is, Bakonyán is leszámítjuk a 100 holdon felüli birtokok közül azokat, melyek nem községi, legelőtársulati, vagy egyéb ily kisbirtokossági használatúak (de a 100 kholdon felüli kategóriába számítjuk még azokat a területeket is, melyek pedig kisbirtokosokban vannak), akkor Ormányságban 2.4, Bakonyán 2.8 khold jut 1—1 lélekre. Tehát még mindig több, mint — a 100 holdon felüli birtokok beszámításával vett — országos átlag 2.2 kholdja; több jut az Ormányságban 9.1%-kal, Bakonyán 27.3%-kal. Bakonyán az Ormányságénál több 16.7%-kal.

1920 és 1930 közt 20-szal, 3.6%-kal **többen** haltak meg Bakonyán, mint születtek, pedig, akik nem születtek meg, azok is megélhettek volna, amit biznyít az, hogy 24-gyel, 4.4%-kal **többen** vándoroltak be, mint ki, vagyis 20%-kal **többen** vándoroltak be Bakonyára, mint amennyinek meg kellett volna születni, hogy a születés egyenlő legyen a halálózással, tehát Bakonyán minimálisan 100%-kal **többen** kellett volna születni, hogy oly természetes szaporodás legyen, ami megfelel a magyar érdekeknek.

Látod, Vincém, ilyen a helyzet Bakonyán. Mily jó volna, ha az írásodban csillogó optimizmus megfelelné a valóságnak! Reméljük azonban, hogy úgy is lesz. Tudom, Rajtad és k. feleségeden nem mulik majd s ad a jó Isten szép kislányod mellé kis fiukat is...

S ha már most kérdelem: mi az oka a jelenlegi szomorú állapotnak? Bár tudom, hogy az anyagiakon is sok segíteni való van és kell is segíteni, de ne essetek abba a tévedésbe, hogy csak ezen mulik. Az a baj — nemcsak Nálatok, Bakonyán, hanem sokfelé, — hogy a társadalomban erősen **megcsökkent a házasságról való helyes felfogás.** Azt csak a házastársak és szülei magánügyének tekintik s elhomályosult annak tudata, hogy a házassággal **társadalmi és nemzeti kötelességek is járnak,** nem is szólva az Isten iránti kötelességről.

Ezt a helyes tudatot kellene újra felébreszteni. mindenfelé. Ebben nagy feladata volna az oly fiatal embereknek, mint Te, aki ezt át is tudod érezni és ki is tudod fejezni — amint ezt írásaid oly szépen bizonyítják. A multkori és mostani ábrákat tárd minél több ember szeme

elé és értesd meg velük, hogy, ha így haladunk, akkor nem kell, hogy valami külső ellenség pusztítson el bennünket: itt van erre maga a — magyar... Talán, ha ennek tudata oly eleven lesz bennük, mint öseink-

ben, akkor másként gondolkoznak és cselekednek.

Isten Veletek, Vince!

Pécs, 1940. május 28.

Szeretettel köszönt

Perr Viktor.

Húszegylet képviselői a Legénynapon

A pünkösdi Pécségyházmegyei Legénynapra két egylet kivételével, minden egyesület elküldte képviselőit Pécsre. Összesen 20 legényegylet vett részt az ünnepeken, kb. 450 iparos ifjuval.

Az első napnak komoly egész napos kurzusán 75 dékán és dékánjelölt kapta meg az eligazítást az új egyleti élet megteremtéséhez, vagy a szükséges elmélyítéshez. Állandóan visszatérő refrén volt: nem állhatunk meg, nekünk gyorsan és átfogóan kell megszerveződnünk. Minden magyar városban és községben, ahol van megfelelő számban iparosifjúság, ki kell hontani sürgősen a legényegyleti zászlókat. A pécsi egyházmegyében is van még néhány hely, ahol még szeretnők a Kolping-eszméket meggyökereztetni, (pl. Tolna, Tamási, Sásd, Pécsvárad.) Reméljük, hogy ami a multban nem sikerült, a jövőben fog sikerülni. Tudjuk, hogy az alakulási nehézségek minden helyen különbözők. Csak aki helyben lakik, tudja ezeket mindig teljesen felértékelni, de azért az is igaz, hogy a kitaratóké a győzelem! Az áldozatos jóakarát csodákat tud művelni és ma erre van szükség! Hiszen „csodás” eredményeket érnek el ma a harcmezőkön és a technika területein is mindenfelé! Csak épen mi nem tudnánk az átlag nívón felül emelkedni és rendkívüli eredményeket létrehozni?! Ha a felnövekvő iparosifjúságot nem vesszük gyorsan és eredményesen kézbe, ha nem biztosítunk magunknak előjogokat így a legényegyleti szervezéssel az elkövetkezendő időkre, úgy nagyon könnyen megtörténhetik, hogy rövidesen nem fogják már igényelni a mi közreműködésünket a levante-köteles ifjúság nevelésében.

Ha pedig nem tudjuk már az ifjúságot hatáskörünkbe vonni, akkor néhány év múlva templomaink még üresebbek lesznek, gyóntatószékeinkbe pedig csak asszonyok és a zárandanövendékek járnak majd. Mert az iparos és munkástársadalmat felnőtt korban megszerezni az Istennek és azt tartósan meg is tartani majdnem a lehetetlenséggel határos.

Tehát tegyünk meg mindent, használjunk fel minden alkalmat, hogy a férfi munkás-ifjúság egyházmegyénk minden egyházközségében a vallásos nevelés hatásaiban részesülhessen. A legényegyletek majdnem száz éves multja garancia a mellett, hogy ez a módszer beválik, Kolping elgondolása gyakorlati eredményekre vezet. De kérdezzük meg azokat az öreg iparosokat is, akik valamikor egyleti tagok voltak, vajjon nem a legjobb emlékekkel gondolnak vissza elmúlt egyleti életükre?

Egyházmegyénkben a következő helyeken vannak iparos Legényegyletek: Bátaszék, Bonyhád, Dombóvár, Dunaszekcső, Dunaföldvár, Högyész, Mecsekszabolcs, Mohács, Mágocs, Németholy, Ozora, Paks, Pécs, Pécs — Gyárváros, Szekszárd, Szigetvár, Szászvár, Siklós, Sellye, Simontornya, összesen: 20.

Az elnökök értekezletén elhatározták, hogy a jövőben az Egyházmegyei Legénynapok évről-évre vándoroljanak, hogy ezáltal minden egylet részesüljön abban a propaganda erőben, amit feltétlenül jelent az egyleti élet számára egy-egy jól sikerült Legénynap. Így tehát a jövő évben Bátaszék kezd majd el az Egyházmegyei Vándor Legénynapok rendezését. A pécségyházmegyei legényegyleti élet nagylelkű Püspökvédőnk segítségével példája és biztatása lehet az egész ország munkásifjúsági pasztorációjának!

Patton János dr.

Gondolatok

Erényei útján vonul a lélek az égbe.

A szerencse gyakran a bűn anyja.

Az erős hit kihajtja a lélekből a gyávaságot.

Az önérdek áldozatot követel, a szeretet önmagát áldozza fel.

Aki a világgal halad, Istentől elszalad.

W. F.

ÚJMISÉSEINK

Virág Ferenc megyéspüspök június 23-án, vasárnap reggel kilenc órakor tiz V. éves teológusát áldozópappá szenteli a pécsi székesegyházban.

Az ifjú leviták nagy buzgalommal készülnek a fontos eseményre. Legtöbbjük kisgyermekkora óta ápolgatja lelkében azt a drága reménységet, mely ezen a napon fog beteljesedni.

Utána nagy ünnep lesz az első szentmisének bemutatása is. Bár a papnak legelső miséje az, amelyet a püspökkel és társaival együtt mutat be a szentelés alkalmával, mégis azt a miséjét szokták elsőnek nevezni, melyet egyedül végez, rendszeren ünnepélyes külsőségek között, egy idősebb paptestvérnek a felügyelete alatt (Manuductor = kézvezető.)

A régi magyar ember azt tartotta, hogy az újmisés pap áldása megér egy új pár csizmát, vagyis érdemes érte olyan messzire menni, hogy rámegegy egy pár új csizma. Mi, olvasóink kényelmére, itt közöljük, hogy hol juthatnak közelebb is hozzá. Egyben röviden ismertetjük az újmisések rövid életrajzi adatait, hogy lássák, kik azok, akik most állnak be munkásnak az Úr aratásába.

Blazsev Marin. Született Hercegszántón 1915. január 21-én. Középkolai tanulmányait a kalocsai Jézus-társasági érseki gimnáziumban végezte. Első szentmiséjét szülőfalujában mutatja be június 30-án. Manuduktora: dr. Angeli Ottó teológiai tanár. Horvát szónoka: Vitéz Veres Mihály pápai kamarás, helybeli plébános. Magyar szónoka: Nagy Zámbo Ferenc felszentiványi plébános.

Brenner Ferenc, 1914. szept. 5-én született Sellyén. Középkolait a pécsi Pius-gimnáziumban végezte. Első szentmiséjét június 30-án fogja szülőfalujában bemutatni. Manuduktora dr. Gebauer Miklós kanonok, szónoka Martinkovics János lakócsai esperes-plébános lesz.

Hammer János, született 1912. jún. 18-án Bonyhádvarasdon. Középkolait I—IV. Bonyhádon, V—VIII. a szekszárdi Garay János gimnáziumban végezte. Első szentmiséjét Bony-

hádvarasdon mutatja be június 30-án. Kézvezetője Kaufmann János műcsii esperes-plébános, szónoka Feurbach Péter adminisztrátor lesz.

Hegyí László, 1917. jan. 1-én született Szekszárdon. Középkolait a pécsi cisztercita gimnáziumban végezte, majd Budapesten a Pázmány Péter Egyetem hittudományi karán teológiai tanulmányait. Első szentmiséjét jún. 29-én fogja bemutatni Szekszárdon a belvárosi templomban. Manuduktora Lajos Gyula, kanonok; szónoka Gyimesi László vilányi káplán.

Kaszás Imre. 1917. jún. 30-án született Budapesten. Középkolait a pécsi Pius-gimnáziumban végezte. Első szentmiséjét Pécssett június 25-én a Székesegyház Corpus Christi kápolnájában fogja bemutatni. Manuduktora dr. Sipos István szeminárium rektor, kanonok, szónoka Várkonyi János lelkiigazgató lesz.

Kresz Márton. Született Bezedeken 1915. márc. 5-én. Az I. osztályt a mohácsi polgári iskolában, II—VIII. a pécsi Pius-gimnáziumban végezte. Első szentmiséjét szülőfalujában mutatja be jún. 30-án. Manuduktora dr. Kéthelyi József dunaszekcsői esperesplébános, szónoka Várkonyi János szeminárium spirituális lesz.

Gondoljunk a betegeknek!

- Hoztál valamit?
- Van-e szentképecskéd?
- Hoztál cukorkát? ... Adjál! ... Adjál még!

Ezekkel a szavakkal fogadott engem mindig a gyermekklinika kedvence, a drága kis 3 éves Szabó Ferike, akit hosszú betegség után néhány nap előtt gyógyultan vittek hazra boldog szülei.

Ez a „valami” után való éhség szólal meg a klinikák betegeinek, hanem is az ajkán, de a szemében, valahányszor belépnek a hófehérágyas kórterembe. A több heti, vagy akár több hónapi fekvésre ítélt betegek szeme fürkészően kutat, vajjon hozom-e köpenyem alatt a kis táskámat, benne „valamit”, valami olvasnivalót.

Ez a szellemi éhség készlet, hogy bizalommal forduljak a pécsi katolikus társadalomhoz.

Segítetek... hogy segíthessünk! Segítetek ennek a hatalmas szellemi éhségnek a kielégítésében!

Kérem a megértő lelkű katolikusokat, nézzenek körül otthonukban.

Müller Jakab, született 1914. dec. 21-én Geresden. Középkolai tanulmányait a Pius-gimnáziumban végezte. Első szentmiséjét jún. 29-én fogja bemutatni szülőfalujában. Manuduktora Cselenkó János püspöklaki plébános, szónoka pedig Bucz Emil hitoktató lesz.

Régert József, 1915. febr. 19-én született Ujpetrén. Középkolait a Pius-gimnáziumban végezte. Első szentmiséjét Ujpetrén fogja bemutatni jún. 30-án. Manuduktora Szentiványi József plébános; szónoka dr. Farkas József püspöki titkár.

Soós Bernát Zoltán, 1912. márc. 9-én, Kassán született. Középkolait Pécssett és Hajdunánáson végezte. Első ünnepélyes szentmiséjét az egyetemi templomban fogja bemutatni. Manuduktora dr. Hajós György teológiai tanár, szónoka dr. Némethy Ernő plébános.

Tuman Károly, született 1916. dec. 17-én Pécsbányatelepen. Középkolai tanulmányait a pécsi cisztercita rend Nagy Lajos gimnáziumában végezte. Első szentmiséjét a Pécs-Gyárvárosi plébániatemplomban jún. 29-én fogja bemutatni. Manuduktora Sebestyén Károly pápai kamarás, plébános lesz.

Adjanak! Örömmel és köszönettel fogadok el minden világnézeti szempontból nem kifogásolható újságot, hetilapot, folyóiratot és képeslapot. Nézzenek körül könyvtárunk poros alsófiókjában. Talán akad ott egy már régen nem használt imakönyv, valami tiszta regény, vagy egy kötet elbeszélés, talán gyermekkori mesekönyv, régi naptár, vagy bármilyen szórakozást nyújtó tiszta munka, amit azután kézzől-kézre adhatok szenvedő embertestvéreinknek. Megrövidítjük így a szenvedés sötét óráit!

Kérem a gyermekeket is, ne feledkezzenek meg a gyermekklinika betegeskedő gyermektestvéreikről. Hozzák be azok számára a tőlük már félredobott gyermeklapokat, képeskönyveket, mesekönyveket. Diákok, akik most ismét előre lépnek egy osztállyal, vizsgálódjanak asztaluk alsófiókjában gyermekjátékaik, mesekönyveik között. Amit egy év óta már nem vettek kézbe, annak a világból ők már kinöttek! Talán akad egy-két füzet „Uj Élet Regénytár”

is? Mindenki adjon! Hadd érezzék a vidékről behozott kis betegek is pécsi gyermektestvéreik meleg szeretetét.

Adományainkat vigyük a Szent Antal Bazárba. Adományokért pontos cím megadásával — telefonhívásra is — érte küldünk.

Mindenkinek bőségesen megfizet a nagy Betegápoló, Aki Palesztina elhagyatott betegei között „körüljárt, jót tevén”. Ő hirdette: „Amit egynek tesztek a legkisebbek közül, nekem cselekedtetétek!” Nagyon gazdagon jutalmaz: „Jöjjetek atyám áldottai... mert beteg voltam és meg látogattatok engem!”

Segítetek... hogy segíthessünk!

P. Tátrai Gyula OFM.

klinikai lelkész.

Nagy kilenced

Imaszándék: A világosság győzelme a sötétség felett!

8. elmélkedés: A te hited meggyógyított téged.

„A modern ember lelke meg van mérgezve: nem tud erősen hinni. Mily sivár gondolat élni hit, tehát Isten nélkül. Hit kell nekünk először is, mint odaadást Isten iránt, mert a végtelenség problémái közt semmiféle igazíthat el, csak a hit, az viszi a fátylát. Sok a fájdalom a betegség s a baj, s a jó Isten fogalmával nehéz az élet e keserőségeit meg egyeztetnünk. De ne haragudjunk a fájdalom Istenére. Krisztus nem mondja: szenvedjétek minél többet, de a fájdalmat is felveszi a programjába. Probléma az, amelyet meg kell oldani. Mikor a természet, mikor emberi erő már nem segíthet, a hit elborult lelkünknek derengő fénye. Az Isten udvarának etikettje, aki hozzámegy az leborul, imád és kér. Hisz és nem inog. Az ilyen hitnek van húsvétja, pünkösdje, békéje. Legyőzi a világot. Az nem ömlengés, nem szétfolyó ködös hangulat, hanem meggyőződés. Együgyű, gyermeki bizalma van a bibliai asszonnak, ha csak ruhája szegélyét érintem, meggyógyulok. Jutalma: „Leányom a te hited meggyógyított téged.” A hit gyógyító erő bennem is. E lelkülethez élő hit kell, melyből kevés van a földön. Nem igen vannak imádkozó lelkek, az Istenközelség közvetlensége nincs meg bennük. Ez volna a hit világa: ápoljuk hát imával, s az imát segítsük hittel. Hittől az ima, imából a hit, az ima a hit hulláma, mely visszavetődik s ismét a hitet mélyíti. Hiszek és imádkozom.”

(Id. Prohászka Ottokár műveiből.)

A NYÁR VESZEDELME:

a közös strand

Két fiatalember hevert a homokban és beszélgetett:

— Szeretnék egy fess leányt választani közülük.

— Csak nem akarsz nősülni?

— Hova gondolsz? Csak nem ment el az eszem, hogy itt válasszak magamnak feleséget. Csak egy kis flörtöt akarok.

— Pedig elhiheted, a leányok jórésze azt hiszi, hogy éppen itt fog majd férjet magának.

— Én miattam hihetnek, amit akarnak, de hogy én nem itt választok közülük, az bizonyos.

— Mióta lettél ilyen erényes?

— Semmióta. Éppen csak úgy találom, hogy a strandfürdő az egy divatos „revü”, a házasság meg... no, igen, az valami egészen más. Hiszen ez most mellékes. A fontos az, hogy azt a bájós kis rózsaszínű feketét ott még ma megcsókolom. Elviszem csónakázni.

— Ismered?

— Még nem. De csak annyi baj legyen. Hiszen minden mozdulatáról le lehet olvasni, hogy „ismerkedés lehetséges”. Barátom, én ismerem a nőket... (Gerely Jolán.)

*

Gábor és Zsuzsa valami vad pogány életörömmel adták át magukat a napnak és a víznek és rövidesen olyanok lettek, mint két néger.

Ez a nyár, ez a testi közelség, ez a majdnem-meztelenség végzetessé vált Gáborra nézve. Ha eddig csak Zsuzsa egyéniségének varázsa fogta meg, most teljesen belekerült a fiatalasszony női valóságának bűvkörébe. Érezte, hogy hinárba akadt és bárhogy is igyekszik kijutni ebből a lehetetlen helyzetből, mind mélyebbre és mélyebbre süllyedt. Utközben, az irodában is gyakran elébe villant Zsuzsa alakja és többször előfordult, hogy miközben feleségét ölelte magához, behúnyta szemét és azt képzelte, hogy Zsuzsát tartja a karjaiban. (Örvény a Dunán.)

Az erkölcsi érzéket sérti a férfiak és nők, a fiúk és leányok közös fürdőzése, mert jóllehet a finom érzésű embernek az ilyen közös fürdőzés inkább kínos, mint csábos, amikor látja azt a sok éktelen, potrohos, dagályos testet; azért a nemileg ingerlékenyek mégis kárt szenvednek s az

iljúság az ilyen fürdés után piszkosabb, mint volt, s a fölötört érzékség pocsolyszaga van rajta.

(Prohászka.)

*

A strandfürdőzők sok erkölcsstelen emlékekkel térnek haza. Nyugovóra? Aligha! Ezek az éjszakák már nem tiszta éjszakák és ezek az álmok már nem tiszta álmok. A sok látott kép dolgozni fog... A látás gondolatokat fogan. A gondolatok tetszést... A tetszések kívánságot... A kívánság tetteket és bűnös cselekedeteket... A cselekedetek aztán szokást szülnek, aminek elkárhozás a következménye. Így jut el az ember a vízből... tűzre!

(Schmidt Béla dr.)

*

A mai népszerű strandokat közösen látogatják a nők és a férfiak. Tehát bő alkalom nyílik arra, hogy a férfiak és nők egymást majdnem teljesen ruhátlanul láthassák. Olyan hiányos öltözetben és annyira öntelelt mozdulatok és heverések közben figyelhetik meg egymást férfiak és nők, hogy hasonlóra semmi más helyen nem jut alkalmuk.

Kétségtelenül vannak sokan férfiak és nők is, akik csak a víziörömök kedvéért keresik fel ezeket a helyeket és teljesen ártatlan gondolatokkal járnak-kelnek a strandokon is. Sőt vannak, akik azt állítják, hogy ezt a ruhátlanságot egészen jól meg lehet szokni és helyes is megszokni, mert legalább elvesztik a különféle nemek az egymásra való vonzó erejüket. Azonban a veszedelmet megszokni nemcsak annyit jelent, hogy nem félünk többé tőle és így nyugodtabbá válik az életünk, hanem azt is, hogy éppen mivel nem félünk tőle, elfelejtünk óvatosak lenni vele szemben s ez lesz a vesztségünk.

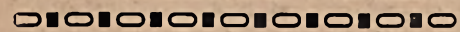
Úgy-e az nem jut eszükbe a gyengesemű embereknek, hogy a napba bámuljanak, hogy így talán majd megszokják az erős fényt? Ha sokban hasznos is lehet a megszokás, azt mégsem remélik, hogy a látásuk ettől javulna? Éppígy a tiszta lélek sem tudja megszokni a szemérmetlen látványokat. Aki a napba bámult, színes korongokat, napképeket lát mindenütt akkor is, amikor már elfordította tekintetét a napról. Aki pedig szemérmetlen képeken legeltette a szemét, akkor is, és ott is ilyeneket

lát maga előtt, amikor már nem nagyon akarná.

Nem volt-e minden időben a nőknek egyik legbecsültebb értéke a szemérmesség? Már pedig hogyan beszélhetünk egy magát mélyen kivágott és vizes trikóban bárkinek mutogató nőnél szemérmességről?!

Akikben van még a nők között szemérmesség, azok ne hagyják azt maguktól semmiféle nagyhangon hirdetett divatos szólammal elrabolni! Fogjanak össze és járjanak a külön női strandokra, vagy női órákra. A víz és a nap ott is és akkor is egészséges. (Dr. Csaba Margit.)

Összeállította: Tóth Emil.

A Pécsi Női Lelkigyakorlatos Otthonban a háromnapos zárt lelkigyakorlatok sorrendje: május 31. (foglalt), jun. 5. (foglalt), jun. 10., jun. 16. (mohácsiak), jun. 21. (foglalt), jun 26. (tanítónők), jul. 1—9. (foglalt), jul. 15., jul. 29., aug. 5., aug. 17. — Augusztus 22-én 6 napos lelkigyakorlat kezdődik. Részvételi díj a három naposra 8 P., a hat naposra 16 P. — Csoportok, ha legalább 15-en jelentkeznek, tetszés szerinti dátumot kérhetnek. Nyolc személynél 20 százalékos kedvezmény, 25 személynél 33 százalékos. Bővebbet a Női lelkigyakorlatos Otthonban, Pécs, Mátyás Flórián u. 76—78. sz.

MISENAPTÁR

1940. június

2. Pünkösöd utáni 3. vasárnap. Mise saját — Gl — 2. köny. Jézus sz. Szívéről 3 köny. Sz. Marcellin és társairól — Cr — pref Jézus sz. Szívéről.

7. Elsőpéntek. Mise Jézus sz. Szíve ünnepéről — Gl — Cr pref Jézus sz. Szívéről.

9. Pünkösöd után 4. vasárnap. Mise saját — Gl — 2. köny Sz. Primusz és társairól — 3. köny „A cunctis” — Cr — pref sz. Hároms.

16. Pünkösöd utáni 5. vasárnap. Mise saját — Gl — 2 köny „A cunctis” 3 köny tetszés szerint — Cr — pref sz. Hároms.

23. Pünkösöd utáni 6. vasárnap. Mise saját — Gl — 2 köny a Székesegyház felszentelésének évfordulójáról (mise: „Terribilis”) — Cr — pref sz. Hároms.

29. Sz. Péter és Pál apostolok. Mise saját — Gl — Cr — pref Apost.

30. Pünkösöd utáni 7. vasárnap. Mise saját — Gl — 2. köny. Sz. Pálról. 3. Sz. Péterről 4. Keresztelő sz. Jánosról — Cr — pref sz. Hároms.

Egyházközségi hírek

Székesegyház

Június 16-án, a székesegyház felszentelésének évfordulóján reggel fél 9 óraker ünnepélyes főpapi mise. — 23-án kilenc óraker papszentelés. — 29-én, Péter-Pál napján, a székesegyház búcsúnapján ünnepi rend.

Belváros.

Jún. 10-én fél 9 óraker szentmise a temetőben. — 13-án, csütörtökön reggel háromnegyed hét óraker szentmise Páduai Szent Antal tiszteletére. — 17-én 8 óraker Kis Szent Teréz szentmiséje.

Budai külváros.

Jún. 7-én, pénteken, 7 óraker Jézus szt Szívének miséje.

Jún. 8-án híveink a szokásos körmenetet tartják meg Máriagyűdre. Reggel 6 óraker csendes szt. mise, 7 óraker indul a körmenet. A havi kápolnában újhold szt. mise 6 óraker.

Szigeti külváros

Jún. 7-én, elsőpéntek. 6 óraker énekes nagymise, előtte csütörtökön délután gyóntatás. — 15-én, szombaton reggel a 6 órás szentmise után indul a pécs-szigeti külvárosi ferences plébánia gyalogos zarándoklata Máriagyűdre. Visszaérkezés 16-án, vasárnap este 8 óraker, amidőn a ferencesek templomában Te Deum és áldás fejezi be a zarándoklatot. — 13-án Páduai Szent Antal ünnepén 6, 7, 8 óraker szentmisék lesznek. 10 óraker szentbeszéd és utána ünnepélyes nagymise lesz. 12 óraker délben a rendház udvarán a régi szokás szerint a város szegényeinek megvendégelése. Szeretettel kérjük a kedves híveket, akik mindenkor buzgó tisztelői a nagy Szentnek, szíveskedjenek kedves adományaikkal (akár pénzbeli vagy természetbeni) lehetővé tenni, hogy ezen a napon minden szegény részesülhessen egy adag ünnepi ebédben. Minden ezen célra szánt adományt hálás köszönettel fogadnak a Szent Antal Bazárban és a ferences plébánián. Előzetes bejelentésre az adományokért érte is küldenek.

Délután 6 óraker szentbeszéd, liliomszentelés, gyermekáldás és liliomos körmenet. — 29-én, Szent Péter és Pál ünnepén, ünnepi sorrend.

Templomot festetni szándékozó plébános és gondnok urak forduljanak bizalommal ÖRY JÓZSEF templomdíszítő festőhöz, Pécs, Szikla-u. 5.; telefon: 23—04. Művészi terveket díjtalanul készít. Meghívásra költségmegtérítés nélkül a helyszínre megy.

Két iskolás fiú vagy leány kitünő ellátást és úri otthont kaphat a jövő iskolai évben Krisztián Ferenc ny. máv. főfelügyelőnél Pécssett Mecsek-u. 6. sz. alatt.

Könyvek

Jézus Szentséges Szívének Országa című imádságos könyv harmadik kiadása most jelent meg a Győregyházmegyei Alap Nyomdájának gyors-sajtóján. Összeállította: Ujlaki István plébános, a győri Egyházmegyei Hatóság engedelmével. A Jézus Szentséges Szíve tiszteletére és a legméltóságosabb Oltáriszentség imáadására egyesült hívek kiváló vezérkönyvet találnak benne. A boldogságos Szűz Mária tisztelete is méltó helyet talál ezen imakönyvben.

OLASZORSZAGBAN IRODALOM ellenőrző-bizottság működik, mely betiltott egy csomó könyvet azzal az indokolással, hogy azok ellenkeznek a fasiszta szellemmel. Így egy csomó detektív- és ponyvaregény is a betiltott könyvek közé került. Ha az államnak joga van ehhez, ne ütközzünk meg azon, hogy az Egyház is betiltja egyes könyvek olvasását, mert neki, mint gondos anyának, joga van arra, hogy vigyázzon gyermekei lelki táplálására!

Egy vagy két úrilány elsőrangú teljes ellátást kaphat Budapesten a belvárosban lakó úricsaládnál. Szépen berendezett külön szoba, fürdőszobával; zongoratanítás vagy zongorahasználat; gardedám. — Bővebb felvilágosítást nyújt a Tudósító szerkesztősége: Pécs, Inczedy-u. 2/2.; telefon: 10—13.

Főszerkesztő: Hantos Béla.
Felelős szerkesztő: Gergye Győző dr
Szerkesztőség: Pécs, Inczedy Dénes-
utca 2/2. Telefon: 10—13.

A kiadóhivatal vezetője:
Varga Nándor. — Pécs, Deák-
utca 8.

Az előfizetés beküldhető a Pécs-
egyházmegyei Takarékpénztár RT.
17.598. számú csekklapján.

Előfizetési ár: helyben 2 P,
vidékre 2.40 P.

Felelős kiadó: Tiborcz Benedek.

Előfizetést és megrendelést felvesz
a Szent Imre könyvesbolt: Pécs, Jó-
kai-tér 6. Telefon 22—62.

ARA 20 FILLÉR.

„Dunántúl” Pécsi Egyetemi Könyvkiadó
és Nyomda R.-T. Pécs, Perczel-u. 2. sz.

Nyomdáért felelős:
Wessely Károly igazgató.

KATOLIKUS

TUDÓSÍTÓ

A PÉCSEGYHÁZMEGYEI KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

Megjelenik minden hó elsején. ♦♦ Előfizetési ára helyben 2° — pengő.

A család papja

Írta: Dús József

Sorompóba szólítjuk az országban szétszórtnan, de elég szépszámmal élő jó katolikus családapákat, hogy igyekezzenek először is saját családjukban az ideális katolikus családi eszményt megvalósítani. Ennek módja nem más, mint a családi életnek katolikus formába öntése:

A forma rend. A rend az életnek célszerűség szempontjából való rendezése. A család Isten akaratából az a legkisebb emberi közösség, amelyben a tagok a legtermészetesebb bensőséggel olvadnak egységbe, vagy legalábbis a természet rendje szerint kell, hogy ilyen közösségi érzés és tudat hassa át őket. De az ember rosszra hajló természete szinte ösztönösen ront el mindent, ha fegyelmező erő nem tartja kordában. A családban pedig ez a fegyelmező erő az apai tekintély. Az apai tekintély is, mint minden más tekintély elviselhetetlen erőszakként hat és gyűlöletessé válik, ha nem erkölcsi forrásból meríti erejét. A katolikus családapának ez a bővizű forrás rendelkezésére áll. Rendelkezésére áll a katolikus család evilági és túlvilági rendeltetésének krisztusi értelmezésében. Rendeltetésének élettartalmát magától Krisztustól kapta, életformát pedig Krisztus Egyházának tanítása szerint, a családnak természetjog szerinti feje, az apa adja meg. Ebben az értelemben válik az apa a családnak nemcsak a fejévé, hanem papjává is. Ez a papság nem jelent ugyan az egyházi rend szerint való papi hatalmat, hanem a hivatás fensége és szentségénél fogva hasonló hozzá. Amint a papnak hivatása híveinek lelki üdvét munkálni, arra felügyelni, irányítani és ebbeli kötelessége teljesítéséért számadással tartozik Istennek, úgy a családban ugyan ez a szerepe van a családapának is. Ezt a szerepet csak teljes erkölcsi vértességgel lehet betölteni. De ha betölti, olyan tekintély birtokosa lesz, melyet a spontán tisztelet emel trónra, éppen ezért megdönthetetlen, mert szent. Szent, mert megszenteli maga a hivatás magasztossága, megszenteli az élet szentsége és megszenteli az Isten kegyelme és áldása, mely az egész családra kiárad.

A családfő papi hivatásából következik az a kötelesség, hogy az egész családi életnek vallásos formát ad-

jon. Szigorúan örökdi az egész család vallási kötelességeinek hű és pontos teljesítésén, amiben maga jár elő jó példával és ebből a szempontból is magával szemben a legszigorúbb. Meghonosítja a családban a rendszeres közös imádságot. Ez nagyon fontos. Valamikor a régi volt. Ma már, sajnos, ~~éppen~~ és magától értetődő dolog gyakorolják. Itt is még mindig kísért — bár öntudatlanul — az individuáлизmus káros szelleme, mely pedig a katolikumnak tagadása. Abból a téves megítélésből indulnak ki ezek a jó lelkek, hogy a vallásosság mindenkinek egyéni ügye, ha nem is abban az értelemben, hogy „a vallás magán ügy”, de abban az értelemben, hogy mindenki egyéni ízlése és áhitata foka szerint maga alakítja ki áhitatosságának formáját. Ha ez igaz volna, akkor az egész katolikus liturgia értelmetlen dolog lenne. Kétségtelen, hogy a magán ájtatosságnak is meg van a maga létjogosultsága, de a közös ájtatosságnak első és felsőbb rendűsége vitán felül áll. Az ellenkező állásponton levők alig ismerik a közösen végzett imádságnak és istentiszteletnek lélekemelő és lendítő erejét, a közösségi tudatot, az egymásra utaltság szellemét erősítő és nevelő hatását. Akik közösen imádkoznak, sohasem lehetnek egymáshoz idegenek, részvétlenek és szeretetlenek. Azok összeforrnak, egy szív, egy lélek lesznek.

A családapai papság feladata továbbá a család, főképpen a gyermekek lelki ügyei felett örökdi, a fejlődésüket és annak irányát figyelni, különösen az olvasmányokat ellenőrizni. Be kellene vezetni a családokban a rendszeres, — mondjuk szombat esténként való szentírásolvasást. — A családapának gondot kellene fordítania a családi ünnepek, névnapok, keresztelők, első szentáldozások, bérmálások, esküvők megfelelő lelki-séggel és ünnepélyességgel való telítéséről. Itt érdemes volna a régmúlt feledéséből kiásni az elfelejtett családi szokásokat, hagyományokat és rendszerbe foglalva esetleg a modern ízlésnek megfelelően stilizálva meghonosítani. Felesleges talán itt arra rámutatnom, hogy az ősi hagyományoknak és szokásoknak, milyen nagy nemesítő és nevelő hatásuk van. — A családapának ebben a

munkájában a családjának értékes és nélkülözhetetlen társa és segítője kell, hogy legyen.

Ezek mellett természetesen a családapa nem hanyagolhatja el a család anyagi és egyéb ügyeinek gondozását és irányítását sem. Sőt a teljes tekintélyi elv megkívánja, hogy ezeket is épp oly lelkiismeretességgel, lapintattal és bölcseséggel intézze, mint a lelki és családi ügyeket.

Erre természetesen nevelődni, erre felkészülni kell. Ehhez állandó szellemi éberségre és főképpen igazi evangéliumi lelkeségre van szükség. De bizonyos az is, hogy ahol ez az ideál megvalósul, vagy azt legalábbis megközelítik, ott a család egysége megbonthatatlan, szilárd tömbbé válik, mert olyan, — szinte misztikus erő — fogja össze, mint a feltétlen tiszteletet parancsoló és szentté magasztosult apai tekintély.

Katolikus dolgozó leányok

Csak néhány éves multra tekint vissza még hazánkban a Kat. Dolgozó Leányok mozgalma és máris a nehezen szervezhető magyar munkás társadalomban is óriási eredményekről számolhatunk be. A D. L. betűs zászlók, az egyesület gyakorlatias iránya, bátor mozgalmassága meghódítja mindenhol a munkásleányok szívét. Büszke örömmel és öntudattal hordják a mozgalom kedves-stílusú jelvényét és az „Isten áldja” köszöntés hangzik mindenfelé, amikor a gyárak, üzletek és műhelyek ontják magukból a hazasiető, fáradt munkásleányokat.

Minden mozgalom vagy egyesület értékét végeredményben az elért külső és belső eredmények határozzák meg. A Dolgozó Leányok egyesületének vagy mozgalma néhány év leforgása alatt már gyakran állt ki a nyilvánosság elé, és mindig a hatalmas tömeg erejével tudott hatni a közömbös vagy ellenséges táborra is. Mindenkinek tudomásul kellett venni, hogy a mai munkás leánytársadalom szervezetten állhat már elveinek és céljainak védelmére és nem mint oldott kéve hullik szét az örök emberi küzdelmek és kísértések viharában. Tudjuk, hogy a tömeg önmagában véve nem érték, de mint fegyverező és tekintélyt szerző tényező, soha el nem hanyagolható. Sajnos, ezt olyan sokan elhisszük és mégis a megvalósítás áldozataitól visszariadunk olyannyira, hogy még a szükségességét is hajlandók vagyunk emiatt kétségbe vonni!

Egyházmegyénkben két helyen vannak Dolgozó Leány csoportok: Pécsen és Mohácson. Pécsen minden plébánián van egy-két csoport, 30—50-es taglétszámmal. Ez a közel 200 beszervezett pécsi munkásleány mind egy szellemben és hittel készül jövő hivatására. Hetenkint legalább is egyszer összejönnek gyűléseikre, ahol meghallgatják ifjúsági vezetőjüket, aki soraikból kerül ki, de meghallgatják a lelkivezetőt is, akit különben talán mint papot alig hallgatnának meg, és így megkapják a szel-

lemi vezetőktől és előadóktól mindazt a tudást, lelkesítést és lendületet, amire szinte minden fiatal munkásleánynak szüksége van, hogy tovább győzze a munka terhet, az élet gondját és a kísértések megismétlődő támadásait. A katolikus egyház azt hirdette a szószékein, hogy egy halálos bűn megakadályozásáért is már nagy áldozatokat kell és érdemes meghozni. Nos, ha nincsenek Dolgozó Leány csoportok, ha nem szervezünk és nem tartunk fenn ilyen egészen korszerű munkásleány szervezeteket, akkor biztosan állíthatjuk, hogy sokkal több lesz az erkölcsei kisiklás és egyéb parancsok megszegése, tehát több lélekből fog hiányozni a megszentelő kegyelem. A bármennyire is kényelmetlen következetességet itt sem dobhatjuk félre! Tehát áldozatot kell hoznunk a D. L. mozgalomért!

Hogy a múltban nem volt, nem jelenti azt, hogy ma sem kell, de nem bizonyíthatunk a múlttal, mert a ma eredményei, sajnos, ép az ellenkezőjét bizonyítják, hiszen üresek a templomaink, nem járnak misére a munkás férfiak, de a munkás asszonyok sem, vagy elenyészően csekély számban.

Ha pedig majd a mai öntudatosított, lelkiigyakorlatozó, gyakran gyónó-áldozó dolgozó leányok lesznek a pécsi plébániák munkásasszonyai, mégis csak biztosabban remélhetjük, hogy templomaink tényleg kicsinyek lesznek majd és a gyóntatószékeinkbe nemcsak iskolásleányok és öregasszonyok járnak tömegesen.

Szinte hallom már az ellenvetéseket és látom a lemondó vagy káröröms mosolyokat, merthát úgysem lesz így stb., stb... De hála Istennek, Kegyelmes Püspök Urunk és a főtisztelendő Székeskáptalan bizik a mozgalom sikerében és erejében, hisznek a kitartás és áldozatosság istenáldásában is és ezért anyagi áldozatok árán megszerveztették a Pécs egyházmegyei D. L. titkárnői állást, hogy a mozgalom elsősorban Pécsen rövidesen még nagyobb len-

dületet vehessen és az összes beszervezhető pécsi munkásleányokat gondjaikba vehessék.

Persze, hogy a városunkban élő és dolgozó kb. 400 kat. munkásleány mind egy-egy D. L. csoport tagja lehessen, ahhoz még egy nagy tétel szükséges, és ez a helyiség. Ma még csak ott tartunk, hogy az egyes csoportok mint vendégek tartják gyűléseiket valamilyen megfelelő vagy kevésbé megfelelő helyiségben. Szükséges lenne azonban egy állandó otthon, ahová a leányok mindig elmehetnének, ahol egy olcsó ebédeltetési akció, munkaközvetítés stb. volna lebonyolítható.

Minden pécsi munkásleány ezért a várva-várt otthonért imádkozik most és bíznak benne, hogy a Dolgozók Nagyasszonya meghallgatja imájukat.

Dr. Patton János

Ne ábrándozz! Dolgozz!

Volt egy brahmannak (hindu pap) egy fazeka. Ez tele volt összekoldult kásával. Felakasztotta szobája gerendájára, ágyát aláhúzta és így ábrándozott: „Ez a fazék most tele van kásával. Ha éhség lesz, eladom. Kapok érte száz ezüstöt. Azon veszek kecskét. A kecske szaporodik, lesz egy egész kecskenyájam. Ezeket eladom. A pénzért veszek tehenet. A tehen szaporodik, lesz gulyám. Ezeket eladom. Veszek rajta lovakat. Mikor már ebből is sok lesz, ezeket is eladom. A pénzért házat építek. Mikor ez is meg lesz, feleségül veszem a gazdag brahman leányát. Lesz kis fiam. Az istállóban ülök és fiam felém mászik. De majdnem a lovak alá kerül. En anyjára kiáltok: vedd föl azt a gyereket. Ő nem hallgat rám, mire én felugrom és megrúgom...” — itt brahman gondolatban átélve ábrándozását, nagyot rúgott a levegőbe. A fazekat eltalálta, az összetört és csupa kása lett a brahman arca.

Ne ábrándozz! Dolgozz! akkor minden terved sikerül.

Egy aranyjubileum alkalmából

50 éve annak, hogy Czernohorszky József Pécs-budai külvárosi apátplébános részére elhangzott Krisztus nagy missiója: „Menjtek, tanítsatok minden népeket, megkeresztelvén őket az Atyának, Fiúnak és Szentléleknek nevében.” Egy fiatal áldozár, tele apostoli tüzrel és akarással, beállt akkor az Úr szőlőjébe, hogy fáradságot nem kimélve teljesítse a rábizott feladatot. Most 50 év távlatából, mint a hegyi vándor a legyőzött hegy ormán, visszatekinthet a megtett útra és elmondhatja magáról Szent Pál apostol mondását: „Mindeneknek mindene lettem.” Mert ez volt szeretett aranymisésünk papi élete elindulásától kezdve egészen a mai napig: az oltár tűzéből meritő jóságos szeretetnek mindent átfogó és bearanyozó kiáradása Jézus szívének mintája szerint. Nem tett különbséget az emberek között, hanem mindenki-

ben az Isten képmását kereste közvetlen, gyermekded egyszerűségével, mely csak a nagy lelkek sajátja. Hirdette szóval és példával a lelki nemességet, az erkölcsi szépet és jót, de nem vakító világoskodással, hanem szelíden sugárzó csillogással, mely éltet és telemel. Világított, mint hófehér gyertyaszál meghitt templomok szószékei, mint tavaszi napsütés iskolák katedráiról, mint biztató kicsi mécses istenfélő családok asztalán, mint a karácsonyfák leomló aranyfüstös csillogása kis emberpalánták harmatos arcán. Olyan a jó pap élete, mint a tengerszemek. A sima víztükör alatt nagy mélységek reszketnek, amit a kívülállók csak sejtteni tudnak. Mi sem mondhatunk el minden szépet és nagyot, melyet az aranymisés apátúr 50 éves papi élete takar, de nem is ez a célunk. Jubileuma alkalmából csupán szeretetünket tolmácsoljuk és szívünk

őszinte imáját, hogy a jó Isten még sokáig éltesse az aranymisés apáturat és engedje meg, hogy apostoli munkája nyomán a jövőben is bőven fakadjon éltető világosság és boldogabb élet.

Dr. Kovács János.

Czernohorszky József apátplébános aranymisését június 30-án mutatta be Pécsen a budai külvárosi plébániatemplomban. A hívek olyan nagy számban sereglettek szeretett plébánosuk jubileumára, hogy még a templomon kívül is nagy tömegek állottak. Szentmise alatt Hajós György dr. teol. tanár gyönyörű beszédben méltatta a jubiláns érdemeit. A manuductori tisztet Lajos Gyula kanonok töltötte be. Szentmise után igen sok küldöttség is üdvözölte a jubiláló apáturat, akit nagyon meghatott híveinek szeretete. Az ünnepség után Czernohorszky József apátplébános 120 szegénysorsú hívőt látott ebéden vendégül.

Isten veled, Testvér! (Búcsúzásul Kocsis Lászlónak)

Isten veled, testvér!

Ezen szavakkal búcsúztál nem is olyan nagyon régen a Pécsi Kat. Tudósítótól és annak olvasótáborától, mint a lap hat esztendőn keresztül volt felelős szerkesztője. Most, hogy a megyésfőpásztortól megkaptad az újdombóvári lelkészséget és eltávozol Pécsről, a Kat. Tudósító búcsúzik Tőled utolsó írásod, az „Utolsó levél” szavaival: Isten veled, testvér!

Szivenütött bennünket a hír és szomorúsággal töltött el, hogy elkiváncsoltál a nagyváros zajából, a pécsi dóm sok-sok ihletet nyújtó tövéből, melynek platóján esténként sokszor kopogott taktus-tartón lábad lépte. Lelked hurját tán még valami bánat tépte, de szívedben már új ritmusok zsongtak, mint rajzásra induló méhek.

Itt hagysz hát bennünket Kocsis László.

És nekünk Hantos Béla távozása után oly gyorsan ismét búcsúztatnunk kell. Pedig minden búcsúzás fáj. Még akkor is, ha tudjuk, hogy ez a búcsúzás elkerülhetetlen és hogy ez a dolgok rendje. Még akkor is.

Te annak idején télen és adventi hangulatban búcsúztál a laptól, mi pedig nyáron búcsúztunk

Tőled, aratásra érett vetéseknek rendekbe-hullásakor. Magyar cséplés idején. És hidd el, jó így búcsúzni. Mikor tudjuk, hogy arra visz utad, ahol „öt hadaró hadarja pirkadástól estelig s mint a marsot, magyar marsot úgy verik.”

Oda visz az utad, ahonnan már sóhajtottál Assisi felé mint középkori álmodozó szerzetesek halkszavú utódja, és csilingelő csengetyős poétája. „Dombóvár, Dombó, téli Tolna jóság-levelét már rád ontotta.” Te ki Vasból indulnál Baranyáig, Téged mindig szeretet sodort, vihar szárny vitt, fészek-hagyóknak szívet küldtél, fészek-lakóknak hegedültél és mint a szeretet detektívje sok-sok mécses, összetörött aranymécseset megdrótoztál.

Nem is köszönhetnénk el Tőled másként, mint tenzavaddal:

„Isten veled, testvér!”

És megköszönjük Néked, hogy velünk voltál és a mienk voltál.

Mieink voltak csak felhőtlen eget látó áhitatos leveleid és verseid.

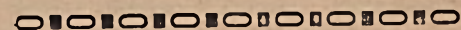
Tudjuk Rólad, hogy sohasem cskartál mást, csak lelkiünkön muzsikálni a boldogság dalának dallamára. Olyan voltál nekünk, mint a templom gyertyája.

Fényed megaranyozta... melyre rávilágítottál. Öröm volt világosságodba beleállni.

Mivel pedig nem mész messzire, kérünk, hogy gondold ránk is olykor-olykor.

Isten veled, testvér!

B. K.

A láthatár sötét, eddig szinte ismeretlen méretű támadások s legázoló törekvések fenyegetik a valóságos világnézet s a kereszténység híveit. Közép-Európa mai képe mutatja, hogy ezekkel a veszélyekkel szemben ma már sem a legmodernebb lelkipásztorkodás, sem a katolikus szervezkedés egymagában nem nyújt elegendő védelmet. Az egyetlen, amivel a jövőt biztosíthatjuk az, ha tömegeinket sokoldalú és tervszerű munka révén komoly hitvédelmi felkészültséggel látjuk el. Fáradozhatunk sok és dicséretes módon a katolikus hitélet elmélyítésén és rendszeresítésén, s mégis súlyos mulasztást követünk el, ha nem viszünk minél több nagystílűséget, komoly tervszerűséget és rendszerességet a hitvédelmi frontra.

† Bangha Béla S. J.

Levél Perr Viktorhoz Bakonyáról

Kedves Igazgató Uram!

A multheti számban küldött válszát átolvastam, amelyből látom falum, Bakonya elszomorító népese-dési állapotát. Erre szeretnék néhány sort írni magunk és népünk okulására (nem a szenvedélyes kártyás „kontra”, „rekontra” elvén).

Eddig csakugyan nem néztem falum mélyére (bár láttam veszendőségét), de most erősen hajtott a vágy a megismerésére. Mivel a közölt korgúla az 1930. évi állapotot mutatta be, kíváncsi voltam a mostani állapotokra, hisz azóta 10 év telt el. Statisztikai adat nem állt rendelkezésemre, hát elnyírtam pihenőmből egy-két órát s nekimentem a falunak. Eléggé fáradságos munka után sikerült összeállítanom az 1940. évi korgulát. Javulás a 10—19 éves korcsoportoknál (44.8 %-kal több) és a 60 éven felülieknél (5.6 %-kal kevesebb) van. Eredménynek ez is eredmény, de az angyalok több sikert tudnának kimutatni... Valamit mutat: a fiatalabb korcsoportok lassan mennek előre. (A babonában nem hiszek, itt megint optimista vagyok!) A 10—19 éves korcsoportnak 58.5 %-a nő és — mondják — ahol sok az öregasszony, ott elveszik a világ!

Leggyengébb a 20—29 éves, világháborútól érintett korosztály (11 %). Szemben a 60 éven felüliek 17.9 %-ával), amely kép könyörgő imára fakaszthat minden magyart, hogy egy új háborútól mentse meg az Isten, akkor Bakonya is letisztíthatja magáról sötét népese-dési fekélyeit. 26 születésnek kellene lenni és már elérnék a 0—9 évesek a 60-on felülieket.

Az ok kétségkívül a lelki berendezettségben van. De annak szülőanyja is van. Bakonya birtokviszonyáról is csináltam számításokat. Bakonya határa 2.551 kh és 1545 □-öl. Ez megoszlik szántóra, kertre, rétre, legelőre és erdőre. Művelési áganként egy lélekre jut:

Szántó	— — — — —	1.4	kh
Kert	— — — — —	0.04	„
Rét	— — — — —	0.4	„
Szőlő	— — — — —	0.07	„
Legelő	— — — — —	0.4	„
Erdő	— — — — —	2.0	„

Ebből a szántó és rét az a terület, amely a megélhetésen kívül a terhek viselését is fedezi. A kert, szőlő, erdő a házi szükségletre ad valamit, de nem jövedelmi forrás Bakonyán.

A legelő pedig csak május hónapban érne egy keveset, ha már addig a zsenge füvet le nem legeltetnék és tiportatnák a korai kihajtással, hisz télen jó pár héten keresztül szalmán teng a jószág, hát inkább kiverik legelőre, mintsem otthon bögjön éhesen. Utóbbi területek kiadásait is az első kettő fedezi (ha kerül), melyben benne van a közbirtokosság vagyona is, ami munkát igényel, de jövedelmet nem ad (különösen gazdáknak nem). Tehát nem kedvező a birtokeloszlás.

Ha elérnénk az első öt korcsoportnál a 60 éven felüliek számát, 126 lélekkal több lenne Bakonyán (ez még nem is természetes szaporulat), mely szerint egy fejre csak 1.1 kh szántó jutna. Négyes vetésforgónál 459 □-öl jutna egy-egy forgóban termesztendő növényre. Mennyit teremne pl. búzát? Kat. holdankénti 12 q termékkel (ez nálunk jó) 344 kg-ot adna. Mi jut ebből megélhetésre, vetésre, párbérre, tanítónak, éjjeliőrnek, postásnak, pásztnak, bábának, borbélynak, kovácsnak, adakozásra gyűjtések alkalmával, koldusoknak, kutyának, macskának stb., leszámítva szűkösen 100 kg-ot, marad saját használatra 244 kg. Ezért a búzáért kb. kapunk 151 kg lisztet, amely megfelel napi 0.4 kg-nak. Ebből tésztát csináljunk, rántott levesbe, tojásrántottába tegyünk (szaporítási szokták a kevés tojást, hogy több legyen!), s kenyérnek alig marad, holott tudvalévő, hogy a munkásember sok kenyeret fogyaszt (mert más étele kevés van, viszont a gyomornak telnie kell). A gyerekek pedig egyenesen kenyérfogyasztók. Faluhelyen azzal nőnek fel. S ha nincs elég, venni kell vagy koplalni. Én azt hiszem, mind a kettő megvan s mind a kettő rossz tulajdonsággal bír. Egyik a pénzt (ha szükségképpen elegendő volna?) és a lelkierőt, a másik a testi és lelkierőt gyengíti. Ez a példa csak a kenyérkérdés képe. Hol van a másik három, ami még 1.1 kh különböző három vetésforgójából ered (kapás, takarmány, hüvelyesek, esetleg évelő takarmánynövény). Ezek sem biztatóbbak. És sok egyéb bajt még tetézi az a tény, hogy a lakosságnak kb. 20—25 %-át eltartottnak tekinthetjük, amely nem ad munkaerőt... S ha vesszük a mostani fejenkénti 1.4 kh szántóból búzavetésre eső 557 □-öl terület búzatermésének (417.75—100 = 317.75 kg) egy napi liszthányadát: 0.5 kg-

ot, az sem kecségető. (Bár nincs ennyi sem, mert a közbirtokosság terület termelése is benne van.)

Én a rossz lelki berendezettség egyik főokát mégis csak az anyagiakban látom, amely korlátozza a születések számát. Másik oka a falusi nép lelki fásultságának a nevelés hiánya. Hol kapott a falusi nép olyan nevelést, amelyből megtanulhatta és világosan láthatta volna a házasságból eredő társadalmi és nemzeti kötelességeket? Nem elég március 15-ét ünnepelni, hősök napját tartani. S nem elég bankettokon és társas összejöveteleken éltetni a hazát és hazafiságot, mert az esetleg pohárkoccintásra jó, de semmiesetre sem a nép faji és nemzeti öntudatának felébresztésére, erősítésére.

Jól esett a ránk vonatkozó megjegyzés, hogy: „vannak már fiatal falusi gazdák, akik áttörnek magukat oly írásokon, melyeknek megértésére még az ú. n. intelligens, tanult emberek közül is kevesen vállalkoznak.” A magam érdemét sohasem szerettem fitogtatni (ha van valami bennem, ami annak nevezhető), de most azt kell kijelentnem, igenis, legalább minden parasztembernek azon a szinten kellene állni, akikre a fenti elismerés illik (mert alacsonyabban tömegesen vannak), hogy joggal követelhetnénk tőlük a véres fajnak nem ugyan imádatát, hanem komoly, öntudatos szeretetét, és róhatnánk lelki bűnül a meg nem született, de emberré fogant magyarok millióit.

Mi ezen dolgozunk, akik saját erőnkől, önműveléssel és neveléssel lettünk optimista (de nem mindent rózsásan látó) parasztfiatalok.

Amikor a fentieket nézve látjuk, hogy ilyen viszonyok között a falu népe élni és szaporodni képes, akkor nem túlzott optimizmus a magyarság jövőjében hinni, mert előbb-utóbb el kell jönnie, hogy rendezetebb anyagi és lelki állapotban szaporodhat a parasztság.

Igazgató úr ábráit igyekszem a fiatal paraszt generáció elé tárni — meggyőzően, hogy — még szenvedések és kedvezőtlen körülmények között is — minél előbb sokasodjon és tért hódítson.

Lehet és kell is, mert „amíg a birtokosok 99 %-ának (100 holdon aluli birtokosok) kb. 8 millió hold, vagyis az ország területének $\frac{1}{4}$ része jut, addig a másik 8 millió holdon a birtokosoknak csupán 1 %-a — 12.000

(száz holdon felüli) birtokos osztózik."

Isten Vele!

Bakonya, 1940. június hó.

Magyar paraszti becsüléssel
üdvözl:

Vörös Vince
aranykalászos gazda.

A címzett azt üzeni Vörös Vincének, hogy örül e levélnek és köszöni. Örül, hogy a gazdasági, anyagi szempontok elhanyagolása nélkül a levélben erős kihangsúlyozást nyernek a lelki és művelődési szempontok is. Ez a fontos, mert ezekkel gazdaságilag is erősödhetünk s aztán az emberhez méltóbb anyagi megélhetés alapján különb lelkületű és fizikumú magyarság nőhet a Haza és Isten dicsőségére. Bár minél több falusi ember sorakoznék Vörös Vince ilyen törekvései mellé! (Szerk.)

Nagy kilenced

IMASZANDÉK: A világozság győzelmé a sötétség felett.

ELMELKEDES: Lehet még csüggedni?

„Lehet-e csüggedni? Ki mer bátorlalan lenni, ki fél az elhagyatottságtól, mikor Isten vérző keze nyúl feléje s a hulló tüzes cseppek szívünkre pettyezik: megváltottalak. Az Isten fiú kiszegezett karja alázatos odaadásban Atyját öleli, a másik a bűnben gyötrődő emberiséget emeli fel és tekteti Atyja szívére. Magához ölelt mindent mérhetetlen mélységű szeretettel. Testvérem, egyedül vagy? Nincs, akit szeress? Nem hallod, hogy Jézus utánad kiált, vár téged és szívesen jön be. Nem tör be hozzánk, hanem bebocsátást kér. Nem kényszerít, de értsük meg: vágyódik utánunk, kopog szívünk kapuján, vár és áll ajtónk előtt. Ezt értem, s ajtót, kaput, ablakot nyitni, úgy-e együtt jár? A nemes lélek komolyan hozzálát az Úrnak hajlékot nyitni, s kedves otthont készít szívében, s tapasztalni fogja, hogy az Isten szívesen építi hajlékát bennünk. Lehet-e csüggedni? Nem hallod, hogy Jézus utánad kiált? Ott vár téged a tabernakulum mélyén, vár téged, szeretni akar.

Lehet-e csüggedni? Mikor a Lélek, aki vigasztalótok, tanítótok, kit én küldök helyembe, a bölcs, találékony, sugalmazó, bátor Lélek, Atyátok Lelke, s el nem hagy titeket. Imádom a Szentlelket, ki

sugalmaz és hevit és hűsit és vigasztal engem. Krisztussal, az emberrel, itt és most, úgy, hogy lássam, nem szólhatok, de Szentlel-

kével, e nálam ki-bejáró lélekkel, igen."

Idézetek PROHASZKA püspök műveiből.

KÉT HÉTVÉGI

Erna és Béla elindultak kettesben a hegyek felé. Szép idő volt és ők mindenléléről beszélgettek. Utoljára a moziról. Meg kell hagyni, hogy Béla ezen a téren igazán szakértő. No, de ő sem éppen az utolsó. Egy gyönyörű szerelmes jelenetet vitattak meg. Mikor Béla hirtelen szembe fordult vele, átkapta a derekát és hátrahajlította a fejét. Erna nem ellenkezett. Tudta, hogy a póz, amelybe az alakja így került, nagyon érdekes. Akármelyik filmszínész nő megirigyelhetné. Félig lehúnyt szempillái alól Bélára nézett. Az nem csókolta meg mindjárt. Csak az arca fölé hajolt és sutogott valamit. Erna nem is igen értette, mit. Aztán végül hosszasan megcsókolta. Erna egy darabig látszólag önfelédten, türe (hár, hogy nem volt kéznél egy tüdőző gép), de később vissza is adta a csókot. Nem szerelmes ugyan Bélába, de olyan jó érzés volt így a karjában. Aztán emberek jöttek, ami kissé meglepő volt, mert arrafelé nagyon kevesen járnak és ők ketten kizökkenetek a hangulatból. Nem is tudtak többé visszazökkenni és nemsokára hazaindultak.

— Nini, Vera! — kiáltott föl Erna meglepetten.

Egy kipirult arcú, sugárzó szemű, ragyogóan szép leány állott előtte.

— Tudod-e, honnan jövök? A hegyekből. Egésznapos kiránduláson voltunk. Éppen az imént váltam el a többiektől.

Boldogan, vidáman csengett a hangja és már nem is mosolygott, hanem valósággal kacagott a szeme.

— Csoda szép volt! — folytatta lelkesen. — Olyan most az erdő, mint egy mesebeli tündérkert. Tele madárdallal, ibolyával... Nézd! — és egy nedves mohába csomagolt nagy ibolyacsokorra mutatott.

— És az a mesés kilátás odafent! Olyan szép volt az egész nap, hogy még most is boldog vagyok tőle.

Erna csak nézte-nézte ezt az aradozó boldogságot. Leült a legköze-

lebbi padra, majd közömbösséget erőltetve a hangjában, megkérdezte:

— Fiúk is voltak veletek?

Vera leült mellé, aztán nevetve felelte:

— Dehogyan voltak. Hát azt hiszed, akkor mulathattunk volna ilyen jól. Így, hogy magunk közt voltunk leányok, énekelünk, játszottunk, versenyt futottunk és a jó Ég a megmondhatója, mi minden bolondságot csináltunk. Mint a gyerekek. Ha tiúk is vannak velünk, akkor az mindjárt egészen más. Jó néha velük is együtt lenni, de ha az ember igazán, zavaratlanul, a lelkéből mulatni akar, akkor maradjon csak a saját nembeli társai között.

Nemcsak sokan a pikareszket nem hétegi üdülésnek, hanem a mindennapi jó erkölcsökből való kirándulásnak tekintik. Főleg az ifjúság szenved ebben a végzetes tévedésben.

Leányok és fiúk, a pajtáskodás ártatlan neve alatt úgy viselkednek, mintha valami rosszhírű mulatóban jártak volna iskolába. Kétértelmű vicceken megértéssel, hangosan kacagnak, egy-egy csóktól már el sem pirulnak és a fiúk merészebb mozdulatait a leányok észre sem veszik, sőt talán elvárják. A szabadosságukat vádoló szóra vállat vonva vetik oda: „Nem szalónban, hanem a szabad természetben vagyunk, minek ide az a sok ócska illemszabály!”

Nem érzik, mint kopik le róluk ettől az állati szabadságtól, minden nemesebb emberi vonás, s mint alacsonyodnak le Isten gyermekeiből a nyers ösztönök rabszolgáivá.

Úgy járnak, mint a balga, aki aprópénzre váltja aranyát, abban a hiszemben, hogy ha így apránként költ is belőle, még mindig marad elég. Mig egy szép napon arra ébred, hogy — bár csak fillérenként költötte el — az arany mégis teljesen elfogyott.

Igy fogy el a tisztaság és ártatlanság aránya is, ha apró szabadságokra váltva, elosztogatjuk azt. (Gerely Jolán.) (Összeállította: T. E.)

HIREK

—Egyházmegyei hírek. Virág Ferenc megyéspüspök Masson Lipót vókányi és Nyáry József harkonyai plébánosokat saját kérelmükre nyugdíjba helyezte. Kaufmann János esperest, mucsi-i plébánost ugyancsak saját kérelmére Bonyhád varasdra küldte adminisztrátornak. Adminisztrátorok lettek még: Gergely Antal Bakonyán, Feuerbach Péter Mucsiban, Vesztergombi János dr. Vókányban. Merényi Ferenc dr. karkáplánt székesegyházi sekrestyeigazgatóvá nevezte ki a megyéspástor, Szent Károly székesegyházi káplánt pedig karkáplánná. Kápláni minőségben az alábbi áthelyezések történtek: Németh László Paksról Gyulajra, Bencze János Tamásiból Koppányszántóra, Kovács Kálmán Vásárosdombórol Tamásiba. Elm Sebestyén Somberekről Püspöknádasdra, Reisz Lajos Ujpetréről Somberekre, Szandtner József Olaszról Ujpetrére, Scheich János újdombóvári adminisztrátor Szakcsra, Kanizsai Vendel szakcsi vicarius Paksra került. Az újmisések közül, mint segédlelkészek, öten nyertek elhelyezést: Blazsev Marin Oladombón, Hammer János Mária-kéménden, Kaszás Imre Kővágószőlősen, Régert József Aparon.

Papi lelkigyakorlatok. Július 2-án este háromnapos zárt lelkigyakorlat kezdődött pécssegyházmegyei papok részére a Pius-intézetben, amelyen résztvesz Virág Ferenc megyéspüspök is. A lelkigyakorlat után a Megyéspástor nyári tartózkodási helyére, Püspökszentlászlóra megy.

MISENAPTÁR

7. Pünkösdi utáni 8. vasárnap. Mise saját — Gl — 2. köny Sz. Cirill és Metódról — Cr — pref sz. Hároms.

14. Pünkösdi utáni 9. vasárnap. Mise saját — Gl — 2. köny Sz. Bonaventuráról — Cr — pref sz. Hároms.

21. Pünkösdi utáni 10. vasárnap. Mise saját — Gl — 2. köny Sz. Praxedisről 3. „A cunctis” — Cr — pref sz. Hároms.

28. Pünkösdi utáni 11. vasárnap. Mise saját — Gl — 2. köny Sz. Nazárius és társairól 3. „A cunctis” — Cr — pref sz. Hároms.

Egyházközségi hírek

Székesegyház

Júl. 5. Első péntek. A Corpus Christi kápolnában 7 órakor szentséges mise. Délután hat órakor szívórségi ájtatosság. — 25-én Szent Jakab apostol ünnepe. 9 órakor ünnepélyes szentmise. — 26-án Szent Anna ünnepe, 9 órakor nagymise.

Belváros.

Júl. 8-án fél kilenc órakor szentmise a temetőben. — 17-én 8 órakor kis Szent Teréz szentmiséje.

Július és augusztus hónapban a belvárosi templomban szünetelnek az istentiszteletek. Az átalakítási munkák miatt ebben az időben az irgalmasok templomában lesznek a szentmisék, litániák, keresztelesek és esketések. A hétköznapi szentmisék reggel 7 és 8 órakor vannak; a vasárnapiak és ünnepnapiak 6, 8, 10 és fél 12 órakor; a litániák délután 7 órakor; kivéve az első péntek előtti litániát, mely itt is 6 órakor van. A keresztelest előre be kell jelenteni a plébániahivatalban: Inczedy Dénes-utca 2/2. sz. alatt

A belvárosi plébánia gyalogos máriagyüdi zarándoklata aug. 31-én, szombaton reggel a hat órai szentmise után indul az irgalmasok templomából és másnap, vasárnap este nyolc óra körül érkezik haza.

Budai külváros.

Július 2-án, Sárlos Boldogasszony ünnepén, reggel fél 6 órakor templomunkból körmenet megy a havi kápolnába, ahol énekes szentmise lesz. 5-én, pénteken Jézus szt. Szívének miséje 7 órakor. 6-án, szombaton 6 órakor Újhold szentmise a havi kápolnában.

Szigeti külváros

Július 5-én első péntek. Reggel 6 órakor a szokásos első pénteki ájtatosság, előtte csütörtökön délután gyóntatás. 14-én, vasárnap egésznapos szentségimádás. 20-án, Szent Illés napján a Donátus kápolnánál 10 órakor szentbeszéd és szentmise lesz. 26-án, Szent Anna ünnepén egésznapos szentségimádás lesz templomunkban. 10 órakor szentbeszéd, utána ünnepélyes szentmise, délután 6 órakor szentségbetétel.

A ferences plébánia ezévi máriagyüdi zarándoklata június 15-én indult P. Gyula vezetésével. A gyalogosan megérkezett zarándokokat P. Vitál fogadta meghatározott beszéd kíséretében. Este 8 órakor gyertyás körmenet volt a Fájdalmas Szűz Anya szobrához, ahol P. Ördögh Alfonz, pécsi ferences házfőnök-plébános tartott nagyhatású szentbeszédet. Vasárnap délelőtt fél 10 órakor szentbeszédet mondott P. Narcisz, utána pedig ünnepélyes szentmise volt a pécsi hívek részére. Szentmise végeztével indult hazafelé a zarándoklat, Pécsre érkezésekor a templomban P. Alfonz rövid szentbeszéddel, majd Te Deumos áldás kíséretében bocsátotta haza a zarándoklatban résztvevő híveket.

Szent Antal napi Ünnepek a ferencesek temetőjében

A ferences zárdafőnökség Páduai Szent Antal nevében hálás köszönetet fejez ki mindazoknak, akik hozzájárultak Pádua nagy Szentjének méltó megünnepléséhez Pécsen. Szent Antal nem hagyja jutalmazatlanul azokat, akik pénz vagy természetbeni adományaikkal hozzájárultak a Szent Antal-ebédakcióhoz. A boldog szegényekkel együtt a ferences zárda minden egyes tagja imádságos szívvel kéri erre nagy Égi Testvérét.

Szent Antal hálás lesz annak a pécsi katolikus társadalomnak is, mely három napi ájtatossággal készült elő Védsszentjének az ünnepére. Hétfőn, kedden és szerdán este 6 órára mind a három napon megtelt a ferences plébániatemplom Szent Antal tisztelőivel. Első este P. Arvavári Agnellus ferences hitoktató, következő este P. Szabó Lipót, a Szeráfi kollégium magisztere, végül pedig P. Ördögh Alfonz házfőnök szívhez szóló beszédekben szölkáltak az ájtatos sereghez, követésre méltó példaként állították a nagy szentet a hallgatóság elé. A nagy Szent ünnepén kora reggeltől a déli órákig zsúfolásig töltötte meg a templomot az ájtatoskodók serege. 10 órakor ünnepi szentbeszédet mondott P. Alfonz ferences házfőnök, majd utána Bartinai Ferenc apátplébános, kerületi esperes úr ünnepélyes szentmisét celebrált.

12 órakor a ferences rendház udvarán 1000 szegény megvendégelése volt, akik az áldozatos pécsi hívek adományaiból bőséges, izletes, jó ebédben részesültek.

Szent Antal, a páduai Csodatévő gazdag áldása legyen azoknak a szülőknök és gyermekeknek, akik eljöttek az esti gyermekáldásra és körmenetre, hogy ezzel méltó befejezést adjanak Szent Antal ünnepének.

Kérjük Szent Antalt, hogy áldja meg az adakozókat, az adománygyűjtöket, oltárának felkészítőit, valamint a szegények részére Szent Antal napi ünnepi ebéd elkészítésénél fáradozókat és mindazokat, akik a legkisebb mértékben is hozzájárultak az ünnep fényes sikeréhez.

Szent Antal áldja meg minden tisztelőjét.

Főszerkesztő: Hantos Béla.

Felölös szerkesztő: Gergye Gyözö dr.
Szerkesztőség: Pécs, Inczedy Dénes-
utca 2/2. Telefon: 10—13.

A kiadóhivatal vezetője:
Varga Nándor. — Pécs, Deák-
utca 8.

Az előfizetés beküldhető a Pécssegyházmegyei Takarékpénztár RT. 17.598. számú csekklapján.

Előfizetési ár: helyben 2 P,
vidékre 2.40 P.

Felölös kiadó: Tiborcz Benedek.

Előfizetést és megrendelést felvesz a Szent Imre könyvesbolt: Pécs, Jókai-tér 6. Telefon 22—62.

ARA 20 FILLÉR.

„Dunántúl” Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda R.-T. Pécs, Perczel-u. 2. sz.

Nyomdáért felelős:
Wessely Károly igazgató.

KATOLIKUS

TUDÓSÍTÓ

A PÉCSEGYHÁZMEGYEI KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

Megjelenik minden hó elsején. ♦♦ Elofizetési ára helyben 2° — pengő.

A magyar katolikus egyház új feladatai.

Legelőször is fel kell vetnünk azt a kérdést, hogy szabad-e nekünk, — ilyen kicsiny helyi érdekű folyóiratnak és ilyen avatatlan tollal, — ezekről a súlyos kérdésekről írni?

Jól tudjuk, hogy a magyar katolikus életnek van illetékes vezetősége, akikben biznunk kell, de úgy hiszünk, hogy ennek a közösségnek a vidék, sőt minden egyes hívő azok a hajszálerei, ahol az ige vérré válik, ahol a vezérlő akarat életre kel és ahol a jószándék termő virágot hoz, vagy vadhajtaszként terméketlenül elhervad. Úgy érezzük, hogy a magyar katolikus püspöki kar és mindazok az egyházi és világi tényezők, akik lelkünk e világi életsorsát irányítják a mi arcunkat nézik, a mi érverésünket vizsgálják, hogy ehhez mérten adagolhassák közöttünk a gyógyító, erősítő és életető irányításokat.

Egy percig sem hisszük, hogy tollunk hegyén mi kristályosítjuk ki azt a bölcsék követ, amelyik az egyedüli biztos orvosság nagy kérdéseinkben, de ki akarjuk fejezni minden gátlás nélkül, hogy mi is érezzük a mai idők súlyát. Bennünk is ég a ma és holnap nagy gondja! Ezt a tüzet, — bármilyen szerény — élesztgetni és világítóvá tenni nemcsak szabad, de mindnyájunk kötelessége.

Az érzés melege azonban nem lehet akkora feszítő erő, hogy a hideg ész szavát elnyomja. Ezért azt is meg kell kérdeznünk, hogy kell-e egyáltalában új feladatokról beszélni?

Ma már annyiszor hallottunk „új feladatokról” és új törekvésekről, hogy az új jelző elveszítette az újdonságnak kijáró vonzó hatását. Az eféle egyéni elgondolások mögött legtöbbször valamelyik vezér-jelöltnek felkínálkozását látjuk.

Az óvatos elővigyázatosságra ma tényleg szükség van, de nem szabad mindent félretolással elintézni, mert ha sokan keresik az új megoldásokat, akkor bizonyára vannak is új feladatok. A feladatok pedig még sohasem oldódtak meg elhallgatással. Aztán fel kell tételeznünk, hogy aki őszintén keresi a megoldásokat, az a mi ügyünknek dolgozó híve. Ezek pedig, sajnos, nincsenek olyan sokan, hogy bárkit is csupa óvatosságból félre-

tolhatnának. A katolikus sorsközösségnek legfőbb életető eszméi közé tartozik a testvéri összetartás és az alázatos szolgálatkészség. Közöttünk mindnyájunknak meg kell találni a maga helyét.

Irjunk tehát bátran mindarról, amit megoldásra váró új feladatnak látunk, mert azt egy testvéri közösség szerető megértése várja, de legyünk rá elkészülve, hogy ezen az úton nem vezérkedéshez jutunk, hanem csak szerény szolgálatot teszünk közös ügyünknek.

Arra is gondolhatunk, hogy egyházunkban nincsenek új feladatok, hisz a katolikus ígéret és igazságokat Krisztus örök időkre lerakta. És változatlan marad az a feladat, hogy a tanító egyház ezeket az igazságokat maradvék nélkül hirdesse a hívő egyház pedig kövesse. Sokan talán attól tartanak, hogy tulajdonkép csak a politikai és gazdasági világrend zajlik és kár az itt felvetődő új feladatokat egyházunk életébe átvinni.

Ebben a felfogásban igen sok igazság van. Így feltétlenül igaz, hogy a katolikus tanok lényegén változtatnunk nem lehet. Legfeljebb arról lehet szó hogy Krisztus igéiből kimerítsünk annyit, amennyit kimeríthetetlen mélysége csak megenged. Ezekre az elmélyülésekre pedig mindannyiszor nagy szükség van, amikor új szellemi áramlatok, gazdasági és politikai változások jönnek, hogy változatlan katolikus lelkiséggel élhessünk az új körülmények közt.

Nem kétséges, hogy a politikai és gazdasági élet irányítása nem az egyház feladata, és felesleges hullámvéréseit mesterségesen az egyház életébe irányítani. De mindenkor világosan kell látnunk, hogy ezek a hullámok a katolikus élet számára mit rejtegetnek. Minden mozgalomban lehetnek halálosan veszélyes és örvendetesen életető tényezők számunkra. A veszélyek elhárítása és a kedvező tényezők felkarolása az egyháznak mindenkor feladata, illetőleg kötelessége.

Nem volna azonban bölcs dolog éppen a mai mozgalomban megmerevedett tétlenséggel várnunk helyzetünk alakulását. Ezért szaporítjuk az általános bizonygatásokat, hanem inkább foglalkozunk azokkal a helyzetekkel, amelyek körül a tennivalókat látjuk.

Masszi Ferenc.

Gondok a családban

Nehéz Péccsett a leányok középfokú iskoláztatása

Évről-évre több szülő panaszkodik arról, hogy lányukat nem veszik fel középiskolába, mert betelt a létszám. Érthető, hogy a pécsi szülők igyekeznek leány-gyermekeiket középiskolába járatni, mert hisz bőségesen telik a leánykák életidejéből és sok előnyt jelent a jövő számára akár férjhez mennek, akár önálló pályára mennek. Azt is tudjuk, hogy az iskolákat fenntartók sok jóakarattal szokták a hiányokat pótolni, az igazgatók pedig valósággal végigszenvedik a beíratásokat, mert nem tudnak eleget tenni a kéréseknek. Ezért nem időszerű ezen a helyen erről többet mondani. Inkább arról írunk egy-két gondolatot, hogy nem érdemes egyes iskolákat, például a gimnáziumot, vagy felső kereskedelmi iskolát erőszakolni. Ma már túl vagyunk azon a koron, amikor társadalmi, vagy férjhezmenési előnyt, vagy megkülönböztetést jelentett az, hogy milyen középiskolát végzett valaki. Ma a középiskolák inkább abban különböznek egymástól, hogy más a végcéljuk.

A gimnáziumnak például az a célja, hogy egyetemre készítsen elő. Ezért tanít latint, több élő nyelvet, bőséges matematikát, stb. tárgyakat. Ezért tanítja a tárgyakat elvontan és inkább tudományos rendszer szerint, mint gyakorlatiasan. Tehát nincs értelme annak, hogy ezt az iskolát járja végig, aki nem akar egyetemre menni, hanem csak intelligens nő, illetőleg asszony akar lenni. Még kevésbé érdemes gimnáziumot végezni annak, aki nemcsak, hogy nem kíván egyetemre menni, hanem még nehezebbre is esik a gimnáziumi követelményeket elvégezni, vagy az aránylag magasabb költségeket fizetni.

A polgári iskola és leányliceum viszont sokkal jobban megadja mindazt, amire egy intelligens asszonynak szüksége van. Sokkal gyakorlatiasabban tanít, közelebb marad a hétköznapi élethez. A lánykát nem elviszi, hanem belesegíti a családi életbe. Már pedig sokkal nehezebb a férjhezment fiatal asszonykának a gimnáziumi filozófálgatásból az élet apró gondjai közé leszállni, mint egy gyakorlatiasan képzett nőnek a maga életfilozófiáját megteremtteni.

Még nagyobb az ellentét a keres-

kedelmi iskoláknál. Ma a négy évfolyamos kereskedelmi iskola arra készít elő, hogy jó kereskedelmi vezetők lehessenek az onnan kikerültek. Már pedig nem igen lesznek a kereskedelmiből kikerült lányokból cégvezetők, igazgatók és vezérek. Felesleges ecsetelnünk a nők gépiró, levelezés stb. sorsát. De könnyű belátni, hogy az ehhez szükséges ismereteket bármely középiskola elvégzése után könnyen meg lehet nyerni tanfolyamokon.

Itt volna már az ideje annak is, hogy a jobb családok gyermekei a kereskedő segédi képesítést szerezzék meg. Talán még fel is háborodnak olvasóim, ha a tanonc-iskolát merem ajánlani. Pedig ez ma már nemcsak gyakorlatiasan hasznos, hanem egész komoly műveltséget adó iskola. És azt hiszem, hogy az üzletekbe a nők mint szakképzett segédek igen jól megállják a helyüket. Tessek csak elképzelni, hogy ez az út milyen egészséges lehetőségeket nyújt a megélhetés és férjhezmenés szempontjából.

Szorít a javító-vizsga

A javító vizsgára készülés bizony nem kellemes gondja a szülőnek. Sok esetben felforgatja a család egész nyári tervét. De már önmagában sem kellemes látnunk, hogy gyermekünk nem állta meg kifogástalanul a maga helyét. Mégis gondoljunk arra, hogy ettől a kellemetlenségtől annál nehezebben szabadulunk meg, minél nagyobb családi tragédiát csinálunk belőle. Ne kinozzuk miatta önmagunkat és az egész családot, hanem intézzük el a dolog természete szerint okosan. Lehet, hogy gyermekünk maga sem tehet a bukásért, mert gyengék a képességei, vagy saját hibáján kívül nincs meg az alapja annak a tárgynak amiből megbukott.

Ilyenkor legokosabb taníttatni a gyermeket olyan valakivel, aki tudja a gyerek gyengeségeit erősíteni és a hiányokat pótolni. Ebben az esetben jól válasszuk meg gyermekünk segítőjét, mert biz kevesen értenek az ilyen tanításhoz.

Van olyan gyermek is, akinek megvolnának az értelmi képességei, de gyenge az akarata, a figyelme a kitarító munkához. Ilyenkor a szülők is

munkába foghatják a gyermeket. Fontos, hogy mi magunk is kitartók legyünk. Hárítsunk el minden olyan külső körülményt, amelyik elvonná a tanuló figyelmét és nehezítené az akarati erőfeszítést. A napi tanulási idő alatt legyünk gyerekünk mellett és figyelmeztetgessük a munkájára, hogy utána mi is és a tanuló is szabadon pihenhessen, nyaralhasson. Ezt a módszert általában az anyák tudják legjobban megvalósítani.

Ha ellenben a bukás oka egyszerű haszontalan lustaság, vagy komiszkodás, akkor az apa erélyes közbelépése szokott segíteni. Nem kell irányítani az ilyen gyermeket, hanem meg kell követelni, hogy maga csinálja meg a napi rendjét. Nincs más feladata a szülőnek, mint elnézés nélkül naponta reggel számonkérni a gyermektől, hogy miképp tervezi a napját, este pedig meg kell győződni arról, hogy megtörtént-e. A kibúvás okát, füllentgetéseket és más halasztgatásokat ne tűrjük és ne sajnáljuk ilyenkor a figyelmeztető büntetést se.

A jól végzett javítóra készülés meghozza a gyümölcsöt.

A szélhámos idegen bandita

— a napilapok híradása szerint, — óriási összegeket költött el a pesti éjjeli mulatóhelyeken, ahol mindenki hódolt neki és bekerült előkelő körökbe is, míg végre leleplezték. Az éjjeli élet császáranak nevezték azt, akiről hamar kiderült, hogy csaló, szélhámos és bámulva vették körül azok, akiknek mindenki tetszik, aki idegen és szórja a pénzt. Furcsa és szomorú, hogy az éjjeli élet császárai és királynői ilyen emberek, de az éjszaka hősei nem ők! Semmiesetre sem! Az éjszaka hőseit nem a mulatókban kell keresnünk, hanem megtaláljuk abban a szegény asszonyban, aki éjjel foltozza gyermekei ruháját, abban a betegápoló nővérben, aki nesztelenül jár betegei között és törli le arcukról a lázverítéket. Az éjszaka hőse az a pap, aki álmából felriasztva hóban, esőben siet a haldoklóhoz, és az az édesapa, aki kistfia iskoláskönyveit éjjeli munkára is örömmel vállalkozik. Az éjjeli mulatók kétes pazarlói előtt sokszor földig hajolnak az emberek, de nem veszik észre az éjszaka igazi hőseit. Szerencse, hogy Isten más szemmel néz, mint a világ.

A családi bér

(Dr. Tegzes László parlamenti beszédéből)

A családi bérkérdés összefügg a magyar fizetési rendszerek kérdésével, amelyben a — hogy úgy mondjam — rossz példát a mai magyar köztisztviselői fizetési rendszer állítja a szemünk elé. *A mai fizetési rendszerek a legtöbb vonalon a gyermekszaporaság lehetőségével pontosan ellentétes irányokat képviselnek.* A mai fizetési rendszer olyan kezdő fizetést állapít meg, amely mellett éppen a gyermekszaporaság szempontjából legerősebb egyedek képtelenek elhatározni magukat arra, hogy eleget tegyenek morális és nemzeti kötelezettségeiknek, Ez a fizetési rendszer éppen a fiatal házasulandók előtt mint akadály áll akkor, amikor a későbbi években a fizetés nemcsak az idő megrövidítésében, hanem mennyiségében is progresszíve növekszik és körülbelül akkor éri el csúcspontját, amikor az illetőnek az anyagi lehetőségek szempontjából talán a legkevésbé van rá szüksége. *Ezt nem lehet kiegyenlíteni azzal, hogy a papák, a jólelkű nagybácsik és rokonok kegyesen támogatják a fiatal házasokat.* Erkölcsei szempontból az volna a kívánatos, hogy azok a fiatal párok, akik eleget akarnak tenni kötelezettségeiknek, saját erejükkel, saját erkölcsi presztizsük kibővítése nélkül tudjanak feladataiknak eleget tenni. A másik oldalon az egész köztisztviselői fizetési rendszernek olyan módon való átalakítását sürgetjük és kívánjuk, hogy *magasabb kezdőfizetéssel, magasabb családbérléppel és a későbbi években talán kicsit enyhébben növekvő számokkal* adjon lehetőséget ez a fizetési rendszer éppen a magyar családok szaporaságának előmozdítására és védelmére.

Ijjas Antal, egy fiatal fró a Nemzeti Újságban egész rezignáltan ír le egy érettségi találkozót, amelyen 33 éves emberek jöttek össze, szám szerint harmincan és ebből a harminc 33 éves emberből összesen heten voltak házasok és ezekből a házasságokból hét gyermek származott. Amikor ennek okát kutatták, kiderült, hogy ez a tisztos, intelligens társaság java részében 180—200—240 pengővel küszködik 33 éves korában, 240 pengővel *nem lehet felnevelni azt a négy gyermeket családonként, ami a magyarság túlsúlyát biztosítani fogja a Dunavölgyében.*

De ennek a fizetési rendszernek

nemcsak ebben a tekintetben, hanem egy másik, szociális vonatkozásban is igen nagy a veszedelem és ez a rossz kiválasztódás veszedelem. Mi, akik családvédelmet és szociálpolitikát hirdetünk, magunk látjuk a legnagyobb aggállyal, hogy bizonyos állások betöltésénél, ahol kizárólag a képességeket, az adottságokat, a vezetői rátermettséget kellene figyelembe venni, kénytelenek szociális és családvédelmi szempontokat figyelembe venni és nem a rátermettség és felelősségvállalás, hanem a családvédelmi szempontok döntenek. Ezzel tehát utat nyitnak egy olyan kiválasztódásnak, amely talán családvédelmi szempontból némiképpen ellensúlyozni tudja a mai lehetetlen állapotot, de a társadalom egész berendezkedése szempontjából nem kedvező, hanem aggályos.

A másik nagyfontosságú teendő, amelyet most egészen röviden meg szeretnék említeni, a házassági kölcsönök mielőbbi bevezetése. Nem térhetünk ki az elől és nem tagadhatjuk azt, hogy ennek külföldön óriási optimizmust keltő morális hatása volt és hogy a gyermekszaporaság tekintetében micsoda eredményeket vont maga után. Rá kell mutatnom itt is a szociális vonatkozásokra, mert tapasztalhatjuk, hogy éppen azok a szegényebb rétegek, akik aránylag korán házasodnak, ott érnek az anyagi elszegényedés lejtőjére, hogy nem tudják kölcsönök és sok hosszú részletfizetési kedvezmény nélkül megrakni azt a családi fészket, amelyben nekik zavartalan életet kellene élniök. Világos, hogy ezeknek a feladatoknak a megoldásánál, amelyek közül csak kettőt vázoltam részletesen, *ennek a gondolatnak végig kell vonulnia nemcsak az adóztatásnál, amely csak egy része a kérdésnek, hanem a tandíjpolitikától kezdve egészen a közlekedéspolitikáig az élet minden vonalán.* Nagyon jól tudjuk, hogy ezeknek a feladatoknak teljesítéséhez ez a javaslat nem adhat elegendő anyagi fedezetet. Ezért sürgetjük itt is és sürgeti velünk együtt a közvélemény is mielőbb annak a népszaporodási és családvédelmi alapnak a Ház elé hozását, amely az örökösödési illetékek, illetőleg az örökösödési törvénynek bizonyos megváltoztatásával lehetőséget fog anyagilag nyújtani

arra, hogy azok a családok, amelyek vállalják ezt a nemzeti feladatot, szemben azokkal, akik akár akarva, akár nem akarva, nem vállalják a gyermeknevelés feladatait, eleget tudjanak tenni kötelezettségeiknek.

Az utolsó általános szempont, amelyet azok felé szeretnék elmondani, akik ezt a javaslatot talán a kelleténél kevesebbre becsülik és mondjuk, bizonyos túlzásokat sürgetnek, az, hogy egy olyan országban, ahol, mint hallottuk, 10.000-nél többet nem tesz ki az úgynevezett felső tízezer száma, szociálpolitikát *csak osztással eredményesen szolgálni nem lehet.* A magyar szociálpolitikának egy ilyen, a vagyonosodás szempontjából tekintve, mondjuk, gyenge országban nem az osztás, hanem a szorzás az egyetlen lehetősége; nemcsak a javaknak az elosztása, — bár ezt erkölcsi szempontból nagyon erősen forszírozzuk és első teendőnek tartjuk — hanem igenis a *nemzeti vagyonosodás fokozása.* Aki tehát nagyon jól akar szociálpolitikálni, — és azt hiszem, itt a Házban mindnyájan akarunk — annak talán több figyelmet kell a javaknak erre a gazdasági úton való fokozására fordítania, mint a meglévő — igaz, hogy rosszul osztott, de lényegében kevés — jövedelemnek és javaknak elosztására.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

Öt perc

Csak öt perc! — mi az? — szoktad mondani.

Ide figyelj.

Öt perc alatt dől el sokszor a háború és béke. Öt perc alatt nyírik meg sokszor a futballmérkőzést. Öt perc alatt lesznek néha a játszótársak ellenségekké. Öt perc alatt összedőlhet egy ház. Öt perc alatt a gonosz becsületes lehet.

Folytassam?

Öt perc alatt a lelked szép ruháját ronggyá tépheted. Úgy-e, vizsgálol és nem teszed meg?

Ki a legboldogabb?

IX. Károly francia király egyszer így szólt a nagy olasz költőhöz, Tassozhoz.

— Mit gondolsz, ki a legboldogabb?

— Isten — felelt Taso.

— Igen, de az emberek közül?

— Aki leghasonlóbb az Istenhez.

— No jó, de mi által leszünk hasonlóak az Istenhez? Erővel, uralkodással?

— Nem felelt a költő —, hanem az erények gyakorlása által. Te is megteszed ezt?

Férfias vallásosság

Írta: Dús József

Az apai tekintélynek megtestesülése az igazi, nemes és szép, erőt sugárzó és vonzó férfias vallásosságnak természetes folyománya. De fordítva is áll a tétel. A férfias vallásosság is csak megfelelő, a férfi természetnek megfelelő, férfias formák között tud igazán kiteljesedni. *A férfi természetének alaptulajdonsága a vezetés, kormányzás igénylése.* Erre a legigazibb tér hol kínálkoznék minden férfi számára jobban, mint a családban? Azonban ezt a vezető és kormányzó készséget az evangéliumi szellemnek kell áthatnia. Főképpen az alázatosság szellemének, mely az Úr Jézus fogalmazása szerint így hangzik: „Aki első akar lenni köztetek, legyen a ti szolgátok.” (Máté 20. 26.) Vagyis a használni, segíteni, üdvözíteni akarás lelke vezesse.

Az elmondottak megvalósításának szükségessége csak akkor válik meggyőződéssé, ha meggondoljuk és átérezzük, hogy a házasságnak, intézményének is, miként minden keresztény szellemű intézménynek célja a kiegyensúlyozott és lehetséges *világi szép és jó, tehát boldog élet munkálása mellett az örök, túlvilági élet elnyerésére való nevelés és ehhez való egymást segítés.*

Érdekes megfigyelni, ha ma megkérdezi az ember a jegyeseket, miért kötnek házasságot, mind azt feleli, hogy boldog akar lenni, otthont akar, ahol kipihenheti az élet fáradaimait, egy csendes fészket, ahol felüdülni stb. Hisz, igen, kétségtelen, hogy a családi tűzhely nagyon sok olyan tiszta, zavartalan édes boldogságot rejteget és hoz mosolygó, kedves ajándékozó jósággal, amit a világ minden raffinált élvezetének summája sem adhat, mégis a házasságnak nem ez a célja és rendeltetése. Sokkal nagyobb, sokkal fenntartósebb célú intézmény, amely egy életre szóló súlyos feladat, kötelesség és nagy felelősség vállalás. Mind ennek vállalásához pedig bátorság, szinte hősies elhatározás, küzdő készség, idealizmus, fegyelmeztség, áldozatkészség, türelem, nagy gondosság és főképpen kifogyhatatlan szeretet kell. Szeretet! Istenem, milyen kevesen ismerik a szeretet mibenlétét! Legtöbben azt hiszik, hogy a szeretet kizárólagosan csak érzés. *Nem, a szeretet erény, tehát akaratú működés eredménye.* Az érzelmeimnek nem vagyok feltétlen ura, de az akaratomnak igen is lehetek ura. A szeretet krisztusi parancs. Már pedig olyat senki sem parancsolhat, ami tisztán érzelmi működés eredménye. Az érzélem segítő, lendítő tényező, de a motor az akarat. *Aki tisztán az érzélemre épít, az*

futó homokra épít, de aki az erős akaratra épít, az sziklára épít.

Csakis az a lelkiület méltó az emberhez. Csakis ilyen lelkiülettel szabad a szent házasság révénnevezni. Csak azok, akik ilyen hősies szívet visznek az oltár elé, adják a legnagyobbat és legtöbbet Istennek, teljes önmagukat, egész életüket, sőt Isten ajándékozó jóságából több, drága lelkükből lelkezett, új, friss életet áldoznak a Teremtőnek. Önmagukat mintegy megsokszorozva adják Istennek.

A házasi élet is nagy és szent élethivatás és azért csak nagy, bátor, erős lelkeknek való. Legyünk tisztában azzal, hogy a nyárspolgáriasi „gemütlich” felelőtlenség nép- és nemzetsorvasztó korszaka visszahozhatatlanul lejárt. Az álmos csámcsogás és az ábrándos holdsugárzopogátás épp úgy ellentmond az örök vitálitású keresztény lelkiségnek, mint hebehurgya könnyelműség és felelőtlenség.

Az igazi keresztény lelkiülettel, felelősség és kötelesség vállalással kötött házasság, továbbá az elmondottak szerint formába öntött családi élet nemcsak melegágya lesz az átélt katolikus szellemnek, hanem lélek és eszmesugárzó góc is, mely kifelé is hat és vonz. Önmagában is bár néma, de meggyőző és hatásos propaganda.

Ez az elgondolás természetesen nem válik magától életté és valósággá. Ezt csak egy jól és tervszerűen kidolgozott társadalmi mozgalom keretében lehet megvalósítani. Semmi esetre sem szabad valami egyesület korlátjai közé szorítani. Sokkal eredményesebb lehet az Actio Catholica működésével megvalósítani.

A mozgalmat egy szervezetnek kell megelőznie, mely a katolikus családi élet lényegét és formáit körvonalazza. *Hálásan fogadnánk minden olyan ösi, részben elfelejtett, részben még itt-ott élő családi szokás, hagyomány, szertartás közlését és ismertetését, melyek célunkat szolgálják.*

Nekünk szent a hitünk, hogy a családot csak a katolikus családi eszmény valósággá tétele mentheti meg a széthullástól. Ezt a meggyőződésünket nemcsak hitükből, hanem az életből és a történelemből nyert tapasztalatokból is merítettük. Miért ne vonnók le ennek a tapasztalásnak maradéktalan következtetését? Ismerjük azokat a módokat, melyekkel korunknak ezt a már-már elkallódott eszményét életre kelthetjük. Miért ne alkalmazzuk ezeket?

Kedves Testvérem!

A házasság gondja gyötör? Akkor segítségére sietek néhány, az életből merített jó tanáccsal, hogy házasi életed beteg ne legyen.

A házasság szentségét Isten alapította a paradicsomban, amikor Ádámnak csak egy Évát és Évának csak egy Ádámot adott. Ezen élet-szövetség a sűrű kötelező.

Óvatos légy, mint a cserkésző vadász. A csillogó külső megejtí az ostobát, mert az gyakran értéktelen belsőt takar. A kábító külső gyakran a kijózanító belsőnek villámhárítója. A vakító külső folytán a legény lép-re megý, hogy azután előre ihassa-

nak a medve bőrére. A medve — a lépre csalt legény.

Jövö életpárodát ne keresd a tánc-teremben vagy üdülohelyen, mert könnyen viheted haza az ördög mátkáját, aki pokoli élethez szoktat. Az Isten házában és a családi otthonban válaszd meg párodát, aki sohasem mulaszt kötelező szentmisét és gyakran járul a szentségekhez. E két helyen valódi jellemét ismerheted meg. Jellem után itéld meg az embert, a szép jellem az igazi érték.

Gazdagság ne irányítson választásodnál, mert nagyon még sohasem volt képes lelket boldogítani. A va-

gyon ingatag alap, amely ha elcsúszik, a képzelt boldogságot elégedetlenség, vizsaly és szenvedés váltja föl. Szegény leánytól meg ne ijedj, mert ha két, Istent szerető szegénység kerül össze, abból gyakran nagy lelki gazdagság támad, amely minden bajt Isten akaratában való megnyugvással fogad.

Más vallású nőt ne válassz meg élettársadnak, mert nem lesz meg a lelki egység, amely nélkül nem lehet boldogság. Nemcsak egy testnek, hanem egy léleknek is kell lenni. Furcsa olyan egyesülés, mely a két házasi felet lélekben egész életen át szétválasztott állapotban tartja. A fontosabb a lelki összeforradás. És más

A belvárosi templom felszentelése. A kibővített és újjáalakított belvárosi templomot szeptember 8-án szenteli fel Virág Ferenc megyéspüspök. Addig a munkálatokból sikerül

annyit elvégezni, hogy a templomot használatba lehet venni. Egyébként a templom képét itt közöljük. A tervek szerint ilyen lesz a munkálatok teljes befejezése után.

vallású nő hogyan fogja gyermekeidet nevelni katolikus szellemben? Rettenetes felelősség terhel Isten előtt gyermekeidnek tudatlan lelkéért.

Isten kijelentése szerint az asszony férjének segítőtársa és nem díszmardara. A férj a házon kívül, az asszony a házon belül dolgozzék. Az a nő, ki a külvilággal forrt össze, nem való feleségnek. Az ilyen nő nem vágyik a nő legszebb kitüntetésére, az édesanyai rangra. Ahol üres a lélek, ott üres a ház is.

Választásnál csak a mélyen vallásos és háziasan nevelt leányon akadjon meg szemed. Feleséged legyen művelt háziasszony és vallásos anya. A virágot finom illata teszi kedvessé, a nőnek mély vallásossága ad megbecsülhetetlen értéket, amellyel magához bilincseli férjét. Az ilyen nőben megbízhatol, de a hűség csak akkor marad meg köztetek, házasefelek közt, ha annak megtartására állandóan kéri Isten kegyelmét. Ha egyszer összekerültél pároddal, akkor mindkettőtöknek le kell mondani a külvilág csalfa örömeiről és csak a családi életben éljetek egymásért, mert házasefeleknek tiszta boldogság csak a családi életben belül virít.

Végül jegyezd meg magadnak, hogy a családi élet hasonlít Krisztus egyházához. Krisztust helyettesíti az apa, ki vezető, a Kat. Egyház

szerepét játsza az édesanya, aki a családot gondozza, a hívek — a gyermekek.

W. F.

A Szent István-heti ünnepség programja

Félarú utazási kedvezmény Budapestre

Az idei Szent István-heti ünnepségek sorrendjét már megállapították a városházán. A legfőbb esemény a Szent Jobb-körmenet lesz, mely az egyházi ünnepségeknek is legfényesebb pontja.

Augusztus 19—27-ig

a királyi és udvari Várplébánia-templomban minden este hat óraker szentbeszéd és ájtatosság lesz és ez idő alatt a Szent Jobb a hívők tiszteletére kitéve marad. Az augusztus 20-i Szent Jobb-körmenetet az Akció Katolika készíti elő az egyházi és világi hatóságokkal egyetértésben. A körmenetben résztvevő csoportok falragaszokon közlendő helyeken Szent István napján reggel félnyolc óráig gyülekeznek. A körmenet félkilenckor indul a Vár-

plébánia-templomból Serédi Jusztinián hercegprímás vezetésével. A koronázó főtemplomban a hercegprímás ünnepi nagymiséjét pontifikál, az ünnepi szentbeszédet Meszlényi Zoltán címzetes püspök tartja. Este félhét óraker a gellérthegyi sziklatemplomnál Pusztasándor mond szentbeszédet.

Az esti tűzijátékot Szent István-napján nemcsak a Citadellánál rendezik, hanem a budai Dunapart hosszában is.

Szendy Károly polgármester a tűzijáték kezdete előtt hangszórón keresztül üdvözlö az összesereglett közönséget. A beszéd után este félkilenckor, tehát a szokott időpontnál korábban kezdődik a tűzijáték, melynek beköszöntője a nemzeti színű csillaghullás. Változatok a nemzeti színekben, aranyeső, aranyzáró, légi támadás, a Citadella kigyulladás. Gyémántzuhatag a Lánchíd közötti budai Dunaparton. Nagy bombafinálé. A pesti alsó Dunaparton ülőhelyeket rendeznek be, hogy a közönség kényelmesebben élvezhesse a tűzijátékokat. Az elkerített ülőhelyekre csekély belépődíj mellett engedik be a közönséget. Amennyiben a körülmények megengedik, úgy sétahajókat is indítanak a tűzijáték tartama alatt.

A tízéves fennállását ünneplő Gyöngyösbokréta augusztus 14-én kezdi előadásait a Városi Színházban és az előadássorozat augusztus 23-ig tart.

A MAV a szokásos félarú menetdíjkedvezményt biztosította. a budapesti Szent István-heti ünnepségek látogatói számára. A belvárosi utasok közül azok, akik Budapesttől 100 kilométernél nagyobb távolságra eső állomásról utaznak fel, már augusztus 17-én, a száz kilométernél rövidebb távolságról felutazók augusztus 19-én 0 órától vehetik igénybe a menetdíjkedvezményt. A visszautazás augusztus 23-ig, illetve 22-éig történhet.

HIREK

— Galamb a pápai kihallgatáson. Április 3-án a Szentatya 800 új házaspárt fogadott. Valamelyik ablaknyíláson, illetve szellőztetőn berepült egy galamb a terembe, éppen abban a pillanatban, amikor a pápát várták, s a tömegtől megijedve meghúzódott az egyik cirádán. A pápa megjelenésekor felzúgó tapsra és éljenzésre a galamb újra felrepült, majd a tömeg lecsendesedésekor letelepedett a pápai trón baldachinjára és

ott maradt egész idő alatt, míg a pápa beszélt. Az epizód sokaknak a háborús időkben száműzött békegalambot juttatta eszébe és meghatotta az érzékenyebb lelkeket.

A francia nők dicsérete. Verdier párisi bíborosérsek nemrég építette fel a századik templomot, amelyet Notre-Dame de Cinema névre keresztelt el. A századik új templom méltón sorakozik azon katedrálisok és templomok mellé, amelyeket a fáradhatatlan főpap sok más katolikus intézmény mellett francia földön épített. Maga a tény is oly szédítő, hogy az ember szinte kételkedik ebben a heroikus munkában, különösen akkor, ha tudja azt, hogy Franciaországban az egyház nem élvez semmiféle állami támogatást, hanem mindent önjerejéből kénytelen létesíteni vagy fenntartani. Még hihetlenebbnek tűnik az a tény, hogy Verdier mind ezt nemcsak a példásan fegyelmezett férfilegák, hanem főleg a francia, elsősorban pedig a párisi nők segítségével valósította meg Őszintén szólva, selejtes zsurnálismeretekből ítélve, a mi fogalmaink a párisi nőkről nem éppen a leghízelgőbbek, és imemost arról hallunk, hogy ők voltak azok, akik apró frankjaikkal az egy-nilliárd frankot előteremtették és már a századik templomot is felépítették. A francia leiek gyönyörű megnyilatkozása és a szemétkben turkáló, a francia lelkiség dekadenciájáról méltó bulvársajtónk penetráns illatú filozófiájának eleven cáfolata.

Könyvek

Világiak Krisztus Országáért

Püspöki Szózatok.

Budapest, 1940. Actio Catholica Országos Elnökségének kiadása.

A világtörténelem e sorsdöntő korszakában, a kereszténység egyik legsúlyosabb megpróbáltatása idején négy magyar püspök szózatokkal fordult a világi katolikusokhoz és rajtuk keresztül az egész ország közvéleményéhez. Ráműtattak a mostani apokaliptikus kavargások mögött hullámzó áramlatokra, amelyek mind erősebben támadják az isteni kinyilatkoztatást, az erkölcsi törvényeket, a társadalmi szolidaritás alapjait, úgyhogy „az ember valóságát a világ végének jeges előszelét érzi maga körül sühogni”. De éppen az isteni kinyilatkoztatás erejének tudatában mutatja meg a négy apostoli utód az utakat, amelyek a világválságból kivezethetnek.

Glattfelder Gyula csanádi püspök a közös hit és közös munka közti elszakíthatatlan összefüggéséről beszél.

Madarász István kassai püspök rámutat magából a kinyilatkoztatásból, hogy Isten követeli mindenkitől, kivétel nélkül a közös hitért való munkát.

Czapik Gyula veszprémi püspök megvilágítja a világi apostolok munkaterületeit, amelyeken mindenki dolgozhat Krisztus országáért.

Dudás Miklós hajdudorogi püspök mintegy új kereszties háborút lát, amelynek el kell jönni a lélek örök jogaiért.

A négy püspök szózata fájdalmasan időszerű, lelkiismeret ébresztő és sugárzó-útmutató ebben a sötétben és zürzavarban. A füzet ára 50 fillér. (Póstabélyegben is beküldhető.) Megrendelhető az Actio Catholica Országos Elnökségénél Budapest IV., Ferenciek tere 7. sz.

MISENAPTÁR

1940. augusztus.

4. Püünkösd utáni 12. vasárnap.

Mise saját — Gl — 2. könyv Sz. Do-monkosról — Cr pref sz. Hároms.

11. Püünkösd utáni 13. vasárnap.

Mise saját — Gl — 2. könyv. Sz. Tibor és társairól. 3. „A cunctis” — Cr — pref sz. Hároms.

15. Nagyboldogasszony. Mise saját

— Gl — Cr — pref Sz. Máriáról.

18. Püünkösd utáni 14. vasárnap.

Mise saját — Gl — 2. könyv. Nagyboldogasszonyról. 3. Sz. Agapitusról — Cr. — pref sz. Hároms.

20. Szent István Király. Mise saját

(magyar részben) — Gl — 2. könyv. (de csak a nem hivatalos misékben) Sz. Bernátról — Cr — pref Sz. Máriáról.

25. Püünkösd utáni 15. vasárnap.

Mise saját — Gl — 2. könyv. Sz. Lajosról 3. Sz. István királyról. — Cr — pref sz. Hároms.

Egyházközségi hírek

Székesegyház

Aug. 2. Első péntek. Délután hat óra-
kor szívórségi ájtatosság. — Aug. 5. Havi Boldogasszony ünnepe. Reggel hat óra-
kor körmenet indul a Havi-hegyre. —
Aug. 10. Szent Lőrincz vértanú ünnepe. Kilenc óra-
kor ünnepélyes szentmise. — Aug. 14. Nagyboldogasszony vigíliája. Szigorú böjt. — Aug. 20. Szent István király ünnepe. Kilenc órai püspöki szentmise után Te Deum a megszállás alól való felszabadulás emlékére, utána szentbeszéd. — Aug. 24. Szent Bertalan apostol ünnepe. Kilenc óra-
kor ünnepélyes szentmise.

Belváros.

Aug. 12-én fél kilenckor szentmise a temetőben. — Aug. 17-én nyolc óra-
kor Kis Szent Teréz szentmiséje.

A belvárosi plébánia gyalogos máriagyüdi zarándoklata aug. 31-
én, szombaton reggel a hat órai szentmise után indul az őr-
almások templomából és másnap, va-
sárnap este nyolc óra körül ér-
kezik haza.

Budai külváros.

Augusztus 2-án, pénteken, 7 óra-
kor Jézus szt. Szívének miséje, 3-án, szom-
baton, 6 óra-
kor újhold szt. mise a havi kápolnában, 5-én, hétfőn, a havi kápl-
na búcsúja. Előtte vasárnap este 6 óra-
kor litánia. Hétfőn reggel 5 óra-
kor csendes szt. mise. A körmenet a székesegyház-
ból 6 óra-
kor indul. Fél 7 óra-
kor szt. mise és szt. beszéd. 10 óra-
kor szt. mise. Délután 3 és 6 óra-
kor litánia. — 25-én, vasárnap, Szt. Bertalan kápolná-
jához megy a körmenet reggel 7 óra-
kor, ott 10 óra-
kor szt. beszéd és szt. mise. — 28-án, szt. Agoston ünnepe, fél 8 óra-
kor enekes szt. mise. — Szeptember 1-én, va-
sárnap, a plébánia templom búcsúja.

Szigeti külváros

Augusztus 2-án, Porcinkulai búcsú, elsöpé-
nteki ájtatosság, 10 óra-
kor szent-
beszéd, utána ünnepélyes szentmise. Előtte csütörtökön délután gyóntatás. — 5-én, hétfőn a Havi kápolna búcsúja. — 11-én, egésznapos szentmiseműködés templomunkban, ugyanezen a napon Szent Donátus kápolna búcsúja. 10 óra-
kor ünnepélyes szentmise szentbeszéddel. — 14-én, Nagyasszony előtti napon szigorú vigíliai böjt. — 15-én, Nagyboldogasszony ünnepe ünnepi sorrend, a szent-
beszéd a 8 óras szentmise közben lesz. — 20-án, Szent István király ünnepe ünnepi sorrend, a szentbeszéd a 8 óras szentmise közben lesz.

Szerkesztői üzenetek

V. V. Bakonya. Amikor cikke meg-
érkezett, az augusztusi szám már ké-
szben volt. Így — sajnos — nem kö-
zölhettük.

Főszerkesztő: Hantos Béla.

Felelős szerkesztő: Gergye Győző dr.

Szerkesztőség: Pécs, Inczedy Dénes-
utca 2/2. Telefon: 10—13.

A kiadóhivatal vezetője:

Varga Nándor. — Pécs, Deák-
utca 8.

Az előfizetés beküldhető a Pécs-
egyházmegei Takarékpénztár RT.
17.598. számú csekklapján.

Előfizetési ár: helyben 2 P,
vidékre 2.40 P.

Felelős kiadó: Tiborc Benedek.

Előfizetést és megrendelést felvez
a Szent Imre könyvesbolt: Pécs, Jó-
kai-tér 6. Telefon 22—62.

ARA 20 FILLÉR.

„Dunántúl” Pécsi Egyetemi Könyvkiadó
és Nyomda R.-T. Pécs, Perczel-u. 2. sz.
Nyomdáért felelős:
Wessely Károly igazgató.

KATOLIKUS

TUDÓSÍTÓ

A PÉCSEGYHÁZMEGYEI KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

Megjelenik minden hó elsején. ♦♦ Előfizetési ára helyben 2.— pengő.

Az ifjúság nevelése és önnevelése

Tanév-eleji gondolatok — egész évre

Szeptember... Veni Sancte...

Szülők és ifjúság a rájuk váró feladatokra gondolnak. A szülők leginkább arra, hogy súlyos költségeik a gyermekeik számára jól kamatozzanak, imáik is óértük vannak. Az ifjúság gondolatai a kedvelt és nem-kedvelt tantárgyak, tanárok, társak és talán a különféle tanulási meg szabályzati — mondjuk így — könnyítések körül járnak; de persze vannak ígérek, sőt komoly elhatározások és imák is.

Szülők és ifjúság előtt főképp a *tanulmányi* kötelesség és eredmény lebeg; kevésbé a legalább ily fontosságú *nevelési* és *önnevelési* kötelesség és eredmény. A szülők nagyrésze a nevelésben is mindent az iskolától vár, pedig arra ott, már a tananyag és elfoglaltság folyton növekvő nagysága miatt is, nincs kellő lehetőség, mit épp a tanárok fájlnak. Igaz viszont, hogy az ifjúságnak, (főként a középiskolás fiuknak) délután is sok elfoglaltsága miatt — egyéb okról nem szólva — a szülőknek és helyetteseinek sincs elég nevelési alkalmuk. Így még nagyobb feladat hárul az ifjúság *önnevelésére*. De ennek is megvannak a természetes — értelmi és akarat — nehézségei.

Ennek dacára, vagy épp ezért mindent el kell követni a nevelés és önnevelés ma *mindennél fontosabb* érdekében. Foglalkozzunk tehát kissé a problémával.

A *nevelés célja a helyes erkölcsi jellemalakítás*. Világi, természetes értelemben erkölcs: a célhoz és törvényekhez igazodó állandó magatartás. A vallás-erkölcs ezt is, de magasabbat és többet is tartalmaz: az embernek a saját és a közösség, társadalom természetes és természetfölötti céljához, a legfőbb törvényhozó természeti és természetfölötti törvényeihez igazodó értelmes és szabadakaratú állandó magatartása. Az ily ember becsületes, erkölcsös, jellemes.

A *természetes jellem* 4 fővonása: 1. a helyes *lelki ismeret*, 2. az erős *akarat*, 3. az egyén és közösség iránti *jó sziv*, 4. a mindenkori *fegyelmezett, jó modorú élet*. Ezekon kívül a *keresztény jellem* vonásai még: 1. az *élő hit*, 2. az erős *remény*, 3. az *Isten* iránti, 4. a *felebarát* (egyén és közösség, társadalom) iránti *szeretet*. Ne feled-

jük: a *kétféle* szeretet csak egy és főparancs, a felebarát-szeretet pedig nemcsak az egyénnek *egyén* iránti, hanem az egyénnek a *közösség, társadalom* (a kisebb közösségeken kívül főképp a nemzet, Haza és Egyház) iránti köteles tevékeny szeretetét is jelenti.

A *nevelés eszközei*: 1. a szoktatás (gyakoroltatás és gyakorlás), 2. az oktatás (beláttatás, ennek megérlelése), 3. az ösztönzés (kedélyre, érzelmre hatás, tanács, bűzdítás, intés, parancs, jutalom-büntetés, példa és főként a kegyelemeszközök).

Az *ifjúság részéről* a fenti jellemvonások megszerzéséhez *szükséges*: a *nyílt és rejtett* (nem ellenőrzött) 1. mindenkor azonnali, készséges *engedelmesség* (az el nem is hangzott, csak sejtett óhajt, utasítást, parancsot megelőző teljesítés is), 2. *önfegyelmezés* (modorban, étkezésben, beszédben, pihenésben, szórakozásban, a fáradalmak, fájdalom — nem a gyógyítást igénylő betegség, — kényelmi, élvezeti, szórakozási hiányok külső, sőt belső panasz nélküli viselésében, sőt önként vállálásában), 3. *nemes versengés* (fizikai és szellemi munkában, kötelességen felüli vállálásban, főképp ha azzal másoknak — szülők, testvérek, jötevők, társak, gyengébbek, viszonzásra képtelenek, közösség, társadalom — segítségére lehetünk).

Mindezek hasznosságát és szükségességét az ifjúság az alsóbb osztályokban *nehezen képes* megérteni („értelmünk elhomályosodott”), a felsőbb osztályokban — a fizikai — lelki krízis, a „kamaszkodás”, a másneműek iránt kezdődő érdeklődés, a vélt „felnööttség”, „érés”, sőt „érettség” idején — *nehezen akarja* megérteni („akaratom rosszra hajlóvá lett”). Pedig a hármasság gyakorlat nélkül nem termettek nemzeti, világtörténelmi és vallási jellem nagyságok. A gyakorlást megkönnyítik a különféle, nemzeti és vallási motívumok és példák („ha ő igen: én miért ne!”) s elsősorban a kegyelemeszközök kellő használata.

A fentiek *következetes* gyakoroltatása s önként, készséges, sőt jókedvű gyakorlása által növekedni fog az ily irányú értelmi és akaratú képesség. Ezzel arányban fokozatosan juthat az ifjú a nevelő vezető uralma alól a saját

önuralmának vezetése alá. S ez a cél. Igy lesz egész jellem, szociális ember.

A jelen világnak katasztrófális vergődését végső okon az ily emberekben való szegénység idézte elő.

Ha a szülők és nevelők az ifjúságot, az ifjúság pedig a saját jövőjét, vagy legalább is a következő nemzedéket — akik majd a nemzetet, Hazát és Egyházat alkotják —

hasznó bajoktól megóvni akarják s már most akarnak tenni ezek jobb jövőjéért, akkor fizikai és szellemi teljes erejükkel törekedniük kell, hogy minél nagyobb számban nevelődjenek az eszményi jellemek. Szülőknek, nevelőknek és ifjúságnak egyaránt ajánljuk Tóth Tihamér és F. W. Foerster könyveit.

Perr Viktor.

Hanuy Ferenc dr. püspöki helynök magas pápai kitüntetése

Az egyházmegye közszeretben és köztisztelőben álló általános püspöki helynöke, Hanuy Ferenc dr. pápai praelatus, egyetemi tanár, székesegyházi kormányzó augusztus 11-én mondotta aranymiséjét a budapesti belvárosi templomban. Ötven éves papi működése alatt a legragyogóbb pályát futotta be, nagy nevet szerzett magának a tudományos világban, gyönyörű egyházi kitüntetésekben részesült. Nemcsak Pécsen, de bárhol tisztelőinek nagy serege vette volna körül az aranymisés oltárt, ha nem őrizte volna meg ilyen szigorú titoktartással a nagy esemény színhelyét. Az egyházmegye papsága is csupán magáról a dátumról értesült és így csak az aranymisés főpap hazaérkezése után tudta bemutatni hódolatát törvényes előjárója előtt.

A Megyésfőpásztor útján Öszentése XII. Pius pápa is tudomást szerzett Hanuy Ferenc dr. ritka jubileumáról és számos érdemeiről, azért ebből az alkalomból magas egyházi kitüntetéssel, a protonotariusi címmel ajándékozta meg.

Az aranymisés főpap áldásos életé-

nek egy-egy nevezetesebb eseményét röviden az alábbiakban ismertetjük:

1867. március 9-én született Pécsen. 1890-ben szentelték pappá, 1891-ben püspöki szertartó, 1894-ben szentszéki jegyző, 1898-ban teológiai tanár, 1899—1901-ig reáliskolai hittanár, 1900—1902-ig szerkesztő, 1906-ban a budapesti egyetemen az egyháztörténelem ny. rendes tanára, 1908-ban az egyházjog rendes tanára, 1910—11-ben és 1915—16-ban egyetemi dékán, 1911-ben gyerőmonostori apát, 1913-ban a Religió szerkesztője, 1920—21-ben a budapesti egyetem rektora, 1923-ban a pécsi székeskáptalan tagja, 1927-ben praelatus, 1935-ben a püspöki szentszék, 1936-ban a zsinati vizsgálóbizottság elnöke és 1937-ben általános püspöki helynök lett.

Hanuy Ferenc dr. számos munkakörét és tisztségét ma is töretlen egészséggel és fiatalos munkakedvvel tölti be. A jó Isten bizonyára meg fogja hallgatni tisztelőinek buzgó imáját és még sok éven keresztül lesz továbbra is példaadó, buzgó munkása, előjárója az Úr szőlőjének.

jük egész életünkben, de biz a katekizmus igen hamar csak homályos, talán csak nehéz tanulási emlék lesz. Pedig ez volna katolikus életművészetünknek egész életre nyúló irányítása. Ennek a kis könyvnek velünk kellene nőni. Nemcsak a kicsiny elsős, hanem a nagy ifjú hajadon és felnőtt egyaránt talál benne elgondolkozni valót: olyan újságot, amit azelőtt nem igen vett észre.

Új erő forrása lehet a családközpontban ez a vadonat új kis katekizmus, ha nemcsak azért vesszük kezünkbe, hogy kikérdezzük, hanem átgondoljuk magunk is. Talán beszélgetünk is egy kicsit róla a családi körben, akkor hamarosan rájövünk arra, hogy mi nagyok, körülbelül olyan messze elszakadtunk már a katekizmus öntudatos megértéséről és követésétől, mint amilyen messze van még attól a mi apró gyerekekünk.

Gyermekem sorsa nemzetem sorsa. Ilyenkor szeptemberben sokan gondolnak gyermekük jövőjére, pályájára. Igen sok édesanya és édesanya e gondoltsor mentén átéli életének küzdelmeit és önkénytelenül is kívánja gyermekének a jobb sorsot. Nem ritkán hangzik el az a fogadkozás, hogy gyermekünk akármilyen pályára mehet, csak arra ne, amelyiken mi járjuk az élet útját.

Egész természetes, hogy gyermekünknek a magunkénál jobb sorsot kívánunk, de ne higyük, hogy ennek útja a szomszédban kezdődik. Az is világos, hogy mindnyájunknak van olyan szomszéda, vagy ismerőse, ainek jobb sorsa van, vagy lehet, mint nekünk.

De általánosságban mégis csak azért nehezebb a mi pályánk küzdelme, mert annak minden gondját, baját nemcsak ismerjük, hanem viseljük is. És gyermekünk számára mégis csak legtermészetesebb az az út, amit már magunk is tapostunk.

Minden pályának, foglalkozásnak, mesterségnek meg van a maga problémája. Ezek egy részén át kell küzdenünk magunkat, a másik részét pedig idők folyamán a közhatalomnak kell elhárítani. Minden hivatásnak vannak apostolai, akik ezeknek a nehézségeknek a leküzdéséért dolgoz-

Gondok a családban

Az elsős elemisták szüleihez. Sok öröm, gond, lázas készülődés veszi körül a kis elsős elemistákat. Rászakad kicsiny gyermekünkre a kötelességteljesítés nagy terhe és féltő gond dal várjuk a helytállást. Segítjük is őket ahogyan csak tölünk szülőktől tellik. Sokat lehetne erről az iskolába indulásról beszélni, de beszéljünk csak arról, hogy mit hoz nekünk a mi kis diákunk. Egy szerény kis könyvre, a katekizmusra gondolunk.

Mintha csak látnók, hogy az elsős katekizmust mikép forgatják kezükben a gondos mamák és papák. Aztán nem marad el a nehéz sóhaj sem, hogy minek is kell ennek az apró emberkének ily nehéz dolgokat megtanulni, hisz úgysem érti.

Bizony nem igen értik. Sőt egészen biztos, hogy nem értik úgy, mintahogy mi értjük; de vigasztalódjunk azzal, hogy megértik ők a maguk módján, és egész szépen meg is tanulják a maguk erejéhez mérten.

Sok ilyen dolog van a gyermek életében. Például nem értik azt sem, hogy miért kell nekik bemutatkozni az előtt a kedves vendégünk előtt, aki már messziről nevével szólítja őket. De megteszik és megkívánjuk, mert vannak dolgok, amiket nem lehet elég korán kezdeni.

Higgyék el kedves jó szülők, hogy a katekizmusnál nem a kezdés körül, hanem az abbahagyás körül van a baj. A bemutatkozási művészetünket igen szépen gyakoroljuk és fejleszt-

nak, sokszor a maguk haszna ellenére is. Az ilyen küzdőképes és világosan látó emberek jól tudják, hogy az ő győzelmük az utódok haszna és a hivatásuk szerencsés alakulása a nemzet jobb jövőjét biztosítja.

Ha érezzük is foglalkozásuk minden nehézségét, ne riasszuk el gyermekünket. Fejlesszük bennük azokat az emberi tulajdonságokat, amelyekkel könnyebben megtudnak küzdeni a rájuk váró feladatokkal. Állítsuk őket tudatosan magunk mögé. Min-

den pályán van emelkedési lehetőség, ha elvagyunk szánva és felvagyunk készülve a nehézségekre. A küzdelmek is legyenek utódaink örökségei. Ezeket is látni kell az új nemzedéknek, *de nem elrettenéssel, hanem önmaga erejében bizó elszántsággal.* Így hagyhatjuk élettapasztalatunk és lelkierőnk nagy részét utódunkra. Így fog gyermekünk mienkénél símább úton járni és így lesz az ő sorsuk javulása egyben a nemzet építő ereje is. *Mf.*

A mohácsi fogadalmi templom felszentelése

Mohács város közönsége augusztus 29-én nevezetes határköhöz érkezett. Régi álma, vágya, a mohácsi fogadalmi templom került felszentelésre. A felszentelést Virág Ferenc megyéspüspök végezte, aki Csigi Imre dr. püspöki levéltáros kíséretében valamivel 9 óra után érkezett meg.

A Széchenyi-téren emelkedő fogadalmi templom előtt gyülekezett a közönség. Pécs és az egyházmegye papsága volt különösen nagy számmal képviselve.

Mohács város összes hivatalainak, intézményeinek vezetői is teljes számban megjelentek a helyi katonai alakulatok vezetőivel.

A beszentelési szertartás után Virág Ferenc megyéspüspök szentmisét pontifikált nagy segédlettel. Az evangélium után beszédet mondott, amelyben Mohács jelentőségét fejtegette a magyar történelemben, kiemelve az

isteni Gondviselés különös kegyét, amely végigkísérte a nemzetet annyi évszázadon keresztül.

A szentmise után a katonai alakulatok, frontharcosok, levonték és cserkészek elvonultak az előkelőségek előtt, akiket ebéd előtt Tihanyi János pápai kamarás látott vendégül.

Déli egy órakor a Korona-szálló éttermében száz terítékes ebéd volt, amelyen Tihanyi János pápai kamarás mondott felköszöntőt. Beszédében hálásan emlékezett meg a megyéspüspök, a vármegye támogatásáról a fogadalmi templom építkezésénél s köszönetet mondott mindazoknak, akik hozzájárultak, hogy a templom a mai napon felszentelésre kerülhetett.

Délután a II. Lajos szobornál volt ünnepség, ahol az ünnepi beszédet Huber Ferenc gimnáziumi tanár mondta, majd megkoszorúzták az emlékművet.

Krónika

A magyar katolicizmusról újabban az Osservatore Romano gyakrabban emlékezik meg, mint eddig. Átlag ugyanis csak a hivatalos ünnepekről, beszédekről, egy-egy nagyobb mozgalomról vagy nevezetesebb halálesetről számolt be, viszont a magyar katolicizmus nem közönséges szervezettségéről alig esett szó a Vatikán félhivatalosának hasábjain. Ugyanakkor többségükben másvallású országok kezdetleges katolikus hitéleti megnyilatkozásait bőségesen ismertette. Úgy látszik, most az Osservatore magyar hírszolgálatára felrisszult. A magyar katolikus lapok idevonatkozó észrevételei tehát nem voltak hiábavalóak.

Hajótöröttek Mentőtársasága. Kielben most ünnepelte fennállásának hetvenötödik esztendőjét. A mentőtársaság hatezer hajótöröttet mentett ki

eddig a tengerből, nemcsak németeket, de minden nemzetbeli hajósokat, utasokat, akik a német partvidék mentén nagy tengeri viharok alkalmával veszélybe kerültek.

Boldoggá avatnak egy magyar tornász bajnokból szerzetessé lett jezsuita noviciust. A közelmúltban kezdődött meg az 1935-ben tragikus körülmények között elhunyt Kaszap István jezsuita novicius boldoggá avatásának előkészítő eljárása.

Hatszáz jégtemplom Grönlandban. Grönland a világ egyetlen országa, ahol nagyobb számban vannak jégtemplomok. Ott a templomok szilárd jégtömbökből vannak megépítve és olyan kemények, hogy az időjárás viszontagságaival éveken át dacolnak. A jégtemplomok száma ma körülbelül hatszáz. Primitív berendezésűek. Az ablak helyén jégbe ékelt üvegtáblákkal vannak ellátva.

„ERDÉLY”

c. mű összes munkatársait — az előkelő írókat és az egyszerű nyomdászokat egyaránt — öt órai teán látta vendégül a miniszterelnök és felesége s Teleki Pál mindenkivel barátságosan kezet szorított és közvetlenül elbeszélgetett. A lapok mint érdekességet regisztrálták az eseményt, az olvasók szelvében-hosszában dicsérettel emlegették, — tehát látszik, hogy rendkívüli esemény történt. S itt van a főhiba, hogy nálunk még mindig eseménynek számít az egyszerű emberek értékelése és megbecsülése. A magas helyről jött példaadás indítson mindenkit arra, hogy ez a helyzet minél előbb megváltozzék! Nem arról van szó, hogy szüntessük meg a társadalmi osztályokat. A születés, az állás, a szellemi és anyagi javak mértéke mindig bizonyos barázdákat fognak vágni az egyes embercsoportok közé, de a kasztoknak még ma el kell tűnniök. Ne legyen egyetlen ember sem ebben az országban, aki a másikat aszerint értékeli, hogy milyen előkelő az állása vagy foglalkozása. A nemzet szempontjából — s ezt ma különösen elmondhatjuk — senki sem felesleges vagy lenézendő. Mindenkinek az istenadta hivatását meg kell becsülni és az értékelés mértéke csak az lehet, hogy hogyan tölti azt be. Szent István király az ország alapjául a kereszténységet választotta, melynek főparancsa az embertárs szeretete és megbecsülése. Ezer éven keresztül ez az alap elég erősnek bizonyult a legnehezebb időkben is. Ezer év elmúltával egy vallástalanságot és osztályharcot hirdető irányzat segítségével tördelték darabokra ellenségeink Nagymagyarországot. A feltámadás és az újabb ezredév útja megint csak a kereszténység lehet, de az az igazi kereszténység, amelynek kifelé való első és legfőbb megnyilatkozása a felebaráti szeretet. Nemcsak a mi országunk, hanem — úgy látszik — egész Európa életében rövidesen egy új korszak kezdődik; s ezt egy olyan birodalom diktálja, mely már régen eltüntette a társadalmi osztályellentéteket. Nálunk a megújulás indulójának első ütemei erdélyi dallamokból vannak szöve. Azért számít jelképes cselekedetnek a miniszterelnök estélye, ahol eltűnt minden ellentét „Erdély” munkatársai között. Így kell összeforrni Nagymagyarország minden „munkásának”, hogy acélos léptekkel indulhassunk egy újabb ezredév felé.

Istentiszteletek rendje a pécsi templomokban és kápolnáokban.

Templom	Vasár- és ünnepnapokon					Hétköznapokon		Gyónatás		
	Kismise	Szentbeszéd	Nagymise	Diákmise (a nyári szün- tőben elmarad)	Délutáni ájtatosság	Szentmise	Délutáni ájtatosság	Vasár- és ünnepnap	Hét- köznapok	Szombat és ünnep előtt
Székesegyház Szent Péter apostol templom	7 ó. Corpus Christi ½8 Jézus Szíve ká- polnában. 8, 11 órákor.	7, 8, 11 óra- kor, d. u. 5 ó. (nyáron 6 órákor.)	9 órákor.	10 órákor.	3 órákor vecsernye, 5 órákor (nyáron 6 ó.) szentbeszéd, utána litánia.	7 ó. Corpus Christi kápolnában. 9 ó. Mór-kápolnában. Időhöz nem kötött szentmisék ½6–8-ig.	Csütörtökön és szombaton télén 5, nyáron 6 ó. litánia Corpus Christi kápolnában. Októberben 6 órákor rózsá- füzér ájtatosság.	Reggel ½7–½12-ig	Reggel 7–9-ig. Csütörtökön a litánia alkalmával.	Szombaton a litánia alkalmával
Belvárosi Gyertyaszentelő Boldogasszony plébánia templom	6, 8, ½12 órákor.	6, 8, 10, ½12 órákor.	10 órákor.	9 órákor.	Október 1-től május 1-ig 6 órákor, egyéb- ként ½7-kor litánia.	¾7, 8 órákor.	Szombaton, ünnepek és első péntek előtti napokon mint vasárnap. Nagybőjtben pén- teken 5, májusban ½27 óra- kor, októberben 6 órákor.	Reggel 6–10-ig	Reggel ¾7–8-ig.	Télén d. u. 5 órákor, nyáron 6-ko-
Budai külv. e plébánia templ.	¾7, 9 órákor.	¾7 és 10 órákor.	10 órákor.	8 órákor.	3 órákor litánia.	7, ½8 órákor.	Októberben 6 órákor rózsá- füzér ájtatosság. Nagybőjt- ben pénteken 4 órákor litá- nia és keresztúti ájtatosság.	Reggel ¾7–10-ig	Reggel 7–8-ig	Délután 4 órákor
Szigeti külv. Szent Ferenc plébánia templ.	6, 7, ¼10, 11 órákor.	6 órai szent- mise után csak vasárnapokon. Délután 5 ó. vasár- és ün- nepnapokon.	8 órákor.	10 órákor.	Nov.-tól májusig 5 ó. litánia szentbeszéd- del, nagybőjtben keresz- túti ájtatosság; máj.-nov.-ig 6 ó.	6, 7, 8 órákor, kedden 10 órákor is.	Kedden 6 ó.-kor szentbeszéd és litánia. Nagybőjtben pén- teken 6 órákor szentbeszéd. Májusban és októberben 6 órákor litánia.	Reggel 6–½12-ig	Reggel 6–10-ig. Első péntek előtti napon d. u. 4–7-ig.	Délután 4–7 óráig
Bányatelepi Szent Flórián plébánia templ.	7, ½11 órákor, a kórházi kápolná- ban 8 órákor.	10 órákor.	½11 órákor.	½11 órákor.	3 órákor litánia, advent és nagybőjt vasárnapjain keresz- tény oktatás fel- nőtteknek.	7 órákor.	Nagybőjtben pénteken 5 ó.- kor szentbeszéd és litánia. Májusban este 8 órákor, ok- tóberben 5 órákor litánia.	Reggel 6–11-ig	Reggel ½7–½8-ig	Délután 4 órákor
Gyárvárosi Szent József plébánia templ.	¼8 és 8 órákor.	8 órai szent- mise alatt, 10 órákor.	½11 órákor.		½6 órákor litánia.	½8 órákor.	Nagybőjtben pénteken, má- jusban és októberben min- dennap litánia ¼6 órákor.	Reggel 7–11-ig	Reggel 7–8-ig	Délután 3–4 óráig
Jézus Szíve templom	5, ½6, 6, ½7, 7, ½8, ½10.	8 órai szent- mise után.	8 órákor.	8 órákor.	Télén 5, nyáron 6 ó. litánia, utána szentbeszéddel.	½6, 6, ½7, ½8 órákor		Reggel 5–8-ig	Reggel ½6–8-ig	
Irgalmasrend temploma	6, ¾10 órákor.	8 és 10 órai sztmisek alatt.	8 órákor.	9 órákor.	7 órákor litánia.	7 órákor.		8 órai szent- mise alatt	7 órai szent- mise után	
Egyetemi templom	10 ó.	8, 9, 10 óra- kor.		8, 9 órákor.		½8 órákor.		Reggel ½8–11-ig	Reggel 7–8-ig	
„Miasszonyunk” Nőzárda templ.	½7, ¾8 órákor.			¾9, ¾10 óra- kor.	4 órákor litánia, májusban szent- beszéddel.	½7 ó., május, június, szeptember, október hónapban ½8 ó. is.	Májusban 6 órákor.			
Xavéri sz. Ferenc kápolna	8 órákor.				3 órákor.	6 órákor.	Októberben 6 órákor. Májusban 7 órákor.			
Kórházi kápolna	¾6, 7 és 8 órákor.				5 órákor.	¾6, 7 órákor.	Pénteken, májusban és ok- tóberben mindennap d. u. ½6 órákor litánia.			
Köztemetői templom		9 ó.	9 ó.			½8	Szombaton és ünnep előtti napon 5 ó.	Reggel 8–9-ig	Reggel 7–8-ig	Délután 4–5 óráig

A Szegényházban naponként ½7 órákor van szentmise.

A Megyei Árvaházban naponként ½7 órákor van szentmise.

Havi Boldogasszony Kápolnában szentmise van: minden újhold vasárnap előtti szombaton reggel 6 órákor, augusztus 4-én d. u. 6 órákor litánia, augusztus 5-én (búcsú napján) 5, 7, 10 órákor szentmise.

Kálvária kápolnában szentmise van: nagybőjtben minden pénteken, május 3, szeptember 14-én 7 órákor, a szeptember 14. utáni vasárnapon délelőtt 10 órákor.

Szt. Bertalan kápolnában szentmise van: Szt. Bertalan utáni vasárnapon 10 órákor; d. u. 6 ó. litánia.

Szt. Donát kápolnában szentmise van: minden vasárnap és ünnepnap 10 órákor.

Sohase feledje senki

Manapság akár divatból, akár meggyőződésből, de jóformán mindenki azt hangoztatja, hogy ezután új világ következik.

Új világ csak akkor lesz, ha új emberek lesznek, s ez az új világ olyan lesz, amilyenek az új emberek. Ha ezek az új emberek nálunk testileg egészségesebbek, szellemileg képzetebbek, erkölcsileg tökéletesebbek lesznek, akkor az új világ sokkal jobb lesz, mint a mostani. Ellenkező esetben azonban az új világ a mostaninál is rosszabb lesz. (Dr. Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás.)

*

A magyar Katolicizmus ismeri történeti küldetését, nemzeti jövője körül. Az utolsó években pattanásig dolgozott a sokáig elfeledett és most újjáéledt szentistváni örökségért. Mindent ebből a szempontból látott és értékelt. Kezdeményezéseit most is innét veszi, ide irányítja. Nem látja szükségét tetszetős, vakmerő, de alapelkülű kísérleteknek. Csak olyat kezdeményez, mely világosan és érthetően keresztény és magyar, vagyis ami a szentistváni elveken nyugszik.

Szent István életre kelt milliók tudatában. Bevonják őt az élet minden kérdésébe, nemcsak összehasonlításként és búzditó példaként, hanem mint aktuális magyar programot.

Szent István évezredekben gondolkodott és azáltal vált soha felül nem multható, zseniális államalkotóvá, hogy a nemzetépítést a legmélyebb emberi alapoknál kezdte. Legelőször is lelki, kegyelmi közösségben tűzte össze népét. Mint eltörölhetetlen jegyet, rakta fel nemzete homlokára az istenfélelem és az imádság szellemét.

A magyar jövő előtt Szent István alakja gyűjtja ki a fényt és jól látjuk, hogy az új századokat nem helyezhetjük biztosabb alapra, mint az istenfélelem és a kegyelem közösségére.

Új tévedések sötét meteorjai zúgnak el a fejünk fölött. Emberről, méltóságról, jogairól vallott és századoktól kipróbált elvek látszanak veszendőbe menni. Reméljük, hogy az átvonuló felhőket áttöri Szent István sugárzása, mely a legmélyebb alapokat világítja meg azok előtt, akik legjobban akarják a magyarok boldogulását.

Ha a szentistváni örökség élő aramként fog újra átzuhogni a magyar életben, akkor a nemzet visszanyeri azt a nagy európai sorshivatást,

amelynek föltételeit a Szent István jubileumi év óta adogatja vissza számunkra a Gondviselés. (Mihalovics Zsigmond, az A. C. országos elnöke).

Magyar volt a világnak első Szent királya. Magyar lángész volt, aki a földnek e darabján megállította a nyughatatlan, szenvedő örvénylést és a hajszolt és hajszoló népözönlesek háborgó vándorútjának kellő közepén állandó birodalmat és állandó egyensúlyt teremtett. Szent jobbába emelte diadalmasan, ő vitte Krisztus világosságát a sötét, rémlátó kelet felé. A megkötött földön több mint kilencszáz év óta viharral dacoló, ledöntöhetetlen templomot és várat, ő teremtett egyetlen rövid emberi lét határain belül. Utat vágott a vadonba, mely ma is kijelölt útja népének. Törvényt alkotott, mely ma is törvény. Intelmeket adott fiának, melyek ma is intelmei a kései fiaknak. És olyan lelki fegyvereket hagyott örököül népére, melyekkel mindig akkor győz, ha elveszik tőle a csaták fegyvereit. Országá határaitban a fájának erkölcsi erejében pedig olyan bástyát hagyott az emberiségre, mely ha leomlik, romjai felett feltarthatatlanul előnti a Nyugatot a Kelet és Világrendjét mindenestől elnyeli. (Tormay Cécile). (összeállította: T. E.).

Gondolatmorzsák

Az emberek hajlandók megbocsátani még a lángészt is, ha a mellőztetés tragikumával párosul. (Disraeli)

Amit az ember másokban nem tud megjavítani, azt tanulja meg türelmesen elviselni.

(Szalézi Szent Ferenc)

Lacordaire szokta mondani: Adja Isten, hogy sok jót tegyek, anélkül, hogy észrevenném, hogy jót teszek.

Nem vagyok olyan, amilyennek lennem kellene. Olyan sem vagyok, amilyen lenni szeretnék, de hálát adok Istennek, hogy legalább olyan nem vagyok, aminő egykor voltam. (Newton)

Minden boldog házasság egyforma, de nincs két egyforma boldogtalan házasság. (Tolsztoj)

A forradalmak állandó jelszava: Le a jótévedőkkel! Ilyenkor a legkegyetlenebbek mindig a jóltartott cselédek és minden kedvességgel elhalmozott szegények. (Ihring)
Mikor Felicián vértanút a pogá-

nyok kintpadra vonszolták és testét tüzes harapófogókkal tépdesték, odalépett hozzá egyik kintzója és gúnyosan kérdezte: Mit csinál most a te Istened? ...

A megkintzott így felelt: Segít, hogy meg tudjak bocsájtani neked.

Beszélő számok:

Budapesten volt

1921-ben 16.000 csecsemő
12.000 kutya

1938-ban 9.600 csecsemő
23.000 kutya

HIREK

Egyházmegyei hírek. — Virág Ferenc megyéspüspök Fehérváry József koppányszántói plébánost az értényi kerület tanfelügyelőjévé, Butz Emil pécsi hitoktatót vókányi plébánossá, Szigeti László dunaföldvári káplánt székesegyházi káplánná, Horváth Dezső mecsekszabolcsi káplánt pécsi hitoktatóvá nevezte ki. Sudár Dezső dunaföldvári káplánnak 1 évi, Scheich János högyészi káplánnak pedig ideiglenes betegszabadságot engedélyezett. Kápláni minőségben Dunaföldvárra került Csertán Ernő Bükkösdről és Fényi Sándor Németbólyból; Bükkösdön Soós B. Zoltán újmisé, Högyészen pedig dr. Kopcsányi Miklós lett a káplán. A Megyéspüspök ezenkívül még a további kápláni áthelyzéseket eszközölte: Sarlós György Olaszról Németbólyba, Redling János Kurdról Olaszra, Bencze János Koppányszántóról Mecsekszabolcsra, Tóth József Szászvárról Szakcsra, Békei János Szakcsról Görcsönybe, Gyuk István Görcsönyből Berkesdre került. Dr. Vesztergomby János vókányi adminisztrátort Szászvárra káplánnak, Müller Jakab újmisést pedig Püspökpusztára kiségitőnek küldötte a Főpásztor.

A Kálvária kápolna búcsúja. A Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepén, szeptember 14-én reggel 7 órakor a kápolnában szentmise van; 15-én, vasárnap délelőtt fél tízkor a belvárosi templomból körmenet megy a Kálváriára, ahol szentmisét és szentbeszédet tartanak, délután 5 órakor pedig litániát.

Szerzetesi fogadalomtétel. A „Mi-asszonyunk” Zárda templomában szeptember 1-én, vasárnap reggel a 8 órai szentmise után három nővér; Horváth M. Perpétua, Rónaky M. Calixtra, és Stubna M. Felicitas örök fogadalmat tesznek. A fogadalomtétel szertartását Lajos Gyula kanonok, székesegyházi plébános végzi.

Virág Ferenc megyéspüspök őszi bérmakörútjának programja a következő: Szeptember 12. Bonyhádvarasd. 13. Nagyvejke. 14. Kisdorog. 15. Fevel. 16. Závod. 17. Lengyel. 18. Mucsi. 19. Högyész. 20. Diósberény. 21. Szakadát. 22. Zomba. 23. Harc. 24. Sióagárd. 25. Mőzs. 26. Tolna. 27. Fadd. 28. Tengelic. 29. Kajdács. 30. Nagydorog.

A belvárosi templom felszentelése. — Virág Ferenc megyéspüspök szeptember 8-án, vasárnap szenteli fel a legnagyobbított belvárosi templomot. A szentelési szertartás reggel kilenc órakor kezdődik, utána fél tizkor, a főpásztor ünnepélyes szentmisét mond. E napon még fél tizenkettőkor is lesz szentmise a templomban. A plébánia 6 órai szentmiséjét azonban még az irgalmasok templomában tartják. Ugyanott lesz a nyolc és kilenc órai szentmise is. A templomszentelés napján, vasárnap, délután 6 órakor hálaadó szentségimádást kezdenek a templomban és ez az egész éjjelen át megszakítás nélkül tart másnap délelőtt 10 óráig. Vasárnap este 8 órakor a nők, 10 órakor a férfiak, reggel 5 órakor pedig a munkások részére tartanak imaórát. Hétfőn reggel 8 órakor a cisztercita gimnázium, fél tizkor a városi polgári és női pariskola Veni Sancte-ja lesz a templomban.

A „Pécsi Női Lelkigyakorlatos Otthonban” a háromnapos zárt lelkigyakorlatok sorrendje: szeptember 16. és okt. 7. Résztvételi díj 8 P. — Csoporthoz, ha legalább 15-en jelentkeznek, tetszés szerinti dátumot kérhetnek. Nyolc személynél 20%-os vasúti kedvezmény, 25 személynél 33%-os. Bővebbet a Női Lelkigyakorlatos Otthonban, Pécs, Mátyás Flórián-utca 76—78. szám.

Murgán templom épül. Mindig esemény az egyházmegyében, ha új templom épül. Azt jelenti, hogy Isten dicsősége gyarapodik, halhatatlan lelkek régi vágya teljesedik, a hitélet nagyobb intenzitást nyer. Így van a murgai esetről is. A kétharmadrészben evangélikus községben a lélekszámban erős, de anyagilag teljesen szegény katolikus hívők (számszerint 260) a körülfekvő puszták munkáival szerény, de szép és megfelelő templomkát kapnak. Az ügynek tulajdonképpen hosszú története van. Néhai Maranits Mihály zombai plébános hagyatéka adta a megindulást. A világháború kitörésekor hozzájárulásokkal, kamatokkal együtt 5661 korona volt a murgai templomalap. Az infláció ezt elfujta, felértékelés után mint 1.02 pengő szerepelt. A

lassú növekedésre várni nem lehetett, a hívők lelki szolgálata sem tűrt halasztást. Murga katolikus hívei 1935-ben Tevelhez csatoltattak, ettől kezdve a hó első vasárnapján van misénk. A templom utáni kívánság élénkült. A temetőben levő kis kápolna düledező és szűk volt. A murgai hívők megajánlásából, miniszteri segítyből ismét 5000 Pengő állt rendelkezésre. Hozzáálltak és e nyár folyamán az iskola tágas udvarán 400 személy befogadására románstílusú templom épül. A fedezet azonban kevés a templom befejezésére, azért támogatást kérnek. Isten háza épül e templomkával és vele a szegény földi vándorok lelkében.

MISENAPTÁR

1940. szeptember.

1. Pünkösöd utáni 16. vasárnap. Mise saját — Gl 2. könyv Sz. Egyedről. 3. a tizenkét Vértanú testvérről — Cr pref. sz. Hároms.

8. Pünkösöd utáni 17. vasárnap. Kisasszony napja. Mise Kisasszonynapjáról — Gl — 2. könyv a vasárnapról. 3. (csak a nem hivatalos misékben) Sz. Adorjánról — Cr pref. Sz. Máriáról — ut. evang. a vasárnapról.

15. Pünkösöd utáni 18. vasárnap. Hétfájdalmas Sz. Szűz. Mise „Stabat” (Fájd. Szűz — L. április elején) — Gl — 1. könyv saját 2. a Vasárnapról 3. (csak nem hivatalos misékben) Sz. Nikomédészről — lecke után Sequentia — Cr pref. Sz. Máriáról — ut. evang. a Vasárnapról.

22. Pünkösöd utáni 19. vasárnap. Mise saját — Gl — 2. könyv Villanovai Sz. Tamásról — 3. könyv Sz. Mór és társairól — Cr. pref. sz. Hároms.

29. Pünkösöd utáni 20. vasárnap. Sz. Mihály Arkangyal. Mise Sz. Mihályról — Gl — 2. könyv a Vasárnapról — Cr. pref. Sz. Hároms. — ut. evang. a Vasárnapról.

Egyházközségi hírek

Székesegyház

Szept. 1., első vasárnap, egésznapos szentségimádás. 8-án, Kisboldogasszony ünnepén vasárnapi miserend. 15. a Hétfájdalmi Szent Szűz ünnep. 18., 20., 21. Kántorböjt. 29-én Szent Mihály főangyal ünnep.

Belváros.

Szept. 9-én fél kilenc órakor temetői mise. 17-én 8 órakor Kis Szent Teréz miséje. 29. Szent Mihály főangyal ünnep, a temetői templom búcsúnapja.

Budai külváros.

Szombaton, aug. 3-án 6 órakor újhald szentmise a havi kápolnában. Pénteken, 6-án, Jézus Szent Szívének miséje. Csütörtökön, 12-én, a Boldogság Szt. Szűz nevének ünnepe. Ezen a napon és nyolcada alatt mindenki teljes búcsút nyerhet, aki a szentmisén részt vesz, szentségekhez járul és az anyaszentegyház szándékára imádkozik. A meghalt hívek lelki üdvéért is felajánlható.

Szigeti külváros

Szept. 6-án. Első péntek, előtte csütörtökön d. u. 4 órától gyóntatás. Szept. 8-án Kisasszony napján rendes ünnepi sorrend, egésznapos szentségimádással. 17-én. Szent Ferenc sebhelyeinek ünnepén reggel 6 órakor ünnepélyes szentmise a Ferences III. rend tagjainak közös áldozásával. 18., 20., 21-én kántorböjt, 20-án, kántorböjt pénteken reggel 6 órakor szentmise Oltáriszentségkitétellel a Ferences misszióként.

Német és francia nyelvet kitűnő módszerrel jutányos áron tanít Spindler Olga nyelvmesternő, Pécs, Káptalan-utca 2. szám., földszint.

Két iskolás fiú vagy leány kitűnő ellátást és úri otthont kaphat a jövő iskolai évben Krisztián Ferenc ny. máv. főfelügyelőnél Pécsen, Mecsek-u. 6. sz. alatt.

Egy vagy két úrileány elsőrangú teljes ellátást kaphat Budapesten a belvárosban lakó úricsaládnál. Szépen berendezett külön szoba, fürdőszobával; zongoratanítás, vagy zongorahasználat; gardedám. — Bővebb felvilágosítást nyújt a Tudósító szerkesztősége: Pécs, Inczedy-u. 2/2.; telefon: 10—13.

Főszerkesztő: *Hantos Béla.*
Felelős szerkesztő: *Gergye Győző dr*
Szerkesztőség: Pécs, Inczedy Dénes-
utca 2/2. Telefon: 10—13.

A kiadóhivatal vezetője:
Varga Nándor. — Pécs, Deák-
utca 8.

Az előfizetés beküldhető a Pécs-
egyházmegyei Takarékpénztár RT.
17.598. számú csekklapján.

Előfizetési ár: helyben 2 P,
vidékre 2.40 P.

Felelős kiadó: *Tiborcz Benedek.*

Előfizetést és megrendelést felvesz
a Szent Imre könyvesbolt: Pécs, Jó-
kai-tér 6. Telefon 22—62.

ARA 20 FILLER.

„Dunántúl” Pécsi Egyetemi Könyvkiadó
és Nyomda R.-T. Pécs, Perczel-u. 2. sz.

Nyomdáért felelős:
Wessely Károly igazgató.

KATOLIKUS

TUDÓSÍTÓ

A PÉCSEGYHÁZMEGYEI KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

Megjelenik minden hó elsején. ♦♦ Előfizetési ára helyben 2° — pengő.

Pécs — és a jezsuiták

Szeptember 27-én volt 400. évfordulója annak, hogy III. Pál pápa a Jézustársaságot „Regimini militantis Ecclesiae” kezdetű apostoli iratában jóváhagyta és a rend megkezdhetette működését. Négyszáz éves működésük elismerése és tömör méltatása az az apostoli levél, amelyet XII. Pius pápa „Nostri preiecto” kezdettel a közelmúltban a Jézustársaság általános főnökéhez és egyúttal a rendnek a világ minden részében működő 26.000 tagjához intézett. A Jézustársaság magyarországi tartománya, jelenlegi 10 rendházával tekintettel a mai történelmi napokra, semmilyen külső ünnepséget nem rendezett a jubileum alkalmával és csak a rendi templomokban ülte meg a nevezetes évfordulót.

Mi nem akarjuk ezen a helyen ezen alkalommal a 400 éves jezsuitarend érdemeit méltatni, sem működésük sokszerűségét és széles arányait ünneplésig fokozni, csak egészen szűk keretekben a pécsi katolikus társadalom örömeinek és jogos büszkeségének kívánunk visszhangot adni nem felejtve el, hogy mit köszönhet Pécs városa a jezsuitáknak.

*

Először akkor tűnnek fel Pécssett, amikor a város egy rabszolganevezdek íaradtságával és ernyedtségével a török hódoltság jármát nyögi. Amikor a keleti kétes kultúra térhódításával Pécs városának képe is megváltozott. Amikor az önkényeskedésnek már nem volt intézményes akadálya, sem közbiztonság, sem emberi

méltóságnak megfelelő élet, sem püspök, sem lelkipásztorkodás.

Azon korra, jellemzésül álljanak itt azon sorok, melyeket 1581-ben Pécs egyetlen papja intéz XIII. Gergely pápához: „Itt Pécssett hajdan több mint 300 pap szolgált Krisztusnak és egy sem szűkölködött közülök. Jelenleg pedig mind el vannak széledve, mások megölettek, mások megfojtattak, a szentegyházak szétrombolvák, az oltárok felforgatvák és csak magam mint a keresztény raboknak méltatlan szolgálja hagytam meg szegényen, szűkölködve, hogy kenyérral is alig lakhatom jól és naponta keresik lelkeket...”

És akkor Hosszúhetényben felkeredik két jezsuita P. Prentaller János és P. Bittevi Mihály. Papi jellegüket világi ruha alá rejtik és mint orvosok közelednek a pécsi pasához. Annak nagybeteg leányát meggyógyítják és ily módon gyakorlati ismereteik utat nyitnak a városba való letelepedésre. Közben bejárják a Dunántúlt a Balatontól Mohácsig, Kanizsától és Szigetvártól Harsányig és a hivek segítségével 20 templomot állítanak helyre. Nemsokára harman vannak. A török hódoltság után sebtiben átalakítják a város szívében fekvő török mecsetet templommá és missziót alapítanak a városban. Apostoli buzgalomuk kiterjed 30 pécskörnyéki község lelkipásztori teendőinek ellátására. A haldoklókat messze földön felkeresik. A szegényeket alamizsnájukkal támogatják. A temetetlenül heverő hullákat elföldelik. Volt rá eset, hogy egyik

atya 400—600 hívőt gyóntatott meg napjában. Gyakran kemény téli időben sátor alatt töltik az éjszakát. Éheznek. Szomjaznak. Egyes helyeken dorongokkal törnek rájuk. Halált megvető buzgalommal elérik mégis, hogy az illetők „letevén a dorongokat az igaz hit kebelébe térnek.” P. Bittevi egymaga 44 görögkeleti és mohamedán községet nyert meg az eszmének, amelynek szolgálatában élete fáklója kioltódott.

*

Azután úttörői lesznek a város és vidék konszolidációjának. A barbár erőket szelidítve, a széthúzókat összehangba hozva a jezsuiták teremtik meg a művelődés mellözhetetlen lelki alapföltételeit. A város 1692. husvét napján a két évig duló pestis elmúltával fogadalmat tesz, hogy katolikusokon kívül senkit sem tűr meg a falai között. A példán megindulva a vármegye is elhatározza, hogy nemkatolikusokat nem választ meg többé tisztviselőnek.

Kézbeveszik a lelkipásztorkodás mellett az ifjúság nevelőoktatását. Felépítik kollégiumaikat (a mai cisztercita gimnázium). Rövid idő alatt a tanulók száma 16-ról 300-ra emelkedik.

Még a Mária Kongregáció megalakulása előtt létesítenek Pécssett egy vallási egyesületet a tanulóifjúság körében, amely Krisztus szenvedésének eleven szemléltetésével igyekezett ápolgatni a vallásos buzgalom tüzeit. A neve: Congregatio Agoniae Christi.” Minden nagypénteken a megye és város közönségének nagy

részvételével körmenetet tartottak, amely alkalommal Krisztus szenvedését dramatizálták. Valósággal egy Oberammergau előrevetett árnyéka tűnt fel Pécs utcáin. A menetet a vármegye urai nyitották meg és utánuk fekete zászló alatt magukat ostorozó, vállukon keresztet hordozó ifjak lépkedtek.

Azután ott vannak a Mária Kongregációban megdedzett akaraterők jellemző cselekedetei, melyek mindmind tanubizonyságai annak, hogy a jezsuiták ritka hozzáértéssel tudtak napot, levegőt biztosítani és olyan energiákat átültetni a lelkekbe,

melyekből kihajtott a manapság is sokat hangoztatott pécsi lélek. Az a pécsi lélek, mely szerzetesiesen hallgató, szemérmes és zárkózott. Első benyomásra szinte rideg és tartózkodó. Amely mintha szégyelné, hogy tud lelkesedni, szociálisan gondolkodni, nagylelküsködni és bádogtekinet alatt is meleg szívet rejtegetni.

Mi hisszük, hogy a jezsuiták évszázados ráhajtásából alakult ilyené a pécsi lélek.

Ha a modern idők modern embere bizonyos fölénytel tekint is el az ő sablonosnak emlegetett nevelési rendszerük felett, nem tagadhatjuk

meg az ő legnagyobb dicsőségüket, ahol a modern kor jóformán a legtehetetlenebb; a pozitív és negatív természeti hajlandóságoknak a nemes eszmék szolgálatára való lekötésében, — a jellemképzésben.

Mindezeket nem azért mondtuk el, hogy hiun kérkedjünk vele, hanem, hogy Pécs város örömének és hálaadásának időszerűségét megállapíthassuk, amiért a Gondviselés nekünk pécsieknek jezsuitákat adott.

Hiszük, hogy Loyola rendje a jövőben is jelentős tényezője marad a „mindenek megújulásának Krisztusban.”
Báter Károly.

Erdély és a lelkiismeret

Teleki miniszterelnök lelkiismeretvizsgálást kért az országtól. Tartunk tehát mi is Erdély egy részének visszakapcsolása alkalmából lelkiismeret vizsgálatot és pedig gazdasági, kulturális és vallási téren.

A kat. ifjúság már a 30-as évek óta hangoztatja az új gazdasági rendet. 1939-ben könyv alakban is megjelentette és magyar célként jelölte meg. Ebben írja és követeli az új szociális Magyarországot rendi alapon, új gazdasági rendet u. n. nemzetrendet kíván, melynek joga: a termelést irányítani, jövedelemelosztást megreformálni, az árakat maximalni és minimalni, munkabérek megállapítani, kamat, osztalék és tisztviselő fizetések felső és alsó határát szabályozni, az egészséges földreformot végrehajtani. Nincs semmi akadálya, hogy törvényt alkossunk: a magyar földbirtok egészségesebb megosztásának érdekében, és pedig F. B. A.*-ra menjen: 1. a bankok, kereskedelmi ipari vállalatok tulajdonában levő minden földbirtok; 2. azok a 200 holdat meghaladó, földbirtokok, amelyek tulajdonosai, vagy azok szülei, nagyszülei a magyar állampolgárságot 1938 január 1-ét megelőző 50 éven belül szerezték meg, hacsak a világháborúban rokkantak nem lettek stb.; 3. azok a 200 holdon felüli birtokok, amelyek 1915-től 1924-ig adásvétel útján kerültek a gazdálkodással nem foglalkozó jelenlegi tulajdonosok vagy azok szüleinek tulajdonába; 4. minden más földbirtok 1000 holdat meghaladó része; az erdőbirtok ebből a szempontból nem jön számításba. A közcélokat szolgáló és közhasznú intézmények fenntartásával terhelt földvagyonok külön kerülnek elbírálás alá.

De mindez nincs kultúralt nép nélkül, azért kéri az összes falu vilamosítását; falusi vándor hangosfilm akció megszervezését; népkönyvtárak fejlesztését; az iskolán kívüli népnevelés racionalizálását; téli hónapokban nép nyelvén írt hetilapok ingyenes kiosztását, nyolc elemi gyors kiépítését.

Vallás és erkölcs terén a polgári házasságot illetően a Hercegszékjavaslatát még nem is tárgyalják; a kereszténység necsak külső máz, vacsorákon toásztokban elzengett jól hangzó ciráda legyen, hanem benső, meleg, átél valóság és komoly elismerése annak, hogy Isten nélkül még ennyit sem kaptunk volna, így hálásan köszönjük ezt is és ígérjük, hogy minden erőnkkel ezután a saját kis körünkben igyekszünk megvalósítani a ma kívánta nagy igazságokat. Nem tűrjük, hogy erkölcstelen szín- és mozidarabok irányítsák a közvéleményt. Követeljük a válaszfalak lebontását, az egykezés megszüntetését,

sét, mindent el kell követni, hogy szaporodjunk!

Vizsgáljuk meg mit tettünk 10 év óta ezen problémák megoldása, legalább is megkísérlése céljából? Amint a lelkiismeret megvizsgálása után a bánat, a mellverés szokott jönni és ez is a legfontosabb, most mi is még egyszer elgondolkozva fájó szívvel, de erős elhatározással induljunk el a megnagyobbodott Magyarország keresztény és szociális problémáinak megoldása felé.

Korunk terhes a szociális igazságoktól és a korszellem, melyet Isten indított el, mert minden Tőle lett, nélküle semmi, formát akar ölteni, legalább annyit tegyünk meg, hogy akadályai ne legyünk.

Ismét egy új vérátömlesztés történt e csonka hazán. Bízunk az isteni Gondviselésben, ha mi is meg tesszük gazdasági, kulturális és vallás terén a magunkét, akkor egyszer már igazán egészek leszünk!

Szigethy László.

* F. B. A. = Földbirtok Alap.

Az alázatosság: szociális erény

Irta: Dús József

A magyar világ szociális átrendezésének folyamán a keresztény elvek és eszmények, főképpen pedig a krisztusi erkölcsök vezérlő fontosságát ma már senki sem meri kétségbevonni, vagy tagadni. Erős érv ez mellett, hogy a kereszténység eszmei és erkölcsi hódító erő, melyet az egyéni, társadalmi és állami élet felépítésénél büntetlenül figyelmen kívül hagyni nem lehet. Más kérdés azonban az, hogy ennek a

vezérlő elvnek általánosságban való elfogadása a gyakorlati keresztült vitelnél eléggé tudatosan és kellő ártértséssel, nemkülönben meggyőződéssel érvényesül-e? Nem elégséges ugyanis, ha a vezető elv hatja át az intézkedéseket, mert a végrehajtásnál a legszebb eszmények és elvek elsikkadhatnak. Elegendhetlenül szükséges ezért, hogy az elvek tiszta fogalmazásban mindenki számára érthető közkinccsé, de egyúttal von-

zó, kívánatos értékke szinesedjék, mert csak így válhatnak az életben ható erőkké és pedig olyan erőkké, melyekre mindenki vigyáz és érvényesülésüket féltő gonddal figyel és ellenőrzi. Az ilyen közvélemény kialakulása biztosíték az elvek gyakorlati érvényesülésének.

A kereszténységnek a szociális világrend kialakításában különösen két ilyen alapvetően fontos erkölcsi elve: parancsa van. Az egyik az **alázatosság**, a másik a **lelki szegénység**.

Itt most az alázatosságnak szociális vonatkozásával kívánunk foglalkozni. Szükségesnek tartjuk ezt, mert az alázatosság azok közé az erények közé tartozik, melyet a modern ember legkevésbé ismer és éppen ezért nem értékeli, sőt mivel hamis fogalma van róla, lebecsüli, irtózik tőle.

Az Ur Jézus az elsőbbségért versengő tanítványainak azt mondta: „Aki első akar lenni köztetek, legyen a ti szolgátok.”

A tanítványok is, Jézus zsidó kortársai is, a pogány világ is épp úgy mint korunk „pogányai” is megrökönyödéssel hallgatták ezeket a szavakat. Nem csoda, hisz ez a parancs forradalmat jelentett akkor és nemkülönben forradalmat jelent ma is az emberiség szociális berendezkedésében. A pogány ókorban éppen úgy mint a liberális társadalmi berendezkedés-

ben az „elsőbbség” annyit jelentett, hogy minden érték: anyagi és erkölcsi, vagyon, hatalom, jog és szabadság értük és számukra van, a hatalom alatt állók pedig azért vannak, hogy „az első” érdekeit szolgálja. Krisztus ezt a tételt megfordította: „Ti köztetek nem úgy leszen, hanem aki első akar lenni közületek legyen a ti szolgátok.” Vagyis az „elsőbbség” a hatalom főképpen nagy és szent kötelességet jelent mégpedig abban az irányban, hogy az alárendelteknek minden gondját, baját, egyéni és társadalmi problémáit **át kell vállalniok** oly értelemben, hogy olyan közállapotokat kell teremteni, melyek ezeknek a gondoknak, bajoknak és problémáknak megoldását az alantasok számára lehetővé teszik. Az „elsőbbség” tehát krisztusi fogalmazásban és értelmezésben szolgálat vállalást jelent mégpedig **lefelé**.

Ugy vélem szükségtelen bővebben magyarázni, hogy az alázatosság erényének a társadalmi és állami vezetésben való érvényesülése a teljes szociális igazságosságnak diadalát jelenti.

Ebben az értelemben az alázatosság valóban az eszményi szociális világrend kialakításának elengedhetetlen és sarkalatos alapjának kell lennie. Nélküle minden fáradozás hiabavaló. Enélkül minden rombadől, minden, amit építünk.

elért munka végzésére állítsunk be olyan segéderőt, aki tényleg dolgozni is tud és akar.

Hogy a képviselőtestület alapos A. C. munkát végezhesen, fontos volna részünkre A. C. **kurzus tartása, vagyis legalább 3 estén keresztül a munkaév programjának átbeszélése**, a végrehajtásban való munkaszerepek szétosztása. Sőt mindezeket biztosító munka volna a képviselőtestület lelkigyakorlatos megdolgozása, hol lelküket átizzítja a Krisztus országáért való apostoli munkakedv, vállalkozási és közreműködési **éhség**.

2. Egyesületek vezetői. Minden egyházközségben többféle egyesület van. Sokszor bántóan és előnytelenül is felaprózva! Eszményi dolog lenne, ha ma a tömegszervezés tipikus korában a vallásos egyesületek terén is a nagy befogadóképességű egyesületi szellem alakulna ki. Igaz, az egyesület már feltételez bizonyos kiválasztásokat, de viszont a lelkipásztori munka s az arra szánt szent idő **nem lehet csak az egyesületekben tömörült keveseknek beállítva** s közben az egyesületeken kívül álló nagyobbik hányada a híveknek alig valami figyelemben részesül.

Fontos feladat: **gyakori „vezér” megbeszélés az egyesületek vezetőségével.** A programot nem a levéltárak és irodák részére készítették, hanem az élet meghódítására. Mint a modern hadviselés, úgy a világhódító kereszténység is kidolgozott, átbeszél, átvitatott és sokak együttes elhatározásából megszületett tervek szerint indulhat a siker útjára. Az **egyesületi** tagokat úgy tekintem, mint a békebeli besorozott katonaságot. Ezek mellett vannak a háború idejének „munkaszolgálatosai”. Csak most látjuk, mennyi munkát s így eredményt jelentenek ezek a „tartalékosok”, akik az első frontszolgálatra alkalmatlanok voltak. Így vannak az egyesületen kívül élő munkaszolgálatosok is, híveink nagy-nagy rétege, akikhez szintén el kell jutnia Krisztus országának. Ezek megmozgósítására nagy segítőerőt jelentenek a jól dolgozó egyesületek, ha vezetőik tényleg hordozói az évi **program igazi érverésének.**

Az egyesületekben azonban lényeges alkatrész: bizonyos önállóságot éreznek azok vezetői s így nagyobb vállalkozó kedvvel is látnak munkához. A gyűlések kitöltése, ünnepség előkészítése, nagyobb alkalmi események lebonyolítása stb., történjenek úgy, hogy egy központi kéz ugyan mindent összefog, de a munka folyamata úgy menjen, a tagok érez-

Katolikus szervező munka

Az egyházközségi életnek centráléja, erőközpontja a **szervezési szakosztály**. Ha ennek hálózata kész, minden program kivitele lehetséges, még ha akadályok is vannak. Ha azonban nincs szervezési munka valamely egyházközségben, akkor természetesen kiapadnak az életcsatornák. Lássuk a szervezési szakosztály kereteit.

1. Egyházközségi képviselőtestület. A plébániai életnek alapfunkcionáriusa ez a testület. Nem merülhet ki azonban tevékenysége csak az egyházközségi adózásnak, iskolaügynek, építkezési terveknek stb. megbeszélésében vagy gátlásában. Sőt! Benne kell elsősorban csörgedezni annak az intenzív hitéletnek, mely az egyéni példaadáson túl vállalja a hívek valláséleti mozgósítását. Hisz ők a hívek kiküldöttei, tehát kell, hogy hatásuk is legyen azokra, akiknek a bizalmából kerültek az egyházközség élére. Ebből következik, hogy a

képviselőtestületi tagság nem egyszerűen cím vagy semleges kiválasztottság, hanem **komoly munkaterület, felelősségteljes helytállás!** Ráadásul ebből a testületből kerülnek ki legtöbb esetben az egyes A. C. szakosztályok vezetői is, de hogyan „vezessenek”, ha maguk is járatlanok az A. C. utakon?! A képviselőtestület előtt történik az A. C. plébániai életnek beszámolója. Kérdés legyen mennyi az eredményből az ő munkája gyümölcse? Helyes kritikát, további terveket, a munkaütem dik-tálását csak aktív képviselőtestület gyakorolja.

Ajánlatos azért, hogy amikor a képviselőtestületi választások ideje érkezik, alapos körültekintéssel keressük meg erre a munkára való beállítottsággal azokat, akik a végrehajtás terén szóbajöhetnek. S ha valaki csak azért kerülne be, mert társadalmi állása úgy követelné, bár ez még nem minden, akkor az általa

zék, hogy „ők” csinálják. A havonta vagy kéthavonként tartott vezéri megbeszélésen sok ügyes gondolat, terv merül fel s akik azt felvetik, rendszeren ambicionálják is annak sikerét! **Hagyjuk azért dolgozni tagjainkat s ne csak gyámolítottak érezzék azok magukat.**

Legyünk mindnyájan szobrászok

A középkorban történt, hogy csendes, szép nyári estén összetalálkozott a szobrász a szerzetessel.

Min dolgozol most, mester? — kérdezte a szerzetes.

Hatalmas Krisztusszobron — felelte a szobrász.

Aztan milyen anyagból mintázod? Durva kösziklából.

Nehéz lehet azt vágni, mester!

Nehéz bizony! Sokszor csaknem vérrel verejtékezem, amíg kihozok egy-egy arcvonást.

...Krisztus arcát nem könnyű mintázni!

Honnan tudod? Talán próbáltad te is?!

Nagyon régen mintázom már.

Mióta? — csodálkozott a mester.

Amióta ez a habitus rajtam van.

És a te anyagod is olyan engedetlen?

Engedtelenebb a kösziklánál is. — Sokszor azt hiszem, nem bírom tovább a vésést annyira kemény, durva és ellenálló!

És...?

És olyankor imádkozom, nagyon mélyen és alázatosan, hogy tovább dolgozhassak.

Miből mintázod a szobrodat, fráter?

A lelkeimből, mester!

Német és francia nyelvet kitűnő módszerrel jutányos áron tanít Spindler Olga nyelvmesternő, Pécs, Káptalan-utca 2. szám., földszint.

Két iskolás fiú vagy leány kitűnő ellátást és úri otthont kaphat Krisztián Ferenc ny. máv. főfelügyelőnél Pécsen, Mecsek-utca 6. sz. alatt.

Egy vagy két úrileány elsőrangú teljes ellátást kaphat Budapesten a belvárosban lakó úricsaládnál. Szépen berendezett külön szoba, fürdőszobával; zongoratanítás, vagy zongorahasználat; gardedám. — Bővebb felvilágosítást nyújt a Tudósító szerkesztősége: Pécs, Inczedy-u. 2./2.; telefon: 10—13.

Egy teljes altdeutsch ebédő berendezés jutányos áron eladó. Megtekinthető Suk szállítónál: Pécs: Széchenyi-tér, Köves fűszerüzlet.

HIREK

A belvárosi templom felszentelése. Virág Ferenc megyéspüspök szeptember 8-án szentelte fel a kibővített és újjáalakított belvárosi templomot. A szentelési ünnepségen Pécs városának és hivatalainak vezetői, továbbá a hívek igen nagy számban vettek részt. A bővítés építészeti megoldása általános tetszést aratott. A diszitó munkák egyelőre még várják a városnak mint kegyúrnak és egyéb bőkezű adakozóknak támogatását. **A fűtőberendezés és a téli tüzelőanyag** beszerzését könnyedén meg lehet oldani, ha minden vasárnapi templomlátogató erre a célra külön tíz fillért tesz a perselybe. Az így megnövekedett perselypénz a költségeket teljesen fedezni fogja.

Az Isteni Ige Társasága magyar rendtartománya is nagyobb arányú fejlődés eredményeit mutatta az elmúlt években. A 120 missziósnövendék befogadására készült községi missziósház hosszú éveken át befogadta az összes missziósnövendéket. Ezek száma az utóbbi években nőttön-nőtt. Ezenkívül 1937-ben megnyílt a községi házban a rend magyar testvérvonociátusa. Így az 1939/40. iskolai évre már szűknek bizonyult a tágas községi ház és a rend újra megnyitotta a budatétényi Názáret-Missziósházat. Az évek folyamán Kína és a délamerikai országok részére is adhatott a magyar rendtartomány hithirdetőket. A magyar rendtartomány és belőle a külföldi országokba távozott magyar munkások száma az utóbbi években így alakult:

	páter	papnövendék	testvér	testvérfelölt	missziósnövendék	összesen
1936. I. 1-n:	6	12	32	10	45	105
1937. I. 1-n:	6	20	35	5	56	122
1938. I. 1-n:	8	21	37	6	79	151
1939. I. 1-n:	10	22	48	12	103	195
1940. I. 1-n:	12	24	51	5	120	212

A missziókból érkező segélykiáltások indokoltá teszik a rend fejlődő missziós munkájának a támogatását.

Zárt lelkigyakorlatok a községi missziós szemináriumban. A községi missziós szeminárium építője, P. Hansen Hubert SVD. akkori tartományfőnök előtt már az a cél lebegett, hogy a szeminárium kapuit megnyitja majd zárt lelkigyakorlatok számára, ahogy az a rendben világszerte szokás. P. Seres Béla SVD. jelenlegi tartományfőnök 1934-ben

berendezte az épületnek erre a célra szánt helyiségeit a lelkigyakorlatok részére, és még azon év nyarán meg is indultak a férfiak és papok zárt lelkigyakorlatai, melyek azóta szünet nélkül folynak minden társadalmi állású férfiak számára. 1934-től mostanáig 118 zárt lelkigyakorlat volt, melyen összesen 2600-an vettek részt. A lelkigyakorlatok hatásáról gróf Mikes János c. érsek a következőket írta egy alkalommal: „Nagy örömmel és meglepődéssel látom, hogy a községi ház prosperál és főképp, hogy a lelkigyakorlatos mozgalom állandóan erősödik. Sok oldalról hallottam már, hogy mily sok lelkigyümölcs érett ottan, és hogy egész községek lelki élete a községi zárt lelkigyakorlatok folytán újra felvirágozott.”

RÖVID HIREK

Hollandiában feloszlatták az összes szabadkőműves páholyokat. — **Szlovákiában** sem engedélyezte a cenzura a Halalos tavasz bemutatását. — **Feloszlatták Japánban** a Rotary Club összes egyesületeit. — **XII. Pius pápa** okt. 13-án az Egyesült Államokban tartandó eucharisztikus kongresszus, az okt. 19-én az Egyesült Államok missziósnapiján és okt. 27-én a perui eucharisztikus kongresszus alkalmából rádióbeszédet mond. — **Róma lakossága** augusztus végén 5 millió 335 ezer 300 lélek volt. — **Portugáliában** az ország függetlenségének 800 éves jubileuma alkalmából összes hegyeinek a csúcscsújra keresztet állítanak fel. — **Kaliforniában** most ünneplik a katolikus egyházi szervezkedésnek 100 éves jubileumát. — **Ismét taníthatnak a szerzetesek Franciaországban.** — **A japáni missziók** jelentősen fejlődnek. — **Öskeresztény sírokat** találtak Kölnben. — **Szaporodott Spanyolország lakossága** a polgárháború ellenére tíz év alatt két és félmillió fővel. — **Csökken a születések száma** New-Yorkban. — **A pápai régészeti akadémia** 200 éves. — **Amerikában** a legutóbbi parlamentmegnyitó imát Atlantic City egyik katolikus plébánosa, Patrik Dermott, volt tábori lelkész mondta. — **Olaszország érsekei, püspökei és papjai** egy közös táviratot intéztek Mussolinihez, amelyben annak a reményüknek adtak kifejezést, hogy „Olaszország győzelme a Savoyai-ház régi jogait a jeruzsálemi Szent Sírra újra érvényre fogja juttatni” — **Gutenberg** a betűnyomtatás feltalálója

hívó katolikus keresztény volt. Első könyve, mely sajtója alól kikerült, a Szentírás volt és pedig a Vulgata nyomán. — **Spanyolországban** a polgárháború okozta kár állítólag 4250 millió pezetára rúg. Ebből 900 millió egyházi vagyonra, 350 millió állami és községi vagyonra, 3 milliárd pedig magánvagyonra. — **A spanyol bíboros-primás** halálával a bíborosok száma 55-re szállt alá, akik közül 31 olasz nemzetiségű. Jelenleg tehát 15 bíborosi szék áll üresen. — **A katolikusok száma** az Egyesült Államokban Alaszkát és a Hawaii-szigeteket beleértve 21 és félmillió. — **A portugál püspöki karhoz XII. Pius pápa** körlevelet intézett Portugáliának 800 éves függetlenségi jubileumával kapcsolatban. — **Németország** 48 püspökségének 11 ezer plébániáján 33 ezer világi pap látja el a hívek lelki gondozását. — **Négyezer hadiárva** járult a madridi Istenanya székesegyházban az első szentáldozáshoz. — **Franco tábornok** elrendelte Toledóban a szenthelyek újjáépítését. — **Mexico városában** 250 éves jubileumát ünnepli a „Fekete Krisztus” temploma. — **Miskolcon** a szegényházi betegek ápolását a szentferencrendi nővérekre bízta a város polgármestere.

A milánói dóm híres ablakait, az üvegfestészet remekeit az angolok megismétlődő támadásai elől kénytelenek voltak az olaszok biztonságba helyezni. Egy részük a 14. századból valók, híres olasz festőktől. 1500 méter fehér vásznat használtak fel, hogy az ablaknyílásokat ismét befödják. — **Olaszországban** az eucharisztikus mozgalom elterjedésére jellemző, hogy ebben az évben 41 egyházmegegyei és tartományi eucharisztikus gyűlést terveztek, amelyeknek jórészt meg is tartották. — **A klasszikus tudományok** és a keresztény humanizmus előharcosa, prof. Festa olasz szenátor most halt meg Rómában: főtárgya a hellén irodalom kikutatása volt. — **Pompeiben**, Nápoly mellett nagy otthont építettek börtönreitéltek leányai számára; az első ilyen természetű egyházi intézmény Itáliában. — **Milánóban** Schuster bíboros érsek elnökletével liturgikus hetet tartottak, amelyen sokat foglalkoztak a Szent Ambrus-féle rítussal. — **Mario Sticco** milánói egyetemi tanár összeállította a „risorgimento”, az önálló, egyesült Itália megteremtésére irányuló mozgalom vallásos költészetét Manzoniól Carducciig. — **A philadelphiai érsek**, Dougherty bíboros, a manilai eucharisztikus kongresszus legátusa, aki

a budapesti kongresszuson is részt vett, most ünnepelte 50 éves papságát. Ez alkalommal XII. Pius pápa kéziratot intézett a bíboroshoz. — **Új-Mexikóban** a montezumai Szeminárium püspöki bizottsága ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy újabb tíz évre fenntartják a szemináriumot és befogadóképességét 420 növendékre emelik, hogy a határokon túlra, a mexikói területre minél több papot küldhessenek. — **Az amerikai Marguette-liga**, amely a belföldi misszió és az indiánok megtérítésére alakult, most ünnepelte New-Yorkban fennállásának 35 éves jubi-

leumát; ezen idő alatt kerekén egymillió dollárt gyűjtöttek céljuk ápolására. — **A washingtoni katolikus egyetem** három egyházi fakultását: a teológiai, kánonjogi és a skolasztikus filozófiai fakultásokat egy tanulmányi felügyelő kezében egyesítették. — **Cincinnati**ban betegek apostolságát alapították nem-katolikusok számára, akik a betegágyon gyakran kívánnak oktatást a katolikus hitből. **A Kolumbus lovagok** orvoscsoportja a szegény betegek számára vértadók csoportját szervezte meg és így egy évben 50.000 dollárt spóroltak meg az arra rászorulóknak.

Világnézet

A Pécs-budai Credo szeptemberi gyűlésén az egyházi vezető beszédét azzal kezdte, hogy most **Veni Sancte helyett Te Deum** hangzik fel minden egyesületi vezető ajkán. Első kötelességünk hálát adni a jó Istennek, hogy annyi elszakított testvérünk vér nélkül visszakerülhetett a szentistváni haza ölelő karjába. **Hála a jó Istennek, — folytatta beszédét — most megint** többen vallhatjuk magunkat magyarnak, amikor Erdélyben milliók kezéről lehullott a bilincs. De a halával össze kell kapcsolnunk azt a szent ígéretet is, hogy még **buzgóbban dolgozunk Isten országának és Hazánkunk felépítésén.** Most látjuk, hogy a vallásos buzgóságunkért jutalmaz minket az Isten. Ezért fontos, hogy minden hitbuzgalmi egyesület betöltse az ő hivatását. Van a Credónak is hivatása. **Mi más a Credónak hivatása — kérdi továbbá, — mint az apostolkodás.** Menni és menni az emberek, a magyar testvérek közé, mert fenyegető felhők vannak a magyar égen. Menni a magyar szociálisták, a magyar kommunisták, menni a magyar sárkányok, a magyar fiatalság, a magyar alvók, a magyar kétségbeesettek, a magyar nyomorgók, a magyar tisztviselők, a magyar munkaadók, a magyar munkások közé, hogy elhítsük közöttük a katolikus igazságok, a szentistváni elvek magvait. Menni magyar testvéreink közé, hogy egyesült erővel lerakhassuk a második ezer év alapjait, hogy biztosítsuk a szebb, boldogabb jövőt, hogy felépítsük mindnyájunk lelkében Isten országát és régi nagyságába visszaállítsuk Szent István országát, a mi régi hazánkat.

*

Az Epol által alapított nemzetbiológiai intézet életszemlélete. A Ma-

gyar Kultúra szeptemberi száma írja: Bizonyításra nem szorul, hogy a **biológizmus új életszemléletét** bizalmatlansággal kell fogadnunk. Feltűnő és szomorúan jellemző, hogy a **bio-gárda új életszemléletéből teljesen hiányzik a kereszténység.** Idevonatkozó programjukban csupán arról van szó, hogy a **biológizmus mélységesen értékeli a vallásokat, mint amelyek az agy biológiai kívánságait is hordozzák.** Ma, mikor a jelen ezernyi gondja és terhe sorvasztó fülledtséggel nehezedik reánk, lehetetlen a megzavart értelem és megtorpant akarat béklyóiban nyögő magyar géniuszot vizenyös, az agy biológiai kívánságait hordozó vallásokkal megváltani és felszabadítani. **Vissza kell térnünk a nemzet ősi erőforrásaihoz, a kereszténységhez, melynek Alapítója így biológizált: azért jöttem, hogy életük legyen és bővebben legyen.** Ez a **krisztusi biológizmus fölötté áll minden dadogó és félrebeszélő Bios-nak.** A Nemzetbiológiai Intézetnek csak akkor lesz jövője, ha revízió alá véve biológiai materializmusát, sikra száll a keresztény világnézet mellett.

*

Mindig érdekel mindenkit, hogy mi szivárog ki a hatalmas, baráti Németországból világnézeti szempontból. Most két kedvező hírt közölhetünk el: **egy német orvos-tanár vallomását Istenről és a lélekről; továbbá gróf Reventlovo nyilatkozatát, mely szerint a keresztel szemben minden németnek tisztelettel kell viseltetnie.**

Suerbach, a Nobel-díjat helyettesítő nagy német nemzeti jutalom egyik kitüntetettje, mint orvos és kutató világhírnévnek örvend. 32 éve egyetemi tanár. Azokhoz a nagy

orvosokhoz tartozik, akik éppen tudományos munkásságuk és kutatásuk alapján a kereszténység őszinte hitéhez eljutottak. Egyik híres előadásában a fájdalom lényegéről és jelentőségéről a következőket mondotta: „Minden bölcséleti megismerésnél hatásosabb azonban a lélek mélységében lehorgonyzott hit. Csak a keresztény hitben nyer minden fájdalom és szenvedés, mint együttérzés Krisztussal megváltói jelleget. A Kereszténység elismeri, hogy a szenvedés Isten bölcs és szent vezetése, eszköz a megtisztuláshoz és a keresztény jellemképzéshez.” Egy másik alkalommal az orvos és lelkipásztor szerepéről szólva a következőket mondotta: Nincs igazi orvosi művészet alázatos világnézeti összeköttetés nélkül Istennel. És én tudom, hogy minden idők rengeteg orvosának nevében mondom ezt; azok nevében, akik tudják, hogy test és lélek egysége fennáll... Mi azon a véleményen vagyunk, hogy a lelkipásztorkodás a betegágyánál egészen nagy keretek között lehetséges, sőt szükséges is.”

Gróf Reventlow, bár ő maga egyáltalán nem keresztény felfogású, a világnézeti és vallási irányok kölcsönös megbecsüléséért mindig sorompóba lépett. A Reichswort című lapjában többek között így irt: Ha el is tekint az ember az egyházi megváltástantól (ettől nem lehet eltekinteni! szerk.) a Keresztfeszítettnek a jelképe akkor sem veszt semmit elevelegéből és borzalmából, mert ez az önzés ellentéte, a szenvedés legyőzése. S ez mutatkozott meg az elképzelhető legnagyobb fokban Jézusnál, mint a legmagasabb hősiesség példája... Azok a kísérletek, amelyek a szenvedést tagadni akarják, ezen nem fognak változtatni. Azok, akik a szenvedésre képtelenek, éppúgy nem lehetnek emberi példaképek, mint ahogy a rinocerosz sem hős, amiért a bőre a nyilak elől megvédi. (M. Kult.)

Összeállította: T. E.

Szerkesztői üzenet

K. L. Pécs. A belvárosi templom nem lesz sem huzatos, sem sötét. Csak éppen most szenved ebben a két nagy hibában, mert a kilincseket többszöri sürgetés után sem sikerült még megkapni és mert a nedves fal a villamos vezetékben zavarokat okoz. Ezeket a hibákat azonban hamarosan eltüntetik. A déli bejáratokon maguktól záródó ajtók lesznek s így a légvonat veszélye teljesen ki lesz küszöbölve. Az erkély középső részét tavasszal majd az orgona foglalja el, két oldala pedig sűrű rácsozatot kap.

Egyházközségi hírek

Székesegyház

Október 1-től november 1-ig bezárólag mindennap este 6 órakor rózsafüzérájtatosság. Okt. 4. Első péntek. A Corpus Christi kápolnában 7 órakor szentséges mise. Okt. 8. Magyarok Nagyasszonya ünnepe. Okt. 24. A Mór-áldások kezdete. Tart a hónap végéig az esti rózsafüzér-ájtatossággal kapcsolatban. Okt. 25. B. Mór pécsi püspök ünnepe. 9 órakor a Mór-kápolnában főpapi szentmise. Nov. 1. Mindenszentek ünnepe. Szentbeszéd gyászistentisztelettel.

Belváros.

Október hónap folyamán minden délután hat órakor rózsafüzér ájtatosság van, 1-től 3-ig. kedden, szerdán és csütörtökön szentbeszéd is van Liseuxi Szent Teréz tiszteletére. Ezeket Hájós György dr. teol. tanár tartja.

Okt. 14-én fél 9 órakor szentmise a temetőben. 17-én 9 órakor Kis Szent Teréz szentmiséje.

Nov. 1-én d. u. 6 órakor van az utolsó rózsafüzér ájtatosság. Ezt gyászszolozsma követi a meghalt hivekért.

A délutáni litániák ideje egészen májusig: d. u. 6 óra.

Budai külváros.

Okt. 4-én, pénteken 7 órakor Jézus szt. Szívének miséje. Okt. 5-én, szombaton 6 órakor újhald szt. miséje a havi kápolnában. Okt. 13-án, vasárnap az összes szt. misék alatt a kat. sajtó céljára gyűjtünk. Okt. 20-án, vasárnap és ma különösen elhagyott nyomorgó missiók céljaira gyűjtünk.

Szigeti külváros

Október 1-én, valamint az egész hónapban minden este 6 órai kezdettel rózsafüzér ájtatosság lesz, vasárnapokon előtte szentbeszédrel. 1., 2., 3.-án d. u. 6 órai kezdettel triduum szentbeszédrel Szent Ferenc tiszteletére. 4-én elsőpéntek, Assisi Szent Ferenc ünnepe. 6, 7 és 8 órakor szentmisék lesznek, 10 órakor pedig ünnepélyes nagymise. Este 6 órakor szentbeszéd és Szent Ferenc halálának emlékezete, utána pedig rózsafüzérájtatosság lesz. 13-án egésznapos szentségimádás. Az utolsó rózsafüzér ájtatosságot november 1-én Mindenszentek ünnepén 6 órakor tartják, utána gyászistentisztelet van az elhunytakért.

Temetői templom

Mindennap fél nyolckor, vasár- és ünnepnapokon pedig 9 órakor vannak szentmisék. Októberben naponként fél hatkor rózsafüzér ájtatosság.

Mindenszentek napján d. e. 9 órakor van szentmise, délután pedig fél hatkor rózsafüzérájtatosság, melyet gyászistentisztelet követ.

Halottak napján d. e. fél 8 és 9 órakor szentmise az összes elhunytakért.

A halottak emlékére felajánlt gyertyákat adják le a templom sekrestyéjében; sem a templomban, sem a kriptában, nem szabad gyertyát gyújtogatni.

Kedveseink sirjainak díszítése közben ne hagyjuk el a szigorúan kötelező szentmise-hallgatást! Sőt már mostantól kezdve igyekezzünk minél több lelki kincset szerezni számunkra is! Ha a temetőbe megyünk, keressük fel mindig a temetői templomot is!

MISENAPTÁR

1940. október.

6. Pünkösöd utáni 21. vasárnap. — Saját mise. — Gl. 2. könyörg. Szent Brunóról. — Cr. — Praef. Sz. Hároms.

Vagy lehet a misét végezni a Rózsafüzér királynéjáról. Mise: Gaudeamus. — Gl. — 2. könyörg. a vasárnapról. 3. könyr. Sz. Brunóról. — Cr. — Praef. a Breago. Szüzzöl. — Ut. evang. a vasárnapról.

7. Rózsafüzér Királynéja. Mise: saját. — Gl. — 2. könyr. Sz. Márkról. 3. könyr. Sz. vértanukról — Cr. — Praef. a Boldogs. Szüzzöl.

8. Magyarok Nagyasszonya. Mise: saját (a függgelék). — Gl. — 2. könyr. Sz. Brigittáról. — Praef. a Boldogs. Szüzzöl: „Et Te in concetine Innuaeluata.”

13. Pünk. után 22. vas. — Saját mise. — Gl. — 2. könyr. Sz. Edvárdról. 3. a cunetis. — Cr. — Praef. Szenthároms.

20. Pünk. után 23. vas. Saját mise. — Gl. — 2. könyr. Sz. Jánosról. — 3. a Propag. fidei miséjéből. — Cr. — Praef. Sz. Hároms.

25. Szent Mór ünnepe. Saját mise. (a függgelékben). — Gl. — 2. könyr. a szent vértanukról. — Praef. com.

27. Krisztus Király ünnepe. Saját mise. — Gl. — 2. könyr. a vasárnapról. — Cr. — Praef. saját. — Ut. evang. a vasárnapról (a Vizkereszt utáni 3. vasárnap miséjéből).

Főszerkesztő: Hantos Béla.
Felelős szerkesztő: Gergye Győző dr
Szerkesztőség: Pécs, Inczedy Dénes-
utca 2/2. Telefon: 10—13.

A kiadóhivatal vezetője:
Varga Nándor. — Pécs, Deák-
utca 8.

Az előfizetés beküldhető a Pécs-
egyházmegyei Takarékpénztár RT.
17.598. számú csekklapján.

Előfizetési ár: helyben 2 P,
vidékre 2.40 P.

Felelős kiadó: Tiborcz Benedek.

Előfizetést és megrendelést felvesz
a Szent Imre könyvesbolt: Pécs, Jó-
kai-tér 6. Telefon 22—62.

ARA 20 FILLÉR.

„Dunántúl” Pécsi Egyetemi Könyvkiadó
és Nyomda R.-T. Pécs, Perczel-u. 2. sz.
Nyomdáért felelős:
Wessely Károly igazgató.

A PÉCSEGYHÁZMEGYEI KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

Megjelenik minden hó elsején. ♦♦ Előfizetési ára helyben 2*— pengő.

Gondok a családban

A gyertyaláng világossága. Amikor kis lapunk beköszönt hozzánk igen sok síron és családi asztalon egy-két szál gyertya szerény fénye pislog. Ki hinné, hogy a világítástechnika mai csodái közt egy kis gyertyalény finom sugarai sokkal messzebb világítanak, mint az ezer méter magasságokat kutató hadi fényszórók csóvája, az esti reklámok izgató fénye, vagy a lokálok pazar világítása.

Nap-nap után nagyszerű vakító fények gyűlnak ki körülöttünk, de hatásuk, céljuk alig több, mint a vakítás. Elvakul bennünk sok minden, ami lelki és emberi, hogy fellángoljon az ösztön szava és az anyagiak ereje.

Evenként egyszer szerénykedik közöttünk a halottak kicsiny gyertyája. Talán sötétben marad körülöttünk minden, ami e világi és csillogásra vágyik, de megvilágosodik a föld méhe, amiből lettünk, és ahova megtérünk. Egy gyertyaláng fénysugarai elvisznek bennünket messze föld sírjaihoz, hogy együtt legyünk minden kedves halottunkkal. Körénk gyűl a nagy család. Újra szól hozzánk édesanyánk, apánk, testvérünk, barátunk. Emléküktől megvilágosodik a múlt és a legtávolabbi jövő. — És ha nem vakult még el bennünk katolikus hitünk lángja, akkor megérezzük a múlt megnyugtató békéjét és a jövő biztató ígérését.

Intelligens asszony. Nagyon kérem kedves asszonyolvasóimat, ne botránkozzanak meg azon, hogy ezt a kérdést család gondjai közt teszegetjük. Hisz elég bosszantó hallgatni,

hogy a pletykálkodók mikép hánytorgatják mások intelligenciáját. Az illetőknek azonban legtöbbször igen téves fogalmuk van az intelligenciáról. Különbözik nem mondanák azt, hogy nem lehet intelligens asszony, akinek nincs fürdőszobája, aki nem tud bridzselni, aki nem ért a művészetekhez, aki nem tart fogadónapot, aki nem tud idegen nyelveket, és így tovább. Ki tudná hamarosan felsorolni, hogy mi mindent követelnek az intelligens asszonytól.

A valóság azonban az, hogy a jól gondozott, a sokat tudó és jól iskolázott asszony lehet gazdag, ápolt, kulturált vagy művelt, de még nem biztos, hogy intelligens. — Ne legyen közöttünk félreértés! — Igen hasznos és üdvös dolog, ha az asszony a kor követelményeihez mértén ápolja magát és sok mindent elsajátít abból, ami a művelt ember életéhez kell. — Sőt köteteket lehetne arról írni, hogy mit hasznos és illik tudni a mai világban. Az intelligencia azonban egészen más valami.

Az intelligencia magyar fordítása az értelmesség, és az intelligens, illetőleg értelmes ember, aki az eléje kerülő feladatokat jól tudja megoldani. Vagy egyszerűbben szólva, az intelligens embernek mindig az jut eszébe, amit éppen cselekednie kell.

Egész természetes, hogy annak, aki sokat tanult, aki művelt, hamarabb juthat eszébe az, amire éppen szüksége van, de nem mindig van ez így. — Nem ritka az olyan asszony, aki a matematika tudományából érettségit szerzett, és mégis túljár az eszén

a kofa, vagy a cseléd agyafúrtsága. Vagy sok asszony köteteket tud a gyermeknevelésről és mégis megáll az esze, amikor saját gyermekének bajáról, esetéről van szó. No és nem ritka az olyan asszony sem, aki mindenütt tud anyáskodó, szellemes és talpraesett lenni, csak a saját otthonában nem lát meg és nem old meg egyetlenegy feladatot sem.

A műveltség tehát nagy kincs az intelligens asszony számára, de nem elegendő. Igen sok egyszerű, műveletlen asszony nagyon intelligensen oldja meg feladatait, mert egész lelkével, összes tudásával és minden akaratával fogadja azokat. Az odaadás, a szeretet hihetetlenül leleményessé, okossá teszi az embert.

Végül ismét kérem, ne haragudjanek kedves Asszonyaim, de kimondom, hogy a mai nehéz időkben, amikor minden tál étel, minden darab ruha, minden befűtés és minden betegség a családban nagy gond, akkor nem a művelt anya, hanem az édesanya az intelligens asszony.

Nagyapó bölcsesége. Nagyapa egy hosszú, életerős, munkás élet végén boldog örömmel látta maga körül népes családját. Munkás keze már eltaradt abban, hogy az élet javaiból kimarkoljon annyit, amennyit erős akaratú és becsületes munkával lehet, de még elég erős és elég meleg volt kis unokáinak megcirógatására. Közben nagyapó szemét messze néztek. Ki tudja, mit látott és bölcsen így szólt:

„Mégis csak többre vittem, mint

azok a fiatalkori barátaim, akik egy-két gyermekük számára gyűjtöttek vagyont. Mert, ha összeszámolom mindazt, ami nektek gyermekeim és unokáim együttvéve van, akkor ez többet tesz ki, mint azoké, kik kevesen maradtak."

Az idő nagyon is igazolta nagyapát, mert a kevesek unokái ma már belefáradtak az örökség szétszedésében, de nagyapó unokái ma is a régi életerővel küzdenek gyermekeik jövőjéért.

MF.

Világiak Krisztus országáért

A. C. gyűlés Pécsen. Az 1940/41. évi munkaterv megtárgyalása.

Október hó 14-ik napján szép őszi időben, kora reggel sok papot láthatott Pécs városa. Körülbelül 80—100 baranyavármegyei pap sietett az ősi papnevelde hajléka felé: az A. C. által meghirdetett gyűlésre.

Virág Ferenc megyéspüspök nyitotta meg a gyűlést kifejezésre juttatva meglepődését, hogy a papság szép számban jelent meg.

Azután Mihalic Zsigmond pápai prelátus, orsz. igazgató kezdte meg előadását. Bevezetőben ismertette XII. Pius dicsőségesen uralkodó Szentséges Atyánk a római A. C. küldöttsége előtt tartott beszédét, amelyben kiemeli az A. C. célját, fontosságát, szükségszerűségét és örök feladatát, amely nem lehet más, mint az Egyház örök feladata. A szellemi élet ma szerfölött katolikus — állapítja meg a Pápa. A lélek nem boldog, de a végtelent keresi jobban mint valaha. Ezután felsorolja a Pápa: mik voltak azok az okok, amelyek ezt előmozdították. Többek között kevés volt a pap a hívek számához arányítva, ezért kell a világiaknak bekapcsolódnia az Egyház életébe.

„Belétek helyezük reményeinket ebben a háborús világban — folytatta a Pápa. — Vigyétek vissza a Krisztust a családba, a társadalomba, a tömeghez és a nemzetek közé!” De ezt a világi csak úgy tudja megtenni, ha kapcsolatban marad papságával, más egyetlennel és nem utolsó sorban az Istennel. Tehát egység a papsággal, egység egymás közt és az egyetek közt, egység az Úristennel. „Ilyen szellemben küldetek benneteket a szegényekhez, az ifjúsághoz, a felnőttekhez; fegyveretek legyen az imádság, a toll, a különböző erények.”

Ebből a pápai szózatból láthatjuk — folytatta az előadó —, mennyire szívügye Szentséges Atyánknak az A. C.; mit kell tehát nekünk magyar katolikusoknak tenni, hogy erőteljesebb legyen az A. C. mozgalom. Ha pár évvel ezelőtt fontos volt, hogy országunk Szent István országa le-

gyen, amikor megcsonkítottságunkban úgyszólván semmiféle közeli reménység nem világított felénk, akkor most kétszeresen szükség van a krisztusi alapelveknek széleskörű és mélyreható alkalmazására, hiszen úgyszólván új állami berendezkedés előtt állunk. A magyarság jövője azon fordul meg, hogy új, bővebb életét Krisztussal vagy Krisztus nélkül kezdi-e meg!

Szent István értelmezésében és a magyar történelem ezeresztendő megvilágításában kézzelfogható és maradandó államalkotó és fenntartó erőt csak a katolikus kereszténységből, mégpedig az élet minden megnyilvánulásába száz százalékosan átvitt katolikus kereszténységből kapott a népünk. A mostani új nekilendülésben ismét súlyos feladatok várnak a katolikusokra, mégpedig az egyetemes katolikuságra, tehát nemcsak a papokra, püspökökre, hanem mindenegyes világi tagjára is az Egyháznak — abban az értelemben — ahogyan azt a magyar A. C. immár hetedik esztendeje hirdeti és gyakorolja.

Ezt a célt tartotta szem előtt az Országos Elnökség, amikor az 1940/41 munkaévre is a tavalyi célgondolatot tette meg mozgalmunk tevékenységének a gerincévé. Vezető gondolatunk tehát ez évre is: Világiak Krisztus országáért! Ezek után részletezte az ideai programot: 1. az apostoli lelkület fokozása azáltal, hogy az egyházas érzést minél szélesebb körben propagáljuk. Nagy hibánk, hogy nem tudunk propagandát csinálni. Közvéleményt kell csinálni. Ma propaganda az egész világ, tehát mi se szégyeljünk és imádkozzuk a tavalyi szentképeken terjesztett imákat és egyleti estélyek keretében ismertessék a Központ által kijelölt témákat.

2. Egyházközségeinként iránytadó csoport kiképzése, ú. n. hangadó csoport. Ha azt akarjuk, hogy az Egyház mellett kiálljon a világi, akkor ki kell képezni, ezért tüztük ki az

Egyházat tárgyalásra, hogy tudják a „hangadók”, mi mellett kell kiállniok.

3. Rendszeres munkatársak kiképzése: a vezető-képzés. A Kalász. és a Kalot. azért ért el nagy sikert, mert vezető tanfolyamot tartott, és pedig úgy, hogy először lelkigyakorlattal megalapozta; ezért mi is tervezzünk ú. n. A. C.-s lelkigyakorlatokat és az egyházközségi tagok is kötelességüknek ismerjék az egész A. C. programjának végrehajtását: a) szenteljük meg a vasárnapot, b) teremtsünk katolikus műveltséget, c) segítsük a szegényeket, d) pártoljuk a katolikus sajtót, e) legyen szervezett katolikus tábor!

Az előadás után vita indult meg, melyben dr. Vértesi Frigyes és Soly má r Gábor vett részt.

Szigethy László.

Erdélyi Mozaik

Nagyszalonta: Arany János szülőföldje; Nagyvárad: Szent László városa, a magyar rőneszansz első fészkeinek egyike s a modern magyar irodalom bölcsője; Erdmindszent, Zilah, Csucs: Ady állomásai; Zsibó: a Wesselényiek, a magyar történelem egyik legszebb s legtragikusabb fejezete; Nagybánya: a modern magyar festészet kirepítő fészke; Kalotaszeg: a legszebb s legtalpraesettebb magyar emberfajta, Ady édes reménysége, Kis Károly művészetének tápláló televénye; Kolozsvár: Erdély szellemi életének gyújtópontja, egymaga köteteket megtöltő magyar történelem és tettekre bátorító, eleven magyar jelen; a Székelyföld: ez a legelhanyagoltabb s legkörülrajongottabb magyar táj, a hungarissimi hungarorum földje; Marosvásárhely: a csodálatos Teleky-Théka, a nyugati műveltség ez egyik legkeletebbre eső vára, az ifjú erdélyi szellem bölcsője s a Bolyaiak megszentelt religináinak őrzője; Csíksomlyó: a székely népi valláscsodálatos virága; Marosvécs: az ellentéteket nemes és férfias együttműködésben áthidaló erdélyi gondolat, az Erdélyi Helikon fellegvára; Székelyudvarhely: a bátran ügyes, szívósan okos székely nép legjobbainak nevelője; Sepsiszentgyörgy: a székely múzeum páratlan gyűjteményei; Zágon: Mikes Kelemen égő vágyainak célpontja, a magyar honvágy mély, múlhatatlan szimbóluma. (J. K.)

Kedves Testvér!

Sokat beszélnek a gyermekről. Amiről sokat beszélnek, a körül rendszeren baj van. Kevés a gyermek. Gyermekhiány csak ott van, ahol sok a bűn, amely megfojtja. Miért undorodnak a kedves, ártatlan teremtéstől?

Amint két kagyló közt létrejön az értékes gyöngy, úgy a szülők mély szeretetéből is kipattan a legdrágább gyöngy, a gyermek. A gyermek Isten ajándéka, melyet bármikor örömmel kell fogadni. Életéért hála a szülők iránt, mert oly boldogsággal tölti be a házat. Kis aranytomb gyémántos szempárral és rubintos ajakkal, amelyen a szülői szeretet csókja csattan el. A mosolygó ártatlanság elsimitja a szülők homlokának redőit és megédesíti életüket. És minél több a gyermekfejes aranykapocs, annál szorosabb a házasság köteléke. Gyermekből és pénzből soha sincs elég, mert mindkettő könnyen fogy. Nincs édesebb kereszt a gyermeknél. Hány szülő sóhajt ily kereszt után és mégsem gyönyörködhetik az ártatlan istenáldásban! Amely egészséges szülő teljesíti Isten akaratát, annak öregkora is napsütéses lesz, mert lesz eltartója, ápolója és őszinte vigasztalója.

Amely házba nem vonul be a rózsabimbós gyermek, ott sohasem nyílik a tiszta családi boldogság virága. Erkölcsi romlás és emberpusztulás jelzi azt a helyet, ahol a házaselek hivatásuk ellen harcolnak. Az üres családi fészek állandó nyugtalanságot szül, mert hiányzik valami — a kiteszített, megölt gyermek. A házasság élet gyermektemető lett, melyben a szülők állítják a keresztet. Az égbekiáltó erkölcstelenség a házaspárokat saját fajuknak sírásóivá avatja. Amely egészséges házaspár nem akar gyermeket, az Isten ellen lázad és meglakol bűnéért.

Csak ott van szaporátlanság, ahol az Istenben való hit és fajszeretet kiveszett. A szaporátlanság megnyitja idegen nép előtt az utat az országba, amely azt elárasztja, rabszolgaságba süllyeszti, mire a szaporátlanság nép szégyenteljes kipusztulása megindul. Amely nép megtartja Isten parancsát, sohasem pusztul el, bármily nagy szenvedés is zúdul rája, amint ezt a bukovinai románok között évszázadok óta élő csángók esete is bizonyítja.

Nem az anyagi jólét, érzéki öröm, hanem csupán a szilárd vallás és tiszta erkölcs pilléreire áll a nemzet jövője.

W. F.

Katolikus Akció

November havában

1. Hitbuzgalmi és erkölcsvédelmi szakosztály: Az adventi szentbeszédeken való minél tömegesebb részvételnek előkészítése. A hitbuzgalmi egyesületek tagjai törekedjenek az érdeklődés felindítására és állandó ébrentartására. Hangoztassák mindent, hogy nagyon életbevágó kérdésekről lesz szó. Kongreganisták, credisták, rózsafüzérek, Kalot és Kalász tagok, oltáregyletiak és elsősorban az egyházközségi képviselő-testületi tagok tartsák kötelességüknek, hogy ők maguk is meghallgatják az adventi, országosan közös témájú szentbeszédeket. Imahadjárat!

2. Kulturális szakosztály: Készítse elő az A. C. tanfolyamnak adventi részletét. A témák már kéznél vannak. Ha valahol nem lehetne „adventi est” műsoros keretében a témákat előadni, legalább kisebb-nagyobb csoportok számára bizalmas megbeszéléseket tartsunk a kijelölt témákról. Egyleti, köri termek adventben ne csupán tagjaik, hanem az egész egyházközség számára nyiljanak meg és kellő propagandával előkészített ünnepélyek keretében hirdessék az A. C. tanfolyam tételeit.

3. Szociális és karitatív szakosztály: A fenyegető drágaság és szegénység, élelem és fűtőanyag bősé-

gének hiánya a leggondosabb körültekintésre késztesse bennünket. Minden irányban terjeszteni kell az igénytelenség, lemondás és adakozás, valamint a takarékoság és anyagértékesítés gondolatát. Az actio catholica szellemével homlokegyenest ellenkezik a mulatózó és pompázó jótékonyosság. Készítsünk tervezetet karitatív munkánkról.

4. Sajtószakosztály: Az őszi és téli időszak nagyon alkalmas az olvasásra. Legyen meggyőződésünk, hogy nem elég, ha a katolikus sajtót is támogatjuk a szintelen, elnagyolt kereszténységű és ellentétes világnézetű sajtó mellett. Igazi eredményt akkor érünk el, ha egyirányú, teljes és megalkuvás nélküli sajtótámogatást és sajtóterjesztést végzünk.

5. Szervezési szakosztály: Figyelje meg, hogy van-e minden természetes hívőcsoportnak valamilyen összetartó egyesülete vagy intézménye. Férfiak, nők, ifjak, leányok, gyermekek kapcsolatban vannak-e egymással az egyházközségi életben belül és állapotuknak, lelkületüknek megfelelő tevékenységre van-e alkalmuk? A hiányon törekedjenek segíteni.

Pécs, 1940, okt. 25.

A. C. egyházm. igazgató.

A D. L.-mozgalom és a katolikus munkaadók

Pécs városában és most már egyházmegyénk több városában és községében örvendetes módon napról-napra szaporodnak a katolikus Dolgozó Leányok csoportjai. Öntudatos felelősségérzettel viselik munkáslányaink a D. L.-jelvényt, mindenkor tudva, hogy e viselet pontosabb kötelességteljesítést és komoly erkölcsi-életet követel tőlük.

Ezért a mi katolikus munkaadóink azzal becsülik meg a D. L.-mozgalmat és ezen keresztül katolikus munkáslányainkat, hogy elsősorban őket alkalmazzák műhelyeikben, üzleteikben. Ha szükség van munkaerőre, forduljanak a pécsi D. L.-csoportok vezetőihez (az egyes plébániákon mindenkor szívesen megadják a szükséges felvilágosítást), vagy pedig a Kat. Legényegylet elnökéhez (Megye u. Telefon: 18—77.).

Támogassuk mindenhol e mozgalmat, kívánjuk meg alkalmazottainktól, hogy e katolikus egyesület tagjaivá legyenek, hiszen a kötelességtudó és tiszta erkölcsű dolgozó leány a munkaadónak is áldást hozó befektetés.

A pécsi D. L. csoportok elnöksége.

○●○●○●○●○●○●○●○●○

A megnagyobbodott Magyarország vallásmegoszlásának statisztikája:

Római katolikus	6,441.619	(53.1%)
Görög katolikus	1,545.596	(12.2%)
Refórmátus — —	2,521.094	(19.8%)
Evangélikus — —	614,962	(4.8%)
Görögkeleti — —	432.568	(3.4%)
Unitárius — —	46.295	(0.3%)
Izraelita — —	742.727	(5.9%)

FIGYELŐ.

Politikai irányzat, szociális elv, vallási világnézet érvényesülése függ a közvélemény irányításától!

Még ma is a legnagyobb közvélemény irányító: a SAJTÓ!

Nem mindegy, hogy ki milyen újságot olvas!

A katolikus sajtó mégis nehézségekkel küzd, mert vezető katolikus férfiak és nők, vallásos katolikusok megmaradnak a nem katolikus, sőt katolikusellenes sajtó mellett! Közönyösen háttáfordítanak a kat. sajtónak!

Kb. 20—25 évvel ezelőtt a kat. társadalom nagy lelkesedéssel megalapította a kat. sajtóvállalatot és megindította a K. S. V. lapokat.

Az első számmal megindult a kritika és a széthúzás is.

Kicsi a betű... nagy a betű!

Nem elég katolikus... nagyon papos!

Főpapok, főurak szolgálja... nagyon forradalmi!

Pacifista... harcias!

Sok a felekezetieskedés... nem reagál a támadásokra!

Több regény, szenzáció kell... sok a haszontalan szépirodalom, szenzáció!

Sok a hirdetés... kevés papírt ad; nincs ingyen melléklet!

Nem elég ellenzéki, csipkelődő; nem ír az elégedetlenségről!

A kat. sajtó feladata nemcsak a hírközlés és szórakoztatás, hanem a kat. gondolkodás terjesztése az eseményekkel kapcsolatban! Ez sokkal nehezebb mint a jelszókkal való politizálás, családi botrányok kitergetése!

Igaz az, hogy van jogos kritika is, de a kat. sajtó feladatának szemeltartásával nem lehet minden kívánság előtt térdreessen! Legtöbbször nem jóindulatú kritikáról van szó, hanem csak álkritikáról; egyszerű kibújáról!

Még mindig ébresztgetni kell a katolikusokat, hogy szeressék a kat. sajtót azért, mert az elsősorban katolikus! Természetesen, aki szívből nem katolikus, annak nem fontos, felesleges, kellemetlen a katolikus sajtó! Ezt nehezebb bevallani, mint elbújni a kritikai megjegyzések mögé!

Ha igazán katolikus volnál, akkor érdekelne minden katolikus esemény a katolikus újság minden rovata!

Az a legnagyobb baj, hogy nem

vagyunk igazán katolikusok, vagy nem merünk még ma sem azok lenni!

A pénz a zsidóké, a hatalom a protestánsoké... ezt tudjuk hangoztatni, de nem lesz változás, ha nem tudunk egyetérteni mindenben, elsősorban a kat. sajtó fontosságának tekintetében!

Hogyan győzhessünk, ha elhagyjuk a zászlót, nem halljuk a vezényszót, nem támogatjuk a kat. sajtót! Ha lenne százezres, milliós tábor, akkor lenne a kat. sajtónak is átütőereje!

Nekünk pártolnunk kell a kat. sajtót!

Előfizetek, olvasom, terjesztem!

Katolikus egyházamat, magyar hazámat építem, mindkettőnek jövőjéért nemcsak dolgozom, hanem biztosítom is azzal, ha diadalra juttatom a kat. sajtót! (te)

KORSZELLEM, ez a szó mágiás erővel bír, s gyakran mindent kipótól, amit csak az ékesszólás megkíván. Miért való, amit állítok? Mert a korszellem javallja. Miért kell tenni, amit kívánok? Mert a korszellem parancsolja. Mivel lelkesítem a hinni nem akarókat? Korszellemmel. Mi által indíthatom szánakozásra a keményszívűt? Korszellem által. Túlságokat mondok? Korszellem. Időre, helyre, körülményre nem vigyázok?

Elnökképző kurzus a Katolikus Legényegyletben

Miután a diszpozíciók folytán többször legényegyleteink élére olyan papelnökök kerülnek, akiknek papi életük alatt nem állt még módjukban gyakorlatilag elsajátítani a legényegyleti vezetést, azért a Pécsi Kat. Legényegyletben november 6-án és 7-én (szerda-csütörtök) kétnapos elnökképzést tartunk az egyházmegye összes legényegyleti papelnökei számára.

Soly már György főtítkárral vezetésével mindazon új feladatok és problémák tárgyalás alá kerülnek, amelyek ma a munkásifjúság pásztora-ciójában sorsdöntően fontosak.

Ennél fogva fontos, hogy minden papelnök az egyházmegyéinkből résztvegyen e megbeszéléseken, hiszen ma az új mozgalmak és irányzatok mindenhol erősen éreztetik hatásukat és

Korszellem. Tanítok, de tanulni nem akarok? Korszellem...

Ezekre, ilyesmit hangoztatókra mondta Kölcsey, hogy a legegyszerűbb úton vagytok magatokat és társaitokat, s az egész hazát a legelsőknek, ki utatokba akad, áruba bocsátani. (J. K.)

TISZTELETRŐL és engedelmességről, békéről és háborúról, házasságról és elválásról, divatról és szeméremről más nézetei vannak az új nemzedéknek, mint az előbbinek

Az idősebb nemzedék szörnyűködik az ifjúság erkölcsi felfogásán és viselkedésén, a fiak viszont úgy tekintenek arra a korra, amelyben még bűn volt a válás, házasságtörés, csokolódzás, rövidszoknya, közös fürdő, mint a divatjamúlt krinolinra és copfira. A lányok nem egyszer szemükbe vágják anyjuknak: Ugyan anyuka, maga ebbe ne szóljon bele, maga ehhez már nem ért. A szülők lassan visszavonulnak, elhiszik gyermekük okoskodását s maguk is igyekeznek hamarosan divatosak lenni, hogy a korszellemtől el ne maradjanak.

Ha a jelen másképp gondolkodik dolgokról, mint a múlt, abból nem következik, hogy a tárgyi igazság változik a változó felfogásokkal. Ami magában véve bűn, nem lesz erény azáltal, hogy százezren követik el. Az erény nem szűnik meg erény lenni azzal, hogy kimegy a divatból. (M. K.)

így szükséges a világos látás és az egyöntetű cselekvés.

Minden elnök megkapta már a részletes programot, kérem tehát annak értelmében a szíves jelentkezést.

Dr. Patton János.

SZOMORÚ STATISZTIKA ADATAI szerint az utóbbi időkben minden harmadik fővárosi embert a szivbaj öl meg. Sokat meg lehet magyarázni az idegeket, szervezetet öléletharccal, de valljuk be, hogy nagyon sokan maguk sietnek tönkretenni egészségüket a mértéktelen, élvezethajhászó életmóddal!

Olvasd a Katolikus Tudósítót!

HIREK

A Pécs Budai Külvárosi Kat. Kör erdélyi estje. Pécs város keresztény társadalmának örvendetes harmóniája nyilatkozott meg október 5-én este a Pécs Budai Külvárosi Katolikus Kör barátságos dísztermében, Erdély egy részének visszatérése alkalmából rendezett társasvacsorán. A társasvacsorán, melyen Hanuy Ferenc dr. pápai protonotárius, püspöki helynök, egyetemi tanárral az élén képviselve volt Pécs város társadalmának minden rétege, Krisztics Sándor dr. egyetemi tanár mondott beszédet. A kör egyházi alelnöke, Kovács János dr. köszöntötte a megjelenteket. Tóth Emil egyházi elnök pedig köszönetet mondott a kitüntetett megjelenésért és az egyházi és világi előkelőségek további támogatását kérte a kör munkájához.

MISENAPTÁR

Nov. 1. Mindenszentek. — Saját mise. — Gl. — Cr. — Praef. com.

Nov. 3. Pünk. után 25. vas. A Vízkereszt utáni 4. vas. miséje. — Gl. 2. könyr. Mindenszentekről. — Cr. — Praef. Sz. Hároms.

Nov. 10. Pünk. után 26. vas. A Vízkereszt utáni 5. vas. miséje. — Gl. — 2. krg. Szent András. 3. krg. szt. vértanúk. — Cr. — Praef. Sz. Hároms.

Nov. 17. Pünk. után 27. vas. A Vízkereszt után 6. vas. miséje. — Gl. — 2. krg. Sz. Gergely. 3. krg. A cunctis. — Cr. — Praef. Sz. Hároms.

Nov. 24. Pünk. után 28 (utolsó) vas. A pünkösdi utáni 24. vas. miséje. — Gl. — 2. krg. Sz. János. 3. krg. Sz. Chrysogonus. — Cr. — Praef. Sz. Hároms.

BOSSZANTÓ DOLGOT olvas az ember néha az újságból: Newyorkban macskakiállítás volt és az első díjat nyert szép macskát egy gazdag panamai ember vette meg, hogy feleségének ajándékba hazavigye. Mivel azonban üzleti ügyei miatt maga csak hetek múlva indulhatott, megrendelt egy elsőosztályú fülkét a vasúton a macska számára. Egy inast fogadott, aki a macskát elkísérje és az úton finom ételekkel ellássa a macskát. Ha ilyen esztelen dolgokról hallunk, eszünkbe jut, hogy mi volna, ha azt a szeretetöbbséget, amit az emberek macskára, kutyákra pazarolnak, Isten szándékai szerint az embertársainak adnák?

RÖVID HIREK

Franciaországban az elmúlt öt évben a halálozások száma az elveszültek számát 118 ezerrel múlta felül. Ez okozta egyrészt az előregedést, másrészt pedig az idegen elemek óriási arányú beáramlását. — A nagykárolyi piarista gimnázium újból megnyílik. — A Szentatya az egész nyarat a Vatikánban töltötte. — Németországban a művelhető földeknek 1.6%-a van az egyház birtokában az 1937-es statisztika szerint. Összesen 703.516 hektár. — Svájcban tartotta meg a Katolikus Diákszövetség évi gyűlését 500 résztvevővel. — Franciaország gyarmataiban is feloszlának a szabadkőműves páholyok. — A francia szellem rombolását nagyon elősegítették azok a tanügyi tanácsok, amelyek meglehetősen önállósággal teljesen kirekesztették az egyházat az iskolai ügyek irányításából. — A francia újjáalakulás legfőbb irányítói felismerték azt a beláthatatlan veszélyt, amelyet az országra nézve az évi 20.000 elválás jelentett. A válást különféle jogi intézkedésekkel rendkívül meg akarják nehezíteni, ahonnan a válások számának erős csökkenését remélik. — Spanyolországban a Páli sz. Vince Társulat a polgárháború alatt mint-

egy 1500 testvért és nővért veszített. — Az ázsiai pogányság számára a kereszténység leghathatósabb fegyvere és a térítés legbiztosabb eszköze: az irgalmasság. — Mandzsú nyelven megírt bibliát fedeztek fel. — Brazília 47 millió lakosságából 40 millió a katolikusok száma, majdnem megegyeszen annyi, mint az U. S. A.-ban. — Paraguay-ban a szülők széleskörű mozgalmat indítottak, hogy ismét vezessék be az iskolákba a vallásoktatást. — Franciaországban törvényt hoztak, amely megtiltja, hogy férjes nőket állásokban alkalmazni lehessen. — Kolozsvárott visszaállítják régi helyére Erzsébet királyné szobrát. — 52 ezer könyvet ajándékoztak eddig a magyar kiadók és intézetek az erdélyi könyvtáraknak. — Négy éve államfő Franco. — Assisi Szent Ferenc emlékét az idén is nagy ünnepekkel ülte meg az egész olasz világ. — Andre Garnerin francia tisztet kell tekinteni az ejtőernyősök ősenek. — Külön bíróság működik Spanyolországban a szabadkőművesség és kommunizmus letörésére. — Szegeden az Unum megnyitotta az első eucharisztikus gyermekotthont.

Összeállította: T. E.

K r ó n i k a

Katolikus rádió az Egyesült Államokban. Az USA területén jelenleg négy katolikus adóállomás működik. Ezenkívül a National Broadcasting Ca. 71. állomása veszi át hetenként „Katolikus óra” címmel a washingtoni központi iroda által rendezett műsorszámot. A rádiótársaság műsorának keretében közvetítésre kerülő katolikus adásokat rendszerint 54 állomás továbbítja. Jellemző a nagy érdeklődésre, amelyek a rádiókatolikus műsorát kísérik, hogy az elmúlt évben 40.000 levél érkezett a washingtoni központi irodához az Egyesült Államok minden részéből. A levelek legnagyobb része nemkatolikusoktól származik.

A magyarországi ruthének egyházi viszonyai. Eltekintve a Kárpátalja ruthén lakosságától, Magyarországon 164 ezer ruthén van. 1912-ben külön püspökséget alapítottak számukra Haidudorogon, majd ehhez járult 1923-ban a miskolci apótolai kormányzóság. Területén 142 ezer hívő és 130 pap, míg az adminisztrációban 22

ezer hívő és 30 pap van. A Rómával egyesült ruthének szertartási nyelve egyre több helyt már magyar, csupán az átváltás szavai maradtak meg az egykori görög nyelvből.

A katolicizmus fejlődése Afrikában. Az olasz katolikusok Macerában missziós kongresszust rendeztek, amelyek kapcsán Acquistapace afrikai missziós püspök érdekes beszámolót adott a katolikus missziókról Afrikában. Előadása szerint az újkor nagy missziós munka Afrikában 1830-ban kezdődött meg. Azóta a katolikusok száma 7 és fél millióra emelkedett. A missziók szolgálatában áll 3560 külföldi pap és 311 bennszülött. Munkájukat támogatja 2505 szerzetestestvér 320 bennszülöttenel, továbbá 8533 külföldi szerzetesrel, 1984 bennszülöttenel.

Ne feledkezz meg a Halottak napjáról!

Egyházközségi hírek

Székesegyház

Nov. 1. Mindenszentek ünnepe. Este 6 órákor szentbeszéd, utána az utolsó rózsafüzéráldás, majd gyászistentisztelet a halottakért. Nov. 2. Halottak napja. 9 órákor ünnepélyes requiem. Nov. 3. Első vasárnap. Egésznapos szentségimádás. Nov. 13. A trianoni békeszerződés ratifikálásának évfordulója. 9 órákor ünnepélyes szentmise a hazáért. Nov. 20. II. Ottó örökös király születésnapja. 9 órákor ünnepélyes szentmise. Nov. 30. Szent András ünnepe. 9 órákor ünnepélyes szentmise. A litániák a székesegyházban nov. 2-től este 5 órákor lesznek.

Belváros.

Nov. 1-én a temetői templomban 9 órákor van szentmise, halottak napján 8 és 9 órákor; a havonként szokásos szentmise a temetőben nov. 11-én 9 órákor van. — Nov. 18-án 8 órákor Kis Szent Teréz szentmiséje.

A délutáni litániák okt. 1-től április 29-ig 6 órákor vannak.

A temetői templomban és a templom kriptájában nem szabad gyertyákat gyújtani! A halottak emlékére felajánlott gyertyákat adjuk le a sekrestyében!

A belvárosi egyházközség hölgybizottsága Veni Sancte-val és közös szentáldozással kezdte meg működésének ötödik évét.

Október 10-én Prohászka Ottokár emlékére rendezett szeretet uzsonnán 25 jobb napokat látott egyházközségi tagot vendégelt meg.

A Klapka-utcai napközi otthonban az idén 50 gyermek gondozását vállalták. Sajnos az Otthon kicsinynek bizonyult, mert nem tudnak minden jelentkezőt felvenni.

A hölgybizottság teljes szívvel lélekkel fog hozzá a munkához annak tudatában, hogy az idei nehéz évben több munkára és áldozatkészségre lesz szükség és kevesebb siker várható. De reméli, hogy a jó Istenért végzett munka megtalálja az utat az emberi szívekhez.

A XVII. Karácsonyi vásár. — Megalakulásának évétől kezdve, 1924. óta az Iparos Asszonyok Kongregációja minden esztendőben megrendezi advent első vasárnapján a tombolajátékkal egybekötött karácsonyi vásárt. — Az idén a vásár december hó 1-én, vasárnap veszi kezdetét és az este 6 órai műsoros előadással ér véget. — Tombolatárgyakat és természetbeni adományokat hála köszönettel fogad a kongregáció vezetősege.

A Szent Anna Asszonyokszövetség is működik. Kézimunka, varrás, főzés tanításával, háztartási munkák ismertetésével, kulturális és szociális előadásokkal foglalkoztatja látogatóit.

Budai külváros.

November 1-én, pénteken reggel 7 órákor Jézus szt. Szívenc miséje. — E napon Péterfillér gyűjtés az egyház kormányzásának céljára. A sírok diszkrétése miatt ne mulasszuk el a szigorúan kötelező szt. mise hallgatást. — Este 6 órákor szt. beszéd és gyászistentisz-

telet. Nov. 2-án, szombaton, halottak napján 7 órákor gyászmise meghalt hőseinkért, 8 órákor az iskolások csendes hivatásért, 9 órákor az iskolások csendes szt. miséje, 10 és 11 órákor csendes gyászmisék. Nov. 9-én, szombaton 6 órákor újhold szt. mise a havi kápolnában. Nov. 13-án, szerdán 8 órákor ünnepélyes szt. mise a hazáért a gyászos trianoni béke évfordulóján.

Szigeti külváros

November 1-én, Mindenszentek napja, első péntek, rendes vasárnapi sorrend. D. u. 6 órákor rózsafüzér ájtatosság szentbeszéddel, majd gyászszertartás a halottakért. Előtte csütörtökön délután gyónatás. 2-án, Halottak napján reggel 6 órákor gyászmise a Ferences Missziószövetség meghalt tagjaiért, 8 órákor ünnepélyes gyászmise a plébánia meghaltjaiért. 10-én egésznapos szentségimádás. 19-én, Szent Erzsébet ünnepén reggel 6 órákor szentmise és a Ferences III. rend tagjainak közös áldozása. November 3-tól kezdve vasár- és ünnepnap délutáni ájtatosságok kezdete 5 órákor lesz.

Szeretettel kérjük katolikus testvéreinket, hogy a klinikákon lévő betegek részére küldjenek kiolvasott és nélkülözhető olvasmányokat a Szent Antal Bazárba.

Vízcseppek az élet zuhatagából

A léleknek nincsen se hosszúsága, se szélessége — csak mélysége.

A lélek olyan, mint a tisztavízű forrás: belenézve, az eget látjuk — de ha felkavarjuk mélyét, zavaros lesz és saját arcunkat sem tükrözi vissza.

Ne búsuljunk: csak mi múltunk el s nem az élet.

Az élet harmóniáját nem a fü-

lünkkel, hanem a szívünkkel hallgatjuk.

A bűn legyőz téged, nem azért, mert harcol ellened, hanem azért, mert te nem küzdesz ellene.

A test csak munka után — a lélek csak imádkozás után tud pihenni.

Az illúziók nélküli ember olyan, mint egy evezők nélküli csónak.

A templomban ha letérdelsz, nagyobb vagy, mint ha állnál.

Főszerkesztő: Hantos Béla.
Felelős szerkesztő: Gergye Győző dr.
Szerkesztőség: Pécs, Inczedy Dénes-utca 2/2. Telefon: 10—13.

A kiadóhivatal vezetője:
Varga Nándor. — Pécs, Deák-utca 8.

Az előfizetés beküldhető a Pécs-egyházmegyei Takarékpénztár RT. 17.598. számú csekklapján.

Előfizetési ár: helyben 2 P.,
vidékre 2.40 P.

Felelős kiadó: Tiborcz Benedek.

Előfizetést és megrendelést felvesz a Szent Imre könyvesbolt: Pécs, Jókai-tér 6. Telefon 22—62.

ARA 20 FILLÉR.

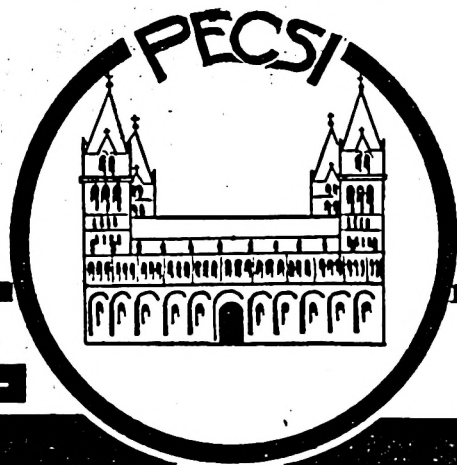
„Dunántúl” Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda R.-T. Pécs, Perczel-u. 2. sz.

Nyomdáért felelős:

Wessely Károly igazgató.

Itt vásároljunk!

Cipészek:	Hegedűoktatás:	Nyomda:
Timár, Ferenciek-u. 9.	Szendrődy, Anna-u. 10.	Dunántúl, Perczel-u. 2.
Cipő és sport:	Irógép, műszerész:	„Haladás”, Szt. Mór-u.
Várnagy, Deák-u. 8.	Palait, Széchenyi-tér 2.	Oltárépítő és aranyozó:
Drogéria:	Játékárú:	Kaufmann, Majorossy-u.
„Éden”, Király-u. 18.	Gundrum, Király-u. 37.	Orgona, harmonium:
„Medve” Király-u. 6.	Kesztyűk:	Angster, József-u. 30.
Uri és női divatárú:	Hamerli, Király-u. 11.	Órás és ékszerész:
Gundrum, Király-u. 37.	Képkeregető:	Benczenleitner, Irg.-u. 1.
Kétyi, Király-u.	Dragila, Széchenyi-tér 8.	Rádió, villany:
Krausz, Király-u. 15.	Képes, köszörűs:	Lévai, Ferenciek-u. 11.
Lang, Rákóczi-u. 49.	Dreszmann, Széchenyi-	Petrovits, Széchenyi-tér
Molter, Jókai-tér 3.	tér 14. szám.	Sütőde:
Ruppert, Ferenciek-u. 9.	Kézimunkaotthon:	Benkovits, Deák-u. 15.
Schön, Széchenyi-tér 8. sz.	Mufits, Apáca-u. 2.	Vegytisztítás, festés:
Fehérneművarrás:	Könyv és papír:	Strasse, Rákóczi-út 34.
Haasz, Papnövelde-u. 12.	Szent Antal bazár.	Schwarz, Mária-u. 39.
Fűszerkereskedő:	Szent István Társulat.	Zongora-tanítás:
Klobucsár, Király-u. 44.	Szent Imre Könyvesbolt.	Hormos, Mátyás Fl.-u. 6.
Köves, Széchenyi-tér 14.		
Római, Irgalmasok-u. 1.		

KATOLIKUS

TUDÓSÍTÓ

A PÉCSEGYHÁZMEGYEI KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

Megjelenik minden hó elsején. ♦♦ Előfizetési ára helyben 2— pengő.

ÁDVENTI GONDOLATOK

Írta: DR. KOVÁCS JÁNOS

Te vagy-e az eljövendő, vagy mást kell várunk?... Hányszor röppent el a boldogabb élet után vágyakozók ajkáról ez a kérdés a történelem folyamán! Hadvezérek, királyok, császárok, diktátorok és frakkos diplomaták álltak a nép elé és megváltói szerepet követeltek maguknak. Jöttek hatalommal, dobszóval és csillogással, hogy a nép nyomorúsága fölé felépítsék egyéni érvényesülésük birodalmát. És a parányi ember, aki lángtengernek látja a pislákoló fényt, égbetörő hegyóriásnak a pucoktúrást, az élet arénáján vérezve ávékat kiáltott a hatalmi polcán kegyesen mosolygó isteni császár felé. Szerencsétlen az ember, mert az élet vajúdásai között felszínre vetődő eszmeáramlatokra esküszik és az úgynevezett világmegváltó eszméknek maradandóságot tulajdonít. Hogyan is mondotta Krisztus az élet akarnokairól? „Gyümölcsaikről ismeritek meg őket.”

Amióta a kiválasztott zsidó nép hazája a hatalmas római birodalom protektorátusa lett, az eljövendő messiás alakjában a vallási momentumokat politikai színezések váltották fel. Várták a vezért, a nagy Dávid sarjadékát, aki erős kezével, hatalmas seregével lerázza a pogány igát és visszaállítja új fényben és ragyogásban a zsidók országát. Az összeszoruló öklök gyűlöletében és a revízióért lihegő keblek vergődésében szétfoszlott a pátriárkák és próféták által szövögetett messiási kép és helyébe a zsidó vér vágyálmainak

tákolmánya lépett. Ez az új, nagyon is új elgondolás az Údvözítőnek nem kell. Kijelenti, hogy az Isten országa nem jön harsonával és dobpergéssel, nem jön tűzön, véren, halálba küldött légiók tetemein aratott győzelemmel, hanem jön mint a hajnal érkezése, mint a földre elvetett kicsi mag igénytelen ébredése, mert az Isten országa mibennünk vagy. Hasonlít ez az ország a mustármaghoz, mely a legkisebbek közül való; de ha kikel és megnő, hatalmas fává szélesedik, melynek ágain az ég madarai megpihennek. Hasonlít a lisztbe vegyített kovászhoz, mely ha lassan kifejti erőit, átformálja ellenállhatatlanul az egészet. Milyen hálás téma lett volna ez a római szatíra-költőknek és a főváros szalonjaiban kacagó felsőbb tizezreknek! — Pedig a mustármag mégiscsak kinőtt, az Isten országa belülről csendben elindult és szétporlasztotta a régi világot.

Kétezeresztendő kereszténység áll mögöttünk, mely valamikor megújította a föld színét. De azért vannak még életünkben ádventek, boldogság utáni sirások, istenkeresések. Összeszorul a szívünk, amikor korunk társadalmának faji örületben izzó, átformálásra váró masszáját figyeljük. Visszatekintünk az emberi ész diadalútjára és fáj, hogy nem lettünk általa boldogabbak egy kicsit. A fejetejére állított világ új megváltókat keres és felteszik most is számtalanszor a kérdést, mely csak Krisztusra vonatkozhatott joggal: Te vagy-e az

eljövendő, vagy mást kell várunk? — A bűneiben elkallódott, szenvedélyeiben tobzódo kielégíthetetlen emberiség újból kenyerért és cirkszért-libeg, új világot hirdet, testi és hatalmi vágyainak fantasztikus eldorádóját. Elködösítette fejüket a megrothadt közszellem és a technika önistenítő büszke feltörése. Elfelejtették, hogy az átalakulás, a boldogabb kor érkezése csak belülről jöhet. Mikor majd újra magára döbben ez az emberiség és a külsőtől megundorodva, erőinek önistenítésétől elfordulva újra befelé figyel, akkor majd elérkezik számára újból az Isten országa.

Ezért sirunk, ezért kiáltozunk és ezért sóvárognak az évezredek. Sirunk ott reszketett a pátriárkák juhaklos és olajfás tornácai körül, ott meredeznek hatalmas tűzoszlopként a pusztában vándorló zsidó nép előtt és ott zokogott a babilóniai zizek partjain a rabszolgaságba hurcolt zsidóság megpattant hangszereiben. Az egész Öszövetség imája egyetlen kiáltásban tör az ég felé: Harmatozzatok, égi magasok és ti felhők onnan felülről bocsássátok alá az igazat! Veni, veni Emmanuel — jöjj el, jöjj el már Istenünk! Ez az imádság a mi imádságunk is. Ráismerünk a lélek szavára és könnyes szemünket az égre emeljük. Tudjuk, hogy ádvent nélkül nincs beteljesülés, lelki megtisztulás nélkül nincs Isten országa. Pedig mi keresni akarjuk először az Isten országát és a többi mind hozzáadatik nekünk.

A pápa könyörgése a világbékeért

XII. Pius pápa november 24-én vasárnap a háború áldozataiért elrendelt bűnbánó nap alkalmából ünnepélyes szentmisét mondott a Szent Péter bazilikában. A pápát a templom közönsége meleg ünnepésben részesítette. Az evangélium után a Szentatya nagy beszédet mondott és ebben kitért a háború és béke kérdéseire is. Ez a háború, amelynek terhe Európára és a világra nehezedik — mondotta a pápa — ránehezedik a mi atyai szívünkre is. Minden lehetőséget elkövetünk, hogy eltávolítsuk az emberiségtől ezt a mostani megpróbáltatást. Azon fáradozunk, hogy

a nemzetek között helyre álljon a megzavart összhang.

annak az igazságnak az alapján, amely lecsillapítja a szenvedélyeket és eltünteti a gyűlöletet; hogy az emberiség megkapja azt a békét, amely a szabadság és a biztonság alapján

minden népnek megadja azt, ami őt ezen a földön javakban és hatalomban megilleti.

Ha a háború zaja túl is csapott hangunkon, tekintetünket az ég felé emeljük ahhoz az Atyához, akitől minden vigasztalás származik. Óhozzá fohászunk, hogy

adjon jobb napokat az emberi nemnek.

A pápa ezután megható imát mondott, amelyben

örök nyugalomért esedezik mindazok számára, akiket a háború hulláma halálba sodort

és akik elpusztult városok és falvak romjai alatt lették halálukat. Adjon az Úr vigaszt és megnyugvást — mondotta a Szentatya — mindazok számára, akik a háború miatt földönfutókká váltak, foglyul estek, vagy megsebesültek. Törölje le az özvegyek, az anyák és az árvák könnyeit.

A Szentatya ezután könyörgött az Urhoz,

juttassa diadalra a földön a keresztényi szeretetet

és teremtsen a népek között egyetértést és igazságos békét. Nyugodjanak meg a háborgó tengerek, szünjenek meg azok az éjjeli támadások, amelyek vést, halált és pusztulást okoznak a védtelen lakosság körében és álljon helyre a tartós és rendezett béke, amely egyetlen családban egyesíti az egész emberiséget.

*

Budapestben a legfényesebb külsőségek között az Örökimádás templomban folyt le az engesztelő ájtatosság, amelyet dr. Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás végzett.

A vasárnap megszentelése

Valamikor, nem is olyan régen mindenütt olvasható volt a közismert hármasszó: szabadság, egyenlőség, testvériség. Azóta nem egy katasztrófa szakadt ránk és mi megrendülve állunk, búsulunk, mert hitünk és csalódtunk. Azóta látjuk már, hogy a hármasszóból mi igaz és mi nem. Azóta az összeomlás után alaposan megrostáltuk a törmelékett és

1925-től kezdve új programba: Krisztus Királyságába; új hármasszóba: Világiak Krisztus Országáért; akarjuk foglalni törekvéseinket és reményeinket!

Mi is lehetne az ember törekvése és reménye más, mint a társadalom minden rétege számára a jobb élet biztosítása. Ez a jobb élet, amire törekszünk és amiben reménykedünk: az Isten gondolata!

Az Isten akarta azt, hogy a földön az ember legyen az úr és erre adott is az embernek képességet; megáldotta az embert a jobb életet biztosító erővel.

Karoljuk fel a jobb életnek ezt a programját! Kötelességünk! Ne akarjuk kipótolni ígéretekkel, hanem alapozzuk meg minden emberben a jobb, erősebb lélek kialakításával!

Azonban mit várhatunk a gyermektől, akik szegénységben és piszokban nőnek fel? Mit várhatunk az agyonstrapált emberektől, akiknek sem kenyérük, sem otthonuk nincs? Mit várhatunk a gyermektelen felcségek, akik gyermekmosoly nélkül élnek világukat? Mit várhatunk a társadalom nagy mocsaraitól, melyekben erkölcs, bizalom, tisztesség, tekintély merül el?

Akinek napsugara nincs, annak az evangélium fénye sem világít! Ezeknél javulást csak úgy érhetünk el, ha életük külső körülményein változtatunk. De nem jutunk-e ezáltal ellentétbe előbbi állításunkkal, hogy alapozzuk meg a jobb életet, a jobb, erősebb lélek kialakításával? Éppen nem! Mert mikor az emberhez méltó életkörülmények szükségességét hangoztatjuk, ezzel csak azt akarjuk, hogy az ember embernek érezhesse magát és kedvezőbb életkörülmények közé jutva álljon rendelkezésére a léleknek! Azután majd a lélekben megerősített ember tud magának kiharcolni és biztosítani jobb életet! Nem az a kérdés, hogy mi legyen az első: jobb hétköznap-e, vagy szentebb vasárnap? Mi mind a kettőt

akarjuk! És egyszerre dolgozunk mindkettőn: a jobb hétköznapon és a szentebb vasárnapon!

A Katolikus Akció mozgó. Az öt szakosztály dolgozik. A hitbuzgalmi, melynek alapja a Credo, a vasárnap megszentelésén fáradozik. A többi négy vele együtt és egyszerre cselekszik. A kulturális, a sajtó, a szervezési előkészíti a terepet a szociális szakosztály részére, mely hivatva van kiharcolni a jobb hétköznapot, a szebb és emberibb életet.

Nem bocsátkozhatunk most a vasárnap megszentelésének részletes tárgyalásába. Ezt elvégzik az egyes Credo csoportok ebben a hitbuzgalmi évben, az ő havi gyűléseiken.

Mindamellettt le kell szögeznünk azt az igazságot, hogy nekünk embereknek szükségünk van a megszentelt vasárnapokra, mert vasárnap nélkül megfélemezünk Istenről, lélekről, sőt még a szükséges testi pihenésről is. Megemlítjük azt is, hogy

a vasárnapot a szentmise, szentbeszéd, munkaszünet szenteli meg.

Ezek nélkül nem szent a vasárnap. Ha pedig nem szent a vasárnap, akkor nem is fakadnak belőle azok az erények, melyekre manapság szükség van az emberiségnek.

A megszentelt vasárnap gyümölcsei: a hitvalló bátorság, buzgóság, a katolikus öntudat és összetartás, megelégedés, fegyelmezetttség, megbízhatóság és becsületesség. Ezeknek az erényeknek a szülőháza csak az Isten szent temploma!

Ne felejtjük el akárhány templomtelik is meg nőkkel és gyermekekkel, de

ha a férfi nem teszi be a lábát a templomba, addig a világiak egy lépést sem tettek Krisztus országáért, addig nem könyvelhetünk el igazi eredményeket; addig Krisztus Királysága csak ünnep és nem valóság. Addig, míg a katolikus férfiak meg nem szentelik a vasárnapot, nem ismerték el Krisztust királyuknak. Ha pedig nem ismerik el királyuknak, akkor szó sem lehet Krisztus Királyságának megvalósulásáról sem a családban, sem a közéletben. Krisztus Király csak a megszentelt vasárnapon keresztül fog győzni, uralkodni, parancsolni és bennünket boldogítani!

XII. PIUS és a Katolikus Akció

Az olasz Actio Catholica képviselőihez XII. Pius szeptember 4-én beszédet intézett.

Tekintetünket — mondotta — az Actio Catholicára függesztjük és azal buzdítjuk magunkat, hogy jót reméljünk és bizakodunk, hogy a püspökök és a Szentszék körül szorosan felsorakozó Actio Catholicában odaadó és buzgó munkásokat lelünk ahhoz a vállalkozáshoz, mely mindennél jobban a szívünkön fekszik, lévén a legfőbb érdeke a lelkeknek és nemzeteknek, ez pedig:

Krisztus visszatérése a lelkekbe, a házi tűzhelyek mellé, a közérkölsbe, a társadalmi osztályok viszonyába, a társadalmi rendbe s a nemzetközi kapcsolatokba.

Ez egy magasrendűen keresztény vállalkozás, mely a küzdő Egyház buzgó fiait a legnemesebb és legszentebb keresztshadjárat érdemével és díszével övezi.

A továbbiakban részletekbe menő irányelveket adott. Az egységet sürgette. Mindenekelőtt az egyházi renddel való legszorosabb egységet. Itt említette meg, hogy az Actio Catholica munkatársai

a példaadás és a buzgalom elitje lévén, nemcsak azt fogják bizonyítani, hogy lángoló keresztények, hanem azt is, hogy tökéletes polgárok, akik nem zárkoznak el a nemzeti és társadalmi közösség magasztos feladataitól, szeretik hazájukat, s készek érte az életüket is odaadni, ha az or-

szág jogos érdeke megkívánja ezt a legfőbb áldozatot.

Továbbá az Istennel való egységet hangsúlyozta. Arra hívja fel a pap-ságot, hogy alakítsák és képezzék az Actio Catholica tagjait. Majd az

Actio Catholica tagjai közötti egységről

szólt, mely egyetlen családként kapcsoljon össze öreget és fiatalot. Végül arra figyelmeztet, hogy

egység legyen az Actio Catholica és a hierarchiától függő más katolikus szervezetek között.

Ne akadályozzák egymás munkáját, ellenben nemesen versengve, kölcsönösen segítsék és támogassák egymást.

Igy felkészítve az Actio Catholica munkatársait, ünnepélyesen küldi őket:

Menjetez szerteszéjjel a világba! Menjetez a megalázottakhoz, a szegényekhez, a szerencsétlenekhez, a világ elhagyatottjaihoz, érezzenek magukhoz közel egy testvért, aki barátjuk a zordon körülmények között. Menjetez az ifjúság közé, mely fiatal elmével és hevüléssel annyi súlyos veszedelemnek van kitéve, hogy beléje oltmassátok az út, az igazság és az élet ama kötelességét, mely a hit mécsese s melyet végül a végső pihenőhely fölé függesztenek. Menjetez a felnöttek közé, akik egy hitelenségtől átítatott korban serdültek fel s akik ma annyi rendszer összeomlása után alkalmasakká váltak, hogy felébredjen bennük az olthatatlan vágy Jézus Krisztus után.

MIT OLVASNAK A DIÁKOK ?

Az egyik budapesti gimnázium életrevaló tanára rögtönzött fogalmazványt íratott két párhuzamos osztályával arról, hogy egy év alatt mit olvastak. Érdekes bepillantást nyert a mai diák olvasmányába. Általánosságban megállapította, hogy sok könyv jóval előbb kerül a diák kezébe, mint kellene. Ezt nagyrészt magyarázzák a körülmények, a szegénység (nem tud hozzájutni; azt olvas, ami éppen a kezébe kerül, amit kapott), de azért a szülők és hozzátartozók is felelősek.

Azt gondoljuk, hogy érdekes keresztmetszetet kapnánk a pécsi, mohácsi, szekszárdi, dombóvári, szigetvári diákok olvasmányairól is, ha

ezek a helyeken szintén találkoznának tanár, aki a diákjaival íratna extemporalét az ő olvasmányairól. Ismeretlenül is kérjük az illetékes urakat, hogy szíveskedjenek időt szakítani ehhez a fontos problémához, hogy lapunkon keresztül módunkban legyen a kedves szülők figyelmét felhívni egyházmegyénk diákságának olvasmányaira.

Önként adódik ebből az a kérdés is, hogy az említett helyeken, mit olvasnak a hitbuzgalmi és társadalmi egyesületek tagjai. A mélyen tisztelt egyesületi vezetők hasonlóképpen szolgálhatnának érdekes adatokkal a felnöttek olvasmányaira nézve. Őket is kérjük, hogy ne sajnálják ettől a fontos kérdéstől a ráfordított időt.

RÖVID HIREK

A Pécsi Erzsébetegyetemről a professzorokat kinevezték a kolozsvári, szegedi és debreceni egyetemre. — A volt francia vezetők ellen súlyos vádak hangzottak el a legfelsőbb bíróságon. — Pécs építő iparossága sürgeti a Horthy Miklós kertvárosban még létesítendő családi lakóházak építésének megkezdését. — Hosszúhetény határában 1600 éves római villát tártak fel. — Pécs téli tüzfeszültsége közel 70.000 ürköbméter. A város és a vármegye lépéseket tették a földművelésügyi minisztériumokban a szükséglet biztosítására. — A Kat. Egyháznak Németségben az állami egyetemeken 8 kat. háttudományi kar áll rendelkezésre a papnövendékek képzésére. — Finn püspök képe van a legújabb finn bélyegen. — Általános népszámlálás lesz Magyarországon 1941 január 31-én. — Ezer új szövöszéket állítanak fel Erdélyben. — Aranykalásos gazdaavatás volt Szentlőrincen. — Lengyel gimnázium és elemi iskola nyílt meg Balatonbogláron. — A Kolozsvári egyetem tiszteletbeli doktorrá avatta Csáky István gróf külügyminisztert. — Pécs havi zsír szükséglete 5 vagón. — A kormányzó országos ünnepség keretében nyitotta meg a Kolozsvári Ferenc József egyetemet. — Megtartotta 41-ik évi közgyűlését a Pécsi érsegházmegyei Papok Missziós Egyesülete. — Horthy csúcsnak nevezte el Magyarországot lemagasabb hegycsúcsát. — Milliós károk érték a pécsi és baranyai szőlőgazdákat. — Franciaországban tömegesen tartóztatják le a kommunistákat. — Esztergár Lajos dr. pécsi polgármester mondotta: a télen át senki sem marad munka és kereset nélkül. — Baranya vármegye jövő évi költségvetésében egymillió pengő hiányt kell pótdoból fedezni. — Mészint a Magyarországi Német Népművelődési Egyesület. — A Kormányzó Úr ifjúk tanácsossá nevezte ki Gorondy Nofák Elemér pécsi hadserővezető tanácsost. — Nagy sikert aratott Pécsen a repensburói dömörűs. — Aczélból vették új 20. 2 és 1 Millés érmekét. — 54 ezer bolgárt felvitték át Dél-Dunántúlra. — A Nobel-díjas Szentgyörgyi Albert professzor lett az új szegedi egyetem rektora. — A pécsi iparosok törvényhozőját Moldvay Ferencet ünnepelte Pécs társadalma. — A hazatért Erdélyt ünnepelték a pécsi iktatótábla teljes ülésén. — Magyarországon nincsen nemzeti gondolat keresztényiség nélkül — mondotta a miniszterelnök. — Tízezer pengő karácsonyi seélyt szavazott meg a közgyűlés Baranya megye tisztviselői és érvéb alkalmazottai részére. — Három generáción át a Farkas család tanítóskodott Váároscsombón. — A 250 éves magyar színészetet megünnepelték a pécsi színházban. — Roosevelt lett harmadszor is az Amerikai Egyesült Államok elnöke. — Szily Kálmán kultuszállamtitkár mondotta: Reméliük sikerül olyan megoldást találni, hogy a pécsi bölcsészkar szűneteltetése ne tartson soká.

Színház

Nem kimondottan hivatásunk írni színházi kritikát esetről-esetre. Különben is havonta csak egyszer jelenünk meg. Legfeljebb mérleget készíthetünk egy-egy hónap végén. Így teszünk most is.

Először is örömmel hozzuk a Dunántúl intelmét, amelyet a színházi szezon kezdetén a Pécsi Nemzeti Színház egymást követő igazgatóihoz intézett.

Pécs mindhárom színigazgatójának tudnia kell, hogy a város közönsége kizárólag olyan darabokat fogad el, amelyek összeférnek az etikával, a keresztény felfogással, mint ahogy — hála Isten — ma már az újjászületett magyar színjátszás rendje sem tűr meg más fajtát.

Hamarosan bebizonyosodott, hogy jó volt előre felhívni erre a mostani igazgató figyelmét, mert jóllehet, megtörtént az örségváltás, de a légkör (színpadon és nézőtérén) igen hasonló a régihez.

Az *Alterego* (Asztalos Miklós történelmi vígjátéka) mesemágia cseppet sem erkölcsös történet. A bemutatót gyenge félház nézte végig, de szombaton, halottak napján bizonyára még ennyien sem lesznek kíváncsiak az *Alterego*ra, mert Pécs katolikus társadalma elvárja a színháztól, hogy a kegyelet ünnepén ne ilyen darabokat tűzzenek műsorra — feltételezzük — még feledékenységből sem.

A Dunántúl figyelmeztetésére a színház igazgatósága Halottak napjának estéjén az *Alterego* helyett az *Aranyembert* mutatta be.

A jóindulatú figyelmeztetés ezúttal eredményre vezetett. Így is van rendjén. Pécs katolikus város és erről nem szabad megfeledkezni még a színháznak sem.

Itt még megemlítjük, hogy a kegyelet igazi estje Mindenszentek este van. Természetes, ha Halottak napján nem adnak — máskor sem szabaddá — kifogásolható darabot. De az volna az igazi helyes eljárás, ha Mindenszentek ünnepén sem délután, sem este nem volna előadás. Azt hisszük, hogy maguk a művészek is jónéven vennék ezt a kis szünetet, mert egész biztosan ők is szeretettel emlékeznének meg elköltözött hozzátartozóikról. A mozinak szintén illene hasonlóképpen zárva maradni Mindenszentek délután és este. Úgy a színház, mint a mozi kibírja (szubvenció is van, meg három mozi van egy társaság kezében) azt a kis anyagi veszteséget, amivel Pécs katolikus közönségének megbecsülése jár.

Katolikus Akció december havában

1. Hitbuzgalmi és erkölcsvédelmi szakosztály. Az adventi szentbeszéd sémái az egész országban közzések. Mindenütt anyaszentegyházunkról predikálnak. Hogy mennyire kell ismerni, szeretni és védeni az egyházat és hogyan kell érte dolgozni. Legyenek ezek a témák, a predikációkban elhangzott gondolatok és eszmék beszélgetések tárgya. Hogyan folyik az imahadjarat? Ismerik-e már a hívők mindnyájan az imádságot világi apostolokért? Gyűléseken elmondják-e közösen? Advent első vasárnapján megfigyeltük-e, hogy hányan vettek részt szent misén? Ha valahol elmaradt volna, számláljuk meg a következő vasárnapon. Ennek a szakosztálynak gondját jelenti az is, hogy az adventi szentidőben ne legyenek nyilvános mulatságok, hogy a fonókban felügyelet alatt legyen az ifjúság, hogy a pénteki és vasárnapi sertésölések és trok elmaradjanak, hogy Szent Miklós napján ne Krampuszjelenetek muttassák a gyermekeket, hogy karácsony ünnepe a kised Üdvözítő jászolya köré csoportosítsa a családot, hogy a Luca-szék és ólomöntés babonái kiküszöböltesse. Szilveszter estéjén legyünk együtt a templomban és hallgassuk meg az egész országban közös témájú lelkiismeretvizsgáló és megújuló munkára lelkesítő szentbeszédet.

2. Kulturális szakosztály. Nem csupán előadási anyag, de gyönyörű és igen gazdag műsoranyag áll minden egyházközség rendelkezésére, hogy adventben legalább egy-két kultúrteszt rendezhessünk. Az iskolai és felsőoktatási ifjúság számára válogatni lehet költeményekben, jelenetekben. Ne feledkezzünk meg a szavaló-kórusról. Feledhetetlen benyomást tesz a hallgatókra. A kulturális szakosztály fogja megfigyelni a népi eredetű pásztorjátékok és betlehemjárások szövegét és cselekményfelépítését és javító, nemesítő hatással fog itt-ott ezen nagyon értékes népi hagyományhoz hozzájárulni. A legteljesebb megértéssel és szolgálatkészséggel karoljuk fel az iskolán kívüli nevelés ügyét ne csupán előadások tartásával, hanem egészségügyi, anyai és csecsemővédelmi, háziipari, főzőtanfolyamokon való aktív részvétel.

3. Szociális és karitatív szakosztály. Ennek a szakosztálynak aratási ünnepe a karácsony. Az adventi idő jelenti számára a szántásnak, vetésnek munkáját, a gyűjtést és az anyag-

nak ügyes feldolgozását. Használhatatlan dolgokat nem szabad adni: mindent odaadó meleg szeretettel és tisztelettel kell adni. A szegényeknek ne gyűjtsük össze a kiosztásra, hanem juttassuk lakásukra az adományt. A szegény gyermekeknek ne közvetlenül adjuk, hanem szüleiknek, hogy ők adhassák gyermekeiknek. Karácsony ünnepére ne feledkezzünk meg a szegény gyermekek játékos örömeiről sem. A családi szentélyt kell karácsonyra kivilágítani. Milyen elszomorító az, ha egy fényes karácsonyfát ott kell hagyni és hazamenni a sötét, talán hideg szobába.

4. Sajtószakosztály. A karácsonyi ajándékok között szerepelhet, különösen jobbmódúak szempontjából egy-egy katolikus napilapnak vagy folyóiratnak havi vagy félévi előfizetése. Úgy lehet megkedveltetni a felebaráttal a katolikus sajtót, ha kezükbe adjuk annak termékét. Gondoskodni kell arról, hogy a folyóiratok, hetilapok kézzől-kézre járjanak, de a napilapok egy-egy cikke is háziról-házra olvasható legyen. Van-e már a sajtószakosztálynak néhány jó könyve, egy kis könyvtára, hogy kölcsön adhasson jó olvasmányt? És ha van katolikus népkönyvtár, díszledek-e benne az elnyűtt, agyonkoptott könyvek? Vagy talán újdonságukban éktelenkednek? Az öntudatos katolikusnak nem az a dicsősége, hogy a katolikus sajtóra is áldoz, hanem elsősorban az, hogy a vallástalan és katolikus-ellenes sajtót nem támogatja.

5. Szervezési szakosztály. Ennek a munkája talán a legnehezebb, mert állandó körültekintést, töprengést és folytonos, igen sokszor eredménytelen zakatolást jelent. De a tiszteres eredménytelenség után végre mégis csak megmozdul valami a lélekben. A lelki gyakorlatokra gondolunk és az egyházközségi képviselőtestületnek háromnapos tanfolyamára. Törekedjünk arra minden erőnkkel, hogy mindkettőt megvalósítsuk. Az utóbbit már adventben, a lelki gyakorlatot esetleg nagybőjtben. Van-e Szivgárda, van-e ifjúsági csoport, van-e Credo? Nem kell-e megújítani a Rózsafüzér-társulatot? Lüktet-e az élet az egyesületekben? Megvan-e minden utcának a megbízottja, aki összekötő tisztként szerepel a lelkipásztor és hívei között? Készen van-e vagy legalább készül-e a hívők katasztere? A világiak segítségével nélkül mindez hiú ábránd.

Katolikus sajtóprobléma

Más ma a sajtóprobléma, mint volt a világháború előtt. Akkoriban a keresztény sajtó élethalál harcát vívta a zsidó és liberális sajtó ellen.

A liberalizmus a világháború után soká szellemi nagyhatalomnak érezte magát. Lapjai, ha nyíltan nem is mertek támadni, sőt időnként nagy keresztényeknek is adták magukat, mégis lényegében keresztényellenes politikát, morált és világszemléletet hirdettek. Ez

a baloldali sajtó a világháború alatt szinte korlátlan irányítója volt a magyar gondolkozásnak, a szellemi, művészeti, politikai és erkölcsi életnek.

Ma ez a helyzet megszűnt. A baloldali lapok jórésze kimúlt, mások pedig keresztény vízekre veztek át. Már nem a zsidó sajtó az elsősorú ellenfél s nincs zsidó egyeduralom a magyar sajtó terén.

Azonban teljesen téves következtetés lenne azt hinni, hogy akkor hát a katolikus magyar sajtóprobléma nincs többé.

Van ma is azért katolikus sajtóprobléma, csak nem olyan égető, mint a régi időkben.

Három oldalról fenyegeti veszély a sajtó révén a magyar katolikus közgondolkodást és életet.

Az egyik: az éppen csak antiszemita alapon álló „keresztény” irány előnyomulása.

A háború és forradalmak után mindenki látta, hova vezet a balpártiság, hamar mindenki átnyergelt „kereszténynek.” Kérdezni nem kérdezte senki, hogy mit jelent ez a szó. Jelszónak tekintette a zsidósággal szemben. Egyszerre keresztény lett mindenki; az is, aki templomba soha nem járt, aki magánéletében teljesen pogány volt, s aki semmiben sem hitt.

A kereszténység jó volt jelszónak, mert ez volt a konjunktúra, hát melléje álltak.

Ennek az iránynak a hivatást természetesen bántotta, hogy mások viszont a kereszténységet komolyan értelmezik. Amint a Központi Sajtóvállalat lapjai megjelentek, ők is adtak ki különféle „keresztény” lapokat, amelyekből azonban a hitéleti kereszténység egyszerűen kimaradt. Ez magyarázza meg azoknak a lapoknak nagy sikerét, amelyek a katolikus K. S. V. lapokkal szemben gombamódra nőttek ki a földből.

Ez a nemkatolikus, „keresztény” sajtó máig is él és virágzik.

Nem minden rossz, ami hasábjain megjelenik, de azért katolikus szempontból nem kielégítő és sokszor veszedelmes is.

A katolikusokkal megértetni a különbséget, ez a mai katolikus sajtóprobléma első súlyos és jelentős feladata.

Igy van szépirodalmi téren is. Ma nem zsidó írók köré csoportosul a magyar olvasóközönség, hanem keresztény származású írókat vesznek körül. Olyanokat, akik

keresztények, mert annak születek, de egész életfelfogásuk merőben keresztényellenes.

Nem nagy kereszténység az, ha egyik-másik lapnak a szerkesztője véletlenül nem született ugyan zsidónak, csak úgy tanulta el a zsidóktól az ő mentalitásukat.

A második veszedelem, amellyel a katolikus sajtóprobléma terén találkozunk:

az álkeresztény sajtó.

Az emberek nagy része mindig a radikalizmust keresi, mindenben a szélsőségekért rajong. Tegnap szélső szocialista volt, ma mindennap hét zsidónak inná a vérért. Itt pedig azt kap: radikalizmust.

A harmadik veszély a katolikus sajtóprobléma terén:

a felekezeti elmosottság.

Ez a felekezeti elmosottság természetesen nem fér meg a katolikus célkitűzésekkel. Azért vagyunk oly szörnyű gyengék, mert saját Egyházunk eszméi elhalványodtak nagyon sok emberünk lelkében. Így öntudatlan áruóval lesz tele a saját táborunk.

Ezen a fájdalmas és visszás állapoton kell mindenekelőtt változtatnunk.

A katolikus öntudatot és lelkiület katolikusainkban újra fel kell ébresztenünk.

Az ellenfél nem annyira azzal árt nekünk, hogy katolikus tételeinket nyíltan támadja, mint inkább azzal, hogy ügyesen belopja a közgondolkodásba a maga elveit és felfogásait. Húsz év előtt a „Keresztény sajtó” egyszerűen katolikus sajtót jelentett. Ma már nem annyit jelent. Ma már több napilapunk van, amely a keresztény jelzöt viseli, de többnyire minden inkább, mint katolikus.

Nem lehet mondani, hogy csekély jelentőségű a katolikus sajtóprobléma. Felvilágításra, cselekvésre szükség van.

Mozi

Mindenki arról beszél, hogy nagy a drágaság, nagy a szegénység. Alig lehet megélni. Rémképeket látva azt is suttogják, hogy valami változásnak kell történni, mert különben nagy baj lesz. Így senki kétségbe nem vonja, hogy van szegénység, van drágaság. Szóval baj van elég, sőt sok is! Mégis kénytelenek vagyunk a sőtélenlátókat megvigasztalni. Nincs ok a kétségbeesésre! Altitásunk valódiságáról bárki könnyen meggyőződhetik. Nem kell mást tennie, mint

vasárnap és ünnepnapon, de lehet hétköznap is, sétálgasson a mozi és színház pénztára környékén. Örömmel láthatja, hogy mennyi embernek van még pénze. Hála Istennek, jut még mozira, színházra. Nem kell falra festeni az ördögöt.

Természetesen csak akkor, ha a külső után itélünk. Mindenesetre nagy baj az, hogy olyanok is járnak színházba, moziba, akik vagy a családunktól, vagy a saját szájuktól vonják el még a legolcsóbb jegy árát is. És egyhétlen talán nem is egyszer! Rongyos cipőben, szakadt ruhában tipegnek, cigarettáznak, szellemeskednek a várakozók, akik utolsó filléruket hagyták ott a pénztárnál. De le nem maradhatnak egy filmről sem! Ne mondja azt senki, hogy minden embernek van joga a szórakozáshoz. Ez igaz, de csak akkor, ha a becsületes munkával megkeresett pénzéből először biztosította magának a legszükségesebbeket, vagy családjának a megélhetést. Ne vitatkozzunk! Az egyszer igaz, hogy sok a szociális baj, lehetne és kellene is segíteni, sőt az volna az ideális helyzet, hogy jusson mindenkinek szórakozásra: mozira és színházra! Azonban tagadhatatlan tény az, hogy

az embereknek nincs szemmértékük!

Azt hiszik, hogy mozi és színház nélkül nem élet az élet. Nagy, igen nagy baj ez! De még nagyobb az, hogy sok esetben szegény embertársunk olyasmiről adta oda utolsó fillérért, ami nem nemesítő szórakozást nyújtott neki, hanem még azt a csöpp kis jóra valósságot is kiölte belőle, amit a küzdelmes életben eddig sikerült neki megmentenie.

Atlapoztuk augusztusig visszamenően a Dunántúlt. Összeszámláltuk, hogy körülbelül, három hónap alatt hány filmet mutattak be. Huszonötöt. Ezek között hat olyan filmet találunk, amelyet csak 16 éven felüliek nézhettek volna meg. (Pedig ha valami rossz, akkor az a 16 éven felüliekre is csak rossz hatással lehet. Vagy egyszerűen csak trükk, hogy a rossz filmet ne forgassák közönség nélkül). Mind a huszonöttel nem foglalkozhatunk. Még csak az előbb említett hatall sem. De egy kis kritikát bemutatunk a forgatott filmekről. Most utólag. (Előre azért nem, mert ha a kritika szerint rossz a film, akkor azért nézik meg. Ha pedig jó a kritika, akkor éppen azért nem né-

zik meg a filmet.) A kimondottan jó, vagy kevésbé káros filmek hatását lerontották a következők: Igen, vagy nem? Bel Ami, Sok hűhó Emmiért, Napoleon házassága. Lássuk csak!

Igen vagy nem? — A magyar filmgyártásnak szemelláthatólag csak két útja és iránya van: vagy rossz, esetlen, unalmas, művészietlen, de ugyanhogya a polgári erkölcs határain belül; vagy pedig jó, élvezetes, esetleg művészi is, de feltétlenül pikáns, esetleg otrombán erkölcsstelen. Ehhez a második irányhoz tartozik ez a vigjáték is... Sikamlósság aztán bőven van benne, úgyhogya az ember egyenesen csodálkozik a rendőrségi engedélyen... Sajnáljuk, hogy a sok színeszi értéket egy ilyen sikamlós, léha, sokszor már a pornográfián is átuérott darabra kellett pazarolniok.

Bel Ami. — Egy francia selyemfiúról szól a történet, aki céda nők és szerelmek révén miniszterségig emelkedik... A darab természetesen elejétől-végéig csábításokból és kerítésekéből, erkölcsstelen ajánlatokból és üzletekből áll. Más a franciákat is felülmúlja a német fiimgyártás ebben a filmben, az érzéki jelenetek kiélézésében és ábrázolásában.

Sok hűhó Emmiért. — A cím ez alkalommal szörnyen beidazolódott. Megint egy léha és felrúsnivaló rongyos ötlet, jellemtelen jellemek, alig összefüggő, erőszakolt események és szellemtelen léhaskodás, amelyk tisztán és kizárólag a nevető izmok megrészketelésére pályáznak... De vajjon meddig fogja túrni a közönség a magyar filmek ezt a bosszantó elösverekedését és a komoly időkkel ellentétben álló elléhásodását?

Napoleon házassága. — A darabot rendőrség kellett volna betiltani, mint erkölcsstelen, egyenesen pornográf, de a mellett népbutító és tekintélyt lejárató darabot.

Ezek után kétségbe kellene esnünk, ha 25—30 film között minidig találnánk ennyi selejteset. De egy szerencse, hogy forgattak egynehány jót és kevésbé rosszat, sőt egy nagyon kitünő filmet is: az Alcazár.

Alcazár. — Az olasz filmnek is át kellett esni a nemzeti filmgyártás gyermekbetegségein, míg végre komoly, nagy alkotásokkal állhatott a világ elé. Az Alcazár azonban egyszerűen a legnagyobbak közé ugrott és sokáig emlékeztet lesz a filmgyártás történetében. A darab két szempontból is nagy és páratlan teljesítmény. Először, mert olyan történelmi hűséggel dolgozik, ami az eddigi történelmi filmekkel összehasonlítva páratlan a maga nemében. Itt Alcazár és annak hősi védelme elejétől végig újszerű szerepel, ahogy a valóságban volt. Az egyéni hősiességtől a tömegharcok borzalmáig minden a legrealistább színekkel benne van. Ilyen bámulatos, élethű harci filmet még nem láttunk. De a rendező másodsorban volt nagy, hogya Alcazár sorába két finom szerelemnek a történetét is bele tudta szőni. Itt is olyan fantáziával, olyan mély lélektani eszközökkel dolgoztak, hogy a tökéletességet is megközelítették. De a film ezenkívül tele van a legmélyebb emberi megnyilatkozásokkal. S az egészet átítatja a legtisztább nemzeti és vallásos érzés.

Karácsonyi levél

Nemde örömmel emlékszel vissza boldog gyermekkorodra, amikor édes szüleid szebbnél-szebb karácsonyi ajándékkal törekedtek megerősíteni a szeretetben, melyet Jézus iránt és irántuk éreztél? Mindenki szeretetre vágyik, a szeretet megnyitja mindenkinek a szívét, még a gonoszét is.

A gyermek örül, ha kap, a felnőt boldog, ha adhat.

Gyermek voltál, felnőtt lettél és most a szerep változott. E szerepre elkészülni kötelesség volt, hogy most te adhass ajándékot. Az elmúlt időben kincset kellett gyűjtened. Lelekedet gazdagítani, hogy adhass te is — a szellemi szegényeknek. A szeretet gyakorlása tesz téged tökéletessé. Gyermekkorai önszereteted elhalványult, és most telebarátodra kell kisugározatni szeretetedet. Hány gazdátlan lélek csatangol a sötétségben, és várja más szívének melegét, hogy ő is felmelegedhessék.

Sok az Istentől elszakadt lélek, azért lerongyolódott, éheznek, szenved, elégedetlen és zajong; az ördög a tanácsadója; ez vigasztalja szebb jövővel, amelyben ő lesz az úr. És ki az oka annak, hogy az a sok lélek rossz útra került? Te kedves testvér. Ez a te műved, mert csak magadra gondolsz, de telebarátod elhanyagolt lelkekkel nem törődöl. Gógós vagy; restelsz még világosságot is gyújtani testvéred előtt, hogy a sötétségből kitaláljon; szégyelled magad neki kezet nyújtani, hogy az igazság útjára segítsd. A gógós könnyen emelkedik embertársai fölé, mert kiürítette lelkét. A műveletlen gonoszúsága a művelt ember lelkellenségéből ered.

Mit érre a nap, ha melegét, melyet az Istentől kapott, nem adná a földnek? Akkor élet helyett a halál országa volna e föld. Mit ér lelked tudása, szíved szeretete, ha azt nem osztod el a szellemi szegények közt? Siess tehát kedves test-

vér, keresd fel elhanyagolt testvéreid szabad időben, s lásd el őket egészséges lelki táplálékkal! Légy apostol, mert a pogány szellem készül előzőnleni az egész világot; terjeszd Isten világosságát és szeretetét, mert apostolnak lenni kötelességed! Ha apostoli utadon az üres lelkűek gúnyos mosolya kísér, bocsáss meg nekik, Isten áldása bőven fog kárpótolni. E munkád legyen karácsonyi ajándékod, az elhagyott és elhanyagolt lelkeknek.

Gondolj arra, hogy minél jobban érik a rossz, annál nagyobb kárt okoz és annak lesz legnagyobb aratása a rossz természetből, aki legjobban segített vetésének fejlődéséhez. Ezt kívánja az igazság.

W. F.

A Budai Külvárosi Credo Krisztus Királyságának ünnepén díszgyűlést tartott a Budai Külvárosi Katolikus Kör dísztermében. Megjelent az ünnepségen Virág Ferenc megyéspápaudvari papjának kíséretében, ott volt Horváth László altábornagy, hadtestparancsnok, Hanuy Ferenc dr. apostoli protonatárius, püspöki helynök, egyetemi tanár, Komócsy István preláus, Kiss Lajos kanonok, felsőházi tag, Bary József ny. tábornok, Vörös Mihály dr. h. polgármester, Scipiadés Elemér dr. egyetemi tanár, Sebestyén Lajos dr. és Mihályi László dr. tanácsnokok, Siitz János dr. és Molvay Ferenc országgyűlési képviselők. A kisgyűlésen Kiss György, Szilléry Péter, Hajós György, Tóth Emil és Csernohorzky József mondtak beszédet.

A Budai Külvárosi Asszonyszövetség szeptember harmadik vasárnapján kezdte meg tizenkilencedik munkanévet. Több gyűlésen foglalkozott a szegény gyermekek karácsonyi megajándékozásával, valamint a napközi otthon kérdésével.

Bolondünnep

Így nevezték a középkorban Szilveszter napját, mert az egyháznak — minden igyekezete mellett — sem sikerült kiirtani az e napon szokásos pogány mulatozásokat.

Julius Caesar naptárjavítása után (Kr. e. 46) lett január 1.-e a polgári év kezdete. A pogányok kicsapongásokkal ülték meg az év fordulatát, amely szokást a mai napig sem tudta az egyház megszüntetni. Ez is olyan, mint a babona és a párbaj: a pogányságnak itt maradt csökevénye.

A kereszténység nem itéli el, sőt ajánlja a józan és erkölcsös szórakozásokat. De semmi esetre sem lehet ezek közé sorozni a Szilveszter-éjeli tobzódást. A komoly keresztény lélek ilyenkor magába száll. Az idő múlása, határmegyéje komoly gondolatokra hangolja. Visszapillant a

vett jótéteményekre és hálával emeli fel szemét a Mindenhatóhoz. Számvetést csinál a múlttal és terveket a jövőre. Templomba megy az évvégi ájtatosságra és az új esztendő frissen, kipihenne, szentmisével, a legszentebb áldozattal kezdi, ahonnan a világ üdve kiindult, és ahonnan kezdődhet az újesztendő boldogsága is.

A pezsgődurrogásnak és a malac farkának semmi köze sincs a boldogsághoz és a fényes nappal haza támolygó részeknek hiába kívánunk boldog újesztendőt: nem úgy indul, hogy bizni lehetne a szerencsés folytatásában.

I. Szilveszter pápának (314—35) természetesen semmi része sincs a nap mulatós jellegében. Az év utolsó napján halt meg s így az ünnepe és neve különös nevezetességre tett szert.

Krisztust igen, de az Egyházat nem!

Nem méltó hozzám, tanult, eszes, okos emberhez, hogy csak úgy mindenestől elfogadjak egy hitrendszert, amit a katolikus Egyház elérem ad — így mondják egyesek. Magam akarom végig okoskodni, magam akarok rájönni, mit hiszek, mit nem, mit fogadok el, mit nem...

Pedig egy percnyi gondolkodás után is kiviláglik, mily üres jelszó ez! Mikor a világon minden téren rá vagyok utalva másokra, mások megáldapításaira, csak épen a legnehezebb kérdésben akarnék a magam feje után dönteni? Azt nem szégyellem, hogy az egyszerűt nem én találtam ki, hogy a villanyvilágítást, a gőzgépet, a rádiót nem én találtam ki, nem szégyellem mindezt elfogadni mások esztől. Csak ott akarnék a magam útján járni, ahol ez a legnehezebben sikerülhet: magára hagyott emberi eszettel az Egyház vezetése nélkül megtalálni Istent?!

Miért köt meg engem az Egyház a dogmákkal? — halljuk másoktól a panaszt.

De vajjon panaszkodnak-e a hajók, hogy a hullámos tengerre világítótornyok szórnak fényt és így útjukat megkötik a helyes irányban? Az Egyház dogmái ilyen útmutató világítótornyok az élet tengerén.

Én vallásos vagyok, de nem az Egyház szerint! Én Krisztust közvetlenül találok meg, nem kell ezért egyik egyházhoz sem tartoznom — így okoskodnak mások és így kerülnek tévutakra.

A kereszténységet nem lehet az Egyháztól elvonathoztatni. Minden gondolatnak, minden elvnek életformára, megtestesülésre van szüksége. Krisztus vallása nem a levegőben lógó elvontság, hanem a római katolikus Egyházban megtestesült szent valóság.

Hányan keresték Krisztust a maguk feje szerint és hosszú évek bukdacsolása után csak akkor találták meg, mikor végre visszatértek a régi, elhagyott Egyház útjaira.

*

Vannak, akik Krisztust hordozzák ajkukon s alkalommal fel is használják az ő nevét vagy egy-egy kiragadott mondatát a maguk életfelfogásának vagy irányának védelmére, de mihelyt Krisztus rendet, fegyelmet, szervezeti szilárdságot sürget, mihelyt Egyházzal, lelki kormányzatról, vallási felsőbbeségről, a lelki hatalom letéteményeséről beszél nekik, azonnal megriadnak. Krisztust igen, de az Egyházat nem! Krisztust egyenesen támadni nem merik, de annál hevesebben támadják az Egyházat s mindazt, ami azzal kapcsolatos: pápaságot, papságot, szentségeket, az egyházi élet intézményeit.

Hiábavaló és szánandó erőlködés! Krisztus nem merő egyéni vallásosságot akart csupán, hanem új világrendet akart, Isten országát a földön, lelki családot, egységet, szervezetet, vagy ahogy ő egyenesen és ismételtelen mondotta: Egyházat.

Aki tehát az Egyház ellen beszél, az Krisztus ellen beszél s aki az Egyházat nem szereti, nem szereti Krisztust sem.

a hamis világkép.

Egyedüli célja a szórakoztatás lévén, nem kötik sem a mese igazsága, sem a forma nehézsége, egyedül a fantázia uralkodik bennük.

Ezeket a füzeteket keresztül a társadalomnak csak két rendjét ismerhetjük meg:

a könnyen élő kalandor bűnözőket és az ártatlan áldozatokat. És bár a szerzők majd mindig ez utóbbiakat kísérik rokonszenvvel, mégis sok fiatalok bűnöző vallo-másaiból tudjuk, hogy megtévelyedé-

FELHIVÁS!

Mélyen tisztelt Előfizetőnk!

A Tudósító hálás köszönetét fejezi ki az egész múlt évi támogatásért és kéri, hogy az elkövetkező években is tartsanak ki mellette. Vallási és nemzeti szempontból egyaránt súlyos időknek nézünk eléje. Szerencsére a Katolikus Akciónapról napra erősödik és így remény van rá, hogy igazi katolikus összefogásban, — nem megfogyva, hanem — megedződve kerülünk ki a küzdelmekből.

A pécsyegyházmegyei programnak szócsöve és hangadója a Pécsi Katolikus Tudósító. Ennek minden katolikus család asztalán ott kell lennie. Csak így tudunk egységesen eljárni és erőt meríteni egymás példájából. Kérjük a Plébános urakat és egyesületi Vezetőket, hogy küldjenek rövid beszámolókat a végzett munkáról. Kövessenek el mindent, hogy a lap a legszélesebb körben elterjedjen; az egyházközségi képviselőtestület és az egyesületek tagjai járjanak elő jó példával a megrendelésben. Az előfizetési díj (2.40 P) olyan csekély, hogy ennyi áldozatot mindenki hozhat még a mai időkben is. Sőt éppen most van a legnagyobb szükség ilyen egységes orgánusra, amely mindenki érdekében készül és íródik.

Az újesztendőben a lap még változatosabb és színesebb tartalommal jelenik meg. Kérjük régi olvasóinkat, jutalmazza meg igyekezetünket azzal, hogy új előfizetőket szereznek számunkra.

A Pécsi Katolikus Tudósító szerkesztősége és kiadóhivatala.

Pécssett a Szent István Társulat következő új könyvei kaphatók: Schütz Antal: A bölcsélet elemei. Jánosi János: Bölcsélet és valóság. Koszterszits: Viharzóna. Schütz Antal: Titkok tudománya. Dr. Tóth Tihamér: Jöjjön el a Te országod. Horváth Jenő: Erdély története. Fruchtl Ede: XII. Pius. Sebes Gyula: Az életre való nevelés.

Mi a munkás mai olvasmánya?

A munkás leggyakoribb mai olvasmánya, sajnos a füzetes, filléres ponyvaregény.

Ez a ponyvairodalom elsősorban gyönyörködtetni akar és ebben a célkitűzésben minden eszköz jó számára, de elsősorban az izgalmasságot és érdekességet veszi igénybe. Műfaji tagozódása:

a detektívregény, a kémregény, erotikus társadalmi, a kalandos sport- és utazási regény. A ponyvairodalomnak feltétlen veszedelme

KÖNYVEK

Barabás András *A nemzetnevelés iskolája*. Haladás-nyomda. Pécs. Ára: 2.60 P.

Általánosan elterjedt vélemény, hogy a mai iskolák *túlzottan intellektuálisak*: inkább csak tanítanak s alig nevelnek valamit. Különben az eredmény meglátszik a mai fiatal nemzedék arculatán is: *vallási és nemzeti szempontból egyaránt*. A tradíciónak ma már nincs meg az a hatása, ereje és gyökere, — mint a világháború előtt volt. Az a hatalmas földrengés megmozgatta, felforgatta a talajt és kifordította belőle az embereket. A föld rengése, remegése azóta is állandóan tart és a mai fejlett technika mellett a legkisebb rezdülések is eljutnak mindenhová.

Sajnos a káros hatásokkal szemben a mai nemzedék már kevés erőt és ellenállást kap otthon. Így nőtt meg az iskola fontossága vallási és nemzeti téren egyformán.

A szerző — pári-i igazgatótanító — nemcsak belátta ezt, hanem végig menve az összes tárgyakon, bámulatos ügyességgel megmutatja, hogyan lehet megtalálni és kikakázni a nevelési szempontokat.

Minden tanító, tanár és nevelő kitűnő segédkönyvet kapott ebben a műben, amit — olcsó árát tekintve — mindenki könnyen megszerezhet magának. Kapható az összes pécsi könyvkereskedésekben.

A Hercegprimás a Katolikus Tanügyi közlönyben, a kultuszminiszter a Néptanítók Lapjában a tanítói és tanári könyvtárak számára való beszerzésre hivatalosan ajánlotta.

*

A Szent István Társulat kiadásában karácsonyra a következő ifjúsági könyvek jelennek meg:

Ajtai Kálmán: Almok hercege. Blaskó Mária: Anyuka. Csürös Emilia: Kalotay Margit. Dénes Gizella: Veronka és a város. Fábián Gyula: Sajkások hadnagya. Honti Jenő: Bolyongások a természet birodalmában. Kovács Dénes: Csikországi mesék. Nagy Máté: Négyek szövetsége. Pálosy Éva: Klára testvér. Stelly Gizella: Mit játszunk gyerekek? Szimon Istvánné: Évi pártot alakít. Szira Béla: Farkas Jóska nyakkendője. Tomka S. J.: A magyarság varázsa. Zaymus Gyula: Különös vakáció.

sük oka nagyon sokszor az volt, hogy a ponyvaregények kalandorhősét majmolni akarta, a felébresztett és mindenki ott nyugvó kalandor-szellem.

Már most mit olvasson a munkásság? Ha eddig a ponyva volt az olvasmánya, vehet kezébe továbbra is azt, de válassza azt a nemes,

irodalmi színvonalon mozgó ponyvából.

Azoknak, akik a kalandos utazási regényekben lelik örömeiket, ajánlanám a nagy magyar utazóknak romantikus műveit.

A detektívregény kedvelőinek a nívós detektívregényeket. Magyar társadalmi regényünk is van elég.

A pogány magyarokról, Szent Istvánról, a tatárjárásról, Nagy Lajosról, Mátyásról, a mohácsi vésről, Rákóczi szabadságharcáról, Széchenyiről szóló történeti regényeinket csak a legmelegebben ajánlhatom annak a magyar munkásságnak, mely előtt — saját hibáján kívül — jóideig csak nemzetközi ideálok lebegtek.

Hogyan jusson el a könyv a széreny anyagi viszonyok között élő munkássághoz?

A Katolikus Akció

kulturális szakosztályának egyik főcélja legyen a munkáskönyvtár anyagának összegyűjtése, kezelése és kölcsönzése.

Érdekes apróságok

Az állat nemcsak az ember táplálására alkalmas, hanem arra is, hogy az ember tanuljon tőle, hogy az csaltatlan ösztönével az eszére büszke embernek — tanítója legyen. Ezt bizonyítja a következő példásor.

A macska roppant ügyel testének tisztaságára és a piszkot azonnal lemossa. Neked is állandó gondod képezi lelked tisztasága?

Rendet a vadlúdtól tanulhatsz. Ha repülés közben valamelyik megbontja a sorrendet, a többi mind rákiált. És lelkiismereted nem kiált rád rendezetlen lelki ügyed miatt?

Óvatosságra is tanít a vadlúd. Legelés közben egyik vadlúd mindig őrt áll, közeledő veszélyre vészjelet ad és az összes vadlúd elmenekül. Te is menekülsz veszélyes társaság elől, amely megrontásodra tör?

Szorgalomra a hangya mutat példát, amely reggeltől estig dolgozik. — Nem a munka, hanem a bűnre ösztönző henyelés teszi tönkre testedet, lelkedet.

Mértékletességet a sertéstől tanulj, mert ez nem szokta a gyomrát túlterhelni. Ha valaki a becsipett embert részeges disznónak nevezi, az megsértése — az állatnak.

A mezei vadtól a kitaratást, a türelmet tanulj el, amely a nagy hidegben sokat szenved és mégis ragaszkodik az élethez. És te mindjárt kis bajnál is kétségbe esel és meg akarsz válni az élettől. Csak a gyáva menekül az életből, kit senki sem becsül.

Takarékosság dolgában kövesd a nőröcsögöt, amely a bizonytalan jövővel is számol és a télre megtölti élezkamráját maggal. Tekints te is a jövőbe és gyűjts lelkednek kincset,

hogy könnyelműségének ne essék áldozatul.

A hűség példaképe a házőrző kutya, amely száraz kenyérért megörzi urának vagyonát és soha örömbenbánatban el nem hagyja gazdáját. A házastelek hűsége azért megy tönkre, mert kerülik Urukát és jóságát úgy hálálják meg, hogy a házasság szentségét sértegetik.

A kutya részvéte megnevesítheti szivedet, mert kinyalja sebedet, hogy enyhítse tájdalmadat. A te szived is megkönyörül a szegényen és betegen, mikor szenvedését látod?

Felebaráti szeretetet tanulj a nemes sastól. Ez zsákmányából csak annyit fogyaszt, amennyi testi szükségletének kielégítésére elég, míg a maradékot többi állattársainak engedi át. — Te is követed a madarak királyának példáját vagy lelkiismeretturaldás nélkül harácsolod össze a földi javakat és undok önzésed éhhalálra ítéli szűkölködő embertársaidat?

Mély szeretetet és megbecsülést kivívó kötelességtudást tanulj a madárpártól, amely a legnagyobb szenvedés mellett sem hagyja el fiókait, míg azokat teljesen fel nem nevelte. Figyeld meg, hány házastel válik el egymástól és szívtelenül hagyja el édes kis gyermekeit anyagi érdekből, jobb életért, fertözi s romlasztja a társadalmi életet és nem törődik Isten megrázó ítéletével.

Kedves Testvérem! Ha nem akarsz az állati színvonal alá merülni, figyeld az állatot, gondolkodjál és a szegényérzet erényes életre fog ösztönözni.

W. F.

Egy katolikus család otthonából sem hiányozhat a KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Egyházközségi Hírek

Székesegyház

Dec. 1. Advent első vasárnapja. 6-kor I. Rorati (Dec. 1-23-ig a pléb. mise reggel 6-kor a Rorate). Dec. 4. 9-kor a tűzérék Borbála miséje Dec. 6. Kormányzó Ur neve napja. 9-kor ünnepélyes katonamise. Dec. 8. Szeplőtelen fogantatás ünnepe. 1/8-kor az összes pécsi kongregációk közös szt. áldozása. Ünnepi rend. Dec. 18-20-21. kántorböjt. Dec. 24. Karácsony vigíliája. Szigorú böjt. Dec. 25. 9-kor püspöki mise. Dec. 26. Szent István vért. ünnepe. Ünnepi rend. Dec. 27. 7 órai mise után bormegáldás. Dec. 31. Szilveszter. Este 6-kor püspöki hálaadó istentisztelet. Előtte szent beszéd.

Belváros

Dec. 9-én fél 9 óraker szentmise a temetőben. — Dec. 17-én 8 óraker Kis Szent Teréz szentmiséje. — Dec. 31-én d. u. 6 óraker hálaadó ájtatosság.

Karácsonyi vásár. Az Iparosasszonyok Máriakongregációja dec. 1-én, vasárnap rendezi XVII. karácsonyi vásárját a cisztercita gimnázium dísztermében. Nagy dicséret illeti meg ezeket a buzgó asszonyokat, mert a karácsonyi vásárnak az intézményét ők vezették be Pécsre s azóta is lankadatlan buzgalommal rendezik meg évről-évre, úgyhogy minden karácsonyra százakat tudnak szerezni a szegények megsegítésére és megörvendtetésére. A vásár d. e. 11 óraker kezdődik, egész napon át tombola van, melyen minden szám nyer; továbbá állandóan olcsó áron hidegmeleg büffé, bor, sör és cukrászda várja a vásár látogatóit. Délután 6 óraker igen nívós műsoros előadást rendeznek, amelyen fellép K. Kalliwod Olga énektanárnő; azonkívül szerepel a Pécsi Polgári Daloskör Horváth Mihály dr. vezényletével és a Pécsi Keresztény Munkásifjak Cserkészcsapata. Az ünnepi beszédet Gábor Pál dr. tanítóképződei igazgató mondja. Az előadás belépődíja 50 és 30 fillér.

Budai külváros

December 6-án, pénteken 7 óraker Jézus szt. Szívénck miséje. 7-én, szombaton, 6 óraker újhald szt. mise a havi kápolnában. 18-án, szerdán, kántorböjt egyszerű jólakással, húsfélét szabad enni. 21-én, szombaton, ugyanúgy kántorböjt. 20-án, pénteken, húsfélék nélkül egyszerű jólakással kántorböjt. E napon imádkozunk buzgó lelkipásztorokért. 24-én, kedden, vigília szigorú böjt, egyszerű jólakással. Este nem szabad húsfélét enni. Ez kötelezi a gyári-, bányamunkásokat, katonákat és rendőröket is. 27-én, pénteken, 7 órai szt. mise előtt borszentelés. 31-én, kedden, este 6 óraker szt. beszéd és évről-évre hálaadó istentisztelet.

Az egyház, az egyes nemzetek és az egész emberiség érzi, hogy Isten keze rajtunk. Nagy megpróbáltatások előtt állunk. Azért az Actio Catholica országos Elnöksége az egész országban a katolikusok előkészítését, felvértezését munkálja. E célból advent idejében minden vásár-ünnepnapon 10 óraker az egyházzal lesznek mindenkit érdeklő szentbeszéd. Minden igazán kat. lé-

lek meghallgatja ezeket, mert életfontosak. Minden pénteken délután 1/7 óraker felráló beszédnek lesznek. Az egyházközség képviselő testületéből is többen részt vesznek a karácsony heti zárt 3 napos lelkigyakorlaton. Még lehet jelentkezni a plébánia hivatalában.

Az egyházközség tisztviselőinek 3 napos esti, előadásban lesz része a megjelölendő időben és helyen. Az egyházközség képviselői adják majd a jó példát buzgó megjelenésükkel ezeken a beszédeken.

Használjuk fel az adventet az engesztelésre azért, hogy tömegesen járjunk a szentségekhez.

Naponta reggel 6 órától gyóntatás.

A Budai Külvárosi Egyházközség képviselő testülete november 19-én foglalkozott a jövő évi költségvetéssel, a napközi otthon kérdésével, a képviselőtestületi tagok zárt lelkigyakorlaton való részvételével. Továbbá örömmel vették tudomásul az Egyházzal tartandó előadások és szentbeszéd tartását, valamint az Egyházközségi vezetők részére a háromnapos kurzus rendezését.

Szigeti külváros

Dec. 6-án első péntek, előtte csütörtökön gyóntatás. 8-án, Szeplőtelen fogantatás ünnepén ünnepi sorrend. Ezt megelőzőleg 1-től 8-ig a ferences III. rend tagjainak lelkigyakorlata este negyed 7 óraker a rendi otthonban. 18, 20 és 21-én kántorböjt. 20-án kántorböjt pénteken reggel 6 óraker szentséges mise a ferences misszióért. Egész advent alatt reggel 6 óraker Rorate szentmiséket tartunk. 24-én karácsony vigíliája, szigorú böjt. Ejjel éjjeli szt. mise. 25-én reggel 6 óraker a pásztorok miséje, 8 óraker a hívek szentmiséje szentbeszéd. 31-én Szilveszter napján d. u. 5 óraker szentbeszéd, utána évről-évre hálaadó istentisztelet.

Felhívjuk a kedves hívek, valamint a ferences misszió tagjainak szíves figyelmét, hogy a Szent Antal missziós naptár kapható a Szent Antal Bazárban.

Mindenszentek temploma

Mindenszentek-templomban karácsonykor éjjeli mise lesz, azonkívül 7 óraker csendes mise és 9 óraker nagy mise.

Karácsony másnapján a szentbeszédet Horányi Lukács ciszt. r. budapesti főimn. tanár mondja.

Dec. 27-én, a 7 órai szentmise után megáldjuk a hívek által hozandó bort.

Dec. 31-én, d. u. 5 óraker hálaadó istentisztelet lesz, melyen a szentbeszédet Hargitai János dr., szemináriumi felügyelő tartja.

A Mindenszentek templomának énekkara szép sikerrel működött közre Krisztus Királyságának megünneplésében.

Pálos templom

Minden hétköznapon 1/7 és 8-kor csendes mise. Vasár és ünnepnapokon 7, 9, és 10-kor vannak szt. misék. A délutáni ájtatosság vasár-és ünnepnapon, valamint ezeket megelőző napon 1/6-kor van. Első pénteken 1/7-kor van szentséges énekes mise, d. u. 1/6-kor Jézus Szíve litánia.

DECEMBER

1. Sz. Elégus püspök hitvalló. (Sz. Natália özv.) 2. Alexandriai Sz. Dénes püspök hitvalló. (Sz. Bibiána szüz vértanú. A legenda szerint halála előtt epileptikusokkal és örültekkkel egy börtönbe zárták. Ezért az epileptikusok védőszentje. — Sz. Aurélia szüz vértanú. Magyarul Aranka). 3. Xavéri Sz. Ferenc hitvalló. Az Egyház az összes missziók menyeyei patrónáját tiszteli benne. 4. Aranyszívű Sz. Péter egyházdoktor. (Sz. Borbála szüz vértanú. A bányászok, várak, tornyok, különösen puskatornyok, tűzerek védőszentje). 6. Sz. Miklós püspök hitvalló. 7. Sz. Ambrus püspök egyházdoktor. 8. Szeplőtelen Fogantatás ünnepe. 11. Sz. Damazus pápa hitvalló. (Nivellesi Boldog Ida szüz.) 13. Sz. Luca szüz vértanú. (Luca napja gyakran úgy szerepel a köztudatban, mint babonák, varázslások, boszorkányságok napja. Semmi köze efféle sötét mesterkedésekhez.) 16. Sz. Adelhaíd (Etelka) özvegy. 21. Sz. Tamás apostol. 24. Ádám és Éva. 25. Karácsony ünnepe, vagyis a mi Urunk Jézus Krisztus születése. 26. Sz. István első vértanú. 27. Sz. János apostol. 28. Aprószentek ünnepe. 29. Becket Sz. Tamás vértanú. 31. Sz. Szilveszter pápa hitvalló.

MISENAPTÁR

Dec. 1. Advent 1. vas. — Saját mise. — Gl. nincs. — 2. könyörg. Szüz Máriáról (Deus, qui). 3 krg. az egyházzért. (Ecclesiae). — Cr. — Praef. Szenthároms. — Dec. 8. Szeplőtelen fogantatás ünnepe. — Saját mise. — Gl. — 2. krg. adv. II. vasárnapjáról. — Cr. — Praef. Szüz Máriáról. — Ut. evang. a vas. ról. — Dec. 15. Adv. III. vas. Saj. mise. — Gl. nincs. — krg. Szepl. fog. ról. — Cr. — Praef. Szenthároms. — Dec. 22 Adv. IV. vas. Gl. nincs — 2. krg. Szüz Máriáról. 3. krg. az egyházzért. — Cr. — Praef. Szenthároms. — Dec. 25. karácsony 3 mise. — Gl. — Saját szöveggel, Praef. val és Communicantes-sel. A 2. misében a 2. krg. Sz. Anasztáziáról. — A 3. misében az ut. evang. Vízkeresztről. — Dec. 26. Szent István vért. Saj. mise. — Gl. — 2. krg. praef. és Comtes. karácsonyról. — Cr. — Dec. 29. karácsony 8-ada alatti vas. — Saj. mise. — Gl. — 2. krg. Sz. Tamás. 3 krg. karácsony. — Cr. — Praef. és Comtes. karácsonyi.

KATOLIKUS ÖSSZETARTÁS

Cipészek: Timár, Ferenciek-u. 9.
Cipő és sport: Várnagy, Deák-u. 8.
Drogéria: „Éden”, Király-u. 18.
„Medve” Király-u. 6.
Uri és női divatárú: Gundrum,
Király-u. 37. Kétyi, Király-u. Krau-
sze, Király-u. 15. Lang, Rákóczi-u.
49. Molter, Jókai-tér 3. Ruppert,
Ferenciek-u. 9. Schön, Széchenyi-
tér 8. sz.

Fehérneművarrás: Haasz, Papnö-
velde-u. 12.

Fűszerkereskedők: Klobucsár, Kí-
rály-u. 44. Köves, Széchenyi-tér 14.
Római, Irgalmasok-u. 1.

Hegedűoktatás: Szendrődy, Anna-
u. 10.

Írógép, műszerész: Paláits, Szé-
chenyi-tér 2. sz.

Játékarú: Gundrum, Király-u. 37.

Kesztyűk: Hamerli, Király-u. 11. sz.

Képkeregető: Dragila, Széchenyi-
tér 8.

Késes, köszörűs: Dreszmann, Szé-
chenyi-tér 14. sz.

Kézimunkaotthon: Mufits, Apáca-
u. 2. sz.

Könyv és papír: Szent Antal bazár.
Szent István Társulat. Szent Imre
Könyvesbolt.

Nyomda: Dunántúl, Perczel-u. 2.
„Haladás”, Szt. Mór-u.

Oltárépítő és aranyozó: Kaufmann,
Majorossy-u.

Orgona, harmonium: Angster, Jó-
zsef-u. 30.

Órás és ékszerész: Benczenleitner,
Irgalmasok-u. 1. sz.

Rádió, villany: Lévai, Ferenciek-u.
11. sz. Petrovits, Széchenyi-tér.

Sütőde: Benkovits, Deák-u. 15.

Vegyztisztítás, festés: Strasser, Rá-
kóczi-út 34. Schwarcz, Mária-u. 39.

Zongora-tanítás: Hormos, Mátyás
Ért. 6. sz.

Főszerkesztő: *Hantos Béla.*

Felelős szerkesztő: *Gergye Győző dr.*

Szerkesztőség: Pécs, Inczedy Dénes-
utca 2/2. Telefon: 10—13.

A kiadóhivatal vezetője:

Varga Nándor. — Pécs, Deák-
utca 8.

Az előfizetés beküldhető a Pécs-
egyházmegyei Takarékpénztár RT.
17.598, számú csekklapján.

Előfizetési ár: helyben 2 P,
vidékre 2.40 P.

Felelős kiadó: *Tiborcz Benedek.*

Előfizetést és megrendelést felvesz
a Szent Imre könyvesbolt: Pécs, Jó-
kai-tér 6. Telefon 22—62.

ARA 20 FILLER.

Pécsi hírek

Békeajátosságok a pécsi templo-
mokban. XII. Pius pápa rendelkezé-
sére november 24-én, vasárnap az
egész világon az összes katolikus
templomokban könyörgéseket tartot-
tak a békéért. A pécsi templomokat
a szokottnál jóval nagyobb közönség
töltötte meg ezen a napon délután
az imaórák alatt.

Rádióközvetítés a Pécsi Székes-
egyházból. November 24-én, vasár-
nap délelőtt 10 órára zsúfolásig meg-
telt a pécsi székesegyház, ahonnan
ezúttal rádió sugározta szét a már
hiressé vált pécsi székesegyházi
énekkar szereplését. Az ünnepi szent-
misét dr. Gebauer Miklós apátkano-
nok celebrálta nagy segédlettel. Mi-
se alatt a pécsi székesegyházi ének-
kar Mayer Ferenc igazgató dirigálá-
sa mellett Vittorio egyik miséjét s
Harmat Offertóriumát adta elő. Eb-
be az egyházzenei keretbe kitünően
illeszkedett bele a Celebráns az ő
liturgikus, tiszta énekével és Vadas
Gábor stilusos orgonajátékával. Lé-
lekemelő volt Szentés Károly kar-
káplán nagyhatású szentbeszéde.

A Pécsi Női Lelkigyakorlatos Ott-
thonban három napos zárt lelkigy-
akorlat kezdődik december 26-án.
Részvételi díj 10 P. Külön szoba 12
P. — Csoportok, ha legalább 15-en
jelentkeznek, tetszés szerinti dátumot
kérhetnek. Bővebbet a Női Lelki-
gyakorlatos Otthonban: Pécs, Mátyás
Flórián-utca 76—78. szám.

Karácsonyi vásár. A Szoc. Misszió-
társulat nagy karácsonyi vásárt ren-
dez nov. 30.-tól dec. 3.-ig bezárólag
Káptalan-u. 2. sz. a helyiségében.
Lesz gazdag tombola, izletes tea és
sorsolás. A vásáron Ormányság, Bu-
zsák, Sárköz, Kapuvár, Öttömös,
Nagy Alföld, Sopron remekei mellett,
Tölgyes László iparművész „Betlehe-
mei”, sok olcsó játék és gyönyörű
baba várja látogatóinkat. A vásár
d. e. 10-től d. u. 7-ig van nyitva. A
vásár tiszta jövedelme a szegények
karácsonyi felsegélyezését szolgálja.

A Budai Külvárosi Katolikus Kőr
nagyszabású társasvacsera keretében ün-
nepelte meg október elején Erdély egy-
résznének visszatérését. Azóta az Arany-
ifjúság szervezése folyik nagy lendülettel
és szép reményekkel. A vezetőség a
novemberi választmányi gyűlésen foglal-
kozott a december 15-én tartandó adventi
est rendezésével, a budai külvárosi sze-
gény gyermekek karácsonyi segélyezésé-
vel, a hagyományos szilveszteri mulatság-
gal és egyéb folyó ügyek letárgyalása
után úgy határozott, hogy a jövő évi ren-
des közgyűlést már január havában az
utolsó vasárnap fogja megtartani.

Szigetvári plébánia

Dec. 1. Advent 1. vasárnapja. Az első
hajnali mise: reggel 6 óraker szentséges
-nagy mise, 8 óraker diákmise, fél 12 óra-
kor, csendes szentmise. D. u. 3 óraker
litánia. D. u. 5 óraker a Kat. Legényegy-
let első adventi felolvasóestje. (Kórház-
kápolnában: reggel fél 7 óraker énekes
nagy mise. Ferencrendiek templomában:
7, 9 és 11 óraker szentmisék, d. u. 6
óraker litánia). Dec. 3. A Ferencendi
templomban este, 6 óraker Szent Antal
litánia. Dec. 5. plébániatemplomban d.
u. 4 órától kezdve gyóntatás. Másnap.
dec. 6-án a hó első péntekjén reggel 6
órától gyóntatás, 6 óraker Szentséges
nagy mise Jézus Szíve tiszteletére. 8 óra-
kor ünnepélyes nagy mise és Te Deum
Kormányzó Úr neve ünnepén. Dec. 7.
Szombaton este 7 óraker ünnepélyes
Veni Sanctával kezdődik a plébánia-
templomban 8 napos népmisszió dr.
Farkas József püspöki titkár és dr.
Kovács János Pécs Budai-külv. s. lel-
kész, világi missziós atyák vezetésével.
A misszió, amelyre az ősi Szigetvár
buzgó katolikusainak tábora nagy lelki
örömmel készül, gazdag és a missziós
atyák által nagy gonddal összeállított,
program keretében áll a hívők ezrei
lelki megújulásának szolgálatára. Na-
ponta reggel a 6 órai róraté után, vala-
mint este 7 óraker missziós szentbeszé-
dek, ezenkívül a hét első felében d. e.
és d. u. külön a tanulóifjúság, hajado-
nok, ifjak, házasnők és férfiak részére
szentbeszéd, szerdán este Szent József
ünnepség, csütörtökön este nagy Szent-
séges körmenet, éjjeli szentségimádás,
pénteken a halottakért külön ájtatosság,
szombaton a kisdetek megaldása, este
pedig Szűz Máriának, a Magyarok Nagy-
szonyának tiszteletére, nagy templomi
ünnepség teszi tartalmassá a kegyelem
ezen hetét. Vasárnap, dec. 15-én, reg-
gel 8 óraker diákmise, 10 óraker ünne-
pélyes szentséges nagy mise, amely után
pápa: áldással és Te Deummal zárul a
teljes avolcnapos népmisszió. A misszió
külső ünnepségeinek megrendezésében
és a misszió propagandájának nagy
munkájában már hosszú idő óta buzgó-
kodik az Egyházközség derék férfi és
női gárdája Radnai István községi fő-
jegyző, egyházközségi elnök, valamint az
A. C. szakosztályvezető elnökei: Jeckel
József postafőfelügyelő, Massányi József
adóügyi jegyző és Jobst Kázmér gyógy-
szerész, templomgondnok, vezetésével.
A misszió keretében fog megalakulni a
szigetvári férfiak Credó egyesületé is,
Jeckel József postafőfelügyelő világi el-
nökölte alatt. Dec. 15-én vasárnap, d. u.
5 óraker a Kat. Legényegylet adventi
diszgyűlése. Dec. 15-étől karácsonyig a
Ferenccs atyák templomában lesznek a
hajnali misék. Dec. 24. Szigorú böjtl
Éjjeli mise. Dec. 25-én, karácsony napján:
fél 8 óraker pásztor mise, 8 óraker diák-
mise, 10 óraker szentséges nagy mise,
fél 12 óraker csendes szentmise, d. u.
3 óraker litánia. Dec. 27-én, kismise
után borszentelés. Dec. 31-én, este 5
óraker a ferencendi atyák templomá-
ban, 6 óraker a plébániatemplomban há-
ladó Istentisztelet, szentbeszéd és Te
Deum.